EKONOMİK FORUM
ŞUBAT 2019 / 295. SAYI

İSTİHDAM SEFERBERLİĞİ 2019

BURASI TÜRKİYE BURADA İŞ VAR

İstihdam seferberliği 2019 başladı

BOZULABİLİR KARGODA
TURKISH CARGO TAZELİĞİ
Sebze, meyve, balık, et ve çiçek gibi kolay bozulabilecek ürünleri özel depolama odalarımız ve soğuk zincir ekipmanlarımızla tazeliklerini koruyacak şekilde dünyanın dört bir yanına taşıyoruz.
TURKISH CARGO
turkishcargo.com

Aç Bir Şişe

Hafifle

www.beypazarimadensuyu.com.tr | 444 3 223

Beypazarı Karakoca

DOĞAL MADEN SUYU

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Eser SOYGÜDER YILDIZ
eser.yildiz@dunya.com
Telefon: (0212) 440 27 67

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Recep ŞEN
Musa ATA, Özgür ŞAHİN
İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Ömer OZAN

FOTOĞRAF
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA
Pınar SEZER YANIKGİL

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK
- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON
Mehtap YILDIRIM
Telefon: (0212) 440 28 39

BASKI
WPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz
Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM
PÖİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: Şubat 2019/295. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

10 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

12 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal
22 "Askeri gücü korumanın yolu güçlü ekonomidir"

TOBB Uluslararası
44 "Türkiye'deki firmalar İran ile işbirliği konusunda istekliler"

OUTLET KONSEPTLİ AVM'LER ÖNE ÇIKTI

56 Ticari Gayrimenkul Pazarı Görünümü Raporu'na göre kira kontratlarında yabancı para birimlerinin TL'ye çevrilmesi 2018 yılına damgasını vurdu. Giyim ve deri-ayakkabı sektörleri reel bazda ciro düşüşü yaşarken, outlet konseptli ve hipermarketli AVM'ler ön plana çıktı.

BORU SEKTÖRÜNDE TALEPTE AZALMA ENDİŞESİ

60 İç talepteki daralma nedeniyle 2018'de Türkiye çelik boru üretiminde yüzde 10, plastik boru üretiminde yüzde 8 ve ctp boru pazarında ise yaklaşık yüzde 25 küçülme yaşandı. Sektör temsilcileri, üreticilere ihracata daha fazla odaklanmaları önerisini getiriyor.

TOBB Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde yapıldı. Yedi bakan ile bine yakın iş insanının katıldığı Şura'da 61 Sektör Meclisi'nin temsilcisi söz aldı sektörlerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini sundu. Şura öncesi ise "Burası Türkiye Burada İş Var" sloganıyla istihdam kampanyası başlatıldı.

FUARCILIK ANADOLU'YA YAYILIYOR

Artık İstanbul dışında da İzmir, Bursa, Konya, Antalya, Adana, Samsun ve Gaziantep gibi birçok Anadolu kentinde de fuarlar düzenleniyor. Uzmanlar, Türkiye'de istikrarlı ve nitelikli fuar projelerine önem verilmesi ve fuar alt yapı olanaklarının daha da geliştirilmesi gerektiğini belirtiyor.

68 İŞ DÜNYASINDAKİ DÖNÜŞÜM İÇİN 10 TAVSİYE

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün çalışma yaşamının geleceği küresel komisyonu tarafından hazırlanan "daha parlak bir gelecek için iş" isimli rapor, iş dünyasında yaşanan benzersiz dönüşümün yaratacağı fırsatları ve zorlukları değerlendirirken, "insan odaklı gündem" yaratılması için hükümetlere 10 tavsiyede bulunuyor.

İNŞAAT SEKTÖRÜ 2019'DA DAHA DA TEMKİNLİ OLACAK

74 İnşaat Sektörel Bakış 2019 raporuna göre kırılgan bir dönem geçiren inşaat sektörünün 2018'de de daralarak ekonomik büyümeyi sınırladığı belirtildi. Son bir yılda verilen teşvikler ve yapılan kampanyalar ise sektörde kalıcı bir toparlanma başlatmaya yetmedi.

Araştırma
78 Kalıp sektörü yeni projeleri bekliyor

Analiz
84 Yükseköğretimde kontenjan balonu

TOBB ETÜ
106 Yeni bir girişimcilik başarısı daha!

Sağlık
110 Reflü hastalığı

TOBB ETÜ MED
112 "Engelleri aşmak için hep çabaladık"

124 **Göstergeler**

128 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz köşesinde büyük çok uluslu şirketlerin vergilendirmelerine yönelik önerilerde bulunuyor.

98

GÖRÜŞ

Sachs, ABD güçlerinin Suriye'den çekilme kararını destekleyerek, diğer ülkelerin de bu karara uyması gerektiğini yazıyor.

100

YÖNETİM

R. Bozkurt "Her an uyanık durmamız ve uyanık kalmamız gerekiyor" başlıklı yazısında tavsiyelerde bulunuyor.

102

116 Sektör Meclisleri

- Vergi indirimleri beyaz eşyada daralmayı kısmen hafifletti
- Kamu alımlarında DMO'nun rolü anlatıldı
- Akaryakıt Sektör Çalıştayı'nın çıktıları rapor haline getiriliyor
- Telekomünikasyon sektörü riskleri değerlendirdi
- "Yazılım sektörü 2023 hedefleri açısından önemli"
- "81 ilde kesintisiz doğal gaz arzı karşılandı"
- "Konfeksiyon ve tekstilde marka değeri artırılmalı"

121 Odalar ve Borsalardan Haberler

- Turizm sektöründen Ordu TSO'ya destek
- Tokat TSO'dan üyelerine eğitim
- Aydın, Ödemiş ve Alaşehir Ticaret Borsaları işbirliğine gitti
- Batman TB Hatıra Ormanı'nda etkinlik yapıldı

▲ ORDU TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ TOKAT TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ AYDIN, ÖDEMİŞ, ALAŞEHİR TB'LARI

▲ BATMAN TİCARET BORSASI

BU TOPRAKLARIN VATAN KALMASINI KURTULUŞ SAVAŞI'NA BORÇLUYUZ

1. Dünya Savaşı'nın yıkımı sonrasında gırtlağına kadar borçlu, yokluk ve yoksulluk içinde, orduları dağıtılmış, toprakları işgal edilmiş, bir ülke tam yüzyıl önce destansı bir bağımsızlık mücadelesini başlatmıştı. Eğer Mustafa Kemal önderliğinde Kurtuluş Savaşı kazanılmasaydı Anadolu da elimizde kalmayacaktı. Bugün bütün bu toprakların hâlâ vatan kalmasını Kurtuluş Savaşı'na, Sakarya'ya, Büyük Taarruza borçluyuz.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a ulaşmasıyla başlayan İstiklal mücadelesinin mihenk taşlarından biri olan 19 Mayıs 1919 tarihinin 100. yılındayız. Bu vesileyle başta Samsun olmak üzere tüm Türkiye'de gençlik, spor ve kültür etkinlikleri düzenlenecek. 100. yıl kutlamalarına ilişkin etkinlikler yıl boyunca İstanbul, Samsun, Amasya, Erzurum, Sivas ve Ankara güzergâhı başta olmak üzere tüm Türkiye'de gerçekleştirilecek.

Osmanlı'yı çöküşe götüren ve İstanbul ile Anadolu'nun bile kaybedilmesi noktasına getiren süreç esasında asırlar süren kötü yönetimin, dünyadan kopuşun, eğitim, bilim ve sanayide geri kalmanın bir sonucuydu.

Osmanlı'da yönetim, halk kıtlık çekmesin diye ürün ve mal ihracını zorlaştırmıştı. Aynı amaçla ithalatı da teşvik etmişti. Fakat Avrupa 16. yüzyılda ticareti keşfetti, ithalatı frenledi, ihracatı teşvik etti. Bu sayede üretim ve kazanç arttı, sermaye birikti.

Tüm bunlar geleceğe damga vuran üç devrime yol açtı. Önce ticaret devrimi, ardından bilim devrimi, sonra sanayi devrimi. Osmanlı ise sanayi öncesi bir sistemde kalmayı sürdürdü, çağa ayak uyduramadı. Avrupa, üniversiteler ile bilimde yükselirken medrese sistemi çağın gerisinde kaldı. Hem toplum hem de ekonomi, birkaç küçük değişim dışında durgunluk içinde yaşamayı sürdürdü.

Tüccarlar halkı soymasın diye kâr hadleri yüzde 5-15 gibi oranlarla sınırlandırılmış, yüksek kârlar yasaklanmıştı. Fakat sermaye kıt olduğu için faizler yüzde 12-25 civarındaydı. Bu durumda elinde parası olanlar faiz için bunu üretici ve tüccara değil, yüksek gelir sahibi idari zümreye veriyor, para ticarete girmiyordu. Avrupa'da ise üretimle birlikte sermaye de bollaşınca faizler daha düşük kalmış,

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

krediler de daha çok getirisi olan ticarete ve sanayiye yönelmişti.

Neticede 1600'den 1923'e Osmanlı'da kişi başı gelir artışı sadece yüzde 19 oranında kalırken Almanya, Fransa ve İngiltere'de üç katına, İtalya, İspanya, Hollanda'da iki katına ulaşmıştır. Özetle Osmanlı'nın sonunu ekonomideki başarısızlığı getirmiştir.

Ekonomideki gerileme 16. asırda belirgin hale gelir. 1584 devalüasyonuyla paranın değeri yüzde 70 düşer. Sultan Orhan döneminde 100 dirhem gümüşten 269 akçe kesilirken, 3. Murat döneminde 100 dirhem gümüşten 950 akçe kesilmeye başlar. Akçeler gittikçe incelir. Para pul olmaya başlar. 18. yüzyılda para basacak yeterli maden bulunamayınca halkın elindeki altın ve gümüş eşyayı devlete satmaları mecbur kılınır. 1814'te bir İngiliz Sterlini 23 Osmanlı Kuruşu'na eşitken, 1839'da bir İngiliz Sterlini 104 Osmanlı Kuruşu'na yükselir.

Osmanlı 1848'den itibaren Galata bankerlerinden, 1854'ten itibaren de İngiltere ve Fransa gibi Avrupa ülkelerinden yüksek faizle borç almaya başlar. Ama borçları yatırıma yönelik olarak kullanmaz. Batılı ülkelere verdiği kapitülasyonlar 18. ve 19. yüzyıllarda daha da genişletilir. Dışarıya mal gitmesin diye ihracatta yüzde 3 olan gümrük vergisi, yüzde 12'ye çıkartılır. Avrupalı tüccarlar, yerli tüccarların ödediği yüzde 8 oranındaki iç gümrük vergisinden de muaf kılınır.

Osmanlı 1876'da borçlarını ödeyemeyip resmi iflasını ilan eder. 1881'de Duyunu Umumiye kurulur ve ülkenin tüm temel gelirlerine Avrupalılar el koyar. Madenler, demiryolları, limanlar, hatta tütün bile yabancılara teslim edilir. Osmanlı artık fiilen dışa bağımlıdır.

1914'de Osmanlı'nın toplam dış borcu 154 milyon Osmanlı Lirası'na ulaşır. Devlet hazinesindeyse sadece 92 bin altın lira vardır. Nihayet 1918'de toplam dış borç 304 milyon liraya ulaşmış ve Osmanlı sadece siyaseten değil iktisaden de iflas etmiştir.

1071'den beri vatan olan bu topraklar, 1918-1922 arasında neredeyse tamamen elimizden çıkıyordu. Anadolu'nun her köşesi ve hatta Osmanlı'nın üç başkenti; Bursa, Edirne, İstanbul düşman işgaline uğramıştı. İstanbul'un bile işgaline seyirci kalınmış, Padişah Vahdettin kendi saltanatını koruyabilmek için İngilizlerle işbirliğine gitmiş, milli mücadeleye karşı durmuş hatta üzerlerine asker göndermiştir.

İşte istiklal mücadelesi bu kadar olumsuz bir yapıda, ümitlerin tükendiği bir ortamda başlatıldı. O zor günlerde Mustafa Kemal'in Çanakkale'de verdiği cesur ve doğru kararlarla savaşın kaderini değiştirdiği, böylece İstanbul'u kurtardığı biliniyordu. 1919'da Çanakkale'nin üzerinden çok değil daha dört yıl geçmişti. Anafartalar Kahramanı belleklerdeki yerini koruyordu. 1915'te Çanakkale'de düşmanı durdurup İstanbul'u kurtardığı gibi, şimdi de düşmanı durduracağına, memleketi kurtaracağına inanılıyordu.

1. Dünya Savaşı'nın yıkımı sonrasında gırtlağına kadar borçlu, yokluk ve yoksulluk içinde, orduları dağıtılmış, toprakları işgal edilmiş, savaş yorgunu bir ülke, tam yüzyıl önce destansı bir bağımsızlık mücadelesini böyle başlatmıştı. Eğer Mustafa Kemal önderliğinde Kurtuluş Savaşı kazanılmasaydı Anadolu da elimizde kalmayacaktı. Dolayısıyla bugün bütün bu toprakların hâlâ vatan kalmasını Kurtuluş Savaşı'na, Sakarya'ya, Büyük Taarruza borçluyuz.

Türkiye'nin nüfusu 82 milyonu geçti

TÜİK'in Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2018 sonuçlarına göre Türkiye'nin 31 Aralık 2018 günü itibarıyla erkek nüfusu 41 milyon 139 bin 980 kişi, kadın nüfusu 40 milyon 863 bin 902 kişi oldu. Nüfusun yüzde 50.2'sini erkekler, yüzde 49.8'ini ise kadınlar oluşturdu. İstanbul'un nüfusu yüzde 0.3 oranında artarak 15 milyon 67 bin 724 kişiye ulaştı. Nüfusu en az kent olan Bayburt'ta ise "nüfus patlaması" yaşandı. 2017'de nüfusu yüzde 14 gerileyen Bayburt'ta, 2018'de nüfus yüzde 2.28 artarak 82 bin 274 kişi oldu.

Köprü ve otoyollardan 6.2 milyar TL gelir

Köprü ve otoyollar, son beş yılda Türkiye ekonomisine yaklaşık 6.2 milyar lira gelir sağladı. 2014-2018 döneminde 2 milyar 151 milyon araç devlete ait köprü ve otoyollardan yararlandı. Yıllar itibarıyla bakıldığında, köprü ve otoyollardan 2014'te 854 milyon 285 bin 334 lira, 2015'te 880 milyon 227 bin 681 lira, 2016'da 1 milyar 204 milyon 205 bin 53 lira, 2017'de 1 milyar 458 milyon 77 bin 513 lira ve 2018'de 1 milyar 798 milyon 738 bin 189 lira gelir sağlandı.

İmalat sanayinde yavaşlama sürdü

İmalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Ocak'ta 44.2 ile yatay seyrederek sektördeki daralmanın on aydır devam ettiğine işaret etti. İmalat sektöründe yılın başında da devam eden zorlu faaliyet koşulları yeni siparişlerdeki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Ancak bu daralma son beş ayın en düşük hızında gerçekleşti. IHS Markit tarafından İstanbul Sanayi Odası (İSO) için hazırlanan imalat PMI, Kasım'da 44.7 değerini aldıktan sonra Aralık'ta 44.2'ye gerilemişti. Endekste 50'nin üzeri seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), Temmuz-Eylül 2018 dönemine ilişkin "Hanehalkı Yurt İçi Turizm" verilerine göre 2018'in Temmuz-Eylül dönemini kapsayan üçüncü çeyrekte seyahate çıkanların bir ve daha fazla geceleme kaydıyla ülke içinde yaptıkları toplam seyahat sayısı, 2017'nin aynı çeyreğine göre yüzde 1.5 azalarak 32 milyon 537 bin olarak gerçekleşti. Yurt içinde ikamet eden 24 milyon 999 bin yerli turistin yaptığı seyahat harcamaları, yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18.6 artışla 21 milyar 138 milyon 934 bin lira olarak kayıtlara geçti.

Seyahate 21.1 milyar TL harcandı

Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile Ham Petrol ve Jet Yakıtının Türkiye Üzerinden Karayolu Veya Demiryolu ile Taşınmasına İlişkin Karar'ın adı, "Ham Petrol ve Bazı Petrol Ürünlerinin Karayolu Veya Demiryolu ile İthali, İhracı ve Transitine İlişkin Karar" olarak değiştirildi. LPG, ham petrol ve akaryakıt ürünlerinin Türkiye'den yabancı bir ülkeye, yabancı bir ülkeden Türkiye'yi veya Türkiye üzerinden üçüncü ülkeye karayolu veya demiryolu ile ithali, ihracı ve transiti, ruhsat ve yetki belgesi sahibi olan kişiler tarafından yapılabilecek.

Akaryakıt dış ticaretinde yeni düzenleme

Türkiye'nin rüzgârı yüzde 7 büyüdü

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği'nin (TÜREB) 2018 yılına ilişkin "Rüzgâr Enerjisi İstatistik Raporu" yayımlandı. Rapora göre, Türkiye'nin rüzgâr enerjisi kurulu gücü geçen yıl 497 megavat arttı. Böylece rüzgâr sektöründe kurulu güç geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 7.2'lik büyümeyle toplam 7 bin 369 megavata ulaştı. İşletmedeki RES'lerin yüzde 38'i Ege Bölgesi'nde bulunurken, yüzde 33'ü Marmara, yüzde 13'ü Akdeniz ve yüzde 9'u ise İç Anadolu Bölgesi'nde yer aldı.

Toplu taşımada vergilendirme oranı yüzde 1.5 oldu

Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre, belediyeler tarafından ruhsatı verilen, toplu taşıma hatlarını kiralayan, toplu taşıma hizmetinin hizmet satın alma yollarıyla yerine getirilmesi halinde, bu hizmeti sunan ve gelirlerinin tamamını elektronik ücret toplama sistemi aracılığıyla tahsil eden otobüs işletmelerinin vergi oranı yüzde 1.5 olarak belirlendi. Bu faaliyet dışında kapsama girmeyen başka faaliyetleri de bulunan mükellefler, uygulamadan yararlanamayacak.

Kırmızı et üretimi yüzde 12 azaldı

TÜİK'in Ekim-Aralık 2018 dönemine ilişkin kırmızı et üretimi istatistiklerine göre geçen yılın dördüncü çeyreğinde toplam kırmızı et üretimi 259 bin 672 ton olarak tahmin edildi. Üretim, Kurban Bayramı'nın gerçekleştiği bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 23.5, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre ise yüzde 12.1 oranında azaldı. Toplam içinde sadece kesimhanelerde üretilen kırmızı et miktarı ise 185 bin 324 ton olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde sığır eti üretimi bir önceki çeyreğe göre yüzde 21.8 ve bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 7.8 oranında azalışla 239 bin 703 ton olarak tahmin edildi.

İtalya ekonomisi 'teknik küçülmeye' girdi

İtalya Ulusal İstatistik Enstitüsü'nün (Istat) açıkladığı rakamlara göre, 2018'in son iki çeyreğinde art arda küçülen İtalyan ekonomisi resmi olarak "teknik küçülmeye" girdi. Istat, İtalyan ekonomisinin 2018'in son çeyreğinde (Ekim-Aralık) yüzde 0.2 küçüldüğünü bildirdi. Ülkede gayrisafi yurt içi hasıla 2018'in üçüncü çeyreğinde de (Temmuz-Eylül) yüzde 0.1'lik düşüş gösterdiğinden, ekonomi iki çeyrekte üst üste küçülerek ekonomistlerin "teknik küçülme" adını verdiği bir sürece girmiş oldu.

Trump, Nobel'e aday gösterildi

ABD Başkanı Donald Trump, Beyaz Saray'da düzenlediği basın toplantısında, Şubat'ta Kuzey Kore lideri Kim Jong-un ile Vietnam'da yapacağı görüşmeye ilişkin sorulan soruya verdiği yanıtta, Japonya Başbakanı Abe'nin kendisini Japonya adına Nobel Barış Ödülü'e aday gösterdiğini anlattı. Abe'nin Nobel Barış Ödülü'nü veren Norveç Nobel Komitesi'ne yolladığı öneri mektubunun bir kopyasını kendisine ilettiğini ifade eden Trump, Japon Başbakanı'nın kullandığı "Sizi Japonya adına aday gösteriyorum. Nobel Barış Ödülü'nü size vermelerini öneriyorum" ifadelerini aktardı.

ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisi (OFAC), Venezuela devlet petrol şirketi PdVSA'nın (Petroleos de Venezuela) Genel Müdürü, Ulusal İstihbarat Servisi Başkanı ve Devlet Başkanı Nicolas Maduro'nun Koruma Müdürü'nün de aralarından bulunduğu beş Venezuelalı yetkiliyi yaptırım listesine aldı. Yaptırımların kalıcı olacağı belirtilen açıklamada, yaptırım listesine yer alan kişilerin Venezuela hükümetinin faaliyetlerine karşı çıkmak üzere "anlamlı adımlar atması" durumunda haklarındaki yaptırımların kaldırılabileceği ifade edildi.

Avrupa'da otomobil satışları azaldı

Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkelerinde satılan otomobil sayısı, Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (ACEA) verilerine göre geçen yılki 1.25 milyon adet seviyesinden 1.2 milyona indi. FCA'nın satışları yüzde 14.9, Ford'unkiler yüzde 6.6, Volkswagen'in satışları yüzde 6.4 azaldı. Nissan'ın satışları da yüzde 24.7 geriledi. Satışlardaki bu daralma Eylül ayında devreye giren yeni motor ve emisyon düzenlemesini (WLTP) izliyor.

İspanya erken seçime gidiyor

İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, Moncloa'daki Başbakanlık konutunda yaptığı basın açıklamasında, 28 Nisan tarihinde ülkede erken genel seçime gidileceğini ilan etti. Son genel seçimin 26 Haziran 2016'da yapıldığı ülkede bir sonraki seçimin 2020'de yapılması gerekiyordu. 2016 yılındaki seçimlerde hiçbir partinin mecliste çoğunluğu sağlayamaması üzerine en fazla oyu alan sağ görüşlü Halk Partisi (PP) azınlık hükümeti kurmuştu. Ancak yolsuzluk iddialarından dolayı Haziran 2018'de güvensizlik önergesinin kabulüyle PP hükümeti düşmüş yerine PSOE azınlık hükümeti kurmuştu.

Rusya'da yavaşlama beklentisi!

Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanan "Ekonominin Durumu: Ocak 2019" raporunda, geçen yıl sanayi ve inşaat sektörlerindeki gelişmelerin, ekonomideki büyümeye katkı yapan ana sektörler olduğu vurgulandı. Ticaret ve ulaşım sektörlerinin de büyümeye olumlu katkı yaptığına işaret edilen raporda, tarım sektöründeki büyümenin ise 2018'de düşüşe geçtiği belirtildi. Rus ekonomisinin 2018'de yüzde 2.3 büyüdüğü anımsatılan raporda, "Söz konusu büyüme bir defaya mahsus nedenlerle gerçekleşti ve sürdürülemez. Rus ekonomisinde büyümenin 2019'da yüzde 1.3'e gerilemesini bekliyoruz" denildi.

Çin'de bir haftada rekor turizm geliri

Çin Kültür ve Turizm Bakanlığı, bir haftalık Bahar Bayramı tatilinde, geçen yıla oranla yüzde 8.2 artışla 513.9 milyar Yuan (76 milyar dolar) turizm geliri elde edildiğini bildirdi. Geçen yılki Bahar Bayramı tatilinde yaklaşık 70 milyar dolar gelir sağlanmıştı. Bakanlık açıklamasında ayrıca, bu yıl tatilde halkın yüzde 40'ının müzeleri ziyaret ettiğine dikkat çekildi. Bu arada Bahar Bayramı için bir haftalık resmi tatil ilan edilen ülkede dünyanın en büyük şehirlerarası yolculuk yoğunluğu yaşandı.

Avrupa Birliği Kuzey Akım 2'de uzlaştı

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler, Rusya'da üretilen doğal gazı Almanya'ya taşıyacak Kuzey Akım 2 projesinin birlik gözetimine tabi tutulmasını sağlayacak düzenlemede anlaşma sağladı. Kuzey Akım 2 boru hattı projesinin AB gözetimine tabi tutulmasının önünü açacak düzenleme konusunda AB üyesi ülkelerin anlaştıklarını belirten Almanya Başbakanı Angela Merkel, "Doğal gaz yönetmeliği konusunda Almanya ve Fransa'nın birlikte çalışması sonucunda bir anlaşma sağlayabildik" değerlendirmesinde bulundu. Kuzey Akım 2 projesi, Berlin ve Paris arasında görüş ayrılığına neden olmuştu.

Sırtından vurana kızma, ona güvenip arkanı dönen sensin. Arkandan konuşana da darılma, onu insan yerine koyan yine sensin!

ÖMER HAYYAM
(1048- 1131)

ESNAFIMIZIN
HIZINA YETİŞEN
İşCep
Kredi Başvurusu
KREDİNİZ HESABINIZA YATIRILDI
ANINDA
TİCARİ KREDİ
7/24
50.000TL'YE KADAR
KREDİNİZ O AN CEPTE
App Store'dan İndirin
Google Play DEN ALIN
Ayrıntılı bilgi: isbank.com.tr
İşCep'i indir, işini cepte bitir.

İSTİHDAM SEFERBERLİĞİ 2019 BAŞLADI

TOBB Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde yapıldı. Yedi bakan ile bine yakın iş insanının katıldığı Şura'da 61 Sektör Meclisi'nin temsilcisi söz aldı, sektörlerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini sundu.

Şura öncesi ise "Burası Türkiye Burada İş Var" sloganıyla İstihdam Seferberliği başlatıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "TOBB, Sektör Meclislerimiz ile Oda ve Borsalar olarak bu kampanyayı 81 il ve 160 ilçede en yaygın şekilde tanıtacağız" dedi.

BURASI TÜRKİYE BURADA İŞ VAR

İSTİHDAM SEFERBERLİĞİ 2019

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi.

Şura'ya, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile diğer bakanlıkların bakan yardımcıları katıldı. Toplantıda 61 Sektör Meclisi temsilcisi söz alarak, sektör sorunlarını ve çözüm önerilerini sundu. Şura'ya bine yakın iş insanı da iştirak etti. Şura'nın açılışında konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu; Sektör Meclisleri'nin kendi alanlarında öne çıkan sorunları ve çözüm önerilerini biraraya getirdiğini belirterek, "Bu çalışmalar kamu-özel sektör işbirliğine çok önemli bir ivme kazandıracak" dedi.

Son dönemde ekonomide istihdam maliyetlerini düşüren ve piyasayı hareketlendirecek çok önemli adımlar atıldığına dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, son iki-üç ayda kurda ve faizde olumlu gelişmeler yaşandığını hatırlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Bakanların icracı ve reformcu çalışma tarzlarının sonuç almada etkili olacağını anlattı.

"İstihdam Seferberliği 2019" TOBB'da tanıtıldı

Bu arada Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ev sahipliğinde Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un da katıldığı, Oda ve Borsa başkanlarının yer aldığı toplantı ile kampanya tanıtıldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği konferans salonundaki tanıtım toplantısına, iş insanları da her biri kendi ilinin adının yazıldığı "Burada İş Var" yazılı slogan kartlarını göstererek katıldı. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, istihdam seferberliği başlatılması konusuna Bakan Selçuk ve Bakan Albayrak ile bir araya gelip çalıştıklarını ifade ederek, iki bakanın olumlu yaklaşımlarıyla teşviklerin tasarlandığını söyledi.

Kanun tasarısının torba kanuna eklendiğini ve hızla Meclis'ten geçerek Resmi Gazete'de yayımlandığını anımsatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Türk iş dünyası için böyle bir hızlı hareket eden bakanlarımıza huzurunuzda teşekkür ediyorum. İşte burada sizlerle birlikte 2019 İstihdam Seferberliği'ni başlatıyoruz. Cumhurbaşkanımızın istihdam seferberliği çağrısına yönelik ilk adımı atıyor, kampanyayı başlatıyoruz. Sloganımız 'Burası Türkiye Burada İş Var'. TOBB, Sektör Meclislerimiz ile Oda ve Borsalar olarak bu kampanyayı 81 ilde ve 160 ilçede en yaygın şekilde tanıtacağız ve en geniş katılımın sağlanması için çalışacağız. Buradan tüm iş dünyamıza ve işverenlere de çağrıda bulunuyorum, Türkiye'nin gücüne ve geleceğine güvenin. İstihdam kampanyasına katılın, bu tarihi desteklerden faydalanın. En az bir işsiz vatandaşımızı işe alarak hem işinizi geliştirin hem ekonominin büyümesine katkınız olsun, hem de Türkiye geleceğine yatırım yaparak kazanan siz olun" dedi.

"Bu topraklarda bereketi ve umudu hiç kaybetmedik"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu topraklarda bereketi ve umudu hiç kaybetmedik. Kaybetmeyeceğiz. Bereketli ve umut dolu bir güne merhaba demek için, Burada iş var, Burada aş var, Burada gelecek var diyoruz" şeklinde konuştu.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk da konuşmasında, ülke ekonomisinin son 16 yılda hızlı bir büyüme eğilimi gösterdiğini ancak bunun geçen beş yılında ciddi risklere maruz kaldığını belirtti.

Gezi olayları, terör saldırıları, 15 Temmuz hain darbe girişimi gibi birçok badirenin güçlenerek geride bırakıldığına işaret eden Bakan Selçuk, 2018 yaz aylarından itibaren, dolar üzerinden kurulan ekonomik spekülasyonların da başarıyla yönetilerek bertaraf edildiğini söyledi.

Bakan Selçuk, Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer alması için kalkınmaya dair projelerin ve hamlelerin hız kesmeden sürdürüleceğini ifade etti.

Türkiye'nin 16 yılda 3.5 kat büyüdüğünü anlatan Selçuk, bu süreçte uygulamaya konulan reformlarla, "İş Yapma Kolaylığı" bakımından, Türkiye'nin dünyada 43. sıraya kadar yükseldiğini aktardı.

Bakan Selçuk, "2002'de 727 bin olan sigortalı çalıştıran iş yeri sayımız 1.9 milyona, aktif sigortalı sayımız 12 milyondan 22.3 milyona yükseldi. Aynı dönemde, aktif iş gücü programlarımızdan yararlanıcı sayısı ise yaklaşık 3.1 milyona ulaştı." diye konuştu.

Birinci 100 günlük icraatlarının başarıyla bitirildiğini, ikinci 100 günlük icraatların süratle tamamlanmak üzere olduğunu vurgulayan Bakan Selçuk, bu kapsamda kolay işverenlik uygulamasının genişletilmesi, aktif iş gücü programlarının yaygınlaştırılması ve yabancı çalışma iznine yurt dışından

başvurunun kolaylaştırılması gibi hizmetlerin hayata geçirildiğini söyledi.

"Prim ve vergileri devlet karşılayacak"

Bakan Selçuk, "Bugün burada bir müjde daha vermek isterim. 100 Günlük Eylem Planı'nda olan, 'teşvikten kazancım ne kadar' uygulamasıyla da işverenlerimiz sunduğumuz teşvik ve desteklerden ne kadar fayda sağlayacaklarının bilgisine ulaşacaklar inşallah" ifadesini kullandı.

Bakan Selçuk, "Bugün burada, bu güzel atmosferde, yeni teşvikimizi sizlerle paylaşmak istiyorum. İşverenlerimizin Nisan ayı sonuna kadar sağlayacağı her ilave istihdam için üç ay boyunca prim ve vergilerin yanı sıra ücreti de devlet olarak biz karşılayacağız. İzleyen dokuz ayda da prim ve vergileri ödemeye devam edeceğiz" dedi.

Mevcut çalışanlarına ilave olarak işe alınan her bir sigortalının, asgari ücret düzeyinde tüm prim ve vergilerinin 12 ay boyunca karşılandığını hatırlatan Selçuk, 2016'da başlatılan asgari ücret desteğine bu yıl da devam edildiğini bildirdi. Selçuk, geçen yıl 9 ay olarak uygulanan desteğin süresinin bu yıl 12 aya çıkarıldığını ifade etti.

Bakan Selçuk, 500 ve üzeri çalışanı olan iş yerlerine 101 lira, 500'ün altında çalışanı olan iş yerlerine 150 lira asgari ücret desteği verildiğini belirtti.

Tüm teşviklerden yararlanan işletme ve çalışan sayısının gün geçtikçe daha da arttığına işaret eden Bakan Selçuk, "Bakanlık olarak geçen hafta açıkladığımız teşvikle

beraber 18 ayrı teşvik ve destek uygulamamızla 1.7 milyona yakın işverenimize, 11 milyondan fazla sigortalımıza halihazırda destek vermekteyiz" diye konuştu.

Bakan Selçuk, prim teşviklerinin hayata geçirildiği 2004 yılından bu yana işverenlere 150 milyar liraya yakın destek sağlandığını kaydetti.

"Bugün istihdam alanında bir devrim yaşanıyor"

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ise birçok platformda ülkenin içinden geçtiği ekonomik sürecin KOBİ'lere, sanayicilere ve esnafa olan etkilerini azaltmak için atılacak adımları görüştüklerini, çeşitli paketler açıkladıklarını hatırlattı.

Bugün kamu-özel sektör arasında oluşturdukları güçlü koordinasyon ve sinerjinin meyvelerini almak için bir araya geldiklerini ifade eden Bakan Albayrak, "Geçtiğimiz ay Cumhurbaşkanımızın da katıldığı Şura vesilesiyle ifade edildiği gibi 2019 yılında 2.5 milyon yeni istihdamı hayata geçireceğiz" ifadesini kullandı. Bakan Albayrak, bugün istihdam alanında bir devrim yaşandığını belirterek, "Bugün Türkiye'ye karşı oynanan oyunlara, ekonomide çizilmek istenen senaryolara karşı durulan güçlü bir yumruğun, dayanışmanın, bir olmanın, milletçe güçlü olmanın dosta düşmana ispat edildiği bir gündür" diye konuştu. Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile hedef ve stratejileri belirlediklerine dikkati çeken Bakan Albayrak, AK Parti hükümetleri döneminde istihdamı artırmaya yönelik politikaların hep öncelikleri arasında yer aldığını kaydetti.

Bakan Albayrak, bu amaç doğrultusun-

da 2009'dan bu yana yaklaşık 10 milyonluk yeni istihdam oluşturulduğunu vurgulayarak, 2018'de açıkladıkları mevcut istihdam teşviklerine yenilerini eklediklerini hatırlattı.

Bakan Albayrak, sigorta prim teşviğinin devam ettiğine işaret ederek, "Geçen Cuma günü Mecliste kabul edilen kanunla yeni bir destek daha açıkladık. Bu kapsamda 1 Şubat 2019-30 Nisan 2019 arasında işe alınan işçilerin üç ay süreyle tüm prim, vergi ve ücret desteği hükümetimiz tarafından karşılanacak" ifadesini kullandı.

Finansmana erişim noktasında da önemli paketler açıkladıklarını hatırlatan Bakan Albayrak, şöyle konuştu: "Ocak ayında 13 bankanın katılımıyla KOBİ'lerimiz için 20 milyar liralık bir kredi paketi müjdesini vermiştik. Bu paket ile birlikte reel sektörün likidite ihtiyacına ciddi anlamda bir destek oluşturmuştuk. Bu paket ile bugün itibarıyla 67 bin 438 KOBİ'mize 20.3 milyarlık kredi kullandırıldı. Yeni bir paket geliyor. Bu hafta onu anons edeceğiz. Aynı şekilde esnafımız için de Halkbank aracılığıyla açıkladığımız yılın üç ayındaki 10 milyar liralık pakette, esnaf kredilerinde toplamda 66 bin 236 esnafa 6 milyar 238 milyon liralık tutara ulaşmış bulunuyoruz. Şubat sonu itibarıyla 7.5 milyar lirayı geçerek belki de martın ortasına doğru 10 milyar liralık kredi paketini esnafımıza kullandırmış olacağız."

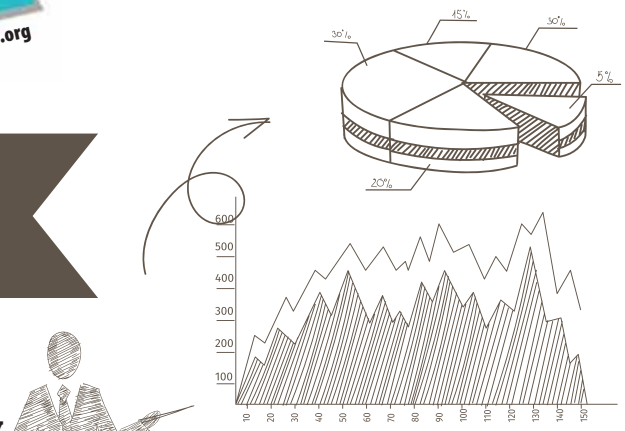
Bakan Albayrak, üreticilerin modern seracılığa dönüşü ve yatırımları ile ilgili de çok önemli bir finansman paketi açıkladıklarını, KDV iadeleri ile ilgili önemli adımlar attıklarını anımsattı.

BURASI TÜRKİYE BURADA İŞ VAR

Detaylar için: istihdamseferberligi.org

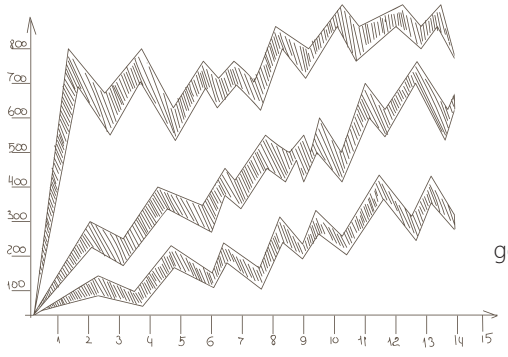
İSTİHDAM TEŞVİKLERİ

Kampanyaya konu olan ve son olarak torba yasada kabul edilerek yürürlüğe giren, üç ay boyunca ücret, prim ve vergi desteği içeren uygulama da dahil olmak üzere, yürürlükte bulunan ve işverenlerce kullanılabilecek istihdam teşvikleri şöyle:

Yeni İstihdama Ücret Desteği:

Nisan ayı sonuna kadar yapılacak ilave istihdamda 3 ay boyunca işe alınan kişinin ücretini (aylık 2.021 TL) ile SGK primini ve vergisini (aylık 1.113 TL) devlet ödüyor. Devamında 9-15 ay boyunca vergi ve SGK primlerini (aylık 1.113 TL) devlet ödüyor.

Yeni İstihdamın SGK Primine, Vergisine Destek

İşverenler, Aralık 2020'ye kadar her ilave istihdam için, 12 ay süresince SGK primlerini ve vergileri (aylık 1.113 TL) ödemiyor. Kadın, genç ve engelli istihdamında ise bu destek 18 ay. İmalat ve bilişim sektöründeki istihdamlarda ise daha yüksek tutarlarda prim desteği (aylık 2.712 TL) var.

Kısa Çalışma Ödeneği

Ekonomik sebeplerle, işyerinde çalışma sürelerini geçici olarak azaltmak durumunda kalan işverenlere üç ay boyunca azaltılan süreye ilişkin çalışanlarının ücreti devletten. Kısa çalışma ödeneği başvuruları İŞKUR üzerinden yapılacak.

Asgari Ücret Desteği

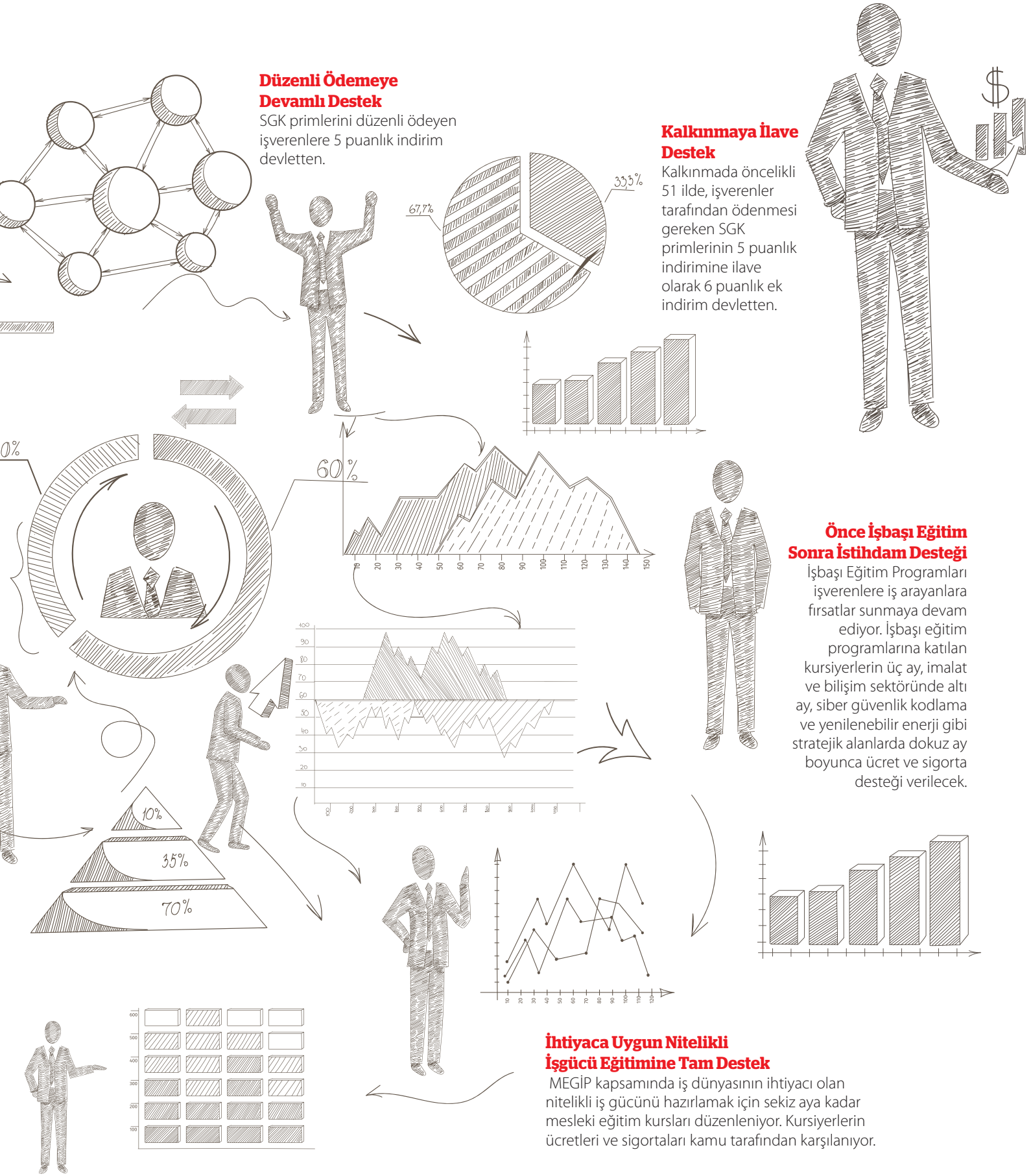
2019 yılı için 12 ay süreyle çalışan sayısı 500'e kadar olan işverenlere aylık 150 TL, 500 ve üzeri çalışanları olan işverenlere aylık 101 TL asgari ücret desteği veriliyor.

Düzenli Ödemeye Devamlı Destek

SGK primlerini düzenli ödeyen işverenlere 5 puanlık indirim devletten.

Kalkınmaya İlave Destek

Kalkınmada öncelikli 51 ilde, işverenler tarafından ödenmesi gereken SGK primlerinin 5 puanlık indirimine ilave olarak 6 puanlık ek indirim devletten.

Önce İşbaşı Eğitim Sonra İstihdam Desteği

İşbaşı Eğitim Programları işverenlere iş arayanlara fırsatlar sunmaya devam ediyor. İşbaşı eğitim programlarına katılan kursiyerlerin üç ay, imalat ve bilişim sektöründe altı ay, siber güvenlik kodlama ve yenilenebilir enerji gibi stratejik alanlarda dokuz ay boyunca ücret ve sigorta desteği verilecek.

İhtiyaca Uygun Nitelikli İşgücü Eğitimine Tam Destek

MEGİP kapsamında iş dünyasının ihtiyacı olan nitelikli iş gücünü hazırlamak için sekiz aya kadar mesleki eğitim kursları düzenleniyor. Kursiyerlerin ücretleri ve sigortaları kamu tarafından karşılanıyor.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

ESKİŞEHİR

Türkiye Savunma Sanayi Meclisi'nin toplantısına Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar da katıldı.

"Askeri gücü korumanın yolu güçlü ekonomidir"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin dünyanın en etkili askeri gücüne sahip dokuzuncu ülkesi olduğuna işaret ederek, "Yakın gelecekte bu gücü korumanın yolu, güçlü ekonomi ve yüksek teknolojiye yatırımdır. Son dönemde bu doğrultuda hızlı adımlar attık" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile birlikte Eskişehir Hava Fabrikası'nda düzenlenen Türkiye Savunma Sanayi Meclisi'nin toplantısına katıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada, 2002 yılında yüzde 80'leri bulan savunma sanayi dışa bağımlılık oranının yüzde 35'ler seviyesine indiğini hatırlattı ve Türk havacılık ve savunma sanayi cirosunun 7 milyar dolara çıktığını bildirdi.

Dört Türk firmasının dünyanın en büyük savunma şirketleri listesine girdiğini dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Aynı zamanda küresel rekabette de ilerledik. Savunma sanayi sektörü ihracatı 2018'de 2 milyar doları geçti. F-35 ve A-400 gibi, uluslararası dev projelere katıldık. Antonov gibi dünyanın en büyük uçağını üreten Ukrayna'ya İHA ihraç etme noktasına geldik. Tüm bu başarının mimarları olan Savunma Bakanlığımız, Savunma Sanayi Başkanlığımız, Genelkurmayımız ve firmalarımızla iftihar ediyorum. Kamunun desteği olmasaydı özel sektör; özel sektörün azmi ve çalışkanlığı olmasaydı da kamu, tek başına bu başarıyı gerçekleştiremezdi" dedi.

"Üretim süreçlerine KOBİ'ler azami ölçüde dahil edilmeli"

Türk savunma sanayinin; üretim, ihracat ve teknoloji geliştirme alanlarında, şimdiye kadar yaptıklarından çok daha fazlasını başaracak potansiyeli bulunduğunu söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bunun için de savunma sektörü şirketlerinin, üretim süreçlerine, KOBİ'leri azami ölçüde dahil etmeleri gerektiğini anlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Sektörün büyük oyuncuları ve onların etrafında konumlanan KOBİ'ler birlikte hareket etmeli. Sayın Cumhurbaşkanımızın söylemiş olduğu 'Savunma sanayimizde hedeflerimize özel sektörün dinamizmiyle ulaşacağız. Hazırcılık devri bitti. Hiçbir ürün yurt dışından hazır alınmayacak' sözleri, Türk firmalarımız için yerli ve milli üretimi artırmak için, yeni bir heyecan ve çalışma şevki yaratmıştır. Hedefimiz, ileri teknolojiye sahip, tasarım ve üretimini kendi yapan, kü-

resel bir oyuncu haline gelmiş Türkiye'dir. İnanıyorum ki bu hedeflere de ulaşacağız. Yeter ki bizler ele ele verelim, ortak akıl ve istişare ederek birlikte çalışalım."

"Yerli ve milli üretime yeni bir ivme daha kazandırıldı"

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın daha önce de Kırıkkale Mühimmat Fabrikası'nda Sektör Meclisi ile bir araya geldiğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kırıkkale'de Sayın Bakanımıza sektörün taleplerini iletmiştik. Sayın Bakan toplantıdan hemen sonra gerekli talimatları verdi ve sorunlarımız çözüldü. STANAG'lar (standardizasyon anlaşmaları) Bakanlığımız web sayfasında yayınlanmaya başlandı. Yerlileştirme ve millileştirme konularında çalışmalar başlatıldı. Tesis güvenlik belgesi ve üretim izin belgelerinin alımı kolaylaştırıldı. Üretim izin belgesine gerek olmayan ürünler kontrole tabi listeden çıkarıldı. Sayın Bakanımıza sektörümüzün sorunlarını çözen icracı yönetim anlayışından dolayı şükranlarımızı sunuyorum" diye konuştu.

Bakan Akar'ın tensipleriyle 12 firmanın, Stratejik İş Birliği Anlaşması yaptığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, böylece yerli ve milli üretime yeni bir ivme daha kazandırıldığını ifade etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şunları söyledi: "Atalarımız asırlar öncesinden şu tavsiyede bulunmuş: 'Hazır ol cenge, eğer ister isen sulh-ü salâh (Barış istiyorsan savaşa hazır ol)."

İşte devletlerin kurtuluş başarısı, bu ibretlik sözde saklıdır. Bugün coğrafyamızdaki şartlar, cenge hazır olmanın da ötesine ulaşmış, tehdidi yerinde bertaraf etmeyi zorunlu kılmıştır. Ülkemizin yeni güvenlik manifestosu, artık, bıçak kemiğe dayanana kadar sabretmekle kısıtlı değildir. Tehdidi yerinde yok etmek, bize saldırmalarını beklemeden müdahale etmektir. Zira bu denli netameli coğrafyada, ancak güçlü olanlar yaşayabilir. Türk ordusu bu bölgedeki en caydırıcı güçtür."

"Eksiklerimizi gidereceğiz yanlışlarımızı düzelteceğiz"

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar da konuşmasında Türkiye ve Türk milletinin emniyetini ve bağımsızlığını sürdürmenin herkesin sorumluluğu ve görevi olduğunu söyledi.

Türk savunma sanayisinin önemiyle ilgili değerlendirmelerde bulunan Bakan Akar, şöyle devam etti: "Şu anda gelecek vadeden bir tablo var. Biz de karınca kararınca çalışmak suretiyle, elimizden gelen katkıları sağlamak suretiyle çok daha ileri düzeylere götürüp rahat bir nefes alacağız. Önümüzdeki en önemli karşılaşacağımız konu, F35'lerin mülkiyeti bize geçtiğinde, buraya geldiğinde toplam 100'den fazla uçağımız olacak. Onların bakım ve onarımları da 1'inci Hava Bakım Fabrika Müdürlüğü'nde gerçekleşecek. Bununla ilgili çalışmalarımız da sürüyor. Bugüne kadar bütün fabrikalarımızda çok güzel işler yapıldı. Bunlardan çok daha iyisi yapılacak. Eksiklerimizi gidereceğiz, yanlışlarımızı düzelteceğiz, istişareye, tartışmaya, öneriye açık olacağız. Zaman kaybetmeden orta ve uzun vadede stratejilerimizi, planlarımızı ayakları yere basacak şekilde yapıp geleceğe emin adımlarla ilerlememiz lazım."

Bakan Akar, savunma sanayisinde yüksek teknolojili işler yapılması gerektiğine de dikkat çekti. Savunma sanayisinde mevcut potansiyelin kullanılması gerektiğine değinen Bakan Akar, "Özellikle savunma sanayi, sadece iç piyasaya dönük planları organize eder şekilde çalışırsa belli bir süre sonra tıkanıklıklara ve sıkıntılara sebep olacaktır. Savunma sanayisi, yüksek teknolojiye dayanmalıdır. Mal ve hizmet üretiminde ihracat düşünülmelidir. Yurt dışında müthiş bir ihtiyaç var. Bu ihtiyacı görüp dostumuz, müttefikimiz, kardeşlerimiz olan ülkeler var. Bunların da ciddi beklentileri ve talepleri var. Bunları da dikkate alarak bizim üretim organizasyonumuzu yapmamız gerekir" ifadelerini kullandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Türk özel sektörü olarak biz geleceğimizden ümitliyiz" diye konuştu.

"Reel sektör ve finans sektörü beraber Anadolu'yu dolaştı"

ANKARA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Tarihimizde bir ilki yapıyoruz. Reel ve finans sektörü hep beraber Anadolu'yu dolaştık. Aslında bu bizim birbirimizin ayrılmaz bütün olduğumuzun en güzel somut göstergesiydi" dedi.

Reel Sektör ile Finans Sektörü Diyalog Güçlendirme Toplantısı, Ankara JW Marriott Otel'de gerçekleştirildi. Toplantı öncesinde basına bir değerlendirmede bulunan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın toplantıların iki tarafın birbirini anlaması ve çözüm yolları geliştirmesi açısından büyük fayda sağladığına işaret ettiler. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Tarihimizde bir ilki yapıyoruz. Reel ve finans sektörü hep beraber Anadolu'yu dolaştık. Aslında bu bizim, birbirimizin ayrılmaz bütün olduğumuzun en güzel somut göstergesiydi" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, banka genel müdürleri ve yardımcılarının bu kapsamda sahaya indiklerini, reel sektör ve bankacıların "aynı masada" olduğuna dikkat çekerek, "Bu aslında birbirimizi daha iyi anlayacağımızı, geleceğimiz açısından da umut verici bir gelişme olduğunun en somut göstergesi. Ortak çözümleri hep beraber geliştiriyoruz. Yine bu sıkıntılı süreci de birlikte atlatacağımızın en somut göstergesi. Biz aynı geminin içindeyiz. Eğer reel sektörde sıkıntı olursa finans sektöründe sıkıntı olur, finans sektöründe sıkıntı olursa reel sektörde sıkıntı oluyor. Onun için de finansmana erişimi açık tutmamız lazım" ifadesini kullandı.

"Bunu da aşmasını biliyoruz"

Buna benzer sıkıntıların, 25 yıldır yaşandığını ve aşıldığını dile getiren TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bunu da aşmasını biliyoruz. Türk özel sektörü olarak biz geleceğimizden ümitliyiz. Bu tekerlek bu tümsekte kalmayacak. Çıkarken biraz zorlanırız, inerken hızlanırız. Şimdi bankalarımız ve Hükümetimizin destekleriyle beraber bu sıkıntılı dönemi aşma noktasına geldik. Bundan sonra inşallah önümüz daha açık olacak. Biz ülkemize güveniyoruz, gelecekte ülkemiz bugünkünden daha iyi olacak" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın ise açıklamasında, "Makro göstergelerde güçlü bir dengelenme var. Öncü göstergeler de baharın gelmekte olduğunu müjdeliyor" ifadesini kullandı.

Aydın, piyasaların sakinleştiğini, her şeyin beklentiler doğrultusunda olduğunu söyledi. Faiz oranlarının düştüğüne, döviz kurunun daha stabil seyrettiğine işaret eden Aydın, değerlendirmelerde bulundu.

"Gümrükler Türkiye'nin en saygın kurumu haline gelecek"

Ticaret Bakanlığı fuaye alanında Dünya Gümrük Günü Etkinliği ve Sertifika Dağıtım Töreni yapıldı. Törene Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz da katıldı.

Törende konuşan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, gümrüklerde tam dijitalleşmeye, modernleşmeye, şeffaflaşmaya gitme hedefinde olduklarını dile getirerek, "Biz bu dijitalleşmeyi ve şeffaflaşmayı sağladığımız zaman gümrükler Türkiye'nin en saygın ve prestijli kurumu haline gelecek. Bu gururu sizinle beraber paylaşacağız" değerlendirmelerinde bulundu. Ticaret Bakanlığı olarak Türkiye'nin "Ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı ülke" olması için çalıştıklarını dile getiren Bakan Pekcan, "Ticareti kolaylaştırmak için çalışırken ülkemizin güvenliğini de ihmal etmiyoruz. Kaçakçılıkla mücadelede yaptığımız yatırımlar ve personelimizin özverili çalışmaları sonucunda 2018 yılında toplam 3 milyar 34 milyon lira değerinde kaçakçılık olayını önledik. 46 ton 341 kilogram uyuşturucu yakalandı. Bu noktada sizlere gelecek vizyonumuz ve hedeflerimizden bahsetmek istiyorum. Bu rakam bir önceki sene 26 bin ton, ondan önceki sene 3 bin ton. Yapılan yatırımların atılan adımların, personelin çalışmaları sonucunda ortaya çıktı" diye konuştu.

"Tahkimi Türkiye'de tanıtmak ve anlatmak gerekiyor"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu TOBB Tahkim Divanı toplantısına katıldı. Divan üyeleriyle görüş alışverişinde bulunan ve Tahkimin başarılarını kutlayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ticari hayata sağlayacağı katkıları için tahkimi bütün Türkiye'de tanıtmak ve anlatmak gerekliliği üzerinde durdu. Toplantı basına kapalı olarak gerçekleşti.

Türkiye Sivil Havacılık Meclisi, Ticaret Bakanı Pekcan'ı ziyaret etti

Türkiye Sivil Havacılık Meclisi, Başkanlık Divanı'nı oluşturulan bir heyet ile Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ı makamında ziyaret etti. Sivil Havacılık Meclis Başkanı Teoman Tosun, Sivil Havacılık Genel Müdür Yardımcısı Can Erel ve TOBB yetkililerinin katıldığı ziyarette sektörün son durumu hakkında bilgilendirme yapılarak, mevcut durum değerlendirmeleri ve stratejileri görüşüldü.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu toplantıya ev sahipliği yapan Antalya Ticaret ve Sanayi Odası ile Antalya Ticaret Borsası'na teşekkür etti.

ANTALYA

"Sizlerin sıkıntılarını birinci ağızdan dinlemiş olduk"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Aramızda Antalya, Burdur, Isparta, Denizli ve Muğla'dan gelen iş insanları var. Oda ve Borsa başkanları var. Reel sektör ve finans sektörü el ele bütün Anadolu'yu gezdik. Sizlerin sıkıntılarını birinci ağızdan dinlemiş olduk" dedi.

Reel Sektör ile Finans Sektörü Diyalog Güçlendirme Toplantısı, Antalya Su Otel'de gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın öncülüğünde yapılan toplantıya banka genel müdürleri, Oda ve Borsa başkanları, banka bürokratları ile çok sayıda iş insanı katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu toplantının açılışında yaptığı konuşmada, 14'üncü kez düzenledikleri toplantı ile seriyi tamamladıklarını ve tüm Türkiye'ye ulaştıklarını ifade etti.

Sera yatırımları anlatıldı

Toplantıya ev sahipliği yapan Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'na teşekkür eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Aramızda Antalya, Burdur, Isparta, Denizli ve Muğla'dan gelen iş insanları var. Oda ve Borsa başkanları var. Biz aslında Antalya ile birlikte tüm Türkiye'yi bitirmiş oluyoruz. Reel sektör ve finans sektörü el ele bütün Anadolu'yu gezdik. Sizlerin sıkıntılarını birinci ağızdan dinlemiş olduk." Toplantıya geçmeden önce TBB ve Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın ise sera yatırımlarına ilişkin olarak verdikleri kredi paketi hakkında açıklamalarda bulundu. Toplantı daha sonra basına kapalı olarak devam etti.

Antalya TSO'ya ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Reel Sektör ile Finans Sektörü Diyalog Güçlendirme Toplantısı için Antalya'ya gelen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Davut Çetin'in misafiri oldu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, burada iş dünyasının temsilcileri ile istişarelerde bulundu.

"İş insanlarını bilgilendirin"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Oda/Borsa Meclis Üyeleri Bilgilendirme Semineri'nde, Meclis üyeleri ile bir araya geldi.

Üyelerden gelen talepleri, icra makamlarına aktardıklarını belirterek hayata geçirilen uygulamalar konusunda bilgi veren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sizler bölgenizin kanaat önderisiniz. Bölgelerinizdeki iş insanlarını, getirilen imkân ve teşviklerden yararlanabilmeleri için uyarın. Onları bilgilendirin" çağrısında bulundu.

Meclis Üyeleri Bilgilendirme Seminerleri'ni yapmaya 2013 yılında gerçekleştirilen Oda ve Borsa seçimlerinden sonra karar verdiklerini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, o dönemde yapılan seminerler sonucunda 5 üzerinden 4.8 memnuniyet ile geri dönüşler olduğunu söyledi.

Türk iş dünyası olarak zor bir dönemden geçtiklerini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak sahaya indiklerini, 365 Oda ve Borsa başkanı ile bölge bölge biraraya geldiklerini belirtti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu toplantılarda Oda ve Borsalardan gelen talep ve sıkıntıları başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere tüm bakanlara tek tek ilettiğini aktardı. Bankalarla ilgili sıkıntıları çözmek amacıyla da Türkiye Bankalar Birliği ile bir araya geldiklerini ve 13 ilde istişare toplantıları yaptıklarını söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bankacıların reel sektörün sorunlarını ilk defa sahaya inerek, birinci ağızdan dinlediğine işaret etti.

Yapılan icraatlar

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ayrıca, istihdam, finansman, vergi, mevzuat ve destekler konularında da takip edilen çalışmalar hakkında bilgiler verdi. Birlik ve berberlik vurgusu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Oda ve Borsa seçimleri sonrasında tüm Meclis üyelerinin başkan ve yönetim kurulunun etrafında birleşmesinin ve farklı düşünse bile Meclis'ten çıkacak kararları, kendi fikri olarak benimsemesinin gerektiğini söyledi.

IPARD proje hazırlama eğitimleri başladı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında IPARD proje hazırlama eğitimlerine başlandı.

Eğitimin açılış konuşmasını TOBB Başkan Danışmanı Yiğit Ateş ile Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan Eğitim Sorumlusu Mahmut Göktaş yaptı. Eğitimin açılışına ayrıca Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'ndan Proje Hizmetleri Genel Koordinatörü Şerife Kontoğlu ve Proje Yönetimi Koordinatörü Mecit Ender Kaya katıldı.

Eğitimlere, IPARD desteklerinden faydalanabilen 42 ildeki 77 Ticaret Borsası ile Ticaret Borsası bulunmayan illerdeki sekiz Ticaret Odasının personelleri katılıyor. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun uzmanları tarafından IPARD Programı, Desteklenen Sektörler, Online Başvuru Sistemi, Başvuru Paketi Hazırlama, İş Planı, Teknik Projeler, Ödeme Talep Paketi ve IPARD hakkındaki çeşitli konularda eğitimler veriliyor.

Edirne'de geçiş belgesi dağıtım büroları incelendi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkilileri, geçiş belgesi dağıtım işlemlerinin yerinde incelenmesi amacıyla, Edirne Ticaret Borsası ile Kapıkule, Hamzabeyli ve İpsala geçiş belgesi dağıtım bürolarını ziyaret etti. Edirne Ticaret Borsa'sında gerçekleştirilen toplantı ve dağıtım bürolarındaki incelemelere, TOBB Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş, TOBB TIR ve ATA Karnesi Müdürü Aslı Gözütok, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürü Mahmut Gürses ile Daire Başkanı Hakan Özdemir katıldı.

İSTANBUL

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ICC Milletlerarası Tahkim Divanı'nın 1923 yılında kurulduğunu kaydetti.

"Tahkim, iş yapmanın olmazsa olmaz koşullarından"

Tahkimin iş dünyası için çok önemli bir konu olduğunu belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Ticaret ve yatırım yapmak, risk almak demek. Başka bir ülkeyle yaptığınızda, bu risk daha da büyüyor. Tahkim, artık iş yapmanın olmazsa olmaz koşullarından biri" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi ve ICC Milletlerarası Tahkim Divanı işbirliğiyle İstanbul'da düzenlenen ICC Türkiye Tahkim Günü Uluslararası Tahkim Konferansı, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, TOBB Başkanı ve ICC Türkiye Milli Komitesi Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile ICC Milletlerarası Tahkim Divanı Başkanı Alexis Mourre'nin açılış konuşmaları ile başladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu açılışta yaptığı konuşmada, ICC'nin dünyada ticaret ve yatırımların artması için çalışan en büyük iş dünyası kuruluşu olduğunu vurguladı. ICC'nin Birinci Dünya Savaşı'nın uluslararası ticarete verdiği zararı gidermek amacıyla, bir grup girişimci tarafından, 'Barışın Tüccarları' sloganıyla kurulduğunu anımsatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, dünya çapında barışın ve refahın geliştirilmesi için ön saflarda yer aldığını söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC'nin 100 yılda, 100'den fazla ülkede, 45 milyondan fazla şirketi ve 1 milyardan fazla çalışanı temsil eder hale geldiğini belirterek, "Yani dünyadaki her üç çalışandan biri ICC üyesi firmalarda çalışmaktadır. 100 yaşındaki ICC, hem gelişen hem de gelişmekte olan ülkelerde faaliyet gösteren ve Birleşmiş Milletler'de Gözlemci Statüsü'nü kazanmış, tek iş dünyası organizasyonudur" dedi.

"Özel sektör temsilcilerini bir çatı altında topladı"

ICC Milletlerarası Tahkim Divanı'nın 1923 yılında kurulduğunu hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, zamanla farklı ülkelerden özel sektör temsilcilerini bir çatı altında toplayarak, dünyada ticaretin artırılması ve ticaretin önündeki engellerin kaldırılması için referans kurum haline geldiğini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC'nin 21. asırdaki misyonunu 'herkes için, her gün ve her yerde çalışan iş dünyası' olarak yenilediğini belirtti.

Türkiye'de, ICC Türkiye Milli Komitesi'nin kurulması ve faaliyetlerinin yürütülmesi görevinin TOBB'a verildiğine değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB çatısı altında faaliyet gösteren ICC Türkiye Milli Komitesi'nin 1934 yılından bu yana ICC'nin Türkiye temsilciliğini üstlendiğini, ICC'nin çalışmalarına katkı verdiğini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC'nin temel faaliyet alanlarından birinin de tüm dünyada kabul gören ve ticarette ülkeler arasındaki farklı uygulamaları kaldırmayı amaçlayan iş kurallarını oluşturmak olduğunu belirterek, "ICC bünyesinde yer alan teknik komisyonlar, birçok farklı alanda çalışma yapıyor. Bu komisyonlar, uluslararası ticarette iş kurallarını ve uygulamalarını oluşturmayı hedeflemiştir. Komitemiz, Türk iş dünyasının uluslarara-

sı çalışmalarına katkı sağlamak hedefiyle, ICC komisyonlarında faaliyetlerini başarıyla sürdürmekte. İş dünyasını yakından ilgilendiren, uluslararası ticarette ihracatçı ve ithalatçıların hak ve yükümlülüklerini açıkça belirten, uluslararası standart kurallar bütünü, INCOTERMS, 2020 yılında yenilenecek. ICC Ticaret Hukuku ve Uygulamaları Komisyonu tarafından yenilenme çalışmaları yapılan Incoterms 2020, ICC Türkiye tarafından, ülkemiz iş dünyasının hizmetine sunulacak ve konuya ilişkin eğitimler düzenlenecek" dedi.

"Tahkim, bizim için çok önemli bir konu"

Tahkimin iş dünyası için çok önemli bir konu olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Zira ticaret ve yatırım yapmak, risk almak demek. Başka bir ülkeyle yaptığınızda, bu risk daha da büyüyor. Çünkü her ülkede farklı mevzuat, farklı uygulama mevcut. Yatırımcıların, bunların hepsini bilmesi mümkün değil. Bu da ticaret ve yatırım iştahını azaltan bir durum. Herhangi bir ihtilaf durumunda tarafsız, objektif, saygın, kuralları baştan net olarak konulmuş bir başvuru merciinin bulunması, tüm tarafları koruyan bir unsurdur. Bu nedenle tahkim, artık iş yapmanın olmazsa olmaz koşullarından biri haline gelmiştir" diye konuştu.

1923 yılında ICC'nin tahkim organı olarak kurulan Milletlerarası Tahkim Divanı'nın, uluslararası ticari ve iş uyuşmazlıklarının çözümünde, dünyanın lider kuruluşu olduğuna vurgu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları kaydetti: "Çoğu tahkim kuruluşu, kapsam itibariyle yerel veya bölgesel nitelik taşımaktayken, ICC Tahkim Divanı tamamen uluslararası bir yapıya sahiptir. Her kıtada yer alan 90'dan fazla ülkedeki üyelerden oluşan Divan, en yaygın temsil edilen tahkim kuruluşu olma özelliğine de sahiptir. Milletlerarası Tahkim Divanı'nda, 2018'de 135 ülkeden 842 farklı tahkim davası görülmüştür. Bunlardan 62'si ülkemizden gitmiştir. ICC tahkiminin esnek olması, kurallarının birçok dilde tercümesinin bulunması, kendisini sürekli yenilemesi ve çağın gelişmelerine uyum sağlaması da Divan'ın başarısının altında yatan diğer önemli unsurlardır."

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da küresel ekonominin farklı kolları ile ilgilenen uzmanları, hukukçuları, akademisyenleri ve özel sektör temsilcilerini bir araya getiren bu konferansı son derece önemli ve faydalı gördüğünü kaydetti.

"Türkiye, Avrupa'nın en dinamik ekonomisine sahip"

82 milyon nüfuslu Türkiye'nin 31 yaş ortalamasıyla Avrupa'nın en dinamik ekonomisine sahip ülke konumunda bulunduğunu ifade eden Bakan Pekcan, şunları kaydetti: "Türkiye ekonomisi dünya ekonomisine açıklık oranıyla da Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesindedir. Dış ticaret hacminin milli gelire oranını Mart ayında açıklandığında bunu hep beraber göreceğiz. Türkiye her zamankinden daha fazla küresel ekonomiye entegredir. Türkiye ekonomisinin kendisi dışa açık olduğu kadar Türk insanı ve Türk girişimcisinin iş kültürü de dışa açıktır. Türk iş alemi oldukça pratiktir, esnektir. Türk firmalarının küresel ölçekte iş yapma kapasitesi çok geniştir. Bugün dünyanın hemen her ülkesine ihracatımız var. Türk firmaları yaklaşık 120 ülkede yatırımcı konumunda, müteahhitlik firmaları da 123 farklı ülkede başarılı projelere imza atmış durumdalar. Bugüne kadar 380 milyar dolarlık proje gerçekleşmiş durumda. Hizmet ihracatımız 47.8 milyar dolar, mal ihracatımız 168.1 milyar dolara ulaşmıştır."

ICC Milletlerarası Tahkim Divanı Başkanı Alexis Mourre ise ICC'nin en büyük ve en başarılı tahkim örgütü olduğunu ve kurum olarak tarafları cezbettiğini söyledi. Mourre, tarafsız bir kurum olan ICC'nin 25 dilde hizmet veren küresel bir kurum olduğunu anlattı. Mourre, konuşmasında ICC'nin yeni çalışmaları ve uygulamaları hakkında da bilgi verdi. Korumacılığa karşı olduklarını belirten Mourre, "Açık ticareti savunan bir kuruluşuz. Türkiye bizim için son derece önemli bir pazar" dedi.

İZMİR

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu İzmir iş dünyasından rehavete kapılmadan, bu tempoyu devam ettirmelerini istedi.

"Ekonomide yeni atılım dönemi başlayacağına inanıyoruz"

İzmir Odaları ve Borsalarının ortaklaşa düzenlediği 'Adım Adım Ekonomi' toplantısında konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ekonomide yeni bir atılım dönemi başlayacağına inandığını ifade etti.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ve İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işınsu Kestelli'nin ev sahipliğinde, İzmir iş dünyası sorunlarını ve sıkıntılarını Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a birinci elden aktarma fırsatı buldu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Bakan Albayrak'ın katıldığı toplantıda ekonomideki gelişmeler istişare edildi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, konuşmasına birlik içinde bu istişare toplantısını organize eden İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Ticaret Odası ve İzmir Ticaret Borsası Başkanlarını tebrik ederek başladı. İzmir'in, pek çok alanda başarı hikâyeleri yazmış bir şehir olduğuna işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Ege'de küçük bir liman kasabasıyken, 18. yüzyıldan itibaren, Avrupa'nın en büyük liman kentlerinden biri haline gelmeyi başardı. İzmir bugün, sekiz üniversitesi, 13 OSB'si, iki serbest bölgesi, üç teknoloji geliştirme bölgesi ve dört uluslararası konteyner limanıyla, hem ülkemizin, hem de Akdeniz çanağının yıldızı. Tek başına milli gelirin yüzde 6'sını, sanayi üretimi ve ihracatın yüzde 7'sini, vergi gelirinin yüzde 12'sini ülkemize kazandırıyor. Tüm bu başarıların sahibi, İzmirli girişimci kardeşlerimle iftihar ediyorum" diye konuştu.

"Yükleri azaltan, pek çok icraat hayata geçti"

İzmir iş dünyasından rehavete kapılmadan, bu tempoyu devam ettirmelerini ve İzmir'i geliştirmeyi sürdürmelerini isteyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, toplantıya katılarak iş dünyasının sorunlarının çözümü noktasında destek veren Nihat Zeybekçi ile Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a teşekkür eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sayın Bakanımızın aramızda olması da kendisinin hem İzmir'e hem de camiamıza verdiği önemi göstermesi açısından bizler için çok değerli. Cumhurbaşkanımız ve Bakanlarımızın katılımıyla, 21 Ocak'ta gerçekleştirdiğimiz, TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda da gündemimizde olan konuları aktarmıştık. Ege Bölgesi'ni temsilen de sizlerin taleplerini, Ender Kardeşim sunmuştu.

Hükümetimize ilettiğimiz konularda, olumlu gelişmeleri görmeye de başladık. Sayın Bakanımız liderliğinde son dönemde özel sektörümüzü rahatlatan, üzerimizdeki yükleri azaltan, pek çok icraat hayata geçti. Bugün de sağ

olsun, sizlerin sıkıntılarını, görüş ve önerilerini, bizzat dinlemek istedi. Ekibiyle birlikte buraya geldi. Kendisinin vizyonu ve dinamizmi sayesinde, ekonomide yeni bir atılım dönemi başlayacağına inanıyorum" dedi.

"Kazanımların temelinde güven ve istikrar yatıyor"

Türk iş dünyası olarak, karşılarına çıkarılan her engele rağmen, neler yapabildiklerini, ne kadar dinamik ve üretken olduklarını geçmişte pek çok defa ispat ettiklerinden söz eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Özel sektör-devlet işbirliğiyle ve istişaresiyle, pek çok sıkıntıyı aştığımızı gördük. Türkiye'nin son yıllarda elde ettiği tüm kazanımların temelinde, güven ve istikrar yatıyor. Önümüzdeki dönemde de güveni ve istikrarı muhafaza ederek, tüm sıkıntıların üstesinden geleceğimizi biliyoruz. Türkiye'nin reel sektörü olarak, ülkemizi ve milletimizi daha müreffeh kılmak için daha çok çalışmayı, üretmeyi sürdüreceğiz. Bu tümseği de aşıp, yola devam edeceğiz."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Bankalar Birliği ile birlikte İzmir'de yapılan diyalog toplantısının da çok verimli geçtiğine dikkat çekerek, ikili görüşmeler sayesinde de pek çok sorunun çözüldüğünü sözlerine ekledi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak da konuşmasında, Türkiye'nin cari açık rakamlarının 20 milyar doların altına düşebileceğini ve cari fazlaya geçiş dönemine hızla yol aldığını belirterek, ekonomideki rahatlamanın Nisan ayıyla birlikte çok daha güçlü hissedileceğini kaydetti.

Ekonomiye yönelik finansal saldırılar karşısında ciddi bir sınav veren Türkiye ekonomisinin, mali disiplinden taviz vermeyerek ve düşük borçluluk oranlarıyla 2018 yılı Ağustos ayında yaşanan süreci atlatarak, dengelenme sürecine girdiğini aktaran Bakan Albayrak, şunları kaydetti:

"Üç önemli unsur Temmuz ve Ağustos ayından beri hep gündeme getirildi. Mali disiplin, enflasyonla mücadele, cari denge. Uluslararası sermaye açısından Türkiye'de kırılganlık olarak gösterilen bu üç alanda da son altı ayda çok güçlü bir cevap, karşı refleks gösterdik. Bugün geldiğimiz süreçte, bir daha hiçbir şekilde bu tarz bir kırılganlıkla karşı karşıya kalmaması için kararlı adımlar atmaya başladık. Beklediğimizden de çok daha erken bir toparlanma, dengelenme süreci görüyoruz. İşte son cari rakamlar. Ocak ayı sonu itibarıyla 12 aylık cari denge rakamları, cari açık rakamları 20 milyar doların altına düşecek. Türkiye cari açıktan cari fazlaya geçiş dönemine hızla yol alıyor."

Bakan Albayrak, zamanında ve kararlılıkla alınan tüm tedbirlerin sonunda finansal piyasalardaki olumlu etkilerin kısa süre içinde gözlemlendiğini, tüm göstergelerde bugün itibarıyla Ağustos ayına kıyasla iyileşme görüldüğünü aktardı.

İzmir Ticaret Borsası (İTB) Yönetim Kurulu Başkanı Işınsu Kestelli de Türkiye'nin son 16 yılda örnek teşkil eden bir başarı hikayesi yazdığını dile getirdi.

"Başarıda, yakaladığımız siyasi istikrar büyük rol oynadı"

Türkiye'nin son 16 yılda ekonomik büyüklüğünü üç katına, kişi başı milli geliri 10 bin dolar seviyesine çıkarttığını vurgulayan Kestelli, "Bu büyük başarıda, yakaladığımız siyasi istikrarın liderliği büyük rol oynadı. Bu 16 yılda tıpkı geride kalan asırda olduğu gibi bitmek bilmeyen vesilelerle sürekli sınandık ve sınanmaya devam ediyoruz. Yürekten söylemek isterim ki biz bu meydan okumaların üstesinden gelecek güç ve potansiyeldeyiz" ifadelerini kullandı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ise üretmenin bir gönül işi olduğunu belirtti.

Brexit sürecinde Britanya'yı ikame edebilecek tek ülkenin Türkiye olduğunu konusunda Avrupa Birliği'nin ikna edilmesin gerektiğine değinen Yorgancılar, gümrük birliği anlaşmasının revize edilmesi için gösterilen gayreti takdirle karşıladıklarını söyledi. İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener de hükümetin Ağustos ayındaki döviz hareketliliğine yerinde ve zamanında önlem aldığına işaret etti.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adayı Nihat Zeybekci de Oda ve Borsa temsilcilerine İzmir'in tarafında olmalarını istedi.

TBB Başkanı Hüseyin Aydın TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile Türkiye'yi baştan sona dolaştıklarını söyledi.

"Türkiye'nin temelleri sağlam hepimiz Türkiye için varız"

MALATYA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Biz Türk özel sektörü olarak diyoruz ki Türkiye bu tümseği aşacak, yolumuza devam edip daha hızlı gideceğiz. Türkiye'nin temelleri sağlam, hepimiz Türkiye için varız" diye konuştu.

Reel Sektör ile Finans Sektörü Diyalog Güçlendirme Toplantısı Malatya'da Anemon Otel'de gerçekleştirildi. Malatya Ticaret ve Sanayi Odası ile Malatya Ticaret Borsası'nın ev sahipliği yaptığı toplantıda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Bankalar Birliği Başkanı ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın ile Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan; Malatya ve çevre şehirlerdeki iş dünyasının sorunlarını dinlediler.

Toplantı öncesinde basına açıklamalarda bulunan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Biz Türk özel sektörü olarak diyoruz ki Türkiye bu tümseği aşacak, yolumuza devam edip daha hızlı gideceğiz. Türkiye'nin temelleri sağlam, hepimiz Türkiye için varız" dedi.

Malatya'da Türkiye'nin en büyük iki kamu bankasının genel müdürlerinin katılımıyla reel sektörle bir araya geldiklerini dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bizlere bu imkanı veren Türkiye Bankalar Birliği Başkanı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın'a, Halkbank Genel Müdürümüz Osman Arslan'a teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, toplantıda sektörün sıkıntılarını, dertlerini ve önerileri dinleyeceklerini belirterek, şöyle devam etti: "İki kamu bankamızla birlikte reel sektör olarak bir araya geleceğiz. Sıkıntılarımız, dertlerimiz ne üyelerimizle bunları konuşacağız. Malatya'nın yanı sıra Erzincan, Tunceli, Elazığ, Adıyaman, Kahramanmaraş, Diyarbakır, Şanlıurfa, Muş ve Bingöl'den iş insanlarımız da buradalar. Son 25 yılda buna benzer sıkıntıların hepsini atlattık. Biz Türk özel sektörü olarak diyoruz ki Türkiye bu tümseği aşacak, yolumuza devam edip daha hızlı gideceğiz. Türkiye'nin temelleri sağlam, hepimiz Türkiye için varız."

"Hisarcıklıoğlu ile Türkiye'yi baştan sona dolaştık"

TBB Başkanı ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın ise TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile Türkiye'yi baştan sona dolaştıklarını söyledi.

Malatya'ya toplantı konusunda özel bir ayrıcalık gösterdiklerini anlatan Aydın, "Toplantının hayırlara, vesile olmasını diliyorum. Türkiye'nin iki önemli bankasını temsilen, üreticimizin, imalatçının, ihracatçının yanında olacağız. Birebir görüşmeler de yapacağız" dedi.

Açıklamaların ardından, Malatya Valisi Aydın Baruş, AK Parti Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat, Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan ile Oda ve Borsa başkanları, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve iş insanlarının katıldığı basına kapalı toplantıya geçildi.

Malatya TOBB Anadolu İmam Hatip Lisesi için kurdele kesildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya'da TOBB Anadolu İmam Hatip Lisesi'ni ziyaret ederek, Malatya Valisi Aydın Baruş, önceki Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci ve öğrencilerle birlikte kurdele kesti.

Daha sonra okulu gezen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Baruş ve Tüfenkci, öğrencilere Nurettin Topçu'nun "Ahlak" adlı kitabını dağıttı, hatıra fotoğrafı çektirdi.

"Elini taşın altına koyan TOBB Başkanı"na teşekkür

Çeşitli ziyaret ve programlar için Malatya'ya gelen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Başkanı Hüseyin Aydın ile önceki Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci; Battalgazi Belediye Başkanı ve Malatya Büyükşehir Belediye Başkan adayı Selahattin Gürkan'ı ziyaret etti.

Gürkan'a misafirperverliğinden dolayı teşekkür eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Reel Sektör ve Finans Sektörü Diyalog Güçlendirme Toplantısı"na katılmak için kente geldiklerini belirtti. Önceki Ticaret Bakanı Tüfenkci de reel sektör ile bankacılık sektörünü biraraya getirmek üzere eline taşın altına koyan ve sorunların çözümü noktasında gayret sarf eden TOBB Başkanı'na teşekkür etti.

"Malatya önemli bir potansiyele sahip"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat'ı da makamında ziyaret etti. Ziyarette Malatya Valisi Aydın Baruş, önceki Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Malatya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu ile Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Özcan da yer aldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Uğur Polat'a Malatya'ya hizmetleri ve özel sektöre destekleri için teşekkür etti.

Malatya Valisi Aydın Baruş'a ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu beraberindeki heyet ile birlikte Malatya Valisi Aydın Baruş'u makamında ziyaret etti.

Vali Baruş'a özel sektöre katkıları ve OSB'lerle ilgili çalışmaları için teşekkürlerini ileten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, İmam Hatip Lisesi'nin ardından Malatya'ya bir de meslek lisesi kazandırmak istediklerini söyledi. Malatya Valisi Baruş da TOBB Başkanı'na eğitime ve ticaret hayatına yaptığı hizmetlerden dolayı teşekkür etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Bakan Pekcan'ın liderliğinde ihracat atağı başlattıklarını vurguladı.

"Kimseyi öteki diye ayrı tutmayalım, birliği koruyalım"

KAYSERİ

"Birbirimizi ötekileştirmeyelim" diyen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Kimseyi öteki diye görüp, ayrı tutmayalım. Ülkemizin, milletimizin, birliğini, dirliğini muhafaza edelim. İşte o zaman, bu tekerlek bu tümsekte kalmayacak, devam edecek" şeklinde konuştu.

Kayseri Bölgesel İstişare Toplantısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımıyla, Kayseri Ticaret Odası, Kayseri Sanayi Odası ve Kayseri Ticaret Borsası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Toplantının açılışında konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Kayseri Oda ve Borsa Başkanları ile birlikte çalışarak, son birkaç ayda hükümete sundukları pek çok talebin, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın desteği ile hayata geçtiğini hatırlattı. İstihdam maliyetlerini azaltan, finansman yükünü hafifleten, piyasayı harekete geçiren çeşitli tedbirler alındığını anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Cumhurbaşkanımız ve Bakanlarımızın katılımıyla, 21 Ocak'ta gerçekleştirdiğimiz, TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda da gündemimizde olan konuları birinci ağızdan dile getirdik. İç Anadolu Bölgesi'ni temsilen de sizlerin taleplerini, TO Başkanımız Ömer Gülsoy Kardeşim sunmuştu. Yine bu Şura'da Sayın Cumhurbaşkanımız, Oda ve Borsalarımızdan istihdam taahhüdü aldı. Kayseri'de 30 bin kişiye, yeni istihdam sağlamayı hedeflediğini açıkladı. Kayseri'nin bunu başaracağına inanıyorum" dedi.

Yeni müjdeler geliyor!

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, önümüzdeki hafta hükümetle birlikte TOBB Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası yapmayı planladıklarını, orada yeni istihdam teşviklerinin müjdesini alacaklarını söyledi.

Kısa çalışma ödeneğinin devreye girdiğini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Eğer işinizde daralma varsa kesinlikle işçi çıkarmanıza gerek yok. Üç ay boyunca maaşını işsizlik sigorta fonundan alabiliyorsunuz. Bu fırsatı iyi değerlendirin. Zaten fondaki para sizin. İşçi çıkarmanıza gerek yok. İşler zaten tekrar açılacak, bunun sinyallerini almaya başladık. İşleriniz açıldığı zaman o işçinizi tekrar bulamayabilirsiniz" şeklinde konuştu.

Bakan Pekcan'ın liderliğinde, ihracat atağı başlattıklarını vurgulayan TOBB Başkanı, "16 ilde İhracat Destek Ofisi kurduk. Odalarımız, bu ofisler vasıtasıyla, ihracatçılara her konuda kılavuz kaptanlık yapacak" dedi. Firmaların bir talebinin de Eximbank'ın daha aktif hale getirilmesi olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları kaydetti: "Sayın Bakanımızın çalışmaları sayesinde, KOBİ'lerimiz, Eximbank'a daha rahat ulaşır hale geldi. 2017'de Eximbank kredilerinde KOBİ'lerin payı yüzde 53 idi. Şimdi KOBİ ağırlığı yüzde 71'e ulaştı. Ayrıca bu hafta başında güzel bir haber daha aldık. Sayın Bakanımızın talimatlarıyla, Eximbank, üretici ihracatçılarımıza, daha ucuz maliyetli yatırım finansmanı sunmaya başlıyor. Bu kapsamda, dokuz leasing firmasıyla, 200 milyon dolarlık finansman protokolü imzalandı. Sayın Bakanımıza, iş dünyamızla istişare içinde sürdürdüğü, sonuç odaklı çalışmaları için, gelin hep birlikte teşekkür edelim, alkışlayalım."

"Tüm bu çalkantılı sürecin geçici olduğuna inanıyoruz"

Sıkıntıların da olduğuna vurgu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Birazdan bunları da dile getireceğiz. Ama şunu da hep akılda tutalım. Türk iş dünyası olarak, karşımıza çıkarılan her türlü engele rağmen, neler yapabildiğimizi, ne kadar dinamik ve üretken olduğumuzu, geçmişte pek çok defa ispat ettik. Özel sektör-devlet istişaresiyle, sorunları aştığımızı gördük. Biz, tüm bu çalkantılı sürecin geçici olduğuna inanıyoruz. Zira Türkiye ekonomisinin temelleri sağlamdır. İşte bakın, son 25 senede, onlarca çalkantı atlattık. Hepsinin üstesinden geldik ve yola devam ettik. İnşallah yine hep birlikte el ele verip, ülkemizi hak ettiği yere getireceğiz. Dünyanın en büyük ekonomileri arasına gireceğiz" dedi.

"Birbirimizi ötekileştirmeyelim" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kimseyi öteki diye görüp, ayrı tutmayalım. Ülkemizin, milletimizin, birliğini, dirliğini muhafaza edelim. İşte o zaman, bu tekerlek bu tümsekte kalmayacak, devam edecek. Bugünkü istişaremizin de, hayırlara vesile olmasını diliyorum" şeklinde konuştu. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da Türkiye'nin hedefinin üst gelir grubuna ve yüksek gelirli ülkeler sınıfına geçmek olduğunu, bunun da daha fazla katma değerli ihracatla sağlanabileceğini belirtti. Daha fazla tasarıma, markalaşmaya, teknolojiye ağırlık vererek, ülkenin daha rekabetçi hale gelmesine ve mevcut pazarları sürdürülebilir kılmaya çalıştıklarını dile getiren Pekcan, bir taraftan da iç ve dış ticarette tam dijitalleşme hedefine ulaşmak için çaba gösterdiklerini bildirdi.

Eximbank'ın kullandırdığı kredilerde KOBİ oranını yüzde 53'ten yüzde 70'e çıkardıklarını, hedeflerinin bu rakamı yıl sonunda yüzde 75'lere çıkarmak olduğunu aktaran Bakan Pekcan, "Eximbank desteklerinden yararlanan firma sayısı hedefimiz 2018 sonu 11 bindi ona ulaştık, 2019 sonunda da 12 bin 500'e ulaşmayı hedefliyoruz" dedi.

Toplantıya ev sahipliği yapan Kayseri Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy, Kayseri Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Büyüksimitci ve Kayseri Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Recep Bağlamış, açılış konuşmalarında Bakan Pekcan, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve tüm katılımcılara teşekkür ederek, toplantının hayırlı geçmesi dileklerini ilettiler.

DEİK Başkanı Nail Olpak da konuşmasında DEİK'in yapısı ve çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Kayseri TO ve TB'ye ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Kayseri Bölgesel İstişare Toplantısı öncesinde Kayseri Ticaret Odası'nı ziyaret ederek, Kayseri Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy ve Yönetim Kurulu üyeleriyle biraraya geldi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kayseri Bölgesel İstişare Toplantısı sonrasında ise Kayseri Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Kayseri Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Recep Bağlamış, Yönetim Kurulu ve Meclis üyeleriyle görüştü.

Ziyarete, TESK Başkanı Bendevi Palandöken de katıldı.

Kayseri Valisi Günaydın ve Belediye Başkanı Çelik ile görüşme yapıldı

Kayseri Bölgesel İstişare Toplantısı için Kayseri'ye gelen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Kayseri Valisi Şehmus Günaydın'ı makamında ziyaret etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile birlikte Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik'i de makamında ziyaret etti.

MANİSA

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Son 2-3 ayda, kurda faizde olumlu gelişmeler var" dedi.

"İstihdam için getirilen teşviklerden yararlanın"

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile birlikte Manisa'da düzenlenen Bölgesel İstişare Toplantısı'na katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, iş dünyasını başta istihdamla ilgili olmak üzere hükümetin getirdiği fırsatlardan faydalanmaya çağırdı.

Bölgesel İstişare Toplantısı, Manisa Ticaret ve Sanayi Odası ile Manisa Ticaret Borsası'nın ev sahipliğinde Anemon Otel'de gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada, Oda ve Borsa Başkanlarıyla birlikte çalışarak, son birkaç ayda hükümete sundukları pek çok talebin, Bakan Pekcan'ın da desteği ve takibi sayesinde hayata geçtiğini söyledi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, istihdam maliyetlerini azaltan, finansman yükünü hafifleten, piyasaya hareket getiren, çeşitli tedbirler alındığına işaret ederken şunları söyledi: "KDV iadelerini hızlandıran, yeni bir sistem devreye giriyor. Cumhurbaşkanımız ve Bakanlarımızın katılımıyla, 21 Ocak'ta gerçekleştirdiğimiz, TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda da gündemimizde olan konuları aktarmıştık. Yine bu Şura'da, Sayın Cumhurbaşkanımız, Oda ve Borsalarımızdan istihdam taahhüdü aldı. Manisa'da orada 60 bin kişiye, yeni istihdam hedefi açıkladı. Sizlerin bunu başaracağına inanıyorum. Hükümetimiz de istihdamı destekleyen adımlar attı, atıyor. Mesela Kısa Çalışma Ödeneği devreye girdi. Artık işler yavaşladı diye, istihdamı azaltmak gerekmiyor. Buraya başvurun, üç ay boyunca maaşlar Fon'dan ödensin. Şu ana kadar 55 bin çalışan bundan yararlandı. İkinci olarak, ilave istihdama yeni teşvikler geldi. Mesela 30 Nisan'a kadar her ilave istihdamda, ücret-vergi-prim devletten, sonraki dokuz ay için de sadece ücret sizden. Bunlar daha önce benzeri görülmemiş, tarihi destekler. Pazartesi günü, hükümetimizle, TOBB Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası yapıyoruz. Orada, bunların lansmanını gerçekleştireceğiz. İnşallah en iyi şekilde yararlanıp, istihdamı artıracağız. Öte yandan, yine Sayın Bakanımızın liderliğinde, ihracat atağı da başlattık. Ticaret Bakanlığımızla, 16 ilde İhracat Destek Ofisi kurduk. Odalarımız, bu ofisler vasıtasıyla, ihracatçılara her konuda kılavuz kaptanlık yapacak."

"Önümüzü artık daha net görebiliyoruz"

Geçmişte firmaların bir talebinin de Eximbank'ın daha aktif hale getirilmesi olduğunu hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sayın Bakanımızın çalışmaları sayesinde, KOBİ'lerimiz, Eximbank'a daha rahat ulaşır hale geldi. 2017'de Eximbank kredilerinde KOBİ'lerin payı yüzde 53 idi. Şimdi KOBİ ağırlığı yüzde 71'e ulaştı.

Ayrıca yine Sayın Bakanımızın talimatlarıyla, Exim-

bank, üretici ihracatçılarımıza, daha ucuz maliyetli yatırım finansmanı sunmaya başlıyor" diye konuştu. Bu kapsamda, dokuz leasing firmasıyla, 200 milyon dolarlık finansman protokolü imzalandığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Bakan Pekcan'a iş dünyası ile istişare içinde sürdürdüğü, sonuç odaklı çalışmaları için teşekkür etti.

Son 2-3 ayda, kurda, faizde olumlu gelişmeler bulunduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, banka kredilerinde artış başladığını ifade etti ve "Kısaca düne nispetle bugün önümüzü daha net görüyoruz" ifadesini kullandı.

İş dünyasının doğal olarak sıkıntıları da bulunduğuna işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Ama şunu da hep akılda tutalım. Türk iş dünyası olarak, karşımıza çıkarılan her engele rağmen, neler yapabildiğimizi, ne kadar dinamik ve üretken olduğumuzu, geçmişte pek çok defa ispat ettik. Özel sektör-devlet istişaresiyle, sorunları aştığımızı gördük. Biz, tüm bu çalkantılı sürecin geçici olduğuna inanıyoruz. Zira Türkiye ekonomisinin temelleri sağlamdır.

İşte bakın, son 25 senede, onlarca kriz ve çalkantı yaşadık. Hepsinin üstesinden geldik ve yola devam ettik. İnşallah yine hep birlikte el ele verip, ülkemizi hak ettiği yere getireceğiz. Dünyanın en büyük ekonomileri arasına gireceğiz. Yeter ki birbirimizi ötekileştirmeyelim. Kimseyi öteki diye görüp, ayrı tutmayalım. Ülkemizin, milletimizin, birliğini, dirliğini muhafaza edelim. İşte o zaman, bu tümseği de aşacak, yola devam edeceğiz" dedi.

"Tüccar, sanayici ve tarım sektörü dünyada daha da önemli olacak"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Oda/Borsa Meclis Üyeleri Bilgilendirme Semineri'nde, Meclis üyeleri ile bir araya geldi.

Türk iş dünyası olarak zor bir dönemden geçtiklerini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak 365 Oda ve Borsa başkanı ile yedi bölge toplantısı yaptıklarını ve üyelerin sorunlarını dinlediklerini ifade etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu toplantılarda Oda ve Borsalardan gelen talep ve sıkıntıların başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere tüm bakanlara tek tek iletildiğini aktardı.

"Dünyada iki önemli trend var"

Dünyada iki önemli trend olduğundan bahseden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, her yıl dünya nüfusuna iki Türkiye nüfusu eklendiğini, şu anda 2 milyar kişinin orta gelir sınıfında olduğunu belirterek, "2020 yılında bu rakam 3.2 milyara, 2030 yılında 5 milyara gelecek. Dünyada insanlar şehirleşiyorlar, şehirleşirken zenginleşiyorlar, zenginleşirken de kırsaldan koptukları için tüketim talepleri artıyor. Bu orta sınıfın tüketimi de yaklaşık 7 trilyon dolar. 2020'de bu üçe katlanacak, 20 trilyon dolara gelecek. Bu neyi gösteriyor. Bu aslında sizlerin temsil etmiş olduğu kitleye niye ihtiyaç olduğunu gösteriyor. Bu talebi karşılayacak alt yapı lazım, üretim lazım, dağıtım sistemine ihtiyaç var. Tüccar, sanayici ve tarım sektörü önümüzdeki dönem bütün dünyada daha da önemli olacak" dedi. İkinci önemli trendin şehirlerin rekabeti olduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Ekonomide artık ülkelerin yerine şehirler yer alıyor, şehirler markalaşıyor. Ülkenin marka olması değil şehrin marka olması. Yurt dışına gittiğiniz zaman Türkiye deyince adam Antalya'yı anlatıyor, İstanbul'u anlatıyor" diye konuştu.

"İl ticaret müdürleri yeni dönemde aktif olacak"

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ise ticareti desteklemek için ülke genelinde İhracat Destek Ofisleri açtıklarını, burada ihracat yapmak isteyen firmalara eğitim verdiklerini, ihracatçıyı finanse eden Eximbank'ın şubelerini de artırdıklarını dile getirerek, daha fazla KOBİ'yi Eximbank'tan faydalandırmak istediklerini ifade etti.

Kadın ve genç girişimcilere yönelik çalışmalar yaptıklarına işaret eden Bakan Pekcan, kadınları ve gençleri bu fırsatlardan yararlanmaya davet etti.

Bakan Pekcan, önceki gün 81 ilin il ticaret müdürleriyle toplantı yaptıklarına işaret ederek, şöyle konuştu:

"Nisan ayında da inşallah bütün dünyadaki ticaret müşavirlerimiz ve ticaret ataşelerimizle bir toplantı yapacağız. İl ticaret müdürlerimiz artık daha aktif olacaklar. Halkın ve tüketicinin yanında, dürüst esnafın yanında yer alacaklar. O dengeyi korumak için ticaret müşavirlerimiz de daha etkin olacak, iş adamlarımızla ihracatta daha ufuk açıcı, ihracatımıza katkı sağlayıcı olacaklar."

ANKARA

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Mesleki eğitim ile reel sektörü birbirine entegre ediyoruz" diye konuştu.

TOBB ve TOBB ETÜ MEB ile işbirliği yapacak

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Piyasada talep gören niteliklere göre hazırlanan yeni ve dinamik bir mesleki eğitim modeline geçiyoruz. 81 ilde 81 meslek lisesi protokol kapsamına alınıyor. Oda ve Borsalarımız vasıtasıyla buralardaki mesleki eğitimin dinamik, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanmasını sağlayacağız" dedi.

Mesleki eğitim ile reel sektörü birbirine entegre edecek proje için adım atıldı. Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi arasında Mesleki Eğitim İşbirliği Protokolü TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un katılımıyla düzenlenen törende imzalandı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu protokolü, 'hem eğitim sistemi hem de iş dünyamız için tarihi bir gün' olarak değerlendirirken, "Yıllardır dile getirdiğimiz ama bir türlü hayata geçiremediğimiz bir adım atıyoruz. Mesleki eğitim ile reel sektörü, birbirine entegre ediyoruz" dedi.

"Talep gören nitelikler okullarda öğretilmiyor"

Bu vizyoner adımın atılmasında, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un katkılarının önemli olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İş dünyasından gelen bir Bakanın farkını ve ezberleri nasıl bozduğunu gördük. Böyle hayırlı bir işe öncü olduğu için kendisini hep birlikte tebrik etmek, alkışlamak istiyorum" diye konuştu.

Yıllardır firmaların çalıştıracak nitelikli eleman bulamadığından şikayet ettiklerini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Memleketin her yerinde kahvehanelerde gençler işsiz bir şekilde oturuyor. Niye, çünkü okullarda verdiğimiz eğitim dışarıda işe yaramıyor. Dışarıda talep gören nitelikler, okullarda öğretilmiyor. Bu asimetrik yapıyı değiştirmek zorundaydık. Yurt dışına baktık. Avrupa'da genç işsizliğin en düşük olduğu ülke, yüzde 6 ile Almanya. Niye, çünkü mesleki eğitim ile reel sektörü, Odalar vasıtasıyla birbirine entegre etmişler. Genç nüfusumuz var diye övünüyoruz. Ama aslında bu potansiyelimizi kullanamıyoruz. Mesleksiz olduğu için birçok gencimiz işsiz kalıyor. Bu aslında gelecek açısından da büyük bir risk. İşte Türk iş dünyası, Odalarımız ve Borsalarımız vasıtasıyla elini taşın altına koyuyor. Milli Eğitim Bakanımızın cesur ve kararlı politikası sayesinde Türkiye'de bir ilk başlıyor. Piyasada talep gören niteliklere göre hazırlanan, yeni ve dinamik bir mesleki eğitim modeline geçiyoruz. Bu kapsamda 81 ilde 81 meslek lisesi, protokol kapsamına alınıyor. Odalarımız ve Borsalarımız

vasıtasıyla buralardaki mesleki eğitimin dinamik, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanmasını sağlayacağız. Bu okullarda atölyeler ve laboratuarlar kuracağız, mevcut olanları yenileyeceğiz. Ar-Ge ve Beceri Tasarım Atölyeleri'ni faaliyete geçireceğiz. Eğitim içeriklerini TOBB ETÜ desteğiyle hazırlayacağız."

"Bir adım atıyor olmanın mutluluğu içindeyiz"

Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk da "Ekonomimizin itici gücü olarak TOBB'un varlığı ve bu birlikle bizim işbirliğimiz son derece hayati bir önem taşıyor. Bu önemi ekonomi ve eğitim arasındaki ilişkiyle doğrudan doğruya ifade ediyoruz. Çünkü eğer ekonomide bir orta gelir tuzağından söz ediliyorsa bu aslında orta eğitim tuzağıdır. Yani eğitimimiz iyileşirse ekonomimiz iyileşecek mesajı bize verilir. Bu bağlamda böyle bir adım atıyor olmanın mutluluğu içerisindeyiz. Burada aslolan mesleki ve teknik eğitimdeki bakış açısındaki dönüşümdür kanaatimce. Bu dönüşüm çerçevesinde mesleki ve teknik eğitimin ders çizelgeleri, öğretmen eğitimleri, buradaki iş ve işlemlerin yürütülmesi, üretim bazlı bir öğretime geçilmesi bunların hepsi mesleki eğitimde paradigmanın dönüştüğünü değiştiğini değişeceğini gösteriyor. Bu bizim MEB bünyesinde aldığımız kararlarla değil, oda temsilciliklerimizin gayretleriyle, milli eğitim müdürlüklerimizin, okul müdürlerimizin gayretleri belli bir noktaya taşınacak bir hususdur. Bundan dolayı da bu gayretleri esirgemeden muhakkak suretle bu desteklerimizi ortaya koymak zorundayız" ifadelerini kullandı.

2023 hedefleri doğrultusunda eğitim camiası olarak üzerlerine düşeni yerine getirmeye çalıştıklarını kaydeden Bakan Selçuk, şöyle konuştu: "Tabi ki iş dünyasından da beklentilerimiz var. Onlar da bu protokol çerçevesinde gereken desteği vermekle ilgili büyük bir tekellüf altına girdiler. Bunun için bütün iş dünyası temsilcilerine teşekkür ediyorum. Çünkü artık mazeretimiz kalmadı bence. Bazı sorunlar beklentiler vardı hepsi oldu. Basit bir istatistik vereyim. Almanya'da mesleki teknik okulların yüzde 80'i özel sektörün desteklediği okullardır. Bizde bu oran yüzde 4 civarında. Bütün bunları tartışırken daha sağlıklı istatistiklerle daha sağlıklı bakış açısıyla ele almamızda yarar var. Bütün bu 81 ilde yaptığımız çalışmaların bir başlangıç olduğunu düşünüyorum. Bu çalışmanın hele hele diğer mesleki teknik okullarımızı etkilemesini ve yaklaşık 130 bin civarındaki mesleki teknik okullardaki öğretmenimizin de bu bağlamda yetişmesi onların bu projelerin geliştirilmesi konusunda ilerletilmesine de hizmet edeceğini düşünüyorum. TOBB ve TOBB ETÜ ile beraber bu işin birlikte yapılıyor olması yani yükseköğretim ayağının da olması ortaöğretimle yükseköğretim arasındaki bağlantının ne kadar mühim olduğunu da gösteriyor. TOBB-ETÜ varlığı, bunun ortaöğretim seviyesinde yansıtılması bakımından önem taşıyor. Bütün bunları sürdürürken mesleki ve teknik eğitimde yeni bir dönem başladığını, bunun sektörle iç içe olduğunu, buna bağlı olarak okullarımızdaki üretimin bir öğrenme yöntemi olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Yıllardır üzerinde çalışılan bir konu bu uzun yıllardır hayal edilen bir çalışmanın bugün gerçekleştiriliyor olması beni çok mutlu etti emeği geçen herkese teşekkür ediyorum."

TOBB ETÜ Mütevelli Heyet toplantısı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) Mütevelli Heyet Toplantısı, TOBB Başkanı ve TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında toplandı.

Toplantıya mütevelli heyet üyeleri, TBMM eski Başkanı Cemil Çiçek, Sanayi ve Ticaret eski Bakanı Ali Coşkun, TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, TOBB Genel İdare Kurulu Üyesi Halim Mete, TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraçöz, yazar Taha Akyol ve TOBB ETÜ Rektörü Prof. Dr. Güven Sak katıldı.

ANKARA

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu bugün itibariyle 17 farklı dilde hizmet verebildiklerini ifade etti.

"Tüm dünyaya bizim sistemi ihraç edecek konuma geldik"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB'un Oda ve Borsa sistemini tüm dünyaya ihraç edecek konuma geldiklerini belirterek "Mesela Türk Cumhuriyetleri'nden, 57 İslam ülkesinden talepler var. Oda ve borsa sistemimizi öğrenmek istiyorlar" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB İkiz Kuleler'de düzenlenen Akreditasyon Sertifika Töreni'nde yaptığı konuşmada, hızla gelişen ve dönüşen dünyada iş dünyasının kendisini geliştirmeye devam etmesinin çok önemli olduğunu, akreditasyon sistemi sayesinde Oda ve Borsaların da kendilerini dönüştürüp geliştirdiklerini söyledi.

Oda ve Borsaların dijital dönüşümle daktilodan online belge veren sistemlere geçtiğini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bugün itibariyle 17 farklı dilde hizmet verebildiklerini ifade etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Oda ve Borsaların şu ana kadar 800 milyon liranın üzerinde proje desteği kazandırdıklarını dile getirerek, "Akredite Oda ve Borsalarımız, 28 ülkenin Odaları ile beraber proje yürütüyorlar. Hatta yaptıkları projelerle, tüm dünyadaki Oda ve Borsaların katıldığı yarışmalarda ödül alıyorlar. Odalar ve Borsalar girişimcimize en iyi şekilde hizmet üreten ve sunan merkezler haline geldi. Reel sektöre kanaat önderi oldu" diye konuştu.

"Akreditasyon belgesinde iltimas ve torpil işlemiyor"

Akreditasyon uygulamasıyla Oda ve Borsaların dünya standartlarına yükseldiklerini belgelediklerini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti: "Bu belgeyi biz vermiyoruz. Belgeyi ben versem 365 Oda ve Borsaya akreditasyon belgesi veririm, seçimleri de garanti ederiz. Belgeleri bağımsız bir kurum veriyor. Yani iltimas, torpil burada işlemiyor. Tüm dünyaya bizim sistemi ihraç edecek konuma geldik. Mesela Türk Cumhuriyetleri'nden 57 İslam ülkesinden talepler var. Oda ve Borsa sistemimizi öğrenmek istiyorlar. Hatta kanunlarını hazırlamamızı istiyorlar, onları da hazırlıyoruz. Kıskançlık yaparak bilgileri kendimize saklamıyoruz. Bilgi ve deneyimlerimizi onlarla da paylaşmaya başladık. Hatta bizim sistemimizi yürürlüğe koyan ülkeler oldu." TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, geçen sene 115 Oda ve Borsada akreditasyon denetimleri yapıldığını, bunlardan 103'ünün belgelerini yenileyebildiğini bildirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Belgeyi aldık, iş bitti yok. Onlar da kendilerini yeniliyorlar" dedi.

"Camiamıza yakışan kalitede çalışan kurumlar olmalıyız"

Hizmet kalitesini daha da artırmak için üyelerin ve firmaların taleplerinin toplanmasına devam edilmesi gerektiğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bizden daha fazla nasıl hizmet bekliyorlar, bunu görmemiz lazım. Camiamıza yakışan kalitede ve aktif çalışan kurumlar olmamız lazım. Bu camiaya hizmet, esasında milli bir görev. İnşallah hep birlikte camiamızı ve ülkemizi daha ileri noktalara taşıyacağız" diye konuştu. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da yaptığı konuşmada, Bakanlık olarak politika oluşturma süreçlerinde sivil toplumun görüş ve önerilerini çok önemsediklerini belirterek, Oda ve Borsalarla Türkiye'nin güçlü yarınları için birlikte çalıştıklarını söyledi.

Bakan Pekcan, 21. yüzyılın küresel ekonomisinde akreditasyonun öneminin farkında olduklarını dile getirerek, "Akreditasyon güven demek, kalite demek, kalite ise marka demek. Günümüzde güven veren, kaliteli olan, markalaşan rekabette her zaman öne çıkıyor. Artık ülkeler, şehirler markalaşıyor" ifadesini kullandı.

"Oda ve Borsalarımızı daha da güçlendirmeliyiz"

Bugün kalite kavramının altını yalnızca marka değil, yalnızca ülke imajı değil, aynı zamanda standardizasyon ve akreditasyonun da doldurduğunu anlatan Bakan Pekcan, şunları kaydetti: "Hizmet ticaretinin hızla geliştiği bir dönemde, belki de hizmet alanındaki akreditasyon faaliyeti mal ticaretinden dahi önemli hale gelmiştir. Bu nedenle TOBB'un bu girişimini son derece önemli buluyorum. Bu denli rekabetçi bir düzende, Oda ve Borsalarımızın akreditasyonu son derece önemlidir. Akreditasyon, Oda ve Borsalarımızın güvenilir ve kaliteli hizmet sunduğunun önemli bir göstergesidir. Önümüzdeki dönemde, ülkemiz ekonomisi için çok önemli olan Oda ve Borsalarımızı daha da güçlendirmek temel hedeflerimizden biridir. Daha güçlü bir ekonomi için kaliteli hizmet sunan, kurumsallaşmış, Avrupa ve dünya Oda ve Borsa sistemiyle uyumlu, üyelerinin talep ve ihtiyaçlarına güvenilir hızlı çözümler sunan, iş dünyasının gözünde güvenilirliğini sağlamış ve kendini daima geliştiren güçlü Oda ve Borsalara ihtiyacımız var. Güçlü Türkiye, güçlü ekonomi, güçlü Oda ve Borsa, güçlü tacir ve sanayici demektir. Biz de bu bilinçle, tüm Oda ve Borsalarımızın gerekli koşulları yerine getirerek akredite olmalarını sağlamalıyız."

TOBB Akreditasyon Kurulu Başkanı Faik Yavuz da dünyadaki tüm Oda yapılarını inceleyerek akreditasyon sistemini Türkiye'ye getirdiklerini, hedeflerinin üyelerine birinci sınıf hizmet sağlamak olduğunu belirtti.

Akreditasyonun bunun en önemli adımları arasında yer aldığını dile getiren Yavuz, üyeler ve odalar arasında kurulan bağların gün geçtikçe kuvvetlendiğini söyledi. Yavuz, toplamda 269 Oda ve Borsanın akredite olduğunu, 365 Oda ve Borsayı akredite etmeyi hedeflediklerini bildirdi.

Bu arada, akreditasyon denetiminde Sanayi Odası dalında Konya Sanayi Odası, Ticaret ve Sanayi Odası dalında Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası, Ticaret Odası dalında Adana Ticaret Odası, Ticaret Borsası dalında da Kızıltepe Ticaret Borsası birinci oldu.

"Tasarım yoğunluklu sektörler istihdama ciddi katkı sağlıyor"

Türk Tasarım Danışma Konseyi'nin 18. Toplantısı, Türk Patent ve Marka Kurumu'nda düzenlendi. Toplantıya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz da katıldı. Toplantıda konuşan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, tasarım yoğunluklu sektörlerin, istihdama ve milli gelire ciddi katkı sağladığını vurgulayarak "Başta KOBİ'ler olmak üzere, tüm üretici aktörlerin tasarım sürecini etkin şekilde kullanıp yönetmesi hayati öneme sahip. KOSGEB aracılığıyla tasarım destekleri veriyoruz. Desteklerden faydalanan firmalar, yaralanmayan firmalara göre yurt içi satışlarını yüzde 48, Ar-Ge harcamalarını yüzde 30, çalışan sayılarını yüzde 14 ve faaliyet karlarını yüzde 64 artırdı" dedi.

Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanı Habip Asan da başvuru ve tescil işlemlerinin yanı sıra tasarım stratejisi ve eylem kapsamına ilişkin bilgi ve verileri Türk Tasarım Danışma Konseyine sunduklarını dile getirdi. Asan, Konseyin Türkiye'de tasarıma dair politika ve stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması sürecinde ilgili kurum ve kuruluşların eş güdüm içerisinde çalışmalarını sağlamayı amaçladığını belirtti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Arabuluculuk bir kazan-kazan yöntemidir toplumsal barışa da katkı sağlar" dedi.

ANKARA

"Arabuluculuk sayesinde tarafların yüzde 70'i anlaşıyor"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, işçi-işveren anlaşmazlıklarında uygulanan zorunlu arabuluculuk sayesinde tarafların yüzde 70 anlaştığını bildirirken, "Bu yöntemin daha da etkin kullanılmasını sağlamak için ticari uyuşmazlıklarda arabulucuların hukukçu olma şartı kaldırılmalıdır" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Adalet Bakanlığı'nın birlikte düzenlediği 'Ticari Uyuşmazlıklarda Arabuluculuk Sempozyumu' Ankara'da TOBB İkiz Kuleler Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada 81 ildeki Odalarda Tahkim ve Arabuluculuk Merkezleri açmaya başladıklarını belirtti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yeni arabuluculuk sistemi başarılı bir şekilde hayata geçirildikten sonra, burada çözülemeyen uyuşmazlıkların ilk derece mahkemelere yönlendirilmesi yerine tahkime götürülmesi şeklinde bir mekanizmanın da tasarlanabileceğini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, işçi-işveren anlaşmazlıklarında uygulanan zorunlu arabuluculuk sayesinde tarafların yüzde 70 anlaştığını bildirdi.

"İş yükünü azaltacak yöntemler Türkiye'de de devreye giriyor"

Adalet Bakanlığı'nın çalışma ve destekleriyle tahkim ve arabuluculuk gibi yargıdaki iş yükünü azaltacak yöntemlerin Türkiye'de de devreye girmeye başladığını dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, iş dünyasının da uzun yıllardır beklediği bu adımların adaletin zamanında ve doğru tecelli etmesini sağlayacak yöntemler olduğunu dile getirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ticari uyuşmazlıklarda zorunlu hale getirilen arabuluculuk sisteminin ülke genelinde ve iş dünyasında yaygınlaşması için gayret sarf ettiklerini vurgularken, arabuluculuk sayesinde tarafların zaman kaybından ve maddi anlamda yıpratıcı süreçlerden kurtulduğunu anlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Arabuluculuk bir kazan-kazan yöntemidir, toplumsal barışa da katkı sağlar. Duruşmalarda ticari sırlar ortaya çıkabilir ama arabuluculuk sisteminde bilgiler gizli kalır" diye konuştu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bütün işverenlere bu yöntemleri kullanmaları tavsiyesinde bulunduklarını belirterek, iki tarafı da tacir olan bir uyuşmazlığın TOBB çatısı altında Oda ve Borsalarla birlikte kurulabilecek sistemle çözülebileceğini ifade etti.

"Ticari uyuşmazlıklarda hukukçu olma şartı kaldırılmalı"

Sistemin daha sağlıklı işleyebilmesi için önerilerde bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle konuştu: "Bu yöntemin daha da etkin kullanılmasını sağlamak için ticari uyuşmazlıklarda arabulucuların hukukçu olma şartı kaldırılmalıdır. İki tarafı tacir olan uyuşmazlıklarda tacir ve sanayicilerimiz ile iktisat, finans gibi alanlarda uzmanlaşmış profesyonellerimiz de arabulucu olabilmeli. Böylece Oda ve Borsalarımız ticari arabuluculuk konusunda kurumsal olarak daha aktif bir rol üstlenebilir. Ahilik geleneğimizde de uyuşmazlıkların ahiler tarafından çözülmesi vardır."

İstanbul Tahkim Merkezi'nin kurulmasıyla kentin

tüm coğrafyanın tahkim merkezi haline gelebileceğine işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yakın zamanda TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi bünyesinde bir "Arabuluculuk Merkezi"ni iş dünyasının hizmetine sunacaklarını, kendilerine rol verilmesi halinde ticari uyuşmazlıklarda alternatif uyuşmazlık yöntemlerinin geliştirilmesi için daha kapsamlı alt yapılar kurmaya hazır olduklarını bildirdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, hukuk sisteminin sağlıklı hale getirilmesinin ekonomi için de önemli olduğunu belirterek şunları kaydetti: "Adalet ve güven duygusu güçlüyse o ülkenin ekonomisi de güçlü olur. Türk özel sektörü olarak, yargı sistemini güçlendirecek, kapasitesini ve etkinliğini artıracak her düzenlemeyi destekledik ve destekliyoruz."

"Arabuluculuk, adaleti en kısa sürede tesis etmektir"

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül de konuşmasında, "Arabuluculuk, daha az masraf demektir. Arabuluculuk, barışçıl çözüm demektir. Arabuluculuk, adaleti en kısa sürede tesis etmektir. Toplumun sorun çözme kapasitesini geliştiren bu tür alternatif yöntemler, giderek artan bir ilgi görmektedir" ifadesini kullandı.

Arabuluculuğun, uyuşmazlığı derinleştirmeden çözmenin bir yolu olduğunu belirten Bakan Gül, işçi ve işveren arasındaki uyuşmazlıklarda getirilen arabuluculuk uygulamasının, 1 Ocak itibarıyla ticari uyuşmazlıklarda da geçerli olduğunu anımsattı.

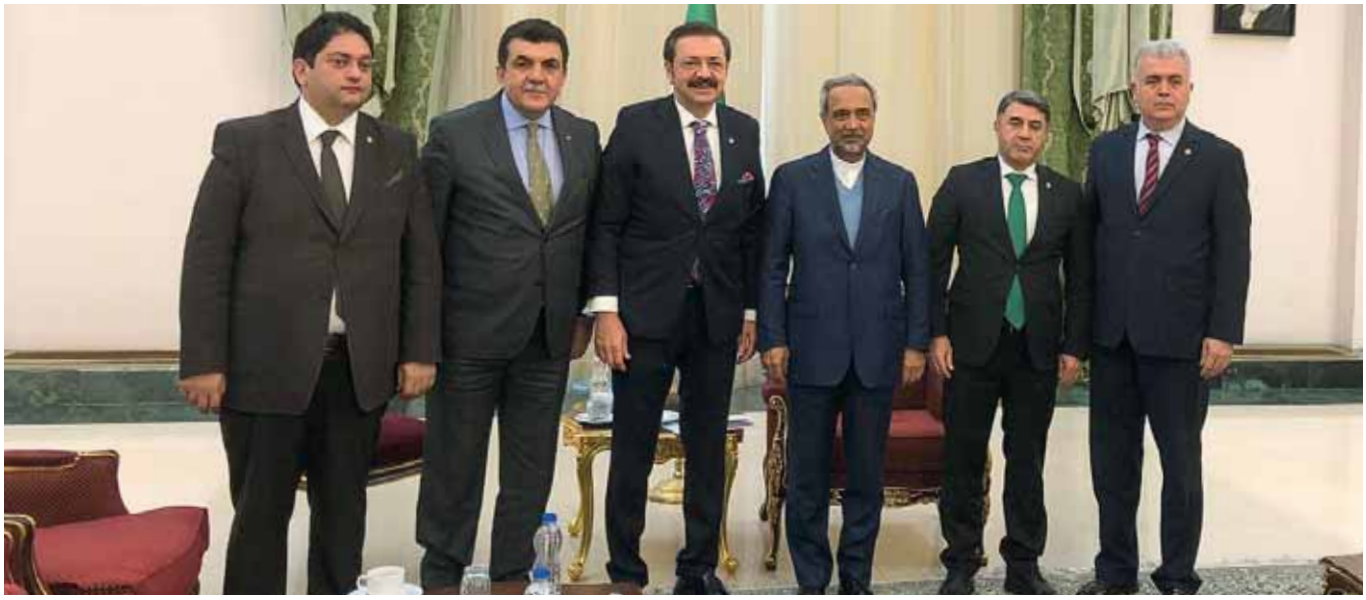
Bir tarafın kazandığı, diğer tarafın kaybettiği klasik dava yolunun aksine, arabuluculuğun her iki tarafın da kazandığı bir sistem olduğunu vurgulayan Bakan Gül, "Arabuluculuk, daha az masraf demektir. Arabuluculuk, barışçıl çözüm demektir. Arabuluculuk, adaleti en kısa sürede tesis etmektir. Toplumun sorun çözme kapasitesini geliştiren bu tür alternatif yöntemler, giderek artan bir ilgi görmektedir" diye konuştu. Çağdaş hukuk sistemlerinin tamamının, alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının üzerinde dikkatle durduğuna dikkat çeken Bakan Gül, şunları kaydetti:

"Burada 'alternatif' sözü sizi yanıltmasın. Adaletin alternatifi yoktur. Adında alternatif sıfatı yer alsa bile, bütün bu usuller, mevcut kurumsal mekanizmaları tamamlayan yöntemlerdir. İhtilafların çözümünde mahkemeler olmazsa olmazdır. Bir ihtilaf çıktığında yine son sözü söyleyecek olan mahkemelerdir. Klasik dava ve hak arama yolları gereklidir ama asla yeterli değildir. Sosyal ve ekonomik gelişmelere bağlı olarak ihtilafların çeşitlendiği, sayısal olarak arttığı bir çağda, çözümü de çeşitlendirmek, adalete giden yolları artırıp genişletmek büyük önemdedir. Üstelik, bir ihtilafın mahkemeye taşınmadan, hızlı ve adil çözümündeki sosyal yarar, mahkemelerimizin iş yükünü hafifletmekten çok daha büyük, çok daha değerlidir." Bir kahvenin kırk yıl hatırını gözeten kültüre sahip olarak, ihtilafları dostane bir zeminde hal yoluna koymayı önemsediklerini ifade eden Bakan Gül, "Bu yaklaşım, pratik düşünen, hızlı ve çözüm odaklı hareket eden iş dünyası için daha da anlamlıdır. Ekonominin belirsizliğe tahammülü yoktur. İhtilafları derinleştirme, çözümsüz biçimde sürdürme lüksü de yoktur. Hukuki belirsizlik, ekonomik belirsizliği doğurur. Bir ülkede hukuk ne kadar güçlüyse ekonomi o kadar güçlüdür. Hukuk ve ekonomi birbirini tamamlayan ve birbirine destek olan çok değerli unsurlardır. Hukukun güvence fonksiyonu işte bu noktada anlam kazanır" dedi.

Gıda Perakendeciliği İstişare Toplantısı TOBB'da yapıldı

Gıda Perakendeciliği İstişare Toplantısı, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü Adnan Yankın, Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı Adem Başar, TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraçöz, TOBB Genel Sekreter Yardımcıları Cengiz Delibaş ile Sarp Kalkan ve Gıda Perakendecileri temsilcilerinin katılımıyla TOBB ev sahipliğinde yapıldı.

Görüşmede üretim alt yapısı projelerinin geliştirilmesi ve ticaret ile transit alışverişinin artırılması gibi konular ele alındı.

"Türkiye'deki firmalar İran ile işbirliği konusunda istekliler"

İran Cumhurbaşkanı Hassan Rouhani'nin Ekonomik İşlerden Sorumlu Yardımcısı Mohammad Nahavandian ile görüşen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'deki firmalar ve Ticaret Odaları İran ile işbirliği konusunda çok ilgili ve istekliler" ifadelerini kullandı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu başkanlığındaki Türk iş adamları heyetini kabul eden İran Cumhurbaşkanı Hassan Rouhani'nin Ekonomik İşlerden Sorumlu Yardımcısı Mohammad Nahavandian, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Görüşmede İslam dünyasının İran ile Türkiye'nin yakın ilişkisi sayesinde daha kudretli bir hale geleceğini ifade eden Nahavandian, Ankara ve Tahran'ın birlik içinde hareket etmesi durumunda "Hiçbir devletin bu iki ülkeye yönelik ekonomik yaptırımda başarılı olamayacağını" belirtti. Nahavandian "Türkiye hükümeti ve halkıyla ilişkilerin artırılması İran'ın dış siyasetinin önceliklerinden biridir. ABD yaptırımlarından kaynaklı baskılar kısa sürede sona erecektir ve dostlar zor günlerde belli olur" diye konuştu.

"Trump yönetimi içeride birçok sorunla karşı karşıya"

ABD'nin İran'a yönelik ambargolarına da değinen Nahavandian, "ABD tehditlerinin gürültüsü çok fazla ancak hedeflerine ulaşmada başarısızdır. Trump yönetimi içeride birçok sorunla karşı karşıya ve asla okyanusların ötesinden hedeflerini pratiğe geçiremeyecek" değerlendirmesinde bulundu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu da Türkiye ile İran arasındaki tarihi ve derin ilişkilere vurgu yaparak, Ankara-Tahran arasındaki özellikle ekonomik alandaki ilişkilerin Ticaret Odalarının çabasıyla daha fazla gelişmesi gerektiğini ifade etti. Hassan Rouhani'nin son Türkiye ziyaretiyle iki ülke arasındaki geniş ticari ilişkilerde yeni gelişmelerin meydana geldiğine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da sürekli olarak iş adamlarına, müteşebbislere ve özel sektöre İran ile ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi yönünde vurgu yaptığını aktardı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, iki ülke arasındaki ticaretle ilgili olarak da "Türkiye'den firmalar ve ticaret odaları İran ile işbirliği konusunda çok ilgili ve istekliler" ifadelerini kullandı. Görüşmede ayrıca ortak yatırım yollarının kolaylaştırılması, üretim alt yapısı projelerinin geliştirilmesi ve ticaret ile transit alışverişinin artırılması gibi konular ele alındı. Görüşmeye TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Engin Yeşil ve Şaban Karamehmetoğlu, Erzurum Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Hakan Oral ile Şereflikoçhisar Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Levent Koçak da katıldı.

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

“TOBB olarak bilgi ve becerilerimizi Kırgızistan ile paylaşmaya hazırız”

Kırgızistan'da temaslarda bulunan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bilgi ve becerilerini Kırgızistan ile paylaşmaya hazır olduklarını belirterek, "Türkiye ve Kırgızistan ilişkilerinin yakın zamanda çok büyük bir ivme katedeceğini hep beraber göreceğiz" dedi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Anadolu Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada, başkent Bişkek'te Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov ile görüştüğünü belirtti.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen sene yaptığı ziyaretin ardından uzun süre durağan olan Türkiye-Kırgızistan ilişkilerinin büyük ivme kazandığını dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İnşallah, Türkiye ve Kırgızistan ilişkilerinin yakın zamanda çok büyük bir ivme katedeceğini hep beraber göreceğiz" dedi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, görüşmesinin çok verimli geçtiğini vurgulayarak, iki ülke ilişkilerinin geliştirilmesi konusunda her şeye açık olduklarını kaydetti.

İkili ilişkilerden umutlu olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İki ülke siyasi ilişkileri en üst noktada. İki ülke cumhurbaşkanı arasındaki diyalog da en üst seviyede. Bu iş dünyası açısından büyük bir avantaj. Siyasetçiler arasındaki ilişkiler çok iyi ise otomatik olarak iş dünyaları da bundan faydalanıyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın bu açılımlarından zaten Türk iş dünyası çok istifade ediyor" ifadesini kullandı.

Kırgızistan Büyükelçisi Fırat’a ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kırgızistan programı kapsamında Bişkek’te Büyükelçi Cengiz Kamil Fırat’ı ziyaret etti. Kırgızistan ekonomisi ile ilgili bilgi veren Büyükelçi Fırat, Hisarcıklıoğlu’nun temaslarından ve ziyaretinden duyduğu memnuniyeti aktardı.TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu da Cengiz Kamil Fırat’a ev sahipliği ve ilgisi için teşekkür etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu daha sonra Kırgızistan Parlamento binası, Beyaz Ev’i de gezerek incelemelerde bulundu.

TOBB, Katar gümrük yetkililerine seminer düzenledi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından TIR Sözleşmesi’ne yeni taraf olan Katar Gümrük İdaresi ve Katar Ticaret ve Sanayi Odası yetkililerine, TIR sisteminin işleyişi ve uygulama eğitimi verildi.

Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve IRU temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen eğitimde, TIR işlemlerinin yürütülmesine yönelik idari yapılanma, yasal alt yapıya ilişkin öncelikler, teknik gereklilikler ile kurumlararası işbirliği dâhilinde bilgi paylaşımı yapılarak, e-TIR Pilot Projesi, e-CMR, e-Geçiş Belgesi gibi projelere yönelik bilgi sunuldu. Ayrıca, Sayısal Takograf Araştırma ve Uygulama Merkezi (STAUM) ziyaret edilmiş ve bu kapsamda TOBB’un çalışmaları anlatıldı. Eğitimde yapılan görüşmelerde, Türkiye ile Katar arasındaki taşımacılığın ve ticaretin artırılması için Türkiye-Katar İkili Taşıma Anlaşması’nın bir an önce imzalanması gerektiği belirtildi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ABD iş dünyasına yaptığı çağrıda "Karşılıklı ticaret ve yatırım ilişkilerimize sahip çıkalım" dedi.

"Çelik ithalatındaki vergiyi hakkaniyetli bulmuyoruz"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ABD yönetiminin Türkiye'den çelik ithalatına getirdiği verginin iki ülke arasındaki ittifak ruhuna uygun olmadığını ve demir çelik ihracatını olumsuz etkilediğini vurguladı.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ABD Ticaret Odası Ortadoğu ve Türkiye Bölümü Kıdemli Başkan Yardımcısı Khush Choksy, Türk ve ABD iş dünyası temsilcileri, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde düzenlenen çalışma yemeğinde biraraya geldi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, Türkiye için ABD, ABD için de Türkiye'nin önemli olduğunu, yaklaşık 70 yıldır NATO şemsiyesi altında, birlikte sorumluluk üstlendiklerini, uluslararası güvenlik sorunlarına karşı birlikte mücadele ettiklerini anımsattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 'ticaret savaşları' kavramının, tekrar gündeme gelmiş olmasının iş dünyasını rahatsız ettiğini belirtirken, Türkiye ve ABD arasındaki ticaretin yapısına da değindi. 2010-2017 yılları arasında Türkiye ile ABD arasındaki karşılıklı ticarette, ABD'nin ticaret fazlasının yaklaşık 55 milyar ABD Doları olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Buna rağmen, ABD yönetimi Türkiye'den çelik ithalatına ilk aşamada yüzde 25 daha sonra da ilave yüzde 25'lik vergi getirdi. Tüm bunları, hakkaniyetli bulmuyor ve aramızdaki ittifak ruhuna uygun görmüyoruz. Bu uygulama, 2018 yılında Türkiye'nin ABD'ye demir çelik ürünleri ihracatını son derece olumsuz etkilemiştir. Türkiye'nin bu uygulamadan muaf tutulması, hem ikili ticarete hem de ikili ilişkilerimize katkı sağlayacaktır" şeklinde konuştu.

"Karşılıklı ticaret ve yatırım ilişkilerimize sahip çıkalım"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin ABD'ye ihracatında, GSP uygulamasının önemine değinerek, iki ülke arasındaki ihracatın yaklaşık yüzde 20'sinin bu kapsamda olduğunu, GSP'nin gözden geçirilme sürecinin, ilişkilere zarar vermeyecek şekilde sonuçlanmasını umduklarını ifade etti.

Türkiye ile ABD arasında serbest ticaret anlaşması yapılması konusuna da değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ABD iş dünyasından bu konularda destek isteyerek, "Karşılıklı ticaret ve yatırım ilişkilerimize sahip çıkalım. Ülkelerimiz arasındaki ilişkilerde köprü olma konumumuzu koruyalım" dedi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da yaptığı konuşmada, iki ülke arasında siyasi ilişkilerin belli dönemlerde bazı dalgalanmalar yaşadığının altını çizerek, gerçek pusulalarının Türk ve Amerikan iş dünyasının ortak vizyonu ve ortak iş yapma potansiyeli olduğunu söyledi.

ABD ile mevcut ekonomik ilişkileri geliştirmek konusunda heyecan ve iyimserliklerini koruduklarını vurgulayan Bakan Pekcan şunları söyledi: "Başkan Trump ve Sayın Cumhurbaşkanımızın yapmış oldukları telefon görüşmelerinde, aramızdaki ticaret hacminin 75 milyar dolara çıkarılması yönünde bir mutabakat sağlamışlar. Bugünkü ticaret hacmimiz 20 milyar dolar. Demek ki çok hızlı almamız gereken bir yol var önümüzde. Burada da birbirimizle elele vererek ileriye doğru yol alacağız. Türkiye ile ABD arasındaki ticaret ve yatırım ilişkilerine baktığımızda kat edilecek çok önemli mesafelerin önümüzde durduğunu görüyoruz. Bu mesafelerin alınmasında ülkemizde faaliyet gösteren, bin 800 aşkın ve toplam yatırımı 11.7 milyar dolara varan ABD firmalarının bize destek olmasından ülkemize güvenmesinden memnuniyet duyuyoruz."

"Türkiye ve ABD uzun süredir ticaret yapıyor"

ABD-Türkiye İş Konseyi Başkanı David MacLennan ise Türkiye ve ABD'nin uzun süredir ticaret yaptığını vurgulayarak, "Böyle bir gelenek var. Vatandaşların ve şirketlerin refahı yatırıma ve iş olanaklarının artırılmasına bağlı" dedi.

Kalkınma ve ekonomik büyümede iş dünyasının bir katalizör rolü oynadığını belirten MacLennan, "Örneğin tarım sektöründe çalışan şirketler kırsal kesime yatırım yapıyorlar. Tarım birçok gelişmekte olan ülkede yoksulluktan kurtulmanın önemli bir yöntemi. Biz şehirleşme eğilimini de tersine çevirip tarımsal üretimi artırabiliriz. Bu yüzden iki ülke arasında derin ve güçlü ekonomik ilişkileri desteklemek ve her zaman birbirimize ve paydaşlarımıza bu ilişkinin önemini hatırlatmamız gerçekten gereklidir" şeklinde konuştu.

ABD Ticaret Odası Ortadoğu ve Türkiye Bölümü Kıdemli Başkan Yardımcısı Khush Choksy de Türk - Amerikan ilişkilerinin gergin olduğu dönemlerde US Chamber olarak Washington'da Türk şirketlerinin görüşlerini gündeme getirdiklerini (demir çelik için vergi konusu) söyledi. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da Türkiye'nin bakış açısını ortaya koyduğunu, aynı zamanda en zor dönemlerde en üst düzeyde Amerikan şirketlerinin de Türkiye'deki sorunlarıyla ilgilendiğini belirten Choksy, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun ticari ilişkinin korunmasına katkıda bulunduğunu vurguladı.

Konuşmaların ardından, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın şahitliğinde TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile ABD Ticaret Odası Ortadoğu ve Türkiye Bölümü Kıdemli Başkan Yardımcısı Choksy tarafından 2019 yılı Eylem Planına ilişkin Mutabakat Zaptı imzalandı.

ABD iş dünyası temsilcileri Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ABD Ticaret Odası ve Amerikan Türk Konseyi Üyelerini Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Kabule Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu da katıldı.

TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Yavuz "Türkiye'nin ABD ile ticaretinde ABD sürekli ticaret fazlası veriyor" dedi.

"Türkiye ile ABD'nin yatırımları gün geçtikçe daha da artıyor"

Türk ve ABD'li savunma sanayi temsilcilerinin bir araya geldiği toplantıda konuşan TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, "İlişkilerimizi iyileştirmeye çalışıyoruz. Her iki ülkenin yatırımları gün geçtikçe artıyor. İlişkilerimizin güçlenmesini sağlamak üzere çok sayıda etkinlik düzenliyoruz" diye konuştu.

Türkiye – ABD Uzay, Havacılık ve Savunma Sektörleri Toplantısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kabul Salonu'nda yapıldı. TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Başkan Yardımcısı Serdar Demirel, ABD Büyükelçiliği Ticaret Müsteşarı William Czajkowski, ABD Ticaret Odası Ortadoğu ve Türkiye Bölümü Kıdemli Başkan Yardımcısı Khush Choksy, ATC Başkanı General James Logan Jones ve TOBB Savunma Sanayi Sektör Meclis Başkanı Yılmaz Küçükseyhan'ın açılış konuşmalarıyla başlayan toplantıda işbirliği imkânları ele alındı.

TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz yaptığı konuşmada, her iki ülkenin de birbiri için önemli olduğunu belirterek, "İlişkilerimizi iyileştirmeye çalışıyoruz. Her iki ülkenin yatırımları gün geçtikçe artıyor. İlişkilerimizin güçlenmesini sağlamak üzere çok sayıda etkinlik düzenliyoruz. Son dönemde zaman zaman ilişkilerimizi zehirleyen gelişmelere şahit oluyoruz. Suriye'deki işbirliğinde sorunlar olduğunu görüyoruz. Müttefikimiz ABD ile daha fazla birlikte çalışmak istiyoruz. Ticaret savaşları kavramının gündeme gelmiş olması bizi rahatsız ediyor. Türkiye'nin ABD ile ticaretinde ABD sürekli ticaret fazlası veriyor. Buna rağmen ABD, Türkiye'ye çelik ithalatında yüzde 25'lik vergi zammı getirdi. Bu uygulamadan Türkiye'nin muaf tutulması ikili ilişkileri güçlendirecektir. ABD Ticaret Odası ile uzun süre serbest ticaret aşamasını konuştuk ama bugün gelinen noktada demir çelik ithalatına getirilen kısıtlamayı konuşuyoruz. Bu son derece üzücü bir durumdur" şeklinde konuştu.

"Sanayi ürünlerini beraber geliştirip, üçüncü ülkelere gidelim"

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Başkan Yardımcısı Serdar Demirel de "Türk savunma sanayisi ilk olarak 1453'lere dayanır ilk toplardan ancak modern anlamdaki savunma sanayisinin gelişimi Türkiye'de 1980'li yıllarla beraber görülür. Geçmiş 15 yıla baktığımızda yukarı doğru ivmelenen savunma sanayi başarıları görüyoruz. Dünyadaki ilk 10 savunma sanayisi üreticisi haline geldiğimizi görüyoruz. Bu alandaki global oyunculardan birisi olduğumuz açık. ABD ile yapılan F-35 uçağı projesinde Türkiye tasarım ortağı olarak katılıyor. Gerçekten de güzel bir işbirliği yaptığımızı düşünüyoruz.

Bu en son geldiğimiz aşamada savunma sanayi ürünlerini beraber geliştirip, üçüncü ülkelere gidelim. Türkiye ve Amerika dünyanın iki ayrı kıtasında yer alan ve birçok ortak amacı olan iki ortaktır. Bu kapsamda savunma sanayi ve ticareti işbirliği hacmimizin artmasını diliyorum" dedi.

Türkiye Savunma Sanayi Sektör Meclis Başkanı Yılmaz Küçükseyhan ise "İki ülkenin dost ve müttefik olduklarını görüyoruz. Türkiye ve Amerika ortaklıkları karşılıklı ilgi ve saygıya dayanıyor. Ekonomik işbirliğinin dikkate alınması gerekiyor. Önceki dönemlerde ticaret hacmine baktığımızda 21 milyar dolar civarında idi, 2018'de 19 milyar dolara düşüş var. Bu durum kazan kazan anlayışı içerisinde ele alınmalıdır. Savunma sanayimizin 1974'den beri uygulanan ambargolara rağmen önemli gelişmeler kaydettiğini görüyoruz. Biz 1974 sonrasında uygulanan ambargolar nedeniyle kendimiz balık tutmayı öğrendik. Bu bizim savunma sanayimizi belli bir noktaya getirdi. Artık askeri savunma sanayimizi yüzde 68 oranında karşılıyoruz. Dostluk, ittifak, stratejik ortaklık ve bölgesel simetrik veya asimetrik tehditlere karşı karşılıklı güven ve işbirliği içinde hareket edilmelidir. İki ülke arasında ifade edilen değerin gelişimi ve idamesi için bir elçi olarak hareket etmeliyiz ve ilişkilerimizi güçlendirmeliyiz. Bizim muharebe etmediğimiz tek ülke ABD'dir. Ülkelerimizin bağımsızlığı için birlikte NATO ve diğer konularda her zaman birlikte çalıştık" diye konuştu.

Eurochambres Olağanüstü Üyeler Toplantısı yapıldı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Olağanüstü Üyeler Toplantısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve Eurochambres Başkan Yardımcısı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde TOBB Brüksel Ofisi'nde yapıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, toplantıya iştirak eden Avrupa Komisyonu Üyesi Günther Oettinger ile yaptığı görüşmede, Avrupa Birliği'nin geleceği hakkında konuştu. Toplantıya, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Selçuk Öztürk ve Ayhan Zeytinoğlu, Yönetim Kurulu Üyeleri Cengiz Günay, Oğuzhan Sadıkoğlu, Ömer Zeydan, Hakan Ülken ile Afyon Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Serteser de katıldı. Toplantının gerçekleştirildiği TOBB Ofisi'nde Avrupa iş dünyası temsilcilerine, tarım ve yerleşik düzenin ilk merkezi ve tarihte bilinen ilk tapınak olma özelliği taşıyan Göbeklitepe'nin tanıtımı da yapıldı.

"Ortaklığımız, toplumlarımız ve kültürlerimiz güçlü"

ATC Başkanı General James Logan Jones de Amerika ve Türkiye arasındaki ilişkilerin stratejik öneminin hiçbir zaman sorgulanmadığını belirterek, "Yolda bazı engellerle karşılaşılsa da bu sadece askeri ittifak değil ortak değerlere sahip özgürlük ve dünyanın daha iyi bir yer olmasını amaçlayan iki ülke arasındaki dostluktur. Bu sadece savunma sanayinde değil, özel sektörde de önemli bir rol oynanıyor. İlişkilerin geliştirilmesini devam ettirmek durumundayız. Sonuçta ortaklığımız, toplumlarımız ve kültürlerimiz güçlü. Türkiye'de tekrar bulunmaktan mutluyum. Umuyoruz ki bu görüşmeler ilişkilerimize katkılarda bulunacak" dedi.

ABD Ticaret Odası Ortadoğu ve Türkiye Bölümü Kıdemli Başkan Yardımcısı Khush Choksy da işbirliği çalışmalarının önemine dikkat çekerek, "Bu haftaki temaslarımızı sabırsızlıkla bekliyoruz. Türk ve Amerikan savunma şirketleri olarak karşılık işbirliği içerisinde bulunacağız. ABD iş dünyasının burada önemli bir rol oynayacağını düşünüyoruz. Bin 700 kadar şirket Türkiye ile işbirliği yapıyor. ABD Ticaret Odası olarak üst düzeyde ticari ilişkilerin devam etmesi gerektiğini düşünüyoruz. Üst düzey ekonomik ve hükümetler arası diyaloğun tekrar canlandırılması gerektiğini düşünüyoruz. TOBB ile geçmişte birlikte çalıştık, Türkiye'den şirketlerin ABD'ye ziyaret düzenlemeleri konusunda çalışmalarımız olacak" diye konuştu.

ABD Büyükelçiliği Ticaret Müsteşarı William Czajkowski ise "Burada bulunmak gerçekten bizim için mutluluk. Bu ziyareti neden yapıyoruz, ticaret misyonunun Türkiye'ye gelmiş olması, özellikle bu sektör hem Türkiye'de hem de Amerika'da gerçekten hayati önem taşıyor. Türk hükümeti ve Türk sanayisi ve ABD sanayisi ve hükümeti kendi tehditleri ile başa çıkmak için bu ticari misyonun bir uzantısıdır. Bu işbirliğini genişletmek istiyoruz. Birkaç yıldır savunma sanayi ticaret misyonu düzenliyoruz. ABD ve Türk şirketlerinin beraber çalıştığını biliyoruz. ABD ve Türkiye'de savunma sanayi açısından bir takım farklılıklar olabilir ama sadece bunlara odaklanmamalıyız. Madalyonun öbür yüzü var, büyük bir ticari hacim var. Son yılda ABD ve Türkiye savunma sanayisi ilişkisi daha da çoğaldı. Daha iyisini ve fazlasını yapabilir. ABD şirketleri, Türkiye'nin hava, deniz ve füze savunma sistemleri için destek verecek" ifadelerini kullandı.

FUARCILIK ANADOLU'YA YAYILIYOR

HAZIRLAYAN:
MEHMET HANİFİ GÜLEL

Fuarlar artık İstanbul dışında da İzmir, Bursa Konya Antalya, Adana Samsun ve Gaziantep gibi birçok Anadolu kentinde de düzenleniyor. Uzmanlar Türkiye'de istikrarlı ve nitelikli fuar projelerine önem verilmesi ve fuar alt yapı olanaklarının daha da geliştirilmesi gerektiğini belirtiyor.

%1.4
ORAN
TÜRKİYE'NİN KÜRESEL FUARCILIK FAALİYETLERİNDEN ALDIĞI PAY

244
ADET
TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN FUAR ŞİRKETİ SAYISI

483
ADET
2019'DE YAPILMASI PLANLANAN FUAR SAYISI

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Özellikle globalleşme sürecinde sektörlerin üretim, ihracat, satış ve pazarlama alanında dinamik ve efektif unsurlardan biri olan fuarcılık sektörü, güçlü ekonomilerin önemli göstergelerinden biri kabul ediliyor. Turizmden sanayiye, tarımdan tekstile kadar her alanda hizmet veren fuarcılık sektörü, küresel boyutu ve ekonomik aktivite yönüyle detaylı ele alınması gereken sektörlerin başında geliyor. Öte yandan Türkiye, stratejik konumu ile Avrasya coğrafyasında üç önemli fuar merkezinden biri olarak Dubai-İstanbul-Moskova üçgeninde yer alıyor. Son yıllarda özellikle başta İstanbul; yatırım malları, ara mallar ve hammaddelerin sergilenmesinde bölgenin en önemli buluşma noktası haline geldi. Ticaretin yoğun şekilde yapıldığı İstanbul'da, her yıl yaklaşık 100 ülkenin ürünlerini 160 ülkenin alıcıları ile buluştuğunu kaydeden uzmanlar istikrarlı, nitelikli fuar projelerine önem verilmesinin yanı sıra alt yapı olanaklarının geliştirilmesinin sektöre ivme kazandıracağını vurguluyor. Birçok farklı değişkenden etkilenen girift yapısı ve farklı paydaşların koordinasyonunu gerektiren fuar organizasyonlarının sürdürülebilir, nitelikli ve gerekli alt yapı olanakları ile desteklenmesinin kritik önem taşıdığını belirten uzmanlar, özellikle alt yapı çalışmalarının fuarların başarısında direkt etkili olduğunu söylüyor.

Belirleyici etkenlerden ilki şehir seçiminde

Fuar organizasyonu sürecini etkileyen değişkenlerin ve süreçteki belirleyici unsurların ortaya çıkarılması, gerekli önlemlerin alınmasının her geçen gün katma değer üretme ve yatırım potansiyeli artan fuar organizasyonlarını, nicelik ve nitelik yönünden bir adım öne çıkarıyor.

Şehirlerin var olan kültürlerini ve kimliklerini açığa çıkarması ve fuar, kongre gibi organizasyonlara ev sahipliği yapması imaj oluşturma çabalarının tüketicilerin gözündeki değere dönüşmesine olanak tanıyan bir unsur olduğuna değinen uzmanlar, fuar organizasyonunun belirleyici etkenlerden ilkinin şehir seçimi olduğuna vurgu yapıyor. Söz konusu seçimde ise şehrin öncelikle fuar alt yapısına sahip olması gerektiğini dile getiriyor. Şehrin ulaşım alt yapısının ve turizm amaçlı üst yapısının yeterli olması hizmet sunumunun yeterliliği ve kalite açısından önem arz ediyor.

Söz konusu alt yapı sorunlarını; yeni fuar alanlarının eksik kalması, fuar alanının teknik olanaklarda eksik kalması, fiziksel alanın yeterli büyüklük ve kapasitede olmaması, ferah bir ortama sahip olmaması, fuarın düzenlendiği alanda elektrik, su, otopark, internet, lojistik imkânlarının yetersiz kalması, yurtdışı katılımcılarının konaklayabileceği merkezlerin olmaması en önemli alt yapı sorunları olarak dile getiriliyor. Buna ilave alt yapı ile il-

gili olarak fuar alanlarında ısıtma ve soğutma sorunları ile karşılaştıklarını anlatan sektör temsilcileri, iklimlendirmenin organizasyon sürecinde kayda değer sorun oluşturduğunu belirtiyor. Buna ek olarak bazı fuarları belediyelere ait pazar yeri gibi alanlarda gerçekleştirmek etmek zorunda kaldıklarını, alt yapı sorunlarının yanında çoğu zaman üst yapı sorunlarıyla da mücadele etmek kaldıklarını ifade eden organizatörler, sıralanan sorunların çözüm noktası olarak başta yerel yönetimler olmak üzere ilgili bakanlık ve yetkililerden çare bekliyor.

Birçok şehirde alt yapı eksiklikleri yaşanıyor

Türkiye'de fuarcılık faaliyetleri kapsamında başta İstanbul olmak üzere İzmir, Bursa, Konya, Antalya, Adana, Samsun, Gaziantep, Diyarbakır'ın yanı sıra yaşanan tüm alt yapı yetersizliğine rağmen Ankara, Mersin, Kayseri, Van'da birçok fuar düzenlendi. Özellikle Erzurum ve Eskişehir'de düzenlenen fuarlar, 2018 yılında fuarcılığın Anadolu'ya yayılmasında etkili oldu.

Yurt genelinde ambalaj, plastik, ahşap endüstrisi, metal işleme, tıp, mermer, ev tekstili, savunma sanayii, otomotiv yan sanayi, yapı endüstrisinin değişik ana başlıkları gibi birçok konuda fuarlar düzenleniyor. Ayrıca Türkiye, Avrasya coğrafyasının en etkili ve AB'nin ilk üçüne giren fuarlarına da ev sahipliği yapıyor. Türkiye'de istikrarlı ve nitelikli fuar projelerine önem verilmesi ve fuar alt yapı olanaklarının daha da geliştirilmesi sektörün potansiyelini artıracak etkenler arasında yer aldığını belirten uzmanlar, diğer taraftan fuar katılımcılarına verilen desteklerde de yurt içi ve dışı ayrımının yerine, ihracata sağladıkları ölçülebilir katkı açısından bakılması sektörün gelişimi açısından daha sağlıklı olacağını kaydediyor.

2018 yılında 400 dolayında fuar yapıldı

Türkiye Fuar Yapımcıları Derneği'nden (TFYD) edinilen bilgilere göre, Türkiye'de 2018 yılında 400 dolayında fuar yapıldı. Buna karşın sektörde 244 fuar şirketi faaliyet gösteriyor. Ancak, bu firmaların ilk 10'u toplam gelirlerin yüzde 70'ini alıyor. İlk 20 dışında değerlendirilen fuar firmaları genelde çok küçük ve sınırlı ölçüde işler yapıyor. Bu yıl ise kayıtlarda var olan 244 fuar kuruluşu tarafından 483 fuar hazırlanması planlıyor. Söz konusu fuarların 60'a yaklaşan tarım fuarı, 40'a yaklaşan yapı ve eğitim fuarları ile faaliyetin nerede ise dörtte biri üç konudan oluşuyor. Sektörde aynı konuda tekrar niteliğinde küçük ve orta ölçekli birçok fuarın yapıldığına dikkat çeken uzmanlar, katılımcı ve ziyaretçi firmaların da bu fuarlara olan ilgisi her geçen gün azaldığını ve kaynakların israf edildiğini belirtiyor. Uzmanlar, söz konusu sorunun çözümü için organizatörlerin ortak fuarlarla daha büyük katılımlı ve daha etkili fuarları hayata geçirmelerini faydalı olacağını ifade ediyor.

Türkiye'de fuarcılık sektörü yaklaşık 370 milyon dolarlık bir iş hacmi yaratıyor. Ancak, bir fuarın kendisi dışında seyahat, konaklama, nakliye, gümrükleme, stand yapımı, ağırlama, alışveriş gibi bir çok konuda kendi yarattığı değerin yaklaşık 10 misli bir ek iş hacmi yaratıyor. Öte yandan Türkiye küresel ticaretten yüzde 1.5 pay alıyor. Global fuar faaliyetlerin yarattığı katma değer hariç yıllara göre 26 – 28 milyar dolar arasında değişim gösteriyor. Türkiye bu pazardan ise yüzde 1.4 pay alıyor. Ancak, Türkiye ve bölgesindeki ülkelerde son yıllarda yaşanan siyasi ve ekonomik istikrarsızlıklar nedeniyle de sektörün gelişmesini olumsuz etkilediğini dile getiren uzmanlar, global ticaret ve fuarların yarattığı katma değerden yeterince yararlanamadığına vurgu yapıyor.

"SEKTÖR TOBB TARAFINDAN DİSİPLİNLİ HALE GETİRİLDİ"

Cihat ALAGÖZ
Türkiye Fuarcılık Sektör Meclisi Başkanı

Yurt içi fuarlara yönelik denetim ve müeyyide mekanizması TOBB ile bağlı Oda ve Borsalar marifetiyle işletiliyor. Yürütülen çalışmaların sonucunda fuarcılık sektörü Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından disiplinli hale getirildi.

Yurt içi fuarcılık sektörünü düzenleme ve denetleme yetkisi, 2004 yılında yürürlüğe giren 5174 sayılı Kanun ile TOBB'a verildi. Bu yetki kapsamında, yurt içinde fuar düzenleyecek şirketlerin belgelendirilmesi, düzenlenecek fuarların ve bu fuarları düzenleyecek firmaların sahip olmaları gereken niteliklerin belirlenmesi ve bunlara ilişkin başvuruların sonuçlandırılması TOBB tarafından yürütülmeye başlandı. Yurt içi fuarlara yönelik denetim ve müeyyide mekanizması da TOBB ve bağlı Oda ile Borsalar marifetiyle işletiliyor. Söz konusu yetkilendirme öncesindeki dönem, önüne gelenin fuar adı altında panayır formatında organizasyonlar düzenlediği, sektörel disiplin ve intizamın bulunmadığı, sektörün itibarının kayda değer oranda zedelendiği bir dönemdi. TOBB'daki çalışmalar öncelikle yurt dışındaki başarılı örnekler incelenerek başlandı.

Ortaya konulan vizyon doğrultusunda yürütülen çalışmaların sonucunda o günün şartlarında devrim niteliğinde bir mevzuat hazırlanarak, fuarcılık sektörü TOBB tarafından disiplinli hale getirildi. Fuarcılık sektörünü TOBB nezdinde sevk ve idare etmek üzere çalışmalar yürütmek amacıyla TOBB Fuarlar Komitesi ve sektörün aktörlerini tek çatı altında toplayan Türkiye Fuarcılık Meclisi oluşturuldu.

Türkiye Fuarcılık Meclisi, 2015 yılı Nisan ayı itibarıyla fuarcılık sektörünün önündeki engellerin kaldırılması, gelişimi ve öneminin artırılması amacıyla 5174 sayılı Kanun uyarınca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde yeniden şekillendirildi. Aynı süreçte, Meclis bünyesinde 'Exhibit in Turkey' projesi üzerine çalışmalar da başladı. Türkiye Fuarcılık Meclisi tarafından geliştirilen Exhibit in Turkey Projesi'nin amacı; yurt genelinde düzenlenen fuarların ve fuar merkezlerinin 'Türkiye Fuarları' markası altında küresel ölçekte tanıtılarak, yabancı fuar katılımcısı ve ziyaretçilerin Türkiye'ye getirilmesi oldu.

"Küresel ölçekte farkındalık oluşturmayı hedefliyoruz"

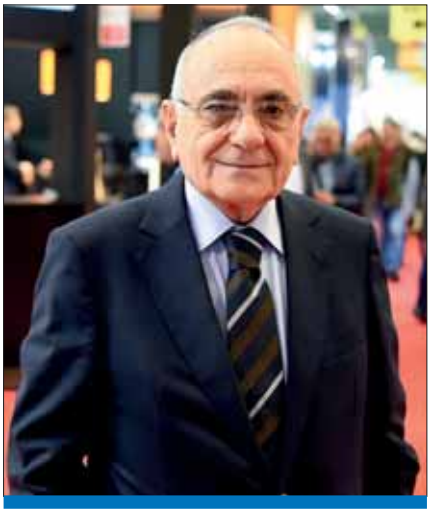
Söz konusu proje kapsamında; Türkiye'de düzenlenen fuarlara ilişkin tüm detaylı bilgiler ve fuar istatistikleri, fuar merkezlerimizin teknik bilgileri ve görselleri ile zenginleştirilmesi suretiyle birçok dilde internet portalında sistematik olarak toplanması sağlandı. Bu sitede yer alan önemli bilgiler ile sektöre ilişkin verileri sosyal medya kanalları üzerinden yine çok dilli olarak dünya kamuoyu ile paylaşıldı. 'Exhibit In Turkey' ana sloganı altında yürütülecek projeyi, Türkiye ekonomisine ve üretimine dikkat çekmeyi hedefleyen 'Discover the Potential' kampanyası ve yine Türkiye'ye yabancı yatırımcı çekmeyi amaçlayan 'Invest in Turkey' gibi önemli kampanyalarla eşlenik bir biçimde yürütülerek, Türkiye fuarlarına ilişkin küresel ölçekte farkındalık oluşturmayı hedefliyoruz.

"Türkiye coğrafi olarak avantajlı konumda bulunuyor"

Küresel fuarcılık endüstrisi, 1960'lı yıllarda Avrupa'da gelişmeye başladı. 1990'lı yıllarda zirveye ulaştıktan sonra 2000'li yıllara doğru fuarcılık Avrupa'dan, Moskova-Türkiye-Dubai eksenine doğru kaymaya başladı. Bugün artık Avrupa fuarlarında ürünlerini ve hizmetlerini sergilemek isteyen firmaların ve ziyaretçilerin Avrupa ülkelerine vize almaları çok zor bir hal aldı. Ortadoğu'dan ve Kuzey Afrika'dan fuar katılımı ve ziyareti için Avrupa ülkelerine gitmek neredeyse imkânsız hale geldi. Bu eksende bulunan ülkeler arasında en avantajlı ülke ise Türkiye'dir. Türkiye'nin sahip olduğu bu avantajları; ulaşım ve konaklama bakımından geniş imkânlara sahip olması ve doğu-batı ve kuzey-güney arasında doğal bir köprü işlevi görmesi ve önemli pazarlara giden etkili ve uygun maliyetli bir çıkış noktasında yer alması şekilde özetleyebiliriz. Türkiye; Avrupa, Avrasya, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki 1.6 milyar müşteriye ve toplam GSYİH'si 24 trilyon doları bulan çok sayıda pazara kolay erişim imkanına sahip. Bu da Türkiye fuarcılık sektörünün kayda değer potansiyel barındırdığının göstergesidir.

“FUARLARDAN ELDE EDİLEN DÖVİZ İHRACAT DÖVİZİ SAYILMALI”

Bülent ÜNAL
Türkiye Fuar Yapımcıları (TFYD)
Derneği Başkanı

Fuar faaliyetlerinden getirilen dövizler ihracat dövizi sayılmıyor. Gerekçe olarak döviz karşılığında dışarı giden bir malın bulunmaması öne sürülüyor. Fuarlardan elde edilen dövizlerin de ihracat dövizi sayılması ve kurumların ihracat desteklerinden yararlanması gerekiyor.

Gerek İstanbul gerekse İstanbul dışında yapılan fuarlarda ülke üretimi ve ihracatına önemli katkı sağlayan fuarlar gerçekleştirildi. İstanbul, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Gaziantep ve Kocaeli belirli konularda, Antalya fuarları Karadeniz Bölgesi’nde Samsun merkezli yapılan ticari fuarlar bölgelerin ekonomik ve sosyal yaşamlarına etki eden nitelikteydi. 2018 yılında Diyarbakır’da fuarların yeniden başlaması, Erzurum ve Eskişehir gibi illerde yeni fuar alanlarının açılması, fuarcılığın Anadolu’ya yayılmasında etkili oldu.

Öte yandan Türkiye’de 2018 yılında 400 dolayında fuar yapıldı. Bunu sağlamak için yurt genelinde faaliyet gösteren yaklaşık 244 fuar şirketi var. Çin dışında böyle bir fuar hazırlayıcısı firma sayısı başka bir ülkede bulunmuyor. Fakat bu firmaların ilk 10 tanesi toplam gelirlerin yaklaşık yüzde 70 bölümünü gerçekleştirdi. Özellikle ilk 20 dışında değerlendirilen fuar firmaları, genelde çok küçük ve sınırlı ölçüde işler yapabildi.

Türkiye küresel ticaretten yüzde 1.5 pay alıyor. Global fuar faaliyetlerin yarattığı katma değer hariç yıllara göre 26 ila 28 milyar dolar arasında değişiyor. Söz konusu pazardan Türkiye yüzde 1.4 pay alıyor. Türkiye’de hemen hemen her konuda fuar düzenleniyor. Ancak, Türkiye ve bölgesi özellikle son yıllarda yaşanan istikrarsızlıklardan, dış destekli iç savaşlardan olumsuz etkileniyor. Hem ülkenin, hem çevre coğrafyanın istikrarlı bir yaşama kavuşması halinde şartlar büyük ölçüde değişecektir.

“İstanbul bölgenin en önemli buluşma noktası”

Diğer taraftan Türkiye, Avrasya coğrafyasında üç önemli fuar merkezinden biri; Dubai-İstanbul-Moskova üçgeninde fuarcılık faaliyetlerini belirleyecek niteliklere sahip. Özellikle başta İstanbul yatırım malları, ara mallar ve hammaddeler sergilenmesinde bölgenin en önemli buluşma noktası. Her yıl ortalama 100 ülkenin ürünlerini 160 ülkenin alıcıları ile buluşturuyor.

Fuarcılık sektörü, yaklaşık 370 milyon dolarlık bir iş hacmi yaratıyor. Ancak, bir fuarın kendisi dışında seyahat, konaklama, nakliye, gümrükleme, stand yapımı, ağırlama, alışveriş gibi bir çok konuda kendi yarattığı değerin yaklaşık 10 misli bir ek iş yaratıyor.

Türkiye, fuarcılık mesleği açısından Avrasya coğrafyasının önde gelen birkaç ülkesinden biri konumunda. Ambalaj, plastik, ahşap endüstrisi, metal işleme, tıp, mermer ev tekstili, savunma sanayi, otomotiv yan sanayi, yapı endüstrisinin değişik başlıkları gibi birçok konuda, Avrasya coğrafyasının en etkili ve Avrupa Birliği’nin ilk üçüne giren fuarlara başarı ile ev sahipliği yapıyor.

Öte yandan fuarlara yurt dışı katılımları ile sağlanan önemli bir döviz girdisi bulunuyor. 5 bin dolarlık ihracatın önemsendiği Türkiye’de, sadece savunma sanayii fuarı yaklaşık 6 milyon dolar girdi sağlıyor. Tüm girişimlerimize rağmen, fuar faaliyetlerinden getirilen dövizler ihracat dövizi sayılmıyor. Gerekçe olarak, döviz karşılığında dışarı giden bir malın bulunmaması öne sürülüyor. Ancak, unutulmamalı ki Türkiye’de bugün var olan 70 bin ihracatçı firmanın yüzde 95’i ihracatı ülkede hazırlanan fuarlarda öğrendi ve ihracatçı kimliğini oluşturdu.

Fuarlardan elde edilen dövizlerin de ihracat dövizi sayılması ve fuar hazırlayan kurumların ihracat desteklerinden yararlanması gerekiyor.

“Bu yıl da çok büyük bir değişim beklenmiyor”

Bu yıl 483 fuar hazırlanması planlanıyor. Söz konusu fuarların 60’a yakını tarım fuarı, 40’a yaklaşan yapı ve eğitim fuarları ile faaliyetin nerede ise dörtte biri üç konudan oluşuyor. Bu yıl da fuar yapımcıları yönünden çok büyük bir değişim beklenmiyor. Türkiye’de fuarcılık faaliyetleri coğrafi bölgeler olarak ekonomik ve sosyal gelişime katkı sağlayacak şekilde endüstrilerin belirli ölçüde geliştiği bölgelerdeki şehirlerde bilinçli bir politika ile şekilleniyor. İstanbul dışında İzmir, Bursa, Konya, Antalya, Adana, Samsun, Gaziantep, Diyarbakır alt yapı yetersizliği nedeni ile büyük fuarlara ev sahipliği yapamayan Ankara, Mersin, Kayseri, Van bulunuyor. Ayrıca 2018 yılında hizmete alınan Doğu Anadolu Bölgemizin kalkınmasına hizmet edecek Erzurum ve Eskişehir fuar alanları Türkiye’de fuarların düzenli hazırlandığı şehirler arasında yer alıyor.

OUTLET KONSEPTLİ VE HİPERMARKETLİ AVM'LER ÖNE ÇIKTI

Ticari Gayrimenkul Pazarı Görünümü Raporu'na göre kira kontratlarında yabancı para birimlerinin TL'ye çevrilmesi 2018 yılına damgasını vurdu. Giyim ve deri-ayakkabı sektörleri reel bazda ciro düşüşü yaşarken, outlet konseptli ve hipermarketli AVM'ler ön plana çıktı.

431

Türkiye genelindeki AVM sayısı

42

Ankara'daki faal AVM sayısı

38

Türkiye'de yapım aşamasındaki AVM sayısı

123

İstanbul'daki faal AVM sayısı

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

JLL Türkiye'nin 2018 yılını kapsayan 'Ticari Gayrimenkul Pazarı Görünümü Raporu' yayınlandı. Perakende sektörü, A sınıfı ofis piyasası ve lojistik pazarını detaylarıyla mercek altına alan rapora göre AVM yatırımları önümüzdeki birkaç yıl kademeli olarak düşecek. Bu sebeple mevcut alışveriş merkezlerinde yeniden kiralama, eskiyen alışveriş merkezlerinde ise yenileme süreçleri perakendenin başarısında başrol oynayacak. Ofis piyasasındaki boşluk oranı ise 2018'de yüzde 21.3 olarak hesaplanırken, lojistik pazarında satış taleplerinin arttığı bir yıl geride kaldı.

Perakende pazarındaki tedarik zinciri olumsuz etkilendi

JLL'nin raporuna göre ödeme zorluğu yaşayan ya da konkordato ilan eden tedarikçiler ile perakendeciler nedeniyle perakende pazarındaki tedarik zinciri olumsuz etkilendi. Kira kontratlarının TL'ye çevrilmesinin yanı sıra enerji ve işgücü maliyetlerindeki kayda değer artış nedeniyle alışveriş merkezi yatırımcılarının giderlerinin gelirlerinden daha yüksek bir oranda arttığı gözlendi.

Bazı perakendeciler belirli 'ciro/ kira' hedefleri belirleyerek verimsiz mağazaları kapatma kararını daha agresif bir şekilde uygulamaya başladı. Özellikle tedarik zinciri konusunda sorun yaşayan giyim sektörü ile deri-ayakkabı markalarının reel bazda ciro düşüşü 2018'de devam etti. Rapora göre enflasyondan arındırıldığında dahi kayda değer bir ciro seviyesi yakalayan hipermarketler, geçtiğimiz yılın en iyi performans gösteren sektörlerinden biri olarak öne çıktı.

Bazı perakendecilerin 2018 yılında başladığı mevcut mağazaların optimizasyonu surecinin 2019 yılında da devam etmesi bekleniyor. Çalışmaya göre mağaza kapatma dahil operasyonel optimizasyonu gerçekleştiren ve finansal yapısını sağlamlaştıran perakendecilerin 2019 yılında daha sağlıklı bir büyüme ivmesi yakalayacağı öngörülüyor.

Ofis piyasasındaki boşluk oranı 2018'de yüzde 21.3

JLL'nin çalışmasında A sınıfı ofis piyasasına ilişkin rakamlar da yer aldı. Rapora göre ofis piyasasındaki boşluk oranı 2018'de yüzde 21.3 olarak hesaplandı. Yıl sonu itibarıyla A sınıfı ofisler için birincil

kira metrekare başına aylık 25 dolar ve 130 TL olarak kayıt altına alındı. JLL uzmanlarına göre 2018 yılında gerçekleşen ofis kiralama işlemleri genel olarak şirketlerin operasyonlarını küçültmesi ve çalışan sayılarını düşürmesinin yanı sıra kişi başına düşen alanı azaltarak verimi artırma ve kira bedelini düşürme gibi maliyet odaklı hedeflerden kaynaklandı.

Asya menşeili şirketlerin Türkiye ilgisi artıyor

JLL Türkiye'nin 2018 yılını kapsayan 'Ticari Gayrimenkul Pazarı Görünümü Raporu'na göre ofis kirasını azaltmak isteyen şirketler özellikle Ataşehir'deki yeni ve modern ofis binalarını tercih etti. Uzak Asya menşeli şirketlerin İstanbul'a olan ilgisinde artış gözlendi. Makroekonomik belirsizliklerin etkisiyle piyasayı öngöremeyen yabancı şirketler genellikle hazır ofisler aracılığıyla Türkiye'ye giriş yapmayı tercih etti.

JLL'nin raporundaki ofis verilerine göre Avrupa Yakası'nda yeni ve modern ofis arzı ile Seyrantepe ve Ayazağa alt pazarları önem kazandı. A Sınıfı ofis stokunun yanı sıra yüksek miktarda perakende alanı ve modern konut alanı sunulan bu bölgenin 2019'da önemini artırarak talep görmesi bekleniyor. Geçtiğimiz yıllarda tercih edilen ve dekorasyonu hazır olmayan (Shell&core) ofislerin yerine yarı dekorasyonlu ya da tam dekorasyonlu ofislere yönelik bir eğilim gözlemlenmeye başlandı. Yatırım maliyetini ortadan kaldıran ve 'yaşayan ve paylaşılan' ofis ihtiyacına doğrudan cevap veren hazır ofis şirketlerinin 2019 yılında yükseliş trendini koruması, yeni ve her kesime hitap eden konseptlerle daha radikal bir büyüme hamlesi gerçekleştirmesi öngörülüyor.

İşgücü maliyetleri kayda değer bir oranda artacak

Bu arada 2018 yıl sonunda açıklanan asgari ücret artışı nedeniyle alışveriş merkezlerinin en önemli gider kalemlerinden biri olan işgücü maliyetinin kayda değer bir oranda artacağı öngörülüyor. Açılacak yeni alışveriş merkezi projelerinin sayısında da beklenen kademeli düşüş nedeniyle mevcut alışveriş merkezlerinde yeniden kiralama; eskiyen alışveriş merkezlerinde ise yenilenme süreçleri önümüzdeki yıllarda da gündemdeki yerini koruyacak.

İstanbul'da konut 20 yılda kendini ödüyor

Öte yandan Gayrimenkul bilgi ve pazarlama platformu Zingat.com, geçtiğimiz yıl en çok satılık ve kiralık konutun arandığı ilk 10 ili açıkladı. Buna göre platformda en çok satılık konut aranan ilk 10 şehir sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Aydın, Kocaeli, Muğla, Samsun, Antalya ve Balıkesir oldu. 2018'de Zingat.com üzerinde en çok kiralık konut aranan ilk 10 şehir ise İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Kocaeli, Bursa, Muğla, Aydın, Trabzon ve Samsun olarak sıralandı. Zingat.com hem satılık hem kiralık konut aramalarında başı çeken üç büyükşehirdeki konutların fiyat bazında bölge ortalamalarını da paylaştı. Zingat.com Bölge Raporu Ocak 2019 verilerine göre İstanbul'da ortalama 100 metrekarelik bir konutun satılık fiyatı 393 bin 254 TL iken, İzmir'de 303 bin 214 TL ve Ankara'da 183 bin 892 TL oldu. Ortalama 100 metrekare için kiralık konut fiyatı ise İstanbul'da 1.606 TL, İzmir'de 1.335 TL ve Ankara'da 804 TL olarak paylaşıldı. Öte yandan, İstanbul'da konut geri dönüş (amortisman) süresi 20 yıl iken, İzmir ve Ankara'da 19 yıl olarak açıklandı.

BORU SEKTÖRÜNDE TALEPTE AZALMA ENDİŞESİ YAŞANIYOR!

HAZIRLAYAN:
İSHAK SEVGİN

İç talepteki daralma nedeniyle 2018 yılında Türkiye çelik boru üretiminde yüzde 10 plastik boru üretiminde yüzde 8 ve CTP boru pazarında ise yaklaşık yüzde 25 küçülme yaşandı. Sektör temsilcileri üreticilere ihracata daha fazla odaklanmaları önerisini getirirken, iç piyasadaki talep daralmasının bu yılın ilk yarısında da süreceği öngörüsünde bulunuyor.

8
MİLYON TON
TÜRKİYE'NİN ÇELİK BORU ÜRETİM KAPASİTESİ

4.4
MİLYON TON
TÜRKİYE'NİN 2018 YILI DİKİŞLİ ÇELİK BORU ÜRETİMİ

1.6
MİLYAR DOLAR
TÜRKİYE'NİN 2018 YILI DİKİŞLİ ÇELİK BORU İHRACATI

1.5
MİLYON TON
TÜRKİYE'NİN YILLIK ORTALAMA PLASTİK BORU ÜRETİMİ

577
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE'NİN 2018 YILI PLASTİK BORU İHRACATI

1.3
MİLYAR EURO
KOMPOZİT MALZEMELERİN TÜRKİYE'DEKİ PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Boru sanayiinde global pazarın önde gelen üretici ve ihracatçı ülkeleri arasında yer alan Türkiye'de; sektör özellikle iç pazardaki talep daralmasına bağlı olarak 2018 yılında kayda değer oranda küçüldü. Bugün itibarıyla 4.5 milyon ton dikişli çelik boru, 1.5 milyon ton plastik boru ve büyük oranda CTP borunun üretildiği Türkiye'de çelik boru üretiminin yüzde 55'i, plastik borunun 1.3 milyon tonu ve CTP boruların ise yüzde 80'i iç pazara sunuluyor. İç pazarda boruların temel kullanım alanlarını ise kamu ve özel sektör tarafından yapılan alt ve üst yapı projeleri ile inşaat sektörü oluşturuyor.

Küresel ölçekli hidrokarbon rezervlerinin yüzde 70'inden fazlasına sahip Hazar Havzası, Ortadoğu ve Güney Akdeniz ülkelerine komşu olan Türkiye, coğrafi konumunun getirdiği avantaj sayesinde enerji kaynaklarını ithal ve ihraç eden ülkelerin merkezinde yer alıyor. Güçlü konumu sayesinde enerji nakil hatları arasında köprü görevi gören Türkiye, bu avantajını uluslararası boru hattı projelerinde yer alarak değerlendiriyor. Türkiye'nin, uzun vadede Orta Asya, Hazar ve Ortadoğu'daki zengin doğalgaz ve petrol rezervlerini Avrupa'nın ana tüketim merkezlerine ulaştıracak başlıca enerji köprüleri arasında yer alması bekleniyor. Öte yandan Türkiye, küresel ekonomiye entegre olmak amacıyla son yıllarda büyük çaplı alt yapı yatırımlarına da hız verdi. Söz konusu projeler başta inşaat ve boru olmak üzere birçok sektör için yeni iş hacmi yarattı.

Türkiye Dikişli Çelik Boru Üretim İhracat ve İthalatı (Bin/Ton)

Yıllar	Üretim	İhracat	İthalat
2014	4.200	1.822	121
2015	4.520	1.753	246
2016	5.210	1.643	222
2017	5.004	1.829	207
2018	4.450	2.037	*207.3

Kaynak: TÜİK, ÇEBİD
*2018 yılı ithalat miktarı Ocak-Kasım verileri baz alınarak yıllıklaştırılmıştır.

"Petrol ve doğalgaz nakil hatları fırsatlar sunuyor"

Ancak özellikle 2018'in ikinci yarısından itibaren hissedilen global ekonomideki belirsizlikler ve döviz kurundaki artış, Türkiye'deki birçok alt ve üst yapı projesini durma noktasına getirdi. Bu durumun, başta boru olmak üzere, imalat sanayiine iç pazar daralması olarak yansıdığını kaydeden sektör temsilcileri, daralmanın bu yıl da süreceği beklentisi içinde olduklarını söylüyor.

İç pazardaki daralmaya bağlı yaşanan kayıpları telafi etmek için üreticilere ihracata daha fazla odaklanmalarını öneren sektör temsilcileri, bu noktada uluslararası petrol ve doğalgaz nakil hatlarının Türkiye boru üreticileri için önemli bir fırsat sunduğuna dikkat çekiyor. Türkiye boru sektörü, büyük ölçekli uluslararası projelere daha çok enerji hatları üzerinden dahil olurken, bu sayede sektör, global pazardaki rekabetçi konumunu koruyor. Büyük ölçekli uluslararası projelerde edinilen tecrübe, Türkiye boru sektörünün prestijini artırmanın yanı sıra üreticilere yeni porjelerde yer alma fırsatı da sunuyor. Daha önce Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı'nda yer alarak tecrübe kazanan Türkiye boru üreticileri, TANAP'ta da yer alma imkanı buldu. Azerbaycan'dan Türkiye'ye ve oradan Avrupa'ya taşınmasını öngören ve Güney Gaz Koridoru'nun önemli ayaklarından birini Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) teşkil ediyor.

TANAP'ta yaklaşık 1.2 milyon ton çelik borunun kullanılması planlanıyor. Bu miktarın yaklaşık yüzde 80'ini oluşturan 960 bin tonluk çelik boru, Türkiyeli firmalar tarafından üretilip teslim edildi.

TANAP, Türkiye boru sektörü için referans olacak

TANAP'ın Türkiye boru sektörü için önemli bir referans olacağına dikkat çeken sektör temsilcileri, söz konusu proje ile uluslararası doğalgaz ve petrol boru

Yıllar İtibarıyla Türkiye'nin Plastik Boru İhracatı

Yıllar	Miktar (Bin/Ton)	Değer (Milyon Dolar)
2014	351.1	924.8
2015	280.4	708.0
2016	214.8	552.4
2017	211.1	522.7
2018	215.6	577.5

Kaynak: TÜİK, PAGDER veri tabanı

hattı ihalelerinden daha fazla pay alınabileceğini söylüyor. Kullanım alanı ve imal edildiği malzeme bakımından farklılık gösteren borular, temel olarak çelik, plastik, CTP ve beton gibi belli başlı gruplara ayrılıyor. Ürün grupları arasında çelik borular, en geniş kullanım alanına sahip kategoriyi oluşturuyor. Üretim yöntemine göre Türkiye'deki çelik boruların tamamına yakını dikişli borulardan oluşuyor ve Türkiye'nin dikişli çelik boru üretim teknolojisi, gelişmiş ülke pazarlarına yapılan ihracatın da etkisiyle üst seviyede yer alıyor. Dikişsiz çelik borularda ise tersi bir durum yaşanıyor. Dikişsiz çelik boru üretim teknolojisi iç piyasada ve ihracatta rekabet edebilme şansının düşük, yatırım maliyetinin ise yüksek olması nedeniyle gelişemediğini söyleyen sektör temsilcileri, buradan hareketle kısa vadede Türkiye'de dikişsiz çelik borulara yönelik büyük çaplı bir yatırım beklemediklerini, ancak dikişli çelik borularda modernizasyon, ürün çeşitlendirme, kalite ve kapasite artırımına yönelik yatırımların devam edeceğini belirtiyor.

Yıllar İtibarıyla Türkiye'nin Plastik Boru İthalatı

Yıllar	Miktar (Bin/Ton)	Değer (Milyon Dolar)
2014	22.7	208.7
2015	23.9	197.0
2016	26.2	209.4
2017	27.7	238.2
2018	30.7	255.8

Kaynak: TÜİK, PAGDER veri tabanı

Çelik boru sektörünün üretim kapasitesi 8 milyon ton

Çelik Boru İmalatçıları Derneği'nden (ÇEBİD) alınan verilere göre Türkiye çelik boru sektöründe 30 firma faaliyet gösteriyor. Dolaylı ve doğrudan yaklaşık 50 bin kişinin istihdam edildiği sektörün, yıllık ortalama 8 milyon ton üretim kapasitesi bulunuyor. Yıllık üretim kapasitesinin yüzde 65'ini kullanan Türkiye, 2018 yılında 4.450 milyon ton dikişli çelik boru üretti. Türkiye, mevcut üretimiyle globalde Çin, Rusya ve Güney Kore'den sonra dördüncü, ihracatta ise Çin, İtalya ve Güney Kore'den sonra yine dördüncü sırada yer alıyor. 2015 yılı global dikişli çelik boru üretim verilerine göre Çin, 69.7 milyon ton ile ilk sırada bulunuyor. Çin'i, 8.3 milyon ton ile Rusya, 4.9 milyon ton ile Güney Kore, 4.5 milyon ton ile Türkiye ve Japonya takip ediyor. Üretimde olduğu gibi ihracatta da Çin ilk sırada yer alıyor. 2016 yılı global dikişli çelik boru verilerine Çin, 4.71 milyon ton ile küreselde en çok ihracat yapan ülke oldu. Çin'i 2.79 milyon ton ile İtalya, 1.98 milyon ton ile Güney Kore, 1.64 milyon ton ile Türkiye ve 1.54 milyon ton ile Almanya takip ediyor. Net veriler olmasa da ülkelerin, söz konusu sıralamadaki yerinin 2018 yılında da aynı olduğu tahmin ediliyor.

Üretimin yaklaşık yüzde 45'i ihraç ediliyor

Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına yakın olması, ürün kalitesinde uluslararası standartları yakalaması, ulusal ve uluslararası birçok referans projeye sahip olması gibi faktörler, Türkiye'nin çelik boruda net ihracatçı olmasında etkin rol oynuyor.

Uluslararası ekonomik ve politik konjonktürdeki gelişmelere ve talep koşulla-

rına bağlı olarak Türkiye, üretimin yaklaşık yüzde 45'ini ihraç ediyor. Türkiye'nin başlıca ihracat pazarlarını ise Avrupa Birliği ülkeleri ile ABD ve Ortadoğu ülkeleri oluşturuyor. Bu pazarların dışında Türk cumhuriyetlerinde artış eğilimi gösteren çelik boru talebinin, Türkiye çelik boru ihracatı için bir fırsat olabileceği düşünülüyor. ÇEBİD'ten alınan bilgilere göre, Türkiye 2018 yılında ürettiği 4 milyon 450 bin ton dikişli çelik borunun 2 milyon tonunu ihraç etti. 2017 yılına göre dikişli çelik boru ihracatı miktarda yüzde 7.32, değerde yüzde 27.7 artış kaydeden Türkiye, 2018'de miktar bakımından 2 milyon ton, değer bakımından 1.669 milyon dolarlık ihracat yaptı. Bu dönemde en çok ihracat yapılan ilk üç ülke ise sırasıyla Romanya, ABD ve İngiltere oldu. Ocak-Aralık 2017 döneminde ihraç edilen dikişli çelik boruların yüzde 7.93'ünü büyük çaplı dikişli borular oluşturuyordu, bu oran 2018'de yüzde 17'ye yükseldi.

Net ihracatçı olmasına rağmen Türkiye, özellikle dikişsiz çelik boru ithalatı da yapıyor. 2000'li yılların başında sektöre yapılan yatırımlarla azalma eğilimi gösteren Türkiye'nin çelik boru ithalatı, 2004 yılından 2013'e kadar yüzde 80 azaldı. 2018 yılında ise Türkiye, yaklaşık 207 bin ton dikişli çelik boru ithal etti ve söz konusu ithalatın 89 bin tonu büyük çaplı borulardan oluştu.

Talepte daralma artınca çelik boru üretimi azaldı

Türkiye çelik boru alanında global pazarın ilk dört ihracatçısı arasında yer alsa da yıllık üretiminin yaklaşık yüzde 55'ini iç pazara sunuyor. 2018 yılının ikinci yarısında yurt içi talepte meydana gelen daralma ve kamu yatırımlarındaki kısmı ertelemelerin iç pazarda satışları düşürdüğüne dikkat çeken sektör temsilcileri, ihracatta artış yaşanmasına rağmen iç piyasa satışlarının önemli ölçüde düşmesinden dolayı üretimin de yüzde 10 azaldığını kaydediyor. Uzmanlar, iç piyasadaki talep daralmasının bu yılın ilk yarısında da süreceği öngörüsünde bulunuyor. Bunun yanı sıra ABD'nin çelik sektörüne getirdiği yüzde 50 gümrük vergisi ve AB'nin başlattığı kota uygulamasının ise ihracatta sorun oluşturduğunu belirten sektör temsilcileri, bu bölgelerde meydana gelebilecek ihracat kayıplarının telafisi için firmalara yeni ve alternatif pazar bulmalarını öneriyor. Öte yandan sektör temsilcileri, Türkiye boru sektörünün iç piyasada ve ihracat pazarlarında fiyat rekabetini sürdürebilmesi için hammaddeyi uygun koşullarda temin etmesinin kritik önem taşıdığının da altını çiziyor.

Hammaddenin büyük kısmı yurt içinden temin ediliyor

Türkiye çelik boru üretiminde kullanılan yassı çelik ürünlerinin yakaşık yüzde 70'i iç pazardan, kalan kısmı başta Rusya, Ukrayna ve AB ülkelerinden olmak üzere, ithal ediliyor. Hammaddenin büyük kısmı yurt içinden temin ediliyor olsa bile sektör, döviz kurundaki dalgalanmalardan olumsuz etkileniyor. Sektör temsilcileri, bunu da yerli yassı çelik üreticilerinin satışlarını dolar, çelik boru üreticilerinin ise yurt içi satışlarını Türk Lirası bazında yapmasına bağlıyor. Sektörün diğer bir sıkıntısını ise sıcak yassı çelik ithalatına uygulanan gümrük vergisi oluşturuyor. Çelik boru üretiminde kullanılan sıcak yassı çelik ithalatına uygulanan yüzde 9 oranındaki gümrük vergisinin bu sene için yüzde 6'ya düşürüldüğü bilgisini veren sektör temsilcilerine göre bu oran hammaddenin küresel piyasa fiyatlarından temin edilebilmesi imkânı sağlamakta yetersiz kalıyor. Türkiye boru sanayiinin diğer önemli bir alt grubunu plastik borular oluşturuyor. Plastik boru alanında da global pazarın önde gelen üreticileri arasında yer alan Türkiye'de yıllık ortalama 1.5 milyon ton plastik boru üretiliyor. Plastik Sanayicileri Derneği'nden (PAGDER) alınan verilere göre, yaklaşık 600 firmanın hizmet verdiği Türkiye plastik boru pazarında 40 bin kişi istihdam ediliyor. Yıllık üretimin yaklaşık 1.3 milyon tonu iç pazarda değerlendirilen Türkiye'nin plastik boru üretimi, 2018 yılında iç pazardaki daralmaya bağlı olarak yaklaşık yüzde 8 düştü. Türkiye'de uygulanacak olan altyapı yatırımlarının plastik boru sektörüne katkısının çok büyük olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, özellikle plastik boru kullanılan petrol ve doğalgaz hatlarının iç talebi artırıp sektörü hareketlendirmesi beklediklerini ifade ediyor. 2018'de kur artışı ve belirsizliklerle birlikte gelen iç talep daralması ve özellikle inşaat sektöründeki gerilemeye bağlı olarak üretimdeki düşüşün ekonominin toparlanması ve inşaat sektörünün tekrar hız kazanmasıyla te-

lafi edilebileceğini kanısında olan sektör temsilcilerine göre, sektördeki yatırımlar 2018 yılının ilk yarısındaki iyimserliğe bağlı olarak devam etti. Ancak bu sene, özellikle finansman kaynaklardaki daralmaya bağlı olarak yatırımlarda kayıplar yaşanacağını öngörüsünde bulunan sektör temsilcileri, bu yılın da inşaat sektörü açısından zor geçeceğine ve yeni alt yapı yatırımlarının gündeme alınmayacak olmasına bağlı plastik boru sektöründeki olumsuz seyrin devem edeceğine dikkat çekiyor.

Türkiye, 167 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor

Plastik boru üretiminde de global pazarın önde gelen ülkeleri arasında yer alan Türkiye, 167 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye plastik boru sektörünün başlıca ihracat pazarlarını Kuzey ve Doğu Afrika ile AB ülkeleri oluştururken, söz konusu pazarların ilerleyen yıllarda da Türkiye'nin ihracatındaki konumunu koruması bekleniyor. PAGDER'den alınan bilgilere göre, Türkiye'nin plastik boru ihracatı 2018 yılında miktar bakımından yüzde 2.1, değer bazında ise yüzde 10.5 artış kaydetti. Söz konusu artışla Türkiye, miktarda 215.6 bin ton, değerde 577.5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Bu dönemde sektör ihracatında sert plastik borular en yüksek payı alan kategori oldu. Sert plastik boruları ise bağlantı elemanları ve esnek plastik borular takip etti. Türkiye'nin toplam plastik boru ihracatının yaklaşık yüzde 44.5'ini sert plastik borular, yüzde 23.7'sini esnek plastik borular, yüzde 31.8'ini ise plastik boru bağlantı elemanları oluşturuyor. 2018 yılında hız kazanan Türkiye plastik boru ihracatındaki çift haneli artışın bu sene de devam etmesi bekleniyor.

İhracatın yanı sıra Türkiye'nin plastik boru ithalatı da 2018 yılında hem miktar hem değer bakımından arttı. 2018 yılında plastik boru ithalatı miktarda yüzde 10.8, değerde yüzde 7.4 artan Türkiye, miktarda 30.7 bin ton, değerde ise 255.8 milyon dolarlık ithalat yaptı. İthalatın büyük kısımını ise üretim amaçlı hammadde oluşturuyor. Plastik ana sanayiinde olduğu gibi, Türkiye plastik boru sektörü de hammadde bakımından yoğun oranda ithalata bağımlı.

Hammaddenin yaklaşık yüzde 85'inin ithalatla karşılandığı bilgisini veren sektör temsilcilerine göre bu durum sektörü kurda yaşanan dalgalanmalar karşısında savunmasız bırakıyor. Kurdaki artışın bu sene de devam edeceğini söyleyen sektör temsilcileri, dış ticaret yönünde ise olumlu gelişmeler beklediklerini ifade ediyor.

CTP boru pazarı 2018 yılında yüzde 25 daraldı

Yarattığı katma değer bakımından Türkiye'nin önde gelen sanayileri arasında yer alan Türkiye kompozit pazarı, 2018 sonu itibarıyla 1.3 milyar Euro ve 242 bin tonluk bir hacme ulaştı. Kompozit malzemenin yüzde 25'inin boru ve tank imalatında kullanıldığı Türkiye'de 18 adet sürekli elyaf sarma makinesi bulunuyor. Toplam 11 firmanın hizmet verdiği ve üretim tesislerinin yurt geneline yayıldığı Türkiye'nin mevcut üretim kapasitesi, diğer CTP boru üretimi yapan ülkeler dikkate alındığında oldukça yüksek seviyede bulunuyor. İkame malzemelerden pay alarak büyüyen Türkiye kompozit pazarında CTP boru üretiminin, ilerleyen yıllarda da sektörün itici gücü olmayı sürdürmesi bekleniyor.

Kompozit Sanayicileri Derneği'nden alınan verilere bakıldığında, 2017 yılı rakamlarına göre global CTP pazarı büyüklüğü 3.8 milyar dolar seviyesinde yer alıyor.

"GÜMRÜK VERGİSİ VE KOTALAR İHRACATTA SORUN OLUŞTURUYOR"

Mehmet ZEREN
Çelik Boru İmalatçıları Derneği
(ÇEBİD) Genel Sekreteri

Bu yılın ilk yarısında da iç piyasadaki talep daralmasının devam edeceğini tahmin ediyoruz. Bunun yanı sıra ABD'nin çelik sektörüne getirdiği yüzde 50 oranındaki gümrük vergisi ve AB'nin başlattığı kota uygulaması ihracatta sorun oluşturuyor.

Yıllık kapasitesi 8 milyon ton olan Türkiye çelik boru sektöründe kapasite kullanım oranı yüzde 65 düzeyinde bulunuyor. Üretim yöntemlerine göre Türkiye'de çelik boru imalatının tamamına yakınını dikişli borular oluşturuyor. Gelişmiş ülke pazarlarına yapılan satışların da eksiyle dikişli çelik boru üretim teknolojisinin geliştiği Türkiye'de dikişsiz çelik boru üretim teknolojisi ise iç piyasada ve ihracatta rekabet edebilme şansının düşük olması ve yatırım maliyetinin yüksek olması nedenleriyle gelişemedi. Yatırım maliyeti yüksek olduğundan dikişsiz çelik boru ile ilgili olarak kısa vadede Türkiye'de büyük bir yatırım beklenmiyor. Ancak dikişli çelik borularda ise modernizasyon, ürün çeşitlendirme, kalite ve kapasite artırımına yönelik yatırımlar devam ediyor.

Azerbaycan'dan Türkiye'ye, ardından Avrupa'ya taşınmasını öngören ve Güney Gaz Koridoru'nun bir ayağını teşkil eden Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP) kapsamında kullanılması planlanan 1.2 milyon ton çelik borunun 960 bin tonu yerli üreticiler tarafından üretilip teslim edildi. Türkiye çelik boru sektörü için önemli bir referans kaynağı olacak söz konusu proje ile uluslararası doğalgaz ve petrol boru hattı ihalelerinden daha fazla pay alma imkanı ortaya çıkmasını bekliyoruz.

"Sulama projeleri çelik boruya olan talebi artıracak"

Bunun yanı sıra yurt içinde içme suyu ve sulama projelerinde beklenen artışlar iç piyasada çelik boru talebini artırması öngörüyoruz. 2018 yılının ikinci yarısında yurt içi talepte meydana gelen daralma ve kamu yatırımlarının bir kısmının ertelenmesi nedeniyle, iç piyasa satışlarında düşüş meydana geldi. 2018 yılı ihracatında artış olmakla birlikte iç piyasa satışlarının önemli ölçüde düşmesi nedeniyle toplam üretimde yüzde 10 civarında bir gerileme yaşandı. Bu yılın ilk yarısında da iç piyasadaki talep daralmasının devam edeceğini tahmin ediyoruz.

Bunun yanı sıra ABD'nin çelik sektörüne getirdiği yüzde 50 oranındaki gümrük vergisi ve AB'nin başlattığı kota uygulaması, ihracatta sorun oluşturuyor. Bu bölgelerde meydana gelecek ihracat kayıpları ancak yeni pazarlar bulunmasıyla giderilebilecek. Çelik boru üretiminde kullanılan sıcak yassı çelik ithalatına uygulanan yüzde 9 oranındaki gümrük vergisi, 2019 yılı için yüzde 6'ya düşürüldü. Ancak, bu oran hammaddenin küresel piyasa fiyatlarından temin edilebilmesi imkânını sağlamakta yetersiz kalıyor. Ayrıca, ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı yüzde 50 gümrük vergisi ABD'ye olan ihracatımızda önemli bir engel teşkil ediyor. Söz konusu verginin diğer ülkelere uygulanmakta olan yüzde 25 oranına düşürülmesi için gerekli girişimlerin yapılması hayati önem taşıyor.

"Rekabet için hammadde uygun koşullarda temin edilmeli"

Net ihracatçı konumunda olan Türkiye çelik boru sektörü, 2018 yılında 4.450 milyon ton çelik boru üretimi gerçekleştirdi ve bunun 2 milyon tonunu ihraç etti. Türkiye'nin Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına yakın olması, ürün kalitesinde uluslararası standartlarının yakalanmış olması, sektörün ulusal ve uluslararası birçok referans projeye sahip olması gibi uzun yılların çalışması sonucu kazanılmış edinimler Türkiye çelik boru sektörünün net ihracatçı sektör olmasında etkili olan faktörlerdir. Sektörde, uluslararası ekonomik ve politik konjonktürdeki gelişmelere ve talep koşullarına bağlı olarak üretimin yaklaşık yüzde 45'i ihraç ediliyor. Türkiye'nin ihracatındaki önemli ihracat pazarlarını ise Avrupa Birliği, ABD ve Ortadoğu ülkeleri oluşturuyor. Geleneksel ihracat pazarları dışında, Türk cumhuriyetlerinde artış eğilimi gösteren çelik boru talebinin Türkiye çelik boru ihracatı için bir fırsat olabileceği düşünülüyor. Çelik boru üretiminde kullanılan yassı çelik ürünlerinin yaklaşık yüzde 70'lik bölümü yurt içindeki yassı çelik üreticilerinden, kalan kısmı ise ithalat yoluyla ağırlıklı olarak Rusya, Ukrayna, ve Avrupa Birliği ülkelerinden tedarik ediliyor. Sektörün iç piyasada ve ihracat pazarlarında fiyat rekabetini sürdürebilmesi, maliyet içerisinde önemli bir paya sahip olan hammaddenin uygun koşullarda temin edilmesiyle mümkün olabiliyor. Döviz kurundaki dalgalanmalar sektörümüzün özellikle yurt içi satışlarını olumsuz etkiledi. Hammadde yurt içinden temin ediliyor olsa bile, yerli yassı çelik üreticileri satışlarını dolar bazında yapıyor. Çelik boru üreticileri ise yurt içi satışlarını TL ile yaptıklarından dolayı kur riskine maruz kalıyor ve bu durum önemli bir sorun teşkil etmeye devam ediyor.

“BU SENE, YATIRIMLARDA KAYIPLAR YAŞANACAĞINI ÖNGÖRÜYORUZ”

Selçuk GÜLSÜN
Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER)
Yönetim Kurulu Başkanı

Sektördeki yatırımlar, 2018 yılının ilk yarısındaki iyimserliğe bağlı olarak devam etti. Ancak 2019 yılında özellikle finansman kaynaklarındaki daralmaya bağlı olarak yatırımlarda da kayıplar yaşanacağını öngörüyoruz.

Türkiye’nin plastik boru üretimi yaklaşık 1.5 milyon ton. Dış ticaret dikkate alındığında söz konusu üretimin yaklaşık 1.3 milyon tonu iç pazarda tüketiliyor. Türkiye’de uygulanacak olan alt yapı yatırımlarının plastik boru sektörüne katkısı çok yüksek. Türkiye’de kullanılmakta olan borunun büyük bir kısmı alt yapı alanında kullanılıyor. Özellikle plastik boru kullanılan petrol ve doğalgaz hatlarının iç talebi artırıp sektörü hareketlendirmesini bekliyoruz. Ancak, Yeni Ekonomi Programı (YEP) kapsamında henüz başlamamış olan tüm kamu yatırımlarının durdurulması, sektörü olumsuz yönde etkiledi.

Türkiye plastik boru sektörü, 2018 yılında yaşanan kur artışı ve belirsizliklerle birlikte gelen iç talep daralması ve özellikle inşaat sektöründe yaşanan gerilemeden olumsuz etkilendi. TÜİK verilerine göre 2018 yıl sonu itibarıyla sektörde yüzde 8’e yaklaşan bir üretim kaybı oldu. Bu durum, bizlerin sektörden aldığı geri dönüşlerle de uyumlu gözüküyor. Öte yandan, ekonominin toparlanması ve inşaat sektörünün tekrar hız kazanmasıyla bu kayıp hızlı şekilde telafi edilebilecek. Sektördeki yatırımlar, 2018 yılının ilk yarısındaki iyimserliğe bağlı olarak devam etti. Ancak bu sene, özellikle finansman kaynaklardaki daralmaya bağlı olarak yatırımlarda da kayıplar yaşanacağını öngörüyoruz. 2019 yılının da inşaat sektörü açısından zor geçmesi ve yeni alt yapı yatırımlarının işleme alınmayacak olmasına bağlı, sektörde olumsuz seyrin bu yıl içinde de benzer etkilerle sürmesi bekleniyor.

“Sektörün ihracatı, miktar bazında yüzde 2.1 arttı”

Globalin önde gelen plastik boru üreticileri arasında yer alan Türkiye, 167 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye plastik boru sektörünün en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında ise Kuzey ve Doğu Afrika ile AB ülkeleri öne çıkıyor. Bu pazarlar, ilerleyen yıllarda da Türkiye’nin en önemli ticaret ortakları olmayı sürdürecek. Türkiye plastik boru sektörünün ihracatı, 2018 yılında miktar bazında yüzde 2.1, değer bazında ise yüzde 10.5 artış kaydetti. Söz konusu artışla Türkiye plastik boru sektörü 2018’de miktarda 215.6 bin ton ve değerde 577.5 milyon dolarlık ihracat yaptı. Bu dönemde sektör ihracatında sert plastik borular en yüksek payı alan kategori oldu. Sert plastik boruları ise bağlantı elemanları ve esnek plastik borular takip etti. Türkiye’nin toplam plastik boru ihracatının yaklaşık yüzde 44.5’ini sert plastik borular, yüzde 23.7’sini esnek plastik borular, yüzde 31.8’ini ise plastik boru bağlantı elemanları oluşturuyor. 2018 yılında hız kazanan Türkiye plastik boru ihracatının bu sene de çift haneli artışına devam edeceği öngörülüyor.

“Boru sektörü hammaddede yoğun oranda ithalata bağımlı”

İhracatın yanı sıra sektörün ithalatında da kayda değer gelişmeler yaşanıyor. Sektör ithalatı 2018 yılında miktarda yüzde 10.8’lik artışla 30.7 bin tona, değerde ise yüzde 7.4 artış ile 255.8 milyon dolara ulaştı. Söz konusu ithalatın kayda değer kısmını ise hammadde oluşturdu. Plastik ana sanayiinde olduğu gibi, Türkiye plastik boru sektörü de hammadde bakımından yoğun oranda ithalata bağımlı. Hammaddenin yaklaşık yüzde 85’inin ithalatla karşılandığı bir ortamda kurda yaşanan dalgalanmalar ister istemez sektörü olumsuz etkiliyor. Bu sene de kurdaki artışın devam edeceğini öngörmekteyiz. Ancak dış ticaret yönünde ise olumlu gelişmeler bekliyoruz. Her ne kadar bu yıl için net tahminler yapmak sağlıklı olmasa da sektördeki gerilemenin devam edeceği öngörülüyor. Sektörde kur dalgalanmalarının kârlılığa etkisi sınırlı olup kârlılık üzerindeki esas etken, birim başına yaratılan katma değer ile işletme verimliliğidir.

İŞ DÜNYASINDAKİ DÖNÜŞÜM İÇİN 10 TAVSİYE

HAZIRLAYAN:
DİDEM ERYAR ÜNLÜ

Uluslararası çalışma örgütü'nün çalışma yaşamının geleceği küresel komisyonu tarafından hazırlanan "daha parlak bir gelecek için iş" isimli rapor, iş dünyasında yaşanan benzersiz dönüşümün yaratacağı fırsatları ve zorlukları değerlendirirken "insan odaklı gündem" yaratılması için 10 tavsiyede bulunuyor.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

İşgücü piyasalarının ve işlerin geleceğini belirleyecek etkenler her geçen gün radikal bir şekilde değişim gösteriyor. Teknolojik gelişmeler bir taraftan bazı geleneksel işleri ortadan kaldırırken, diğer taraftan yeni işler yaratıyor. İstihdam modelleri değişiyor. Artan mobilite ile birlikte, daha esnek, kısa süreli ve geçici işler ağırlık kazanıyor. Bu hızlı değişim sürecinde, insan odaklı yaklaşımlar ön plana çıkıyor; çalışanların statü ve haklarını korumak her zamankinden daha önemli hale geliyor. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Çalışma Yaşamının Geleceği Küresel Komisyonu tarafından hazırlanan "Work For A Brigther Future" (Daha Parlak Bir Gelecek İçin İş) isimli rapor, iş dünyasında yaşanan bu benzersiz dönüşümün yaratacağı fırsatları ve zorlukları değerlendirirken, hükümetleri "çözüm odaklı" önlemler almaya çağırıyor.

"İnsan odaklı ekonomik gündem yaratılmalı"

Eş başkanlığını Güney Afrika Cumhurbaşkanı Cyril Ramaphosa ve İsveç Başbakanı Stefan Löfven'in yaptığı Komisyon, raporda öncelikle "insan odaklı ekonomik gündem" yaratılması gerektiğini savunuyor ve bu hedef doğrultusunda hükümetlere 10 tavsiyede bulunuyor.

1. Yaşam boyu öğrenmenin evrensel bir hak olarak kabul edilmesi; insanların beceri kazanmalarını sağlayan etkili bir yaşam boyu öğrenme sisteminin kurulması.

2. İnsanları gelecekteki işlerine yönlendirmek için destek sağlayacak kurumlara, politikalara ve stratejilere yapılacak yatırımların hızlandırılması; gençlerin istihdam piyasalarına girmesini sağlayacak yeni yolların yaratılması; daha yaşlı çalışanların ekonomik anlamda aktif kalmalarını sağlayacak seçeneklerin geliştirilmesi; çalışanların işgücü piyasası dönüşümlerine proaktif olarak hazırlanması.

3. Cinsiyet eşitliği için dönüştürücü ve ölçülebilir bir gündem uygulanması; ilerleme için hesap verebilirliğin sağlanması; kadınların kolektif temsilinin güçlendirilmesi; işyerinde cinsiyete dayalı ayrımcılık, şiddet ve tacize son verilmesi.

4. Sürdürülebilir finansman, dayanışma ve risk paylaşımı ilkeleri doğrultusunda, doğumdan ileri yaşa kadar, insan ömrü boyunca insan ihtiyaçlarını karşılayan garantili sosyal koruma sistemlerinin geliştirilmesi.

5. Çalışanların temel haklarını koruyan, geçinmek için yeterli ücret sağlayan, çalışma saatlerini sınırlayan ve sağlıklı, güvenli işyerleri sağlayan evrensel iş garantisinin oluşturulması.

6. Asgari çalışma saatleri ve şirketlerin esneklik ihtiyaçları doğrultusunda, çalışma zamanının düzenlenmesi; çalışanlara iş-özel hayat dengesini kurabilmeleri için daha fazla seçenek tanınması.

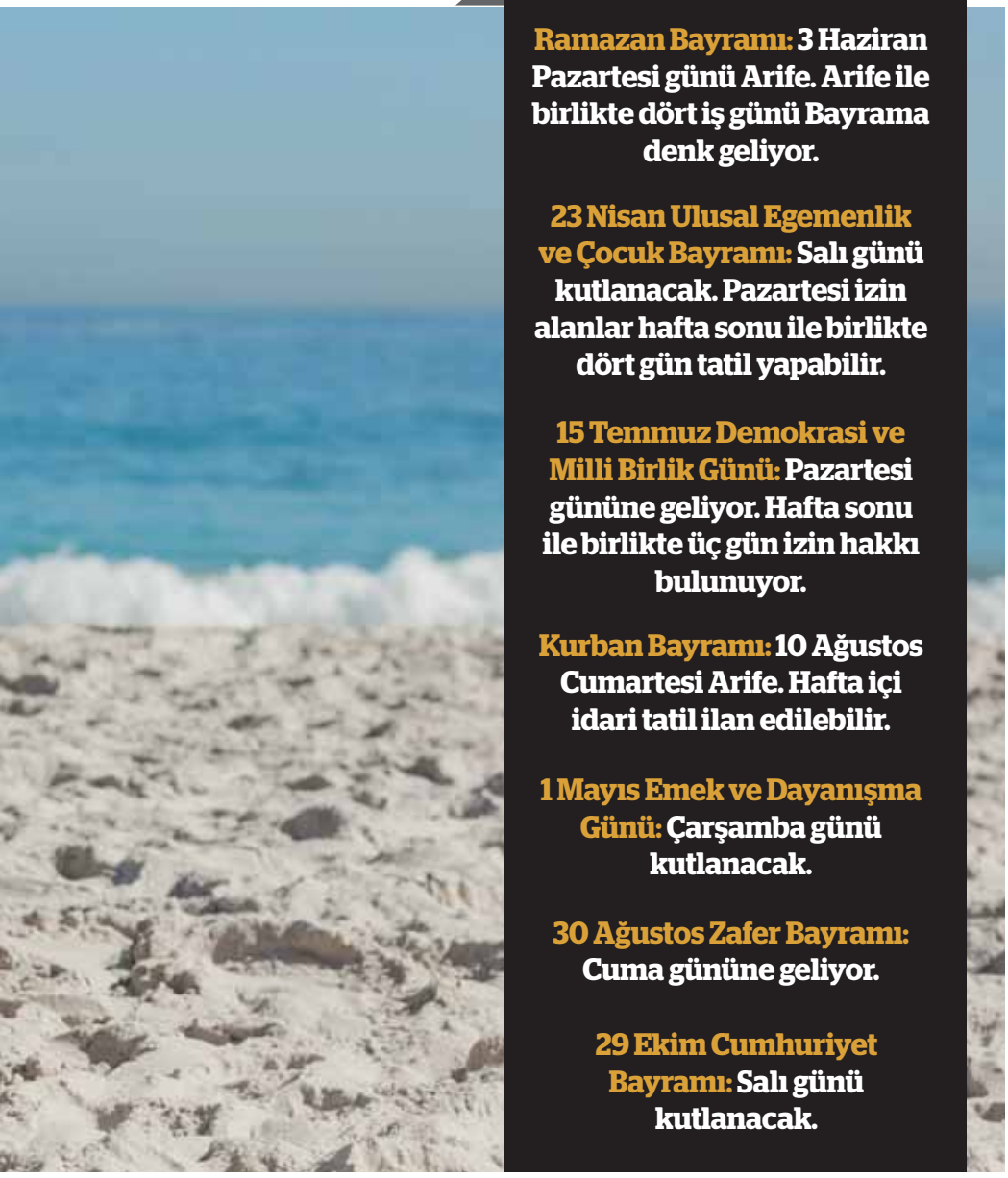
7. İşçi ve işverenlerin toplu olarak temsil edilmesinin ve kamu politikaları yoluyla sosyal diyaloğun sağlanmasının aktif olarak teşvik edilmesi.

8. Dijital çalışma platformları için uluslararası yönetişim sistemi de dahil, insana yakışır işleri artıracak biçimde teknolojik değişimin yönetilmesi.

9. İnsana yakışır ve sürdürülebilir işi destekleyecek kilit alanlara yönelik yatırımları destekleyecek teşviklerin yaratılması.

10. Reel ekonomiye yönelik uzun vadeli yatırımları destekleyecek iş yapılarının yeniden oluşturulması; refah, çevresel sürdürülebilirlik ve eşitlik alanlarında gelişimi ölçümleyecek araçların belirlenmesi.

Bu arada ILO Genel Direktörü Guy

Ramazan Bayramı: 3 Haziran Pazartesi günü Arife. Arife ile birlikte dört iş günü Bayrama denk geliyor.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı: Salı günü kutlanacak. Pazartesi izin alanlar hafta sonu ile birlikte dört gün tatil yapabilir.

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü: Pazartesi gününe geliyor. Hafta sonu ile birlikte üç gün izin hakkı bulunuyor.

Kurban Bayramı: 10 Ağustos Cumartesi Arife. Hafta içi idari tatil ilan edilebilir.

1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü: Çarşamba günü kutlanacak.

30 Ağustos Zafer Bayramı: Cuma gününe geliyor.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı: Salı günü kutlanacak.

Ryder, "Bu raporda vurgulanan sorunlar gezegenimiz için önem taşıyor. Bunlar zorlu olabilir, ancak görmezden gelirsek kendi sonumuzu hazırlamış oluruz. Dünya genelinde hükümet, işveren ve işçileri bir araya getiren ILO'nun görevi, çalışma yaşamında gelecek nesiller için yeni ufuklar açılması için yol gösterici pusula işlevini görmek" diyor.

Raporda ön plana çıkan görüşler

Raporda ön plana çıkan görüşler ise şöyle:

● Çalışma yaşamının kalitesini yükseltmek, seçenekleri artırmak, toplumsal cinsiyet farkını kapatmak, küresel eşitsizliğin yarattığı hasarları düzeltmek için önümüzde sayısız fırsat var. Ancak bunların hiçbiri kendiliğinden çözülmez. Kesin sonuç verecek eylemler olmadan, uyur-gezerler gibi mevcut eşitsizlik ve belirsizlikleri daha da artıran bir dünyaya doğru gideriz.

● Yapay zeka, otomasyon ve robot teknolojilerinin, insani becerileri işe yaramaz bir hale getirmesi, iş kayıplarına neden olacak. Ancak aynı teknolojik ilerlemeler, ekonomilerin 'yeşil'lenmesiyle birlikte, milyonlarca yeni iş de yaratacak.

● Küresel ekonomi ve küresel toplumun daha eşitlikçi, adil ve kapsayıcı olması için, ulusal ve bölgesel katılım ve ortaklıkların canlandırılması gerekiyor. Çalışma yaşamında yaşanan büyük değişimler, çok sayıda fırsat yaratıyor. Fakat bu fırsatlardan yararlanabilmek için kapsayıcı ekonomilere ihtiyacımız var. Hükümetler, işverenler ve işçiler arasında kurulacak sosyal diyalog, küreselleşmenin herkese yarar getirmesine yardımcı olabilir.

2019'da 40 gün tatil var!

Diğer yandan turizm portalı tatilsepeti.com, resmi tatillere eklenecek yedi buçuk izin günüyle, 2019 yılında 40 gün civarında tatil yapılabileceğini ortaya koydu.

2019 yılı boyunca mümkün olan her tatil fırsatını değerlendirmek isteyenler Salı gününe denk gelen 1 Ocak 2019 tarihiyle yeni yıla güzel bir başlangıç yaptılar. 31 Aralık 2018 Pazartesi günü izin kullananlar yeni yıla dört günlük bir tatille girmiş oldular.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, bu yıl Salı gününe denk geliyor. Yine hafta sonu tatiliyle 22 Nisan Pazartesi gününü birleştirerek dört günlük tatil yapılabiliyor.

Mayıs ayı hem 1 Mayıs hem de 19 Mayıs tarihlerindeki resmi tatillerle ay boyunca toplam bir haftaya yakın tatil fırsatı sunuyor. 1 Mayıs Emek ve Dayanışma günü, bu yıl Çarşamba gününe denk geliyor. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı ise Pazar gününe denk geliyor.

Kurban Bayramı 10 Ağustos'ta

Şehit ve Gazileri Anma Günü 15 Temmuz Pazartesi gününe gelirken, bu yıl Kurban Bayramı, 10 Ağustos Cumartesi'ne tesadüf eden Arife günüyle başlıyor. 11 Ağustos Pazar günü ise Kurban Bayramı'nın birinci günü olarak belirleniyor. Dört gün süren dini bayram, 14 Ağustos Çarşamba akşamı sona eriyor. Perşembe ve Cuma günleri izin alarak bayram tatilini dokuz güne uzatmak mümkün.

Yine aynı ay içerisinde kutlanan 30 Ağustos Zafer Bayramı ise Cuma gününe rastlıyor. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ise 2019 yılında Salı gününe denk geliyor.

Altı günlük Ramazan Bayramı

2019 yılında Ramazan Bayramı, 3 Haziran Pazartesi'ye denk gelen Arife günüyle başlıyor. 4 Haziran Salı günü Ramazan Bayramı'nın birinci günü, 6 Haziran Perşembe ise bayramın son günü olarak takvimlerde işaretleniyor. Dolayısıyla hafta sonu tatiliyle birlikte, altı günlük bayram tatili yapılabilir. Pazartesi bir gün izin alıp, Arife günü yarım günlük izin daha kullanabilenler ise dokuz günlük tatil yapabilecekler.

Ucuz işgücünün avantajı azalıyor

Bu arada önde gelen şirketlere, kamu kurumlarına ve sivil toplum kuruluşlarına hizmet veren global yönetim danışmanlığı firması Mc-Kinsey'nin işletme ve ekonomi araştırma kolu olan McKinsey Global Institute'un (MGI) "Geçiş Döneminde Küreselleşme: Ticaretin ve Değer Zincirlerinin Geleceği" başlıklı raporuna temel oluşturacak araştırması, ticaretin ve küreselleşmenin önemli değişimlerden geçtiğini gösteriyor.

43 ülkeyi kapsayan 23 farklı sektördeki değer zincirlerinin ayrıntılı analizinin yapıldığı araştırmada, dünya gündemini gümrük vergileri ve ticari savaşlar meşgul ederken, küresel değer zincirlerindeki köklü değişikliklerin büyük ölçüde gözlerden kaçtığı vurgulanıyor.

Araştırmanın kilit bulguları

MGI araştırmasının kilit bulguları şöyle özetleniyor:

● Dünya çapında mal ihracatının artış oranı, üretimdeki artışa oranla azalıyor. 2007 ve 2017 yılları arasında, ihracatın gayri safi gelirdeki payı yüzde 28.1'den yüzde 22.5'e geriledi. MGI, bu gerilemedeki temel faktörü "yeni Çin etkisi" olarak tanımlıyor. Çin ve hızla büyüyen diğer pazarlar artık yurt içinde ürettiklerinden daha fazlasını tüketiyor. Bu da yeni bir ekonomik gelişme seviyesine ulaştıklarını gösteriyor.

● Küresel ticarette 'en düşük ücretli iş gücü arayışı' giderek azalıyor. Günümüzde düşük ücretli istihdam sağlayan ülkelerden yüksek ücretli istihdam sağlayan ülkelere yapılan ihracat, dünya ticaretinin yüzde 20'sinin altına geriledi. Tüm sektörlerin değer zincirlerinin her halkasında artık daha nitelikli çalışanlar istihdam ediliyor. Bu gelişmelerle paralel olarak, Ar-Ge, markalar

ve fikri mülkiyet gibi maddi olmayan varlıklara yapılan yatırımlar gelir payı bazında iki kat artış göstererek 2000 yılından bu yana yüzde 5.5'ten yüzde 13.1'e çıktı.

● Tüm dünyayı kapsayan tedarik zincirlerine sahip büyük şirketler, operasyonel anlamda yerelleşmeye daha fazla odaklanıyor. Şirketler tedarikçilerle daha sıkı koordinasyon sağlamak ve üretimi önemli tüketici pazarlarına yakınlaştırmak üzere bölgesel faaliyetlerini yoğunlaştırıyor.

● Günümüzde uluslararası ticari müzakereler tarım ve sanayi ürünlerine odaklanırken, Telekom ve BT hizmetleri gibi bazı hizmet türlerinin ticareti, mal ticaretine oranla iki ila üç kat daha hızlı artıyor. Fikri mülkiyet ücretleri de aynı şekilde hızlı bir artış gösteriyor.

● MGI araştırması, yeni nesil teknolojilerin daha karmaşık etkilere yol açacağını gösteriyor. Dijital teknolojiler son 30 yıl içinde iletişim ve lojistik maliyetlerini düşürerek küresel ticarette bir patlama yarattı. Otomasyon ve Yapay Zekâ gibi bazı teknolojilerin üretimdeki rolleri geleneksel iş gücüne oranla büyük bir hızla artıyor. Şirketler de bu nedenle farklı coğrafyalardaki yatırımlarını gözden geçirmeye başlıyor.

● Bazı senaryolara göre yeni teknolojiler bir yandan daha fazla hizmet ticaretini teşvik ederken diğer yandan mal ticaretindeki yoğunluğu azaltmaya devam edebilir.

"Türkiye, yol haritası çıkarmalı"

Küresel ekonomide ucuz işgücü ile rekabetin tarihe karıştığını belirten McKinsey Türkiye Ülke Direktörü Can Kendi, "Endüstri 4.0 devrimiyle birlikte otomasyon ve yapay zekanın değer zincirindeki payı hızla yükseliyor. Bu gelişmelerin iki yönü var. Otomasyon, hız, kalite ve verimlilikte, dolayısıyla toplam maliyette iş gücünün önüne geçiyor. İkincisi, endüstri 4.0 donanımlarıyla gerçekleştirilen üretimde yalnızca yüksek nitelikli çalışanlara yer var" diyor.

Can Kendi, McKinsey Türkiye olarak endüstri 4.0 çerçevesinde yaptıkları araştırmada Türkiye'yi küresel düzeyde yedi ülke ile karşılaştırdıklarını vurgulayarak şöyle devam ediyor: "Özellikle dünya çapında rekabet eden büyük üretim şirketlerimiz Endüstri 4.0 konusunda önemli bir aşama kaydetmiş durumda.

Artmakta olan farkındalığımıza ek olarak, şirket yetkinliklerinin artırılması ve uygulama planlarının iş planına dahil edilerek net bir yol haritası çıkarılması geliştirilecek alanlar olarak sayılabilir."

İNŞAAT SEKTÖRÜ 2019'DA DAHA DA TEMKİNLİ OLACAK

İnşaat Sektörel Bakış 2019 raporuna göre kırılgan bir dönem geçiren inşaat sektörünün 2018'de de daralarak ekonomik büyümeyi sınırladığı belirtildi. Son bir yılda verilen teşvikler ve yapılan kampanyalar ise sektörde kalıcı bir toparlanma başlatmaya yetmedi.

%34

2018'in ilk 10 ayında ipotekli konut satışlarındaki düşüş oranı

%3.3

Geçen yılın ilk 10 ayında ticari gayrimenkul sektöründe yeni kiralamalardaki düşüş oranı

4.1

MİLYAR DOLAR

2018'in ilk 10 ayında yabancıların gayrimenkul alanındaki yatırım tutarı

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Denetim, vergi ve danışmanlık hizmetleri şirketi KPMG Türkiye'nin "İnşaat Sektörel Bakış 2019" raporu büyümenin itici gücü konumundaki inşaat sektöründe daralmayı analiz etti. Ekonomideki dalgalanmaların etkisiyle 2018'de de daralmaya devam eden sektörde son dört yıldır büyüme ivmesi yavaşlıyor. Rapora göre, son bir yılda sektöre verilen teşvikler ve yapılan kampanyalar kalıcı bir toparlanma süreci başlatmaya yetmedi.

Yaşanan daralma sebebiyle inşaat sektörünün genel istihdam içindeki payının da düştüğü belirtilen raporda, asgari ücret artışının sektörde maliyetler üzerine ilave bir yük getireceğine dikkat çekiliyor.

Öne çıkan başlıklar

İnşaat Sektörel Bakış 2019 raporundan öne çıkan başlıklar şöyle:

■ 2017'de ortalama yüzde 12 seviyesinde olan konut kredi faizleri, 2018'in üçüncü çeyreğinde yüzde 29'a dayandı.

■ 2018'in ilk 10 ayında ipotekli konut satışları, 2017'nin aynı dönemine göre yüzde 34 azaldı.

■ Yabancıların gayrimenkul alanındaki yatırım tutarı, 2018'in ilk 10 ayında, 2017'nin aynı dönemindeki 4.1 milyar dolar seviyesinde sabit kaldı.

■ 2018'in üçüncü çeyreğinde İstanbul ve Ankara'daki konut fiyatları enflasyonu toparlanma eğilimine girerken, yıl ortasına kadar yüksek seyreden İzmir'deki fiyat artışları da sert bir şekilde yavaşladı.

■ 2018'in ilk 10 ayında ticari gayrimenkul sektöründe yeni kiralamalar, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3.31 azaldı. Ekonominin kalbinin attığı İstanbul'da ofislerin yaklaşık dörtte biri boş durumda.

■ Türkiye genelinde 2017 sonu itibariyle 429 olan AVM sayısı 2018 Ekim sonu itibariyle 448'e ulaştı.

■ Turizm sektöründe otel doluluk oranı 2018 üçüncü çeyrekte Türkiye genelinde yüzde 66.4 iken, İstanbul'da yüzde 70 seviyesine çıktı. Buna karşın sektörde oda fiyatları 2017'ye kıyasla hafif toparlansa da hala 2016 seviyelerinin altında seyrediyor.

■ Türk müteahhitlik firmalarınca yurt dışında üstlenilen projelerin bedeli 2018'in ilk 11 ayında 15.8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

■ 'Dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhidi' listesinde 2017 itibariyle, bir önceki yıl ile aynı sayıda, yani 46 Türk firması yer aldı. Türkiye bu sayıyla listede Çin'in ardından ikinci sırada yer alıyor.

■ Listedeki Türk firmaları 2017 yılında elde ettikleri gelirlerle listede sekizinci sırada yer aldı. Türk müteahhitlik sektörü toplam 482.4 milyar dolarlık küresel gelir pastasının yüzde 4.8'ine karşılık olarak 23.2 milyar dolarlık pay aldı.

Faizlerin kalıcı olarak gerilemesi gerekiyor

KPMG Türkiye Altyapı ve İnşaat Sektör Lideri İsmail Önder Ünal, sektörün 2019 içinde toparlanabilmesi için finansal piyasalarda istikrarın ve bunun ekonomik birimlerin güveninde oluşturacağı pozitif yansımanın en kısa süre içinde ortaya çıkması gerektiğini kaydetti. Konut sektöründe satışların yükselmesi için faizlerin kalıcı olarak gerilemesi ve tekrar tek haneli seviyelere çekilmesinin önemine değinen Ünal, hükümetin 2019'da sektörü canlı tutacak enstrümanları devreye alma uygulamalarına devam edeceği öngörüsünde de bulundu.

31 Mart'ta gerçekleşecek olan yerel seçimlerin alt yapı yatırımlarını canlandırabilecek bir unsur olduğunu hatırlatan Ünal, ikinci '100 Günlük Eylem Planı'nda', tasarruf yaklaşımının yumuşayacağına dair net ifadeler yer almasının, büyük alt yapı projelerinin 2019 genelinde devrede olacağına işaret sayılabileceğini ifade etti. Raporda, kısa ve orta vadede ticari gayrimenkul sektöründe görünüm zorlu olsa da uzun vadede yeniden cazibe merkezi olabileceği yorumu yapılırken, özellikle turizmde bahar havasının devam edeceğine dair genel kanının, ağırlıklı iyileştirmeye yönelik inşaat projelerinin önünü açabileceği belirtildi. Raporun son bölümünde Afrika pazarının 2019'da da Türk müteahhitlerin

2018 Yılında Verilen Yapı Ruhsatları			
	2017	2018	Değişim (%)
Bina sayısı	160.445	101.510	-36.7
Yüzölçümü (m2)	281.713	143.819	-48.9
Değer (milyon TL)	305.850	196.453	-35.8
Daire sayısı	1.377.061	643.125	-53.3

gündeminde daha çok yer alacağı, beşeri ilişkilerin arttığı Güney Amerika ülkelerinin de potansiyel sunan pazarlar olacağı vurgulandı.

Yeni inşaat izni yarıya düştü

Diğer yandan Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2018 yılına ilişkin yapı izin istatistiklerine göre belediyeler tarafından yapı ruhsatı verilen bina sayısı geçen yıl yüzde 36.7 azalarak 101 bin 510'a gerilerken, daire sayısı yüzde 53.3 azalarak 643 bin 125'e indi. Ruhsat verilen binaların yüzölçümü yüzde 48.9 azalarak 143 milyon 819 bin metrekareye gerilerken, bunların değeri de yüzde 35.8'lik azalışla 196 milyar 453 milyon liraya indi.

Geçen yıl inşaatı tamamlanıp yapı kullanma izin belgesi alınan bina sayısı yüzde 5.5 artarak 123 bin 776, daire sayısı yüzde 5.6 artarak 870 bin 501'e yükseldi. Bunların yüzölçümü yüzde 5.1'lik artışla 169 milyon 943 bin metrekareye çıktı. Yapı ruhsatı verilen binaların değeri ise diğer göstergelere göre daha yüksek oranda (yüzde 34.1) artarak 236 milyar 786 milyon lira oldu.

Konut satışları yüzde 25 daraldı

Bu arada TÜİK'in Ocak ayı konut satış istatistiklerine göre Türkiye genelinde konut satışları Ocak'ta önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 24.8 oranında azalarak 72 bin 937 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 13 bin 455 konut satışı ve yüzde 18.4 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 6 bin 785 konut satışı ve yüzde 9.3 pay ile Ankara, 3 bin 795 konut satışı ve yüzde 5.2 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller ise sırasıyla 7 konut ile Ardahan, 9 konut ile Hakkari ve 17 konut ile Bayburt oldu.

Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 77.2 oranında azalış göstererek 6 bin 537 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı yüzde 9 olarak gerçekleşti. İpotekli satışlarda İstanbul 1 bin 215 konut satışı ve yüzde 18.6 pay ile ilk sırayı aldı. Toplam konut satışları içerisinde ipotekli satış payının en yüksek olduğu il ise yüzde 42,9 ile Ardahan oldu.

Diğer konut satışları ise Türkiye genelinde bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2.8 oranında azalarak 66 bin 400 seviyesinde gerçekleşti. Diğer konut satışlarında İstanbul 12 bin 240 konut satışı ve yüzde 18.4 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde diğer satışların payı yüzde 91 oldu. Ankara 6 bin 164 diğer konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 3 bin 383 konut satışı ile İzmir izledi. Diğer konut satışının en az olduğu il 4 konut ile Ardahan olarak kayıtlara geçti. Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 30 azalarak 31 bin 48 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı yüzde 42.6 oldu. İlk satışlarda İstanbul 6 bin 19 konut satışı ve yüzde 19,4 ile en yüksek paya sahip olurken, İstanbul'u 2 bin 604 konut satışı ile Ankara ve bin 589 konut satışı ile İzmir izledi.

İkinci el de geriledi

Türkiye genelinde ikinci el konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 20.4 azalış göstererek 41 bin 889 oldu. İkinci el konut satışlarında da İstanbul 7 bin 436 konut satışı ve yüzde 17.8 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde ikinci el satışların payı yüzde 55.3 oldu. Ankara 4 bin 181 konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 2 bin 405 konut satışı ile Antalya izledi.

Yabancılara satış yüzde 82 arttı

Öte yandan yabancılara yapılan konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 81.9 artarak 3 bin 168 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarında ilk sırayı bin 361 konut satışı ile İstanbul aldı. İstanbul ilini sırasıyla 601 konut satışı ile Antalya, 182 konut satışı ile Ankara, 177 konut satışı ile Bursa ve 162 konut satışı ile Yalova izledi. Söz konusu ayda Irak vatandaşları Türkiye'den 605 konut satın aldı. Irak'ı sırasıyla, 305 konut ile İran, 195 konut ile Rusya, 191 konut ile Afganistan ve 151 konut ile Ürdün izledi.

KALIP SEKTÖRÜ YENİ PROJELERİ BEKLİYOR

HAZIRLAYAN:
ERKAN ÇAKAN

Kalıp sektörü son 10 yılda yüzde 250 büyüdü. Fakat büyüme son üç yıl içinde hız keserek yatay bir seyir izlemeye başladı. Özellikle yeni projelerin devreye alınacağı 2019 yılının sonuna doğru hareketlenmesi beklenen sektörün 2023'e kadar yüzde 70 ila 100 arası büyüyeceği öngörülüyor.

320
MİLYON EURO
2018 YILI İHRACAT MİKTARI

290
MİLYON EURO
2018 YILI İTHALAT MİKTARI

%70
ORAN
SEKTÖRÜN İŞ HACMİNDE OTOMOTİVİN PAYI

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Türkiye kalıp sektörü, üretimde yüksek teknoloji içeren gelişmiş yazılım, donanım ve tezgahlar alanında faaliyetlerini hızlandırıyor. Sektörün global pazarda daha etkin konuma gelmesi için katma değerin artırılması ve yeni üretim teknolojilerine yönelmesi gerektiğini kaydeden sektör temsilcileri, tesislerin Endüstri 4.0'a göre yapılandırılmasının önemine işaret ediyor. Üretim ve yazılım teknolojilerindeki hızlı ilerleme ile maliyetleri düşmekte olan kalıpların teslim süreleri de kısalıyor. Yatırım maliyeti düştükçe kalıptan çıkan ürünün maliyetinin de azaldığına dikkat çeken uzmanlar, kalıp sektöründeki teknolojik yatırımların rekabeti artırdığını belirtiyor. Mühendisliğin dijital ortamda gerçeğe daha yakın analizlerle yapabiliyor olması, kalıpların hassasiyetini ve verimliliğini destekliyor, ömürlerini uzatıyor.

Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği'nden (UKUB) alınan verilere göre, 2010-2017 yılları arasında Türkiye kalıp sektörünün ihracatı, yıllık ortalama yüzde 10.5'lik bir büyüme performansı ile 280 milyon Euro büyüklüğe ulaştı. En önemli ihracat pazarı yüzde 61'lik oranla Avrupa ülkeleri olup, bunu yüzde 8.5 ile Rusya izliyor.

Bilgisayar destekli tasarım ve üretim yapılıyor

Kalıp sektörü, diğer sanayi alanlarına göre küçük ölçekli olsa da sanayiye katkısı anlamında etkisi son derece büyük. Yeni araç veya yeni bir ürün tasarlayıp pazarda yer alabilmek için kalıp teknolojisi ve üretim gücünün var olması gerekiyor. Yeni bir inovasyonu imalata dönüştürmek, buna yönelik kalıbın üretilmesini de zorunlu hale getiriyor. Sektör temsilcileri, kalıp teknolojisinin ve kalıp sektörünün güçlenmesinin, hizmet verilen sektörlere de olumlu yansıyacağının altını çiziyor. Kalıpçılığın geliştiği ülkelere bakıldığında, bilgisayar destekli tasarım ve üretimin yapıldığı dikkat çekiyor. Bu ülkelerde hızlı ve fonksiyonlu CNC tezgahlarının kullanıldığını vurgulayan sektör aktörleri, gelinen noktada kalıp üretim sürecinin yüzde 95'inin, yüksek teknoloji içeren gelişmiş yazılım, donanım ve tezgahlar kullanılarak, insan hata riskinin en aza indirildiği ortamlarda gerçekleştiğini vurguluyor.

Kalıp sektörü katma değeri yüksek bir alan. İhracatta, kalıp tipine göre kilogram başına 25 ila 100 dolar katma değer sağlanabilir. Türkiye'nin ortalama ihracat değerinin kilogram başına 1.5 dolar olduğu dikkate alınırsa, kalıpçılığın önemi ve değeri daha kolay anlaşılıyor. Türkiye'deki otomotiv ve dayanıklı tüketim ürünlerinin imalatında kullanılan kalıpların yüzde 30'u yurt içinde, kalan yüzde 70'i yurt dışında, çoğunlukla Çin ve Uzakdoğu'da yaptırılıyor.

ABD'de imalatçıların üçte biri iflas etti

Uygun maliyette kalifiye eleman bulunamaması sebebi ile ABD'de kalıp maliyetlerinde yaşanan artış, kalıp imalatçılarının üçte birinin iflas etmesine yol açtı. Bu rakam tüm sanayideki oranın iki katı. Aynı durum Avrupa'da da yaşanıyor. ABD ve Avrupa'da küçülmekte olan bu kapasite, Türkiye için önemli bir fırsata çevrilebilir. Son dönemde komşu ülkelerde yaşanan siyasi ve ekonomik sorunlar, ihracat rakamlarını olumsuz etkiliyor. Bu olumsuz etkenlerin altında yeni pazar arayışına giren firmalar, özellikle Türk cumhuriyetleri ve yakın Avrupa ülkelerine odaklanıyor. Bunun yanı sıra firmalar; Çin, Latin Amerika, Hindistan, Meksika ve Afrika gibi potansiyel pazarlara da yöneliyor.

Kalıp sektörü yüzde 70 oranında otomotiv sanayiine hizmet veriyor. Türkiye'de yılda ortalama 1.5 milyon adet araç üretiliyor. Bu miktar Avrupa'da 20 milyon. Avrupa'daki kalıpçı sayısı azalırken, Türkiye'nin bu fırsatı değerlendirmesi gerektiğine dikkat çeken uzmanlar, Türkiye kalıp sektörünün Avrupa pazarında, Güney Kore, Tayvan ve Çin'e göre daha avantajlı olduğuna işaret ediyor. Avrupa'da kalıp sektöründe önde gelen ülkeler; Portekiz, İspanya, Almanya ve İtalya. Bu ülkelerde kalıp işlemenin saat ücreti 50 ila 70 Euro iken, Türkiye'de bu rakam 20 ila 40 Euro. Ayrıca sektör, yeni bir faaliyet alanı geliştirmek amacıyla son yıllarda havacılık ve savunma sanayii sektörlerine

de ağırlık vermeye başladı. Türkiye'nin gelişmiş ülkelerle rekabet edebilmesinin, katma değeri yüksek teknolojik ürün tasarım ve imalatı ile mümkün olacağını belirten uzmanlar, katma değeri yüksek ürün tasarım ve imalatının ise Ar-Ge ve inovasyon ile mümkün olacağını kaydediyor. Son 10 yılda Türkiye kalıp sektörünün toplam büyümesi yüzde 250 olarak gerçekleşti. Fakat büyüme, son üç yıl içinde hız kesmiş olup, yatay bir seyir izliyor. Özellikle yeni projelerin devreye alınacağı 2019 yılı sonuna doğru hareketlenmesi beklenen sektörün, 2023 yılına kadar yüzde 70 ila 100 arası büyüyeceği öngörülüyor. Sektörde faaliyet gösteren firma sayısı yaklaşık 10 bin olup, 120 bin kişi de istihdam ediliyor.

"Takım çeliğine ilave gümrük vergileri kaldırılmalı"

Öte yandan kalıbın temel yapıtaşı olan kalıp çeliğinin Türkiye'de üretilemiyor olması, firmaları kalıp çeliğini yüzde 100 ithal etmek zorunda bırakıyor. Takım çeliğine uygulanan ilave gümrük vergileri de sektörü olumsuz etkiliyor. Bu durum üreticileri hem rekabetçi fiyat vermekten uzaklaştırıyor, hem de projenin temin sürelerini yakalamasını güçleştiriyor. Türkiye kalıp sektörünün kümelenme ile bir araya gelmesi gerektiğini ileten sektör temsilcileri, böylece sektörün hem yurt içi hem de yurt dışı pazarlarda önemli bir tedarik ve cazibe merkezi haline geleceğinin altını çiziyor.

OSB bünyesinde kurulacak kalıp teknolojileri Ar-Ge merkezi ile yenilikçi kalıp çözümleri geliştirilerek, kalıpçılık sektörüne ve üretim sanayisine katma değer sağlanabileceği vurgulanıyor. OSB'ler bünyesinde kurulacak ortak kullanım merkezleri ile yatırım ve işletme maliyetleri düşürülüp, rekabet gücü artırılabilir. Yüksek tonajlı kalıp deneme preslerinin üyelere hizmet vereceği kalıp deneme merkezlerinin kurulması ile kalıp teslim süreleri kısalabilir, rekabet gücü artabilir. İhracata yönelik kalıp projeleri için, makine-ekipman-yazılım yatırım desteklerinin sağlanması da sektörün orta vadede büyümesini hızlandırabilir.

"Yazılım teknolojilerindeki ilerleme maliyetleri düşürüyor"

Bu arada Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, "Seri imalat sürecinin en önemli unsurlarından olan kalıplar, mamullerin hızlı ve tekrarlanabilir kalitede üretilmesini sağlıyor. Kalıplar, sıvı veya katı hammaddeyi belirli bir geometri içinde sıkıştırmasıyla iş görüyor. Bilgisayar ve yazılım teknolojilerindeki hızlı ilerleme ile maliyetleri düşmekte olan kalıpların teslim süreleri de kısalıyor" diyor.

Kutlu Karavelioğlu şöyle devam ediyor: "Yatırım maliyeti düştükçe kalıptan çıkan ürünün maliyeti de azalıyor. Kalıp sektöründeki teknolojik yatırımlar rekabeti artırıyor. Bu gelişmelere paralel olarak, kalıpların bağlandığı presler, enjeksiyon makineleri gibi makinelerin üretimini de artırıyor. Mühendisliğin dijital ortamda gerçeğe daha yakın analizlerle yapabiliyor olması, kalıpların hassasiyetini ve verimliliğini destekliyor, ömürlerini uzatıyor."

İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 78

Türkiye kalıp sektörü için Almanya, İtalya ve Rusya'nın önemli pazarlar arasında yer aldığını belirten Kutlu Karavelioğlu konu hakkında şunları kaydediyor: "Sektörün ihracatı 2018 yılında 260 milyon dolara ulaştı. Sektörün ihracatındaki hızlı artış, fon yaratarak pazarlama ve markalaşma imkanlarını pekiştiriyor. Ar-Ge çalışmalarının yaygınlaşmasına da olanak sağlıyor. Kalıp sektöründe 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 78 oldu.

Sektör, ithalatın yaklaşık yarısını fiyatlarıyla küresel sektörü domine eden Çin'den gerçekleştiriyor. Kalıp sektöründeki deneyimin, teknoloji geliştirme kabiliyeti ile birleşmesi durumunda, firmalarımızın ölçek sorununu hızla aşacağını ve ithalatı azami düzeye indireceğini öngörüyoruz. Türkiye'nin makinecileri, dış pazarda güçlü olabilmek için iç pazara mutlak şekilde hakim olmak durumunda. Kalıp sektöründeki yatırımların çoğalması makinelerin değerini ve rekabetçiliğini artıracak.

İlk çağlarda toprağa şekil vermek için kullanılan taş kalıplardan günümüzde maddeye kompleks şekiller vermek üzere kullanılan kalıplara gelinceye kadar sektör kayda değer bir ilerleme kaydetti. Bütün kalıplar sıvı veya katı hammaddeyi belirli bir geometri içinde sıkıştırmasıyla iş görüyor. Döküm model ve maça sandıkları, cam, plastik ve lastik enjeksiyon, şişirme veya pişirme kalıpları, sıvama kalıpları gibi çok çeşitli kalıplar, otomotivden genel endüstriye çok çeşitli alanlarda kullanılıyor."

"AR-GE VE İNOVASYONA DAYALI ÜRETİM YAPILMASI ŞART"

Şamil ÖZOĞUL
Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği (UKUB) Başkanı

Sadece tüketen değil, aynı zamanda üreten bir topluma dönüşebilmemiz ve bu sayede farklılaşabilmemiz için Ar-Ge ve inovasyona dayalı tasarım ve üretim yapılması şart.

Ulusal Kalıpçılık Zirvesi'nin sekizincisini Eylül ayında düzenlediklerini belirten Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği (UKUB) Başkanı Şamil Özoğul, zirvenin ardından yayımladıkları 'Ulusal Kalıpçılık Zirve Bildirgesi' ile sektörün hedeflerini belirlediklerini aktardı. Özoğul, dengesiz iş yükü problemini aşmak ve kalıpçıların katma değeri ve iş potansiyeli yüksek olan havacılık ve savunma sanayii gibi farklı sektörlere yönelmelerini sağlamak amacıyla başta TAI olmak üzere benzer firmalara ziyaret ve tanışma toplantıları düzenleyeceklerini duyurdu. Özoğul, Türk Kalıpçılık Sektör Raporu'nu da 2019 sonuna kadar tamamlayarak, tüm paydaşlarına sunacaklarını kaydetti.

Birlik olarak, Kalıpçılar Vadisi OSB'nin ve içinde yer alacak olan 'Ortak Kullanım Merkezi ile Kalıp Teknolojileri Ar-Ge Merkezi'nin bir an önce hayata geçirilmesi için çalışmalara hız vereceklerini aktaran Şamil Özoğul, "Sanayi tedarik zincirinin diğer paydaş STK'ları ile birlikte, yurt dışı ve yurt içi rekabet gücümüzü artırmaya yönelik ortak çalışmalar yapılacak. Yurtdışında düzenlenecek sektörümüze ait stratejik fuarlar belirlenerek, Türk kalıpçılık sektörünün yurt dışında bilinirliğini ve ihracat potansiyelini artırmak adına, başta Moulding Expo olmak üzere benzer fuarlara üyelerimiz ile birlikte katılım, gezi organizasyonları düzenlenecek ve fuarlarda B2B görüşmeleri gerçekleştirilecek" diye konuştu.

"Kalıpçılık tanıtım seminerleri artırılarak devam ettirilecek"

Kalıpçılık mesleğini tanıtmak ve gençleri kalıpçılığa özendirmek amacıyla meslek liseleri, yüksekokullar ve üniversiteler seviyesinde yapılmasına başlanmış olan kalıpçılık tanıtım seminerlerinin artırılarak devam ettirileceğini ifade eden Şamil Özoğul, eğitime özel önem verdiklerini vurguladı. Meslek liselerinden gelen talepler doğrultusunda 'Ulusal Kalıpçılık Yarışması'nın 2019-2020 öğretim yılında da düzenlenmesi için çalışmalara başlanacağını vurgulayan Özoğul, şunları söyledi: "Tüm sanayi sektörlerinin ortak sorunu olan nitelikli insan kaynağı eksikliğinin giderilmesi yönünde başlatmış olduğumuz Kalıpçılık Eğitimi Sertifika Programı'nın yaygınlaştırılarak devam ettirilmesi konusunda çalışmalar yapılacak. 'Kalıp Mühendisliği Lisans Programı', 'İleri Kalıp Teknolojileri Yüksek Lisans Programı' ve benzeri programların oluşturulması yönünde üniversiteler ile çalışmalar başlatacağız. Sektörü geliştirmek için önerilerimiz arasında meslek liselerimizin takım, malzeme, yazılım gibi ihtiyaçlarının tedarik edilmesine yönelik sanayicilerin organize edilmesi, meslek liselerinde okuyan öğrencilerin sanayiye entegrasyonunu sağlamak amacı ile ulusal kalıpçılık yarışmalarının yapılması, mesleki teknik eğitim içeriğinin Endüstri 4.0'ı da dikkate alarak geliştirilmesi için ilgili bakanlıklara sunulmak üzere çalışma yapılması, geçmişte teknik eğitim fakülteleri bünyesinde faaliyet gösteren dört yıllık lisans seviyesinde eğitim veren kalıpçılık öğretmeni yetiştiren ve daha sonra kapatılan ilgili bölümün yeniden açılması da yer alıyor." Kalıp sektörünün Ar-Ge konusundaki yetkinliğine de işaret eden Şamil Özoğul, pek çok üyenin yürüttüğü Ar-Ge çalışmaları kapsamında TÜBİTAK ve KOSGEB desteklerinden faydalanarak katma değerli yeni kalıp projelerini hayata geçirdiğine dikkat çekti.

"Kalıpçılar kopyalayan değil tasarlayan haline geldi"

Katma değeri yüksek ürün tasarım ve imalatının Ar-Ge ve inovasyon ile mümkün olduğuna vurgu yapan Özoğul, şöyle devam etti: "Sadece tüketen değil, aynı zamanda üreten bir topluma dönüşebilmemiz ve bu sayede farklılaşabilmemiz için Ar-Ge ve inovasyona dayalı tasarım ve üretim yapılması şart. Ar-Ge kültürünü özümsemiş kalıp üreticisi sayısı henüz yeterli olmamakla beraber hızla artıyor. Firmalarımız, tasarım ve teknoloji ithal eden veya kopyalayan bir anlayıştan sıyrılarak, kendi tasarımlarını yapabilen, kendi teknolojilerini geliştirebilen bir yapıya dönüşmeye başladı. Biz kalıpçılar, Ar-Ge ve yenilikçilik kültürünün çağın önemli bir gerekliliği olduğunun bilincindeyiz. Bizlerde oluşan bu bilinç, yerli kalıp üreticisini destekleyen uygulamalar devreye alınarak Türkiye'de yapılmasına rağmen, düşük maliyetli ülkelerden kalıp ithal edilmesini kısıtlayan koruyucu önlemler alınarak desteklenirse, ürettiğimiz kalıpların ihracat değerleri ithalat değerlerini aşacak, Türkiye kalıpçılık sektörü cari açığın azalmasına kayda değer katkı sağlayacaktır."

FAZLADAN BİR KALEM DAHA

#OlmasadaOlur

AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

Siz de Darüşşafaka'ya destek olun,
annesi ya da babası hayatta olmayan çocuklarımızın
geleceğini aydınlatın.

www.darussafaka.org

Darüşşafaka
1863
CEMİYET

YÜKSEKÖĞRETİMDE KONTENJAN BALONU

HAZIRLAYAN:
PROF. DR. ERHAN ERKUT
MEF ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI

Amacın üniversiteye alınan öğrenci sayısını en yukarıya çıkarmak değil girenlere kaliteli eğitim verip onları geleceğe hazırlamak olduğunu göz önünde tutarak sistemin revize edilmesi gereklidir. Dünyadaki değişimler dikkatlice değerlendirilip üniversitelerdeki programlar gençlerimizi ve ülkeyi geleceğe hazırlayacak şekilde yeniden yapılandırılmalı.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Ülkemizde yükseköğretime ulaşım son yıllarda epey kolaylaşmıştır. 1970 yılında ülkede sadece 12 üniversite var iken günümüzde üniversite sayısı (2016 yılında kapatılmış olan 16 üniversiteye rağmen) tam 203'e çıkmıştır. Benim üniversiteden mezun olduğum yıl olan 1980'de sınava giren 467,000 öğrencinin sadece 42,000'i (yani %9) üniversiteye girebiliyorken, 30 sene sonra (yani 2010 yılında) sınava giren 1,588,000 öğrencinin 874,000'i (yani %55) girebilmiştir. 30 yılda yükseköğretimde kapasite 20 misline çıkmış olmakla birlikte, kalitenin bu artışa ayak uydurduğunu söylemek mümkün değildir.

Arzdaki artışın iki temel nedeni 1985'den bu yana kurulmuş olan 73 vakıf üniversitesi ile devletin "Her şehre bir üniversite" politikası olmuştur. Üniversite sayısının artışında rekor kırılan yıllar 23 üniversite ile 1992, 22 üniversite ile 2007 ve 21 üniversite ile 2018 yılları olmuştur. Üniversite açılışı yönünden en bereketli zaman aralığı ise toplamda (8 tanesi 2016'da kapatılan) tam 80 yeni üniversitenin açıldığı 2006-2010 aralığı olmuştur. 2005 itibarı ile toplam 77 üniversitemiz varken, bu üniversitelerin doktora programları ile yeni öğretim üyesi üretebilme kapasitesi kat be kat aşılarak sadece 5 sene içinde üniversite sayısı iki mislinden fazlasına çıkarılmıştır.

Öğretim üyesi arzının çok ötesindeki bu artışın temel nedeni ise maalesef akademik veya ekonomik olmaktan çok siyasi olmuştur.

Üniversitelerin lisans programlarındaki arz her yıl artarken, talep son yıllarda bariz bir şekilde azalmaya başlamış ve doluluk oranları devlette 2015 yılında %99'dan 2018 yılında %85'e, vakıflarda ise 2015 yılında %91'den 2018 yılında %73'e düşmüştür. Toplam doluluk oranının sadece 3 yıl içinde 15 puan birden (%96'dan %81'e) düşmesi yükseköğretim talebinde ciddi bir değişimin yaşandığını gösteriyor.

Talep neden geriledi?

1. Ülkede üniversite kapasite arzı doygunluğa ulaştı. 2018 yılında (açıköğretim ve uzaktan öğretim dahil) toplam kontenjan 1 milyonun üzerinde idi.

2. Kapasite planlaması iyi yapılmıyor. Kontenjanlar ekonominin gelecekte yaratacağı olası talep yerine geçmişteki aday talebine göre belirleniyor.

3. Adaylar tercih yaparken maalesef miyopik davranıyor ve sadece günümüzün şartlarını düşünüyorlar. Bu nedenle ekonomiye bağlı olarak (2018'de inşaat mühendisliği ve mimarlıkta görüldüğü gibi) bazı alanların popülaritesi hızla düşebiliyor.

4. 2018'de hem birçok puan türü birleştirildi hem de farklı gruplardaki adayların sıralamaları birleştirildi. Bunun sonucu olarak geçen seneki taban puan sıralamaları anlamsızlaştı. Birçok aday tercih hataları yaparak yerleşebilecekleri programları tercihlerine dahil etmediler.

5. Puan türlerindeki sıralamaların birleştirilmesi barajları da etkiledi. Özellikle, araya giren sayısalcıların çokluğu nedeniyle Hukuk barajı geçmiş yıllara göre yüksek kaldı.

6. Oldukça ciddi bir ekonomik krize girmiş bulunuyoruz. Önünü göremeyen aileler üniversiteye gitme kararını öteleddiler ve tüm üniversitelerin talebi azaldı.

7. Adaylar "iş garantili" programların peşinde. Örneğin 2018'de psikoloji ve siyaset bilimindeki talebin azalmasının yanında sağlık bilimlerindeki talebin güçlü kalmış olmasının temel nedeni bu.

8. Ülkedeki siyasi ve ekonomik gidişten memnun olmayan birçok aile çocuklarını geçmiş yıllara kıyasla daha yüksek bir oranda yurt dışındaki üniversitelere gönderdi.

9. Öğrenciler üniversitenin her derde deva olmadığını fark ettiler ve "herhangi" bir programa girmeyi reddediyorlar. Üniversiteler öğrencilerin ve iş dünyasının beklentisine cevap veremiyorlar ve toplum bunun yavaş yavaş farkına varıyor. Üniversiteler hala geçen yüzyıldaki gibi içerik odaklı eğitim veriyorlar ve öğrencilerin 21. yüzyıl yetkinliklerini geliştirmek için gerekeni yapmıyorlar. Bunun yanında müfredatlarda gereken değişiklikler de gereken hızla yapılmıyor ve birçok programın müfredatı gelecek yerine geçmişe mezun yetiştirmeye yönelik.

Bu arz-talep dengesinin bozulmasının maalesef önemli bir olumsuz sonucu var: Karşılığını bulamayan arz, gelecek için gereken insan gücünü yetiştirmede milli servetin israfı demektir.

Lisans Programları	2015	2016	2017	2018
Devlet	99%	96%	93%	85%
Vakıf	91%	91%	81%	73%
K.K.T.C	57%	67%	54%	45%
Diğer Ülkeler	45%	54%	43%	41%
Toplam	**96%**	**94%**	**89%**	**81%**

Gelecekteki talep

Ülkemizde yükseköğretimin gelecekteki talebini öngörebilmek için demografik değişime bakmak gerekir. Nüfusumuzun dağılımını etkileyen iki önemli faktör var: yaşam beklentisi ve doğum oranı. Bu faktörlerde geçtiğimiz 50 yıl içinde ilginç bir değişim oldu ve bunun sonucu olarak da benzersiz bir süreç yaşıyoruz.

► 1960'da 45.6 yıl olan yaşam beklentisi 2016'da 75.8 yıla çıktı

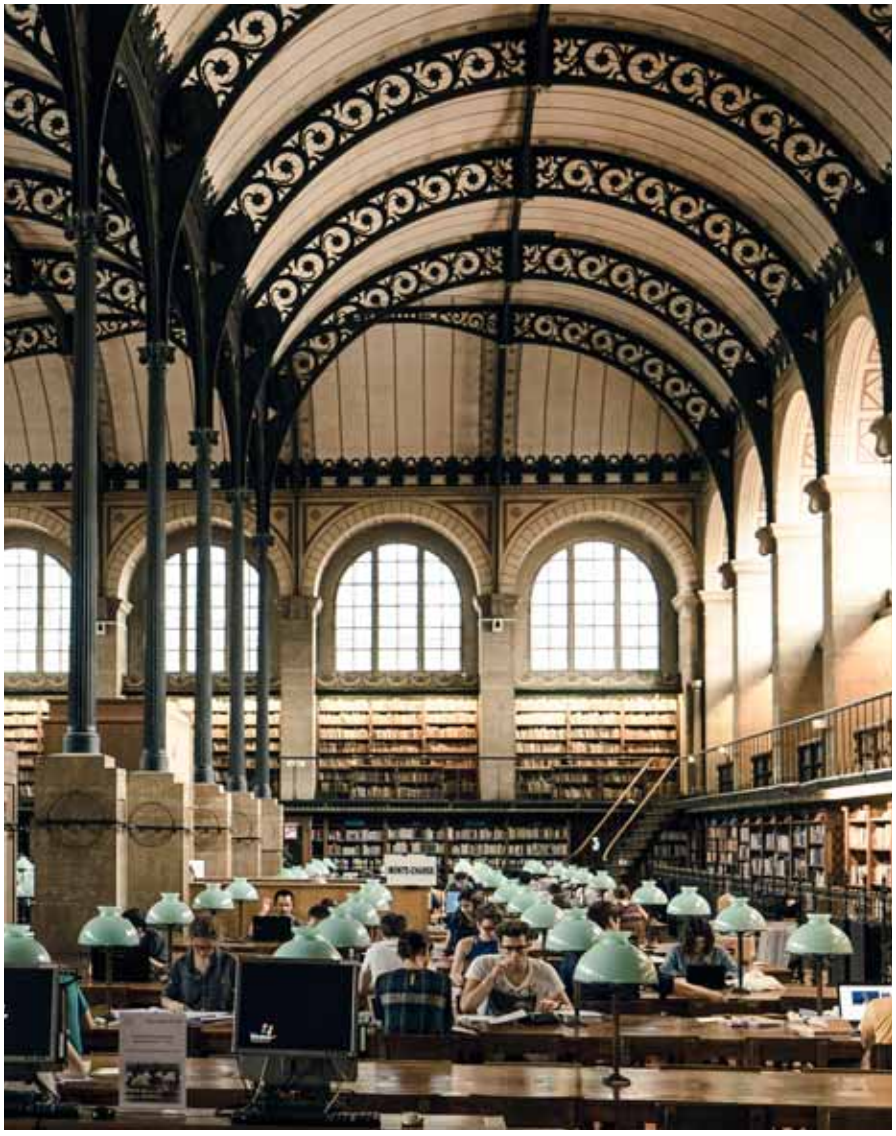
► 1960'da kadın başına 6.37 olan doğum sayısı, 2016'da 2.05'e indi

Bu iki faktör son 50 yılda hem nüfusumuzun artmasına hem de nüfus yapısının değişmesine yol açtı. Nüfusumuz son 50 yılda 33 milyondan 81 milyona çıkarken, 1968'de 2.5 milyon olan 20-24 yaş aralığındaki nüfus ise 2018'de 6.5 milyona çıktı. Görüldüğü gibi üniversite kontenjanlarındaki artış, genç nüfus artışının çok üzerinde gerçekleşti ve yükseköğretime ulaşım artık ülkemizde sorun olmaktan çıktı. Bunu ülkenin gelişimi için önemli ve olumlu bir adım olarak değerlendirebiliriz.

Önümüzdeki 50 yıl içinde nüfusumuz nasıl değişecek?

Uzamaya devam eden ömür nedeniyle nüfusumuzun 2068 yılında 96 milyona çıkması bekleniyor. Öte yandan düşen doğum oranı nedeniyle, genç nüfusta ciddi bir azalma söz konusu. 20-24 yaş aralığındaki nüfus önümüzdeki 50 yılda 6.5 milyondan 5.2 milyona düşecek. Yani üniversite çağındaki nüfusumuz %20 azalacak!

Geçtiğimiz 50 yılı kapasite artırma çabaları ile geçiren üniversite sistemimizi yeni ve alışık olmadığımız bir dönem bekliyor: Talebin azalmaya başladığı bir dönem. Şu anda ülkedeki üniversite talebinin en yüksek olduğu dönemdeyiz hatta bu dönemi geride bırakmış bile olabiliriz. Yıllardır yaşam biçimi olarak sürekli kapasite artırmayı bellemiş olan bir ekosistemin bu değişime ayak uydurma çabalarını izlemek ilginç olacak. Her organizmanın temel dürtüsü büyümektir. Fakat artık yükseköğretimimizin sistemik bir şekilde küçülmeyi öğrenmesi gerekiyor. Yurt dışından getirilecek öğrenciler ile sistemdeki küçülme geciktirilebilir, fakat yukarıda bahsettiğimiz demografik deprem er veya geç dünyanın tüm ülkelerini etki altına alacağından dünyanın yükseköğretim talebi zaman içinde azalacak.

Özetle, hem bu bölümde hem de bir önceki bölümdeki argümanlar nedeniyle, 2019 yılında üniversite kontenjanlarında küçülmeye gidilmesi gerektiğini düşünüyorum. Kontenjan fazlalığının en sorunlu olduğunu düşündüğüm 3 fakülteyi detaylandırmak istiyorum: Eğitim, hukuk ve İİBF.

Eğitim

Yükseköğretimde planlamanın yapılmadığına ya da kötü yapıldığına en güzel örnek eğitim fakülteleri olabilir. Bu sektörde hem arzı (eğitim fakültelerinden çıkan öğretmen sayısı) hem de talebi (okullardaki öğretmen ihtiyacı) devletin kontrol ettiğini düşünürsek, planlamanın zor olmadığı sonucuna varabiliriz: Kaç öğretmene ihtiyacınız var ise o kadar öğretmen yetiştirirsiniz ve mezun olan öğretmenleri okullarınızda işe alırsınız.

Ülkemizdeki durum ise (kabaca) şöyle:

► Örgün eğitim kurumlarında görev yapan toplam öğretmen sayısı: 994,000 (https://www.egitimajansi.com/haber/turkiyedeki-ogretmen-sayilari-haberi-55305h.html).

► Atanma bekleyen öğretmen adayı sayısı: 440,000 (https://www.ogretmenlersitesi.com/atanamayan-ogretmen-sayisi-kac/43936/).

►Öğretmen açığı sayısı: 131,000 (https://www.ogretmenlersitesi.com/131-bin-ogretmen-acigi-brans-brans-ihtiyac-sayilari-aciklandi/48796/) ,

Şekil 1: Türkiye'de yaşam beklentisi (1960'da 45.6 yıl, 2016'da 75.8 yıl)

► 90 eğitim fakültesinin 2018 yılındaki toplam kontenjanı: 44,000

► 2017 yılında emekli olan öğretmen sayısı: 13,000

Bu verilere dayanarak şu saptamaları yapabiliriz:

► MEB bütçesi kısıtlı olmasa ve öğretmen açığının tümünü hemen kapatmak mümkün olsa bile, atama bekleyen öğretmen sayısı 309,000 (yani 440,000 – 131,000) olacak.

► Yılda 13,000 yerine 30,000 öğretmen emekli olsa (veya istifa etse) bile, atama bekleyen öğretmenlerin tümünün atanabilmesi için 10 yıl geçmesi gerekecek.

► Bu 10 yıl içinde mezun olacak öğretmen adayları ile yine 440,000 atanamayan öğretmen ortaya çıkacak.

(Bu hesaplara fen-edebiyat, ilahiyat, insan ve toplum bilimleri gibi eğitim fakültesi dışındaki fakültelerden mezun olup da öğretmen olabilecek adaylar dahil edilmedi).

Daha gerçekçi bir hesaba göre ise MEB yılda 20,000 öğretmen atamaya devam edecek ve atanamayan öğretmen sayısı her yıl en az 20,000 artacak. Eğer MEB yılda 20,000 öğretmen atamayı planlıyor ise, eğitim fakültelerinin toplam kontenjanının da 20,000'den pek fazla olmaması gerekir.

Peki acaba önümüzdeki yıllarda öğretmen ihtiyacı artacak mıdır? Tam tersine! Nüfus tahminlerine bakılırsa, 0-4 yaş grubundaki nüfus (yani ilkokula başlayacak öğrenci adayları) 2018 yılında 6.5 milyon ile tepe noktasına ulaşmış olup, bundan sonra sürekli azalacaktır. 2018-28 arasında %10 azalacak olan talep önümüzdeki 50 yılda toplam %30 azalacaktır!

On binlerce gencimiz yanlış yönlendiriliyor

Özetle, elimizde ciddi bir öğretmen fazlası varken, her yıl ihtiyacımızdan çok daha fazlasını mezun edip öğretmen fazlasını artırıyoruz ve üstüne üstlük bütün bunları küçülen bir talep karşısında yapıyoruz. Ya bu sektörde hiç planlama yapmıyoruz ya da çok kötü bir planlama örneği veriyoruz.

Şu anki kontenjanlar ile her yıl öğretmen olmak isteyen on binlerce gencimiz yanlış yönlendiriliyor, giremeyeceği bir mesleğe hazırlanıyor, potansiyelleri heba oluyor ve hayalleri yıkılıyor. Bu ekonomimiz için ciddi bir darbedir.

Kanımca eğitim fakülteleri kontenjanlarının derhal radikal bir şekilde aşağıya çekilmesi gerekmektedir. Eğitim fakültelerinin çağın ihtiyaçlarına uygun öğretmen yetiştiremediğini de düşünürsek (öğretmenlerimiz ne İngilizce biliyor ne de teknoloji okur-yazarı), ülkedeki eğitim fakültesi sayısını radikal bir şekilde azaltmanın zamanı gelmiş de geçmiştir.

Önerim eğitim fakültelerinin üç gruba ayrılması

Eğitim fakültelerinin 3 gruba ayrılması gerekir: 1) En iyiler, 2) Ortadakiler, 3) En az iyiler. Bu sınıflandırmayı yaparken mezunların KPSS sınav sonuçlarına ve öğretim üyelerinin akademik çıktılarına bakılabilir.

Önerim:

1) En iyi 25 kadar fakülte lisans eğitiminden çıkmalı, araştırmaya yönelmeli ve alanlarında (matematik, fen, sosyal vs.) lisans eğitimi almış olan mezunlara yüksek lisans eğitimi vererek kalifiye ortaokul ve lise öğretmeni yetiştirmelidir. Alan öğretmenleri için alanlarında lisans ve eğitimde yüksek lisans şart olmalıdır.

2) Ortadaki 25 kadar fakülte sadece lisans eğitimine odaklanmalı ve sadece okul öncesi ve sınıf öğretmeni yetiştirmelidir.

3) En az iyi olan fakülteler kapatılmalı, öğretim üyeleri diğer fakültelere yönlendirilmelidir.

Bu radikal çözüm ile hem sayı (talep kadar öğretmen yetiştirmek) hem de (azalan öğrenci /öğretim üyesi oranı sayesinde) kalite problemini çözmek mümkün olabilir ve gereksiz yere yükselmiş olan eğitim fakültelerinin toplam maliyeti de uzun vadede olması gerektiği seviyeye indirilebilir. Tüm bunlardan bağımsız olarak gelecekte mezun olacak öğretmen adaylarının mesleklerinde başarılı olabilmeleri için iyi İngilizce bilmeleri, teknoloji okuryazarı olmaları ve en az bir yıl öğretmenlik stajı yapmaları gereklidir.

Hukuk

Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni kurduğum yıl ülkedeki hukuk kontenjanını dikkatle incelemiştim.

Sadece 7 yıl içinde toplam kontenjan neredeyse ikiye katlandı ve yılda 16,000'i geçti. Bu süre içinde hukuk fakültesi öğretim üyesi sayısının ikiye katlanmadığını ve ülkede şu anda ciddi bir hukuk fakültesi öğretim üyesi açığı olduğunu sektördeki herkes biliyor. Görünen o ki Türkiye hukuk eğitiminde bir inovasyona imza atmış: Öğretim üyesi sayısını artırmadan öğrenci sayısını artırma!

Bu kontenjan artışının temel nedeni hukuk mezunlarının iş garantisi olduğu varsayımıdır. Peki bu varsayım doğru mu? Dünyada kişi başına en çok hukuk mezunu

Hukuk Kontenjanları Nasıl Değişti?

Yıllar	Devlet	Vakıf	Toplam
2010-11	5,93	2,78	8,71
2017-18	10,731	5,689	16,42
Artış	81%	104%	89%

Şekil 2: Türkiye doğurganlık oranı, 1960 (6.37 doğum/kadın) - 2016 (2.05 doğum/kadın)

düşen ülkelerden birisi olan ABD'de son yıllarda hukuk mezunları arasında işsizlik oranı (%11) ülkenin işsizlik oranının iki misline yükselmiştir. Anlaşılan belirli bir seviyeden sonra hukuk mezunu sayısında doyuma ulaşılmaktadır. Türkiye de bu noktaya yaklaşmış olabilir. 2015 yılında yayınlanan bir söyleşide, İstanbul Barosu Başkanı Doç. Dr. Ümit Kocasakal işsiz avukat sayısının hızla arttığını ve bazı avukatların asgari ücretle çalıştırıldığını söyledi.

Hukuk fakültesi mezunları birçok işte çalışabilirler. Fakülte mezunlarına en yakın meslekler ise avukat, hakim, savcı ve noterdir. Bu 4 grup içinde açık ara ile en büyüğü avukatlardır (106,500 avukat, 16,000 hakim/savcı, 1,800 noter).

Ülkelerde kaç kişiye bir avukat düşüyor?

Aşağıda, bazı ülkelerde kaç kişiye bir avukat düştüğünü göreceksiniz (https://www.clements.com/sites/default/files/resources/The-Most-Litigious-Countries-in-the-World.pdf):

- ***ABD: 300 kişiye 1 avukat***
- ***İngiltere: 401***
- ***İtalya: 488***
- ***Almanya: 593***
- ***İsvicre: 873***
- ***Fransa: 1,403***

Türkiye'de 2017 sonu itibari ile 106,500 civarında avukat bulunduğundan her 800 kişiye 1 avukat düşer (İstanbul 400 kişiye 1 avukat ile birçok Avrupa ülkesini geride bıraktı). Yılda 16,000 hukuk mezunu verildiğine göre, sadece 8 yıl içinde ülkedeki avukat sayısı ikiye katlanacak ve kişi başına düşen avukat sayısında Avrupa'daki ülkelerin çoğunu geride bırakacağız. Şu anda bile bazı hukuk mezunlarının işsiz olduğunu veya asgari ücret ile çalışmak zorunda olduğunu düşünürsek, avukat sayısının ikiye katlanmasının ülke için iyi bir istihdam planı olduğunu iddia etmek zor olur.

Yılda 8,000 hukuk mezunu vermek için kurgulanmış bir eğitim sisteminden 16,000 mezun çıkarmaya çalıştığınızda, kaçınılmaz olarak sınıflar büyümekte ve eğitimin kalitesi düşmektedir. Şu anda ülkemizdeki birçok hukuk fakültesinde sınıflar çok kalabalıktır, kürsüden öğretme sistemi kullanılmaktadır; devam zorunluluğu, yabancı dil eğitimi, tartışma, araştırma ve pratik yoktur. Özetle ülkedeki birçok hukuk fakültesinde verilen örgün eğitim aslında açıköğretimin özelliklerine sahiptir.

2005 yılında "Hukukta Probleme Dayalı Öğrenim" yazısında Prof. Dr. Hakan Pekcanitez şu saptamaları yapmıştır (https://www.hukuki.net/showthread.php?3573-Hukukta-Probleme-Dayali-ogrenim):

"Mezun olan öğrencilere baktığınızda;

► Öğrencilerinin yüzde altmışının derse devam etmeden mezun olduğunu,

► Yüzde sekseninin hiç soru sormadığını,

► Yüzde seksenden fazlasının hiç araştırma yapmak için kütüphaneye girmediğini,

► Yüzde yetmişinin hiç tartışmadan mezun olduğunu,

► Sadece sene sonunda çalışarak başarılı olduğunu, tüm fakültelerde görmek mümkün. Bu sorunların dışında yeni bazı hukuk fakülteleri ile bazı vakıf hukuk fakültelerinde o dersin uzmanı olmayan öğretim elemanlarının ders vermelerini de eklersek, mevcut hukuk öğretiminin;

► Tek taraflı bilgi aktarmaya ve ezbere dayanan bir sistem olduğu,

► Soru sormaktan görüşlerini açıklamaktan korkan, tartışmayan, sadece kendisine aktarılan bilgileri sorgulamadan öğrenmeye çalışan,

► Eleştirisel bakışı olmayan, muhakeme yapmayan, öğrendiği bilgiyi mantıksal sonuçlarla özümsemeyen,

► Araştırmayan, kütüphanede araştırma yapmamış olan ve en önemlisi araştırma yapmayı bilmeyen, analitik ve bilimsel araştırma yöntemlerini bilmeyen öğrenciler yetişmektedir."

Bu saptamaların yapıldığı yıldan bu yana toplam hukuk kontenjanının iki mislinden fazla arttığına göre, sözü geçen sorunların büyüyerek devam ettiği sonucunu

çıkarabiliriz. Hukuk fakültelerini çağdışı eğitim şartlarından kurtarmak için gereksiz şişirilmiş kontenjanlarını radikal olarak aşağıya çekmek gereklidir.

Kontenjanlar için önerilerim

Hukuk fakültelerindeki kontenjanlar için önerilerim:

1) Büyük devlet üniversitelerindeki devasa kontenjanlar aşağıya çekilmelidir: Örneğin 2014'de İstanbul Üniversitesi'ne gündüz eğitimi için 820, ikinci öğretim için ise 410 olmak üzere toplam 1230 öğrenci alınmıştır. 2018'de doğru bir adım ile bu toplam 944'e düşürülmüş olmakla birlikte, bu büyüklükte bir sınıf ile çağdaş hukuk eğitimi verilmesi hala mümkün değildir. Benzeri şekilde 2018 yılında Marmara'ya 759, Ankara'ya ise 615 öğrenci alınmıştır (Bu rakamlara okul birincisi kontenjanları dahildir).

2) Asgari kadroya sahip olmayan fakültelere kontenjan verilmemelidir: Hukuk fakültesi dekanları, çağdaş hukuk eğitimi için gereken asgari tam zamanlı kadronun 16 öğretim üyesi olduğunu belirtmektedirler. 2018 kılavuzuna göre, 67 hukuk fakültesinde toplam 1323 öğretim üyesi bulunmakla birlikte (ortalama 19.75), tam 33 fakültedeki öğretim üyesi sayısı 16'nın altındadır. Tabloda kılavuza göre toplam öğretim üyesi sayısı 10'un bile altında olan 9 üniversite bulunmaktadır (Not: Kılavuz bilgisi eski olabilir. Örneğin tabloda 3 öğretim üyesi görünen Ondokuz Mayıs'ın sitesinde 1 Prof, 1 Doçent, 5 Dr. olmak üzere 7 öğretim üyesi bulunmaktadır). Bu tablodan görüleceği gibi, bırakın 16'yı, hukuk fakültesi açmak ve öğrenci almak için gereken asgari şart olan 8 öğretim üyesine bile sahip olmayan üniversiteler vardır! 8 öğretim üyesine sahip olan üniversitelerin ikisinde hiç Profesör veya Doçent bulunmamakta, 205 kontenjan verilen büyük bir üniversitede ise sadece 1 Doçent ve 8 Dr. Öğretim üyesi bulunmaktadır.

3) Fakülte kontenjanı, öğretim üyesi sayısının 10 mislinden yüksek olmalıdır: (https://www.americanbar.org/content/dam/aba/publications/misc/legal_education/Standards/2013_2014_standards_chapter4.authcheckdam.pdf) Amerikan Barolar Birliği öğrenci/öğretim üyesi standardı olarak 20 ve altını önermekte, 30'un üzerini ise standartların çiğnenmesi olarak kabul etmektedir. Avrupa'da hukuk eğitiminde kabul gören öğrenci/öğretim üyesi standardı ise 25'dir. Ülkemizdeki hukuk fakültelerinin dekanları ise ülkemiz için daha gerçekçi bir hedef olarak 30'u önermişlerdir. Bu hedefi tutturabilmek için bir fakültenin her yıl aldığı öğrenci sayısının öğretim üyesi sayısının 7.5 (yani 30/4) mislini geçmemesi gerekir. Bu hedefi bir yılda tutturmanın gerçekçi olmadığını teslim etmekle birlikte, bir fakültenin kontenjanının öğretim üyesi sayısının 10 mislinden daha az olması gerektiğini düşünüyorum. Bu standarda göre 2018'de 67 fakültenin 43 tanesine alınması gerekenden fazla öğrenci alınmıştır.

Bu standardın uygulanması durumunda, ülkedeki toplam hukuk kontenjanında 3,000 civarında bir azalma olacak ve birçok fakülte rahatlayacaktır. 2018'de kontenjanın öğretim üyesine oranının 15'ten yüksek olduğu hukuk fakülteleri aşağıdadır. Görüldüğü gibi bazı fakültelere dünya standartlarının çok altında olacak şekilde öğrenci alınmaktadır. Örneğin Selçuk Üniversitesi'ne her yıl 534 öğrenci alınırsa, fakültedeki toplam öğrenci sayısı 2,000'i geçer, 30 olması gereken öğrenci/öğretim üyesi oranı ise 125'in üzerine çıkar.

Üniversite	Toplam Kontenjan	Prof.	Doç.	Dr. Öğr.	Top. Öğr.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	205	1	1	7	9
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	205		1	8	9
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ (ADANA)	225	1	2	5	8
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	62			8	8
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	103			8	8
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	180	1		7	8
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ (AFYONKARAHİSAR)	144	1		6	7
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ (DENİZLİ)	82	1	1	5	7
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ (SAMSUN)	103	1		2	3

4) Hukukta ikinci öğretimden vazgeçilmelidir: İkinci öğretim hem fakültelerin öğrenci/öğretim üyesi oranlarını olumsuz etkilemekte hem de gerekenden fazla hukuk mezunu üretimine katkıda bulunmaktadır. İstanbul, Marmara, Kırıkkale, Atatürk, Selçuk ve Necmettin Erbakan Üniversitelerinde ikinci öğretimde toplam 1390 kontenjan vardır. Bu 6 okuldan dördünün (Selçuk, Atatürk, Necmettin Erbakan ve Kırıkkale) tabloda yer aldığı düşünülürse, bu okullardaki öğrencilerin ikinci öğretimin kalkmasından büyük yarar sağlayacakları açıktır.

İİBF

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin kontenjanlarında da önemli sorunlar olduğunu gözlemledim. Bu fakültelerin en sorunlu olarak gördüğüm iki bölümünü inceleyeceğim: Siyaset ve İktisat.

Siyaset

Bu alandaki bölümlerin farklı isimleri var: Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Küresel Siyaset ve Uluslararası İlişkiler. İsimleri farklı olmakla birlikte bu programların tümü siyaset bilimi programıdır ve aralarındaki ciddi farklar bulunmamaktadır. Adından da anlaşılacağı gibi, siyaset bilimi bir (sosyal) bilimdir ve doğrudan bir mesleğe götürmez. Siyaset bilimi okuyanlar, akademik kariyer yapabilir, STK'larda araştırmacı veya yazar olarak görev yapabilir, gazeteci veya memur olabilirler. Kamu Yönetimi programlarının mesleğe götürdüğü düşünülebilir, fakat son yıllarda kamuda İlahiyat mezunlarının tercih edildiğini gözlemliyoruz. Uluslararası ilişkiler programları da Dışişleri Bakanlığı gibi birkaç devlet kurumunda mesleğe götürebilir, fakat bu kurumlardaki çalışan sayıları oldukça küçüktür (Örneğin Dışişlerinde 6,500 kişi).

	Kontenjan	Yerleşen	Oran
Devlet - Örgün Öğretim	12,618	10,894	86%
Devlet - İkinci Öğretim	7,065	3,535	50%
Vakıf	5,083	2,108	41%
Devlet - Açıköğretim	6,000	1,312	22%
Toplam	**30,766**	**17,849**	**58%**

Not: 2018 yılı için programların toplam kontenjan ve yerleşme sayıları.

Görüldüğü gibi bu programların toplam kontenjanı 30,000'in üzerinde ve bu kontenjanın %83.5'u devlet üniversitelerinde. Devlet üniversitelerinin örgün eğitim programları bile dolmamış, doluluk %86. Az bir ücret alınan ikinci öğretimde doluluk %50'ye düşmüş. Vakıflardaki doluluk ise %41. Açıköğretimde bu programlara pek rağbet yok, doluluk %22'de kalmış. Görünen o ki, bu programlar adaylar için artık pek çekici değil.

Bu programların kontenjan ve yerleşme sayılarına zaman içerisinde baktığımızda ortaya ilginç bir resim çıkıyor. 2010 ile 2018 arasında tüm kontenjanlarda önemli artışlar görülüyor: Devlet örgün öğretimde %81, ikinci öğretimde %49, vakıflarda ise %38 artış. Yani bu programlar zaman içerisinde ciddi bir şekilde büyümüşler. 2010-2017 arasında doluluk oranları pek değişiklik göstermemiş; devlet örgün ve ikinci öğretimde programlar neredeyse hep tam dolmuş, vakıflarda ise doluluk %70 ile %90 arasında değişmiş (Belki de bu programların kontenjanlarındaki artışın nedeni, doluluk oranlarının yüksek olması olmuş, yani talep arzı tetiklemiş). Öte yandan açıköğretim programlarına yerleşen sayısı hep azalmış; 2010'da 29,300 iken 2014'de 10,250'ye, 2018'de ise 1,300'e düşmüş. Özetle, 2018'den önce bu programlara ilgi sadece açıköğretimde azalmış. 2018'de ise hem devlet hem de vakıf programlarında ciddi boşluklar ortaya çıkmış.

Zaman içerisinde organik olarak büyümüş olan bu kontenjanların çok ciddi bir şekilde küçülmesi gerektiğini düşünüyorum. Kanımca bu alanda var olan kontenjanın ufak bir bölümü bile yeterli olacaktır. "Hocaları ne yapacağız?" kaygısı ile adaylara hayal satmaya devam etmemeliyiz.

Küçülmenin yolları

Bu programlarda küçülmenin yolları da verilerde bulunuyor.

1) Örgün eğitimde bile kontenjanların dolmadığı programlarda ikinci öğretime gerek yoktur. Siyaset bilimi ve türevlerindeki tüm ikinci öğretim kontenjanları kaldırılmalıdır.

Üniversite	Toplam Kontenjan	Prof.	Doç.	Dr. Öğr.	Top. Öğr.	Kont/Hoca
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	308	3	4	13	20	15.4
İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	200	6	2	4	12	16.7
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	205	1	3	8	12	17.1
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	411	6	1	16	23	17.9
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ (MALATYA)	205	1	2	8	11	18.6
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ	200	8	1	1	10	20.0
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ (ISPARTA)	205	3	1	6	10	20.5
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ (AFYONKARAHİSAR)	144	1		6	7	20.6
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ (GAZİANTEP)	251	4	1	7	12	20.9
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	246	1		10	11	22.4
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	246	1	2	8	11	22.4
KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	180	1		7	8	22.5
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	205	1	1	7	9	22.8
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	205		1	8	9	22.8
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ (ADANA)	225	1	2	5	8	28.1
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ (ERZURUM)	339		3	9	12	28.3
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	534	3	2	12	17	31.4
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ (SAMSUN)	103	1		2	3	34.3

2) Bu programlarda üniversite kontenjanları 60 (yani bir sınıf büyüklüğü) ile sınırlandırılmadır. Bazı programlarda aşırı yüksek kontenjanlar (220 veya 180 gibi) gereksiz sınıf büyüklükleri yaratıp eğitimin kalitesini düşürmektedirler.

3) Kontenjanların öğretim üyesi sayısına oranlı olarak verilmesi gerekir. Bu programlar için de öğretim üyesi başına en fazla 10 kontenjan öneriyorum.

Bu programların ilgi çekici bir özelliği, öğrenci/öğretim üyesi oranlarının çok yüksek oluşlarıdır.

► 52 Uluslararası İlişkiler programının sadece 12 tanesinde kontenjan/hoca sayısı oranı 10'un altındadır. Örneğin kılavuzda Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde sadece 4 Dr. Öğretim Üyesi görülmesine rağmen (bu bilgi üniversitenin sitesinden teyit edilmiştir) kontenjan 206 olmuştur (100 örgün, 100 ikinci öğretim, üçer de okul birincisi). Yani bu bölümdeki öğrenci-hoca oranı 200 civarında olabilir. Önerdiğim formüle göre bu bölüme en fazla 40 kontenjan verilmelidir.

► 50 Kamu Yönetimi programının sadece iki tanesinde kontenjan/hoca oranı 10'un altındadır.

Üniversite	Kont.	Prof.	Doç.	Dr. Öğr.	Toplam	Oran
KÜTAHYA DUMLUPINAR	370	1	4	7	12	30.8
ADIYAMAN	124			4	4	31.0
TOKAT GAZİOSMANPAŞA	206		1	5	6	34.3
SİVAS CUMHURİYET	176	2	2	1	5	35.2
AYDIN ADNAN MENDERES	144			4	4	36.0
GAZİANTEP	113			3	3	37.7
MANİSA CELAL BAYAR	196	1	3	1	5	39.2
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM	206	1	2	2	5	41.2
BAYBURT	186			4	4	46.5
UŞAK	164		1	2	3	54.7

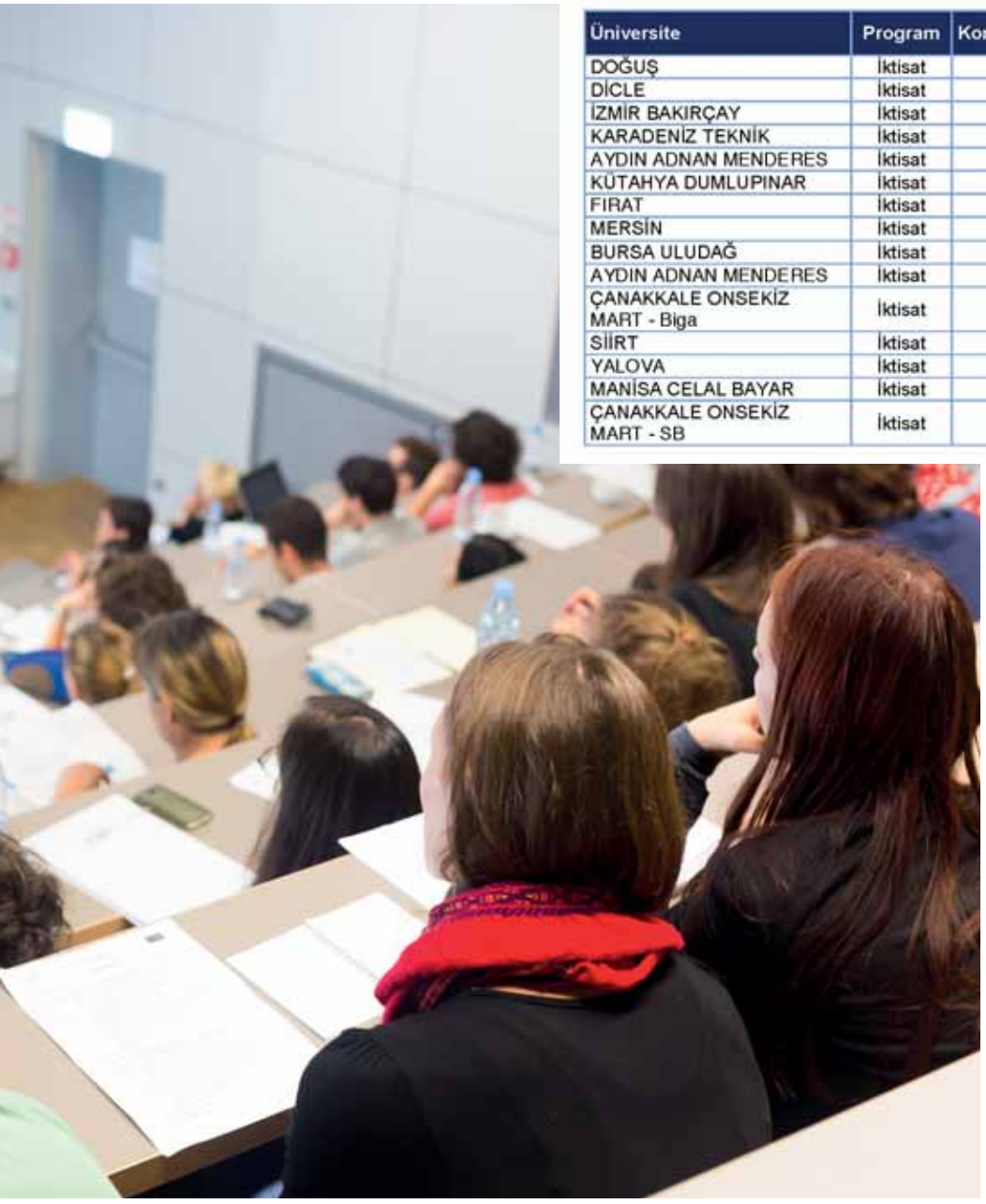
Not: Oranın 30'un üzerinde olduğu üniversiteler.

Siyaset Bilimi bölümlerinde de durum farklı değildir. Adı "Siyaset Bilimi" ile başlayan 135 bölümün 101'inde kontenjan/hoca oranı 10'un üzerindedir. Örneğin, Kafkas, Sinop ve Yozgat üniversitelerinin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinde üçer öğretim üyesi görülmesine rağmen bu programların her birinde toplam kontenjan 164 (80 örgün, 80 ikinci öğretim, ikişer de okul birincisi) olmuştur. Bu bölümler dolarsa öğrenci/hoca oranı 200'un üzerinde olur!

► Kontenjan/hoca oranının en yüksek olduğu bölümlerin devlet üniversitelerinde olduğunu gözlemledim. Örneğin siyaset bilimi bölümlerinde bu oranın 20'nin üzerinde olduğu 49 bölümden sadece 6'sı vakıf üniversitelerinde idi. Görünen o ki, YÖK kontenjanları belirlerken devlet üniversitelerine daha fazla yükleniyor. Siyaset biliminde devlet üniversitelerine verilen ortalama kontenjan 124 iken, vakıflara verilen ortalama kontenjan 57. Devletteki kontenjanların vakıflardakilerin seviyesine çekilmesi makul olur.

İktisat

Bu alandaki bölümlerin de farklı isimleri var. Bu çalışmada gözönüne aldığımız bölümler İktisat (genellikle devlet üniversitelerinin kullandığı isim), Ekonomi (genellikle vakıfların kullandığı isim) ve Ekonomi'nin alt dalları olan Çalışma Ekonomisi ile Ekonometri. Mesleki eğitime daha yakın olan Bankacılık, Sigortacılık ve Finans programlarını özete dahil etmedik. Toplam kontenjanı 10,000'in üzerinde olan programlar arasında doluluk oranı en düşük olan program iktisat.

Üniversite	Program	Kontenjan	Prof.	Doç.	Dr. Öğr.	Toplam	Kont/Top.
DOĞUŞ	İktisat	60	1	1	1	3	20.0
DİCLE	İktisat	82		2	2	4	20.5
İZMİR BAKIRÇAY	İktisat	62			3	3	20.7
KARADENİZ TEKNİK	İktisat	390	10	2	6	18	21.7
AYDIN ADNAN MENDERES	İktisat	246	2	3	6	11	22.4
KÜTAHYA DUMLUPINAR	İktisat	247	4	1	6	11	22.5
FIRAT	İktisat	113		2	3	5	22.6
MERSİN	İktisat	164	2	2	3	7	23.4
BURSA ULUDAĞ	İktisat	359	5	2	8	15	23.9
AYDIN ADNAN MENDERES	İktisat	124		2	3	5	24.8
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART - Biga	İktisat	186	1	1	5	7	26.6
SİİRT	İktisat	82	1		2	3	27.3
YALOVA	İktisat	82	2		1	3	27.3
MANİSA CELAL BAYAR	İktisat	349	2	3	4	9	38.8
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART - SB	İktisat	124		1	2	3	41.3

Not: İsmi "İktisat" olan 126 bölümden sadece 50 tanesinin kontenjan/hoca oranı 10 veya altında. Bu oranın 20 veya üzerinde olduğu bölümler.

	Kontenjan	Yerleşen	Oran
Devlet	**22.100**	**11.225**	**50,8%**
Örgün Öğr.	13.610	8.602	63,2%
İkinci Öğr.	5.340	2.237	41,9%
Açıköğretim	2.850	303	10,6%
Uzaktan	300	83	27,7%
Vakıf	**1.573**	**950**	**60,4%**
Toplam	**23.673**	**12.175**	**51,4%**

► Programlar hem devlette hem de vakıflarda yarı yarıya boş.

► Devletin ikinci öğretim programları vakıf üniversitelerine kıyasla daha düşük fiyatlı olmasına rağmen, ikinci öğretimdeki doluluk vakıflardaki doluluğun altında kalmış.

► Örgün eğitimde bile %63 doluluğa ancak ulaşabilen bir programda ikinci öğretim programlarının açılması pek mantıklı görünmüyor. 37 üniversitede var olan İkinci öğretim programları sadece Ege, Osmangazi, 9 Eylül ve Akdeniz'de dolmuş. Doluluk oranı %10'un bile altında olan okullar ise şöyle: Bandırma, Afyon, Hatay, Uşak, Demirel, Atatürk, Kütahya ve Zonguldak. Bu okulların altısına yerleşen öğrenci sayısı 2 veya 3.

Acaba 2 veya 3 öğrenci için gerçekten ikinci öğretim programı çalıştırılacak mı?

► Açıköğretim ve uzaktan öğretimdeki doluluk oranları bu programların popüler olmadığını teyit ediyorlar.

İktisat doğrudan istihdam olanakları oldukça kısıtlı olan bir bilim. Ülkenin iktisatçı ihtiyacı şu anki iktisat kontenjanından epey daha az. Adayların da bunu farkedip şişirilmiş kontenjanları boş bıraktığını görüyoruz. 2010 yılında adı "İktisat" olan bölümlere (açıköğretim ve uzaktan öğretim dahil) yerleşen toplam öğrenci sayısı 18,750 iken, 2018 yılında bu sayı 8,241'e inmiş, talebin yarısından fazlası buharlaşmış. Adı "Çalışma Ekonomisi" olan bölümlere yerleşen öğrenci sayısı ise aynı dönemde 6,039'dan 2,246'ya düşmüş, talep neredeyse üçte birine düşmüş.

Bu bölümlerdeki kontenjanların da ciddi olarak aşağıya çekilmeleri gerekir. Bu bölümler için önerilerim siyaset bölümleri ile aynı:

1) Örgün eğitimde bile kontenjanların dolmadığı programlarda ikinci öğretime gerek yoktur. İktisat ve benzeri tüm ikinci öğretim kontenjanları kaldırılmalıdır.

2) Bu programlarda üniversite kontenjanları 60 (yani bir sınıf büyüklüğü) ile sınır-

landırılmadır. Tam 42 üniversitenin iktisat kontenjanı 120'nin üzerindedir—hatta kontenjanı 300'un üzerinde olan 5 üniversite vardır. Aşırı yüksek kontenjanlar gereksiz sınıf büyüklükleri yaratıp eğitimin kalitesini düşürmektedirler.

3) Kontenjanların öğretim üyesi sayısına oranlı olarak verilmesi gerekir. Bu programlar için de öğretim üyesi başına en fazla 10 kontenjan öneriyorum.

Kontenjan sorunlarının kesinlikle bu yazıda odaklandığım bölümler ile kısıtlı olduğunu düşünmemekle birlikte, bu yazıda en sorunlu gördüğüm büyük kontenjanlı bölümlere eğildim. Eğitimde 44,000, Hukukta 16,000, Siyasette 30,000 ve İktisatta 24,000 kontenjan aşırıdır. Şişirilmiş kontenjanlar üniversitelerdeki öğrenci/hoca oranlarını kaliteli eğitimin gerektirdiği sayıların çok yukarısına çıkarmaktadır. Öğretim üyelerini aşırı ders yükü ile boğmakta ve araştırma çıktılarını olumsuz etkilemektedir. İstihdam amacı ile üniversiteye gelen öğrenciye ancak bir hayal sunabilmekte ve ülkeye ancak düşük vasıflı mezunlar katabilmektedir. Bunların yanında, boş kalan kontenjanlar net bir milli servet israfıdır. Sonuçta, ortaya çıkan resimde herkes (öğrenciler, öğretim üyeleri, işverenler ve ülke) kaybetmektedir.

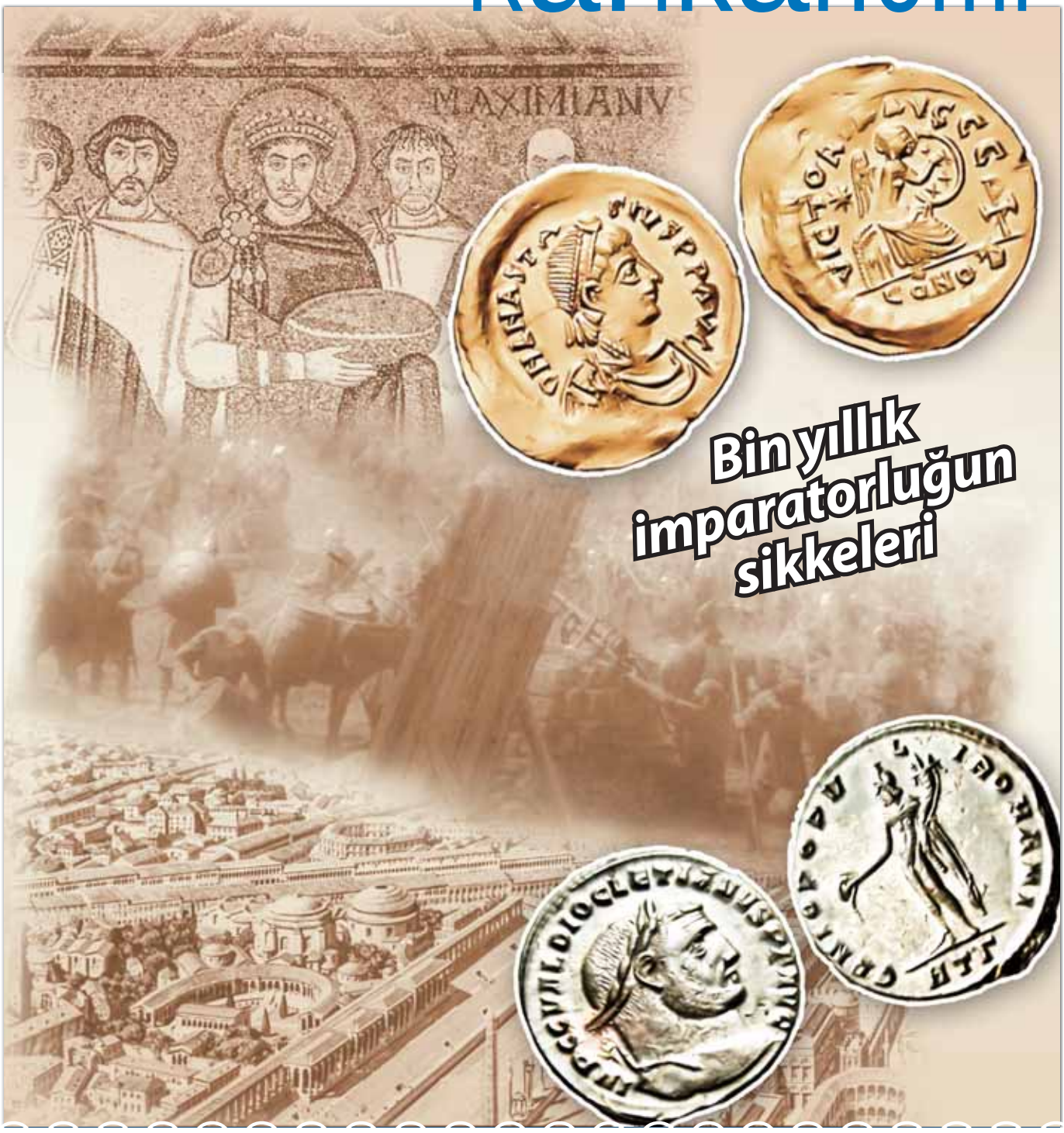
Kontenjanlardaki halihazırdaki şişkinliğin sebep olduğu kontenjan açıklarının ülkedeki demografik değişim ile zaman içinde daha da büyüyeceğini düşünüyorum ve sektördeki herkesi demografinin dikte ettiği küçülmeye hazırlanmaya davet ediyorum.

Amacın üniversiteye alınan öğrenci sayısını en yukarıya çıkarmak değil, girenlere kaliteli eğitim verip onları geleceğe hazırlamak olduğunu göz önünde tutarak sistemin revize edilmesi gereklidir. Dünyadaki değişimlerin dikkatlice değerlendirilip, üniversitelerdeki programların gençlerimizi ve ülkeyi geleceğe hazırlayacak şekilde yeniden yapılandırılması gereklidir, 30 sene öncesinin programları ile 30 sene sonrasını kurgulayamayız. 21. yüzyılda eğitimin amacının öğrencilere içerik yüklemek değil onların beceri ve yetkinliklerini besleyip, onları hızla değişen dünyaya adaptasyona hazırlamak olduğunu içselleştirmek gereklidir. Fakat kaygım gereken değişikliklerin kısa vadede yapılmayacağı yönündedir. Yükseköğretimi yönetenlerin öğrenci sayılarını bir başarı ölçütü gibi görme yanılgısı içinde olduklarını düşünüyorum. Üniversitelere bütçeler ve kadrolar da öğrenci ve program sayısına göre dağıtıldığına göre, üniversite yöneticileri de ciddi bir küçülme istemeyebilirler. Öğretim üyeleri ek gelirden mahrum kalmamak için ikinci öğretimden vazgeçmek istemeyebilirler. Aday öğrenciler de üniversiteye girmenin daha zor olacağı bir sistemi istemeyeceklerdir. Özetle, o muhteşem ataletin bu çarpık sistemin belki birkaç kozmetik değişiklik ile ama temelde, tüm çarpıklığı ile devam etmesini sağlayacağından korkuyorum. Üniversitelerin evrilme kapasitesini çok düşük görüyorum. Benden uyarması. Umarım yanılırım.

Not: Değerlendirme notu, Prof. Dr. Erhan Erkut'un 12 Aralık 2018'de YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç'ın katılımıyla toplanan TOBB Türkiye Yükseköğretim Sektör Meclisi'nde yaptığı sunumun raporlaştırılmış versiyonudur.

Çizgilerle Hayat

Karikanomi

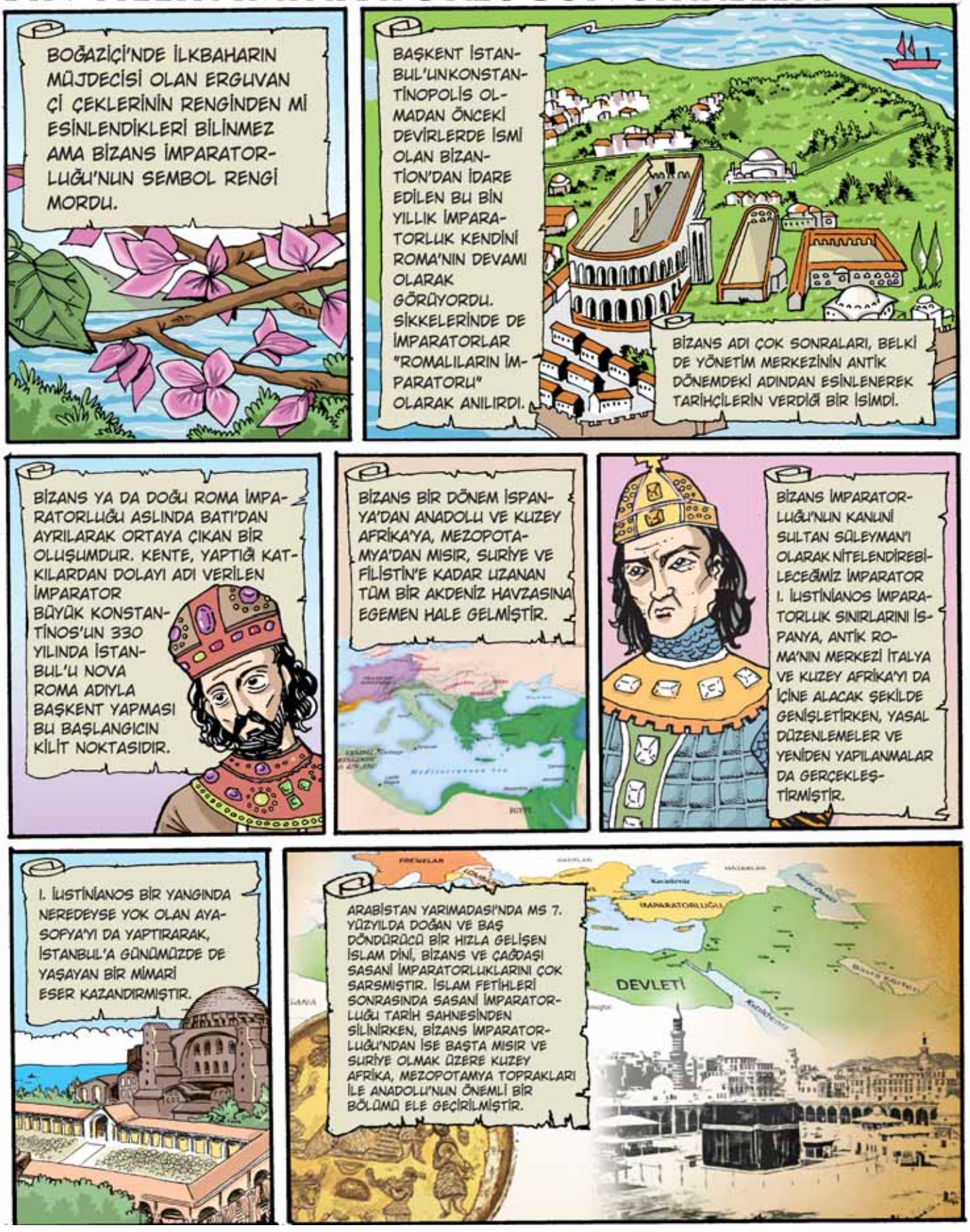

ÇİZİMLERLE PARANIN TARİHİ

Kendini Roma'nın devamı olarak gören, bin yıllık da bir geçmişi bulunan Bizans İmparatorluğu tarihte önemli bir yere sahiptir.

Bir dönem İspanya'dan Anadolu ve Kuzey Afrika'ya, Mezopotamya'dan Filistin'e kadar uzanan tüm Akdeniz Havzası'na egemen hale gelen Bizans İmparatorluğu'nun sikkeleri Güven Bilge'nin çizimleriyle sayfalarımıza taşındı…

BİN YILLIK İMPARATORLUĞUN SİKKELERİ

İSLAM FETİHLERİNDEN İSTANBUL DA ETKİLENMİŞTİR; MÜSLÜMAN ARAP ORDULARI BİRKAÇ KEZ KENT SURLARI ÖNÜNE KADAR GELİP İSTANBUL'U KUŞATMIŞ, ANCAK KENT GÜÇLÜ SURLARI VE MEŞHUR RUM ATEŞİ SAYESİNDE DÜŞMEKTEN KURTULMUŞTUR.

BİZANS İMPARATORLUĞU, BU GELİŞMELERE BAĞLI OLARAK BİR SÜRE DAHA TARİH SAHNESİNDE VARLIĞINI DEVAM ETTİRMİŞ OLSA DA HEMEN YANI BAŞINDAKİ UFAK OSMANOĞULLARI BEYLİĞİ'NİN ÖNLENEMEYEN YÜKSELİŞİYLE YIKILMAKTAN KURTULAMAMIŞTIR.

SONUNDA YEDİNCİ OSMANLI HÜKÜMDARI SULTAN II. MEHMED 1453 YILINDA SON BİZANS HÜKÜMDARI XI. KONSTANTİNOS'UN SAVUNDUĞU ŞEHRİ FETHEDEREK OSMANLI'NIN NİHAİ BAŞKENTİ HALİNE GELMİŞTİR.

DEVLET YÖNETİMİ, KURUMLARI, MÜZİĞİ, MİMARİSİ VE SANATIYLA OSMANLILARI ETKİLEYEN BİZANS İMPARATORLUĞU SİKKELERİ SON DERECE ÖZELDİR. NOMİSMA, FOLLİS, ASPER, HİPERPERON, MİLİARCSİON, ELEKTRON, HEXAGRAM, TRCSMİSİS GİBİ ALTIN, GÜMÜŞ VE BAKIRDAN SİKKELER ÜRETEN BİZANS İMPARATORLUĞU'NUN SİKKELERİ TÜM AKDENİZ HAVZASINDA YAYGIN BİÇİMDE KULLANILMAKTAYDI.

ORTODOKS HIRİSTİYAN İNANCININ BİR SONUCU OLARAK, BİZANS SİKKELERİNDE İKONOGRAFİK ÖĞELER ÇOK BASKINDIR. İSA PEYGAMBER, MERYEM BETİMLEMELERİNİ HEMEN TÜM İMPARATORLAR SİKKELERİNDE KULLAMIŞLARDIR. BUNUN YANI SIRA BAZI DÖNEMLERDE AZİZLERE DE SİKKELERDE YER VERİLMİŞTİR.

ÖZELLİKLE BİZANS ALTIN SİKKELERİ DOĞU'DA ÇOK MUTEBERDİ. ARAPLAR BİZANS ALTINLARINI SASANİ ALTINLARINA TERCİH EDERLER VE BİZANS SİKKELERİNE DAHA ÇOK İTİBAR EDERLERDİ. SURİYE TOPRAKLARINDA ÜRETİLEN İLK İSLAMİ SİKKELERDE DE BU ETKİLENMENİN İZLERİ GÖRÜLÜR.

İMPARATOR I. ANASTASİOS'LA BAŞLATILAN BİZANS SİKKELERİ, KESİNTİSİZ OLARAK SON İMPARATOR XI. KONSTANTİNOS PALEOLOGOS'A KADAR BASILMIŞTIR. MERKEZ DARPHANELERİ İSTANBUL (KONSTANTİNOPOL) HARİCİNDE NİCOMCDİA (İZMİT), NİCEA (İZNİK), CYZYCUS (ERDEK), ANTAKYA, KUDÜS, RAVENNA, KARTACA, SELANİK VE ROMA'DA DA BİZANS DARPHANELERİ BULUNMAKTAYDI.

Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

Çok uluslu şirketleri nasıl vergilendirebiliriz?

Uluslararası Kurumlar Vergisi Reformu Bağımsız Komitesi'nin savunduğu gibi "kalan değerin" dağıtılmasında standart vergi ilkeleri olan basitlik, etkinlik ve adillik kavramları düşüncemizi yönlendirmelidir.

Geçtiğimiz son birkaç yıl içinde küreselleşme yeniden saldırılara maruz kaldı. Yapılan eleştirilerin bir kısmı yersiz olabilir, ancak biri tam isabet kaydetti… Küreselleşme Apple, Google ve Starbucks gibi büyük çok uluslu şirketlerin vergi kaçırmalarına olanak sağladı.

Apple, İrlanda'da çalışan sadece birkaç yüz kişinin kârının asıl kaynağı olduğu şeklinde ileri sürdüğü yasal hak talepleri ve ardından İrlanda hükümetiyle yaptığı ve kârının sadece yüzde 0.05'ini vergi olarak ödemesini sağlayan anlaşmayla kurumlar vergisi kaçırılması bakımından tipik bir örnek oluşturmuştur. Apple, Google, Starbucks ve benzeri şirketlerin her biri sosyal bakımdan sorumlu olduklarını ileri sürmektedir, ancak sosyal sorumluluğun birinci unsuru vergiden payına düşenin adil bir şekilde ödenmesi olmalıdır. Herkes bu şirketler gibi vergi ödemekten kaçınıp da vergi kaçırmış olsaydı, Apple ve Google'ın bel bağladığı internetin geliştirilmesine yol açan kamu yatırımlarının yapılması bir yana dursun, toplum işlerliğini bile yitirebilirdi. Çok uluslu şirketler yıllar yılı, her ülkeye vergi oranlarını rakiplerinin altına düşürmeleri gerektiğini dile getirerek dibe vurma yarışını destekleyip, özendirdiler.

Trump'ın vergi indirimi

ABD Başkanı Donald Trump'ın 2017'de yaptığı vergi indirimi bu yarışı doruğuna ulaştırdı. Bir yıl sonra sonuçları hep beraber görebiliyoruz. Birleşik Devletler ekonomisine getirdiği ani enerji patlaması, ardında bir borç dağı bırakarak (ABD ödemeler dengesi açığı geçen yıl 1 trilyon dolar sınırını aştı) temposunu hızla yitirmektedir.

Dijital ekonominin, hükümetleri, işlevlerini yerine getirebilmelerini sağlayan gelirlerinden yoksun bırakacağı (bunun yanı sıra ekonominin gidişatını değiştirerek geleneksel satış yöntemlerinden uzaklaştıracağı) yönündeki tehditlerin tetiklemesiyle uluslararası toplum nihayet bir şeylerin yanlış gittiğinin farkına vardı. Fakat çok uluslu işletmelerin güncel vergilendirme çerçevesindeki transfer fiyatlandırması olarak tabir edilen sisteme dayalı olan zaaf ve kusurlar çok uzun zamandır biliniyordu.

Transfer fiyatlandırması vergilerin, ekonomik faaliyetin gerçekleştirildiği yerde ortaya çıkması gerektiğini belirten genel kabul görmüş bir ilkeye dayanmaktadır. Fakat bu nasıl tespit edilebilir? Küreselleşmiş bir ekonomide, ürünler sınırlar öte-

Apple, Google, Starbucks ve benzeri şirketlerin her biri sosyal bakımdan sorumlu olduklarını ileri sürmektedir, ancak sosyal sorumluluğun birinci unsuru vergiden payına düşenin adil bir şekilde ödenmesi olmalıdır.

sinde müteaddit defalar ve çoğu zaman da henüz mamul hale getirilmemiş olarak hareket etmektedir. Düğmeleri olmayan bir gömlek, henüz şanzımanı takılmamış bir araba, çipsiz bir yonga plakası gibi… Transfer fiyatlandırması üretimin her safhası için emsallerine uygun bir değer tespit edebileceğimizi ve böylece ürüne bir ülkede katılan katma değeri belirleyebileceğimizi varsaymaktadır. Ama durum böyle değil.

Diğer taraftan, fikri mülkiyet ve ihtira ve patent hakkı gibi maddi olmayan hakların giderek artan rolleri bu durumu daha da kötüleştirmektedir, zira hak sahipliğine yönelik iddialar kolaylıkla dünyanın her yerinde dile getirilebilmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri'nin, ülke içinde transfer fiyatlandırması sistemini şirketlerin eyalet bazındaki toplam kârlarını, bu eyaletlerin her birindeki satışlarının, istihdam ettikleri personel sayısının ve sermayelerinin oranına dayandıran bir sistem lehine çok yıllar önce terk etmesinin nedeni de budur. Küresel düzeyde de böyle bir sisteme doğru hareket etmemiz gerekiyor.

Yeni bir sistem gerekiyor

Tabii ki bunun fiilen nasıl yapıldığı, çok önemli farklılıkların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Bu sisteme ilişkin formül, ağırlıklı olarak gelişmiş ülkelerde orantısız bir şekilde gerçekleşen nihai satışlara dayandırıldığı takdirde gelişmekte olan ülkeler, mali kısıtlamalar dış yardım akışlarını azaltmakta olduğundan ihtiyaç duydukları gelirlerinden giderek daha fazla mahrum kalacaklardır. Nihai satışlar dijital işlemlerin vergilendirilmeleri bakımından uygun olabilir, fakat istihdamın da resme dahil edilmesinin hayati önemde olduğu üretim veya diğer sektörler için hiç de doğru bir yaklaşım değildir.

Kimileri, hükümetlerin çok uluslu şirketleri kendi bölgelerinde istihdam imkanları yaratmaya teşvik edip özendirebileceği için istihdamın bu formülün içine dahil edilmesinin vergi rekabetini kızıştırabileceğinden endişe duymaktadır. Bu endişeye verilecek doğru yanıt küresel ölçekte asgari bir kurumlar gelir vergisi uygulaması getirilmesidir. ABD ve Avrupa Birliği bunu kendi başlarına yapabilir ve yapmalıdır. Onlar bu asgari vergiyi koydukları takdirde, diğerleri de kendilerini izleyebilecek ve böylece sadece çok uluslu şirketlerin kazanabileceği bir yarış önlenmiş olacaktır.

Uygulanmaya başlandığı tarihten itibaren OECD/G20 Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı Projesi temel bazı meseleler konusundaki anlayışı geliştirmek suretiyle çok uluslu şirketlerin vergilendirilmeleri konusu üzerinde tekrar durulması ve düşünülmesi bakımından çok önemli bir katkı sağladı. Örneğin, çok uluslu şirketler gerçek bir değer yaratmakta iseler bütün, onu oluşturan parçalarının toplamından daha büyük olmalıdır.

Transfer fiyatlandırması

Uluslararası Kurumlar Vergisi Reformu Bağımsız Komitesi'nin (Independent Commission for the Reform of International Corporate Taxation) (üyesi olduğum) savunduğu gibi "kalan (artık) değerin" dağıtılmasında standart vergi ilkeleri olan basitlik, etkinlik ve adillik kavramları düşüncemizi yönlendirmelidir. Bununla birlikte, bu ilkeler vergilendirmeyi ağırlıklı olarak satışa dayandırmak veya vergilendirme konusunda transfer fiyatlandırması sistemini uygulamaya devam etmek suretiyle tutarsız bir görünüm sergilemektedir.

Siyasi konular; çok uluslu şirketlerin hedefi dibe doğru yarışın sürdürülmesine ve vergi kaçırılmasına ilişkin fırsat ve imkânların korunmasına yönelik reformlar bakımından destek almaktır. Bu tür şirketlerin önemli siyasi etki ve nüfuslarının bulunduğu bazı ülkelerdeki hükümetler, bu yöndeki çabaları, böyle davranmak ülkenin geri kalanı bakımından dezavantajlı olsa bile destekleyecektir. Diğer bazı gelişmiş ülkeler ise kendi bütçeleri üzerinde odaklanarak, bu durumu, gelişmekte olan ülkelerin zararına bir fırsat olarak görecektir.

OECD/G20 inisiyatifi, bu konu ile ilgili çaba ve girişimlerini bir "Kapsayıcı Çerçeve" sağlamak olarak nitelendirmektedir. Bu tür bir çerçeve sadece siyasi amaçlar doğrultusunda ilkelerle yönlendirilmelidir. Hedef gerçekten kapsayıcılıksa, bu takdirde birinci öncelik gelişmekte olan ülkelerde ve yükselen piyasalarda yaşayan ve sayıları altı milyarı aşan insanın iyilik, esenlik ve refahı olmalıdır.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2019. **www.project-syndicate.org**

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma, Sağlık Politikaları ve Yönetimi Profesörü ve Yeryüzü Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı'nın da direktörüdür.

Trump'ın Suriye'den çekilme planı barış için bir şanstır

Orta Doğu'daki barışın anahtarı, Türkler'in İranlılar'ın, Araplar'ın ve Yahudiler'in birlikte yaşamasıdır. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Versailles Antlaşması'nın imzalanmasından itibaren en büyük engel, İngiltere, Fransa Rusya ve ABD'nin farklı noktalarda bu bölgeye müdahale etmeleridir.

Başkan Donald Trump'ın ABD güçlerinin Suriye'den çekileceği yönündeki açıklaması, Demokratlar ve Cumhuriyetçiler tarafından neredeyse ortak bir biçimde kınandı. Bu durum, Trump'ın kendisinden çok ABD'nin dış politika müesses nizamının dar görüşlü vizyonu hakkında çok şey söylemektedir.

Her iki siyasi partinin ana akımı belirli yansımalı yargılar sergilemektedir. ABD, düşmanlarının bir boşluğu doldurmasını önlemek için dünyanın her yerinde asker bulundurmalıdır; ABD ordusu, dış politikada başarının anahtarı olabilir; Amerika düşmanları, diplomasinin işlemediği amansız düşmanlardır. Trump'ın Suriye'den çekilme kararı, gerçekten de genişlemiş bir bölgesel savaşın tehlikeli bir başlangıcı olabilir; bununla birlikte, biraz hayal gücü ve diplomasi ile bu çekilme kararı, bölgede ulaşılması zor bir barışa doğru giden yolda atılan önemli bir adım olabilir.

ABD dış politikası müesses nizamı retorik olarak Amerika'nın Suriye'deki varlığını, IŞİD'e karşı verilen savaşın bir parçası olarak meşrulaştırıyordu. IŞİD esasen yenilmiş ve dağıtılmış olduğundan, Trump müesses nizamın blöfünü gördü. Bununla beraber aniden müesses nizam ABD'nin daha uzun bir süre bölgedeki varlığının gerçek nedenlerini açıkladı. İddiaya göre Trump'ın hareketi Suriye'nin Beşar Esad'ına, Rusya'nın Vladimir Putin'ine ve İran'ın Ali Hamaney'ine jeopolitik avantajlar sağlayacak, diğer yandan da İsrail'i tehlikeye atacak, Kürtlere ihanet edecek ve esasen IŞİD ile ilgili olmayan başka sorunlara neden olacaktı.

Amerika'nın gerçek amacı

Bu kaymanın; aslında çok da gizli olmayan ama ana akım uzmanlarının, ABD müesses nizam stratejistlerinin ve Kongre üyelerinin, yabancıların yanında pek bahsetmediği Amerika'nın Orta Doğu'daki gerçek amaçlarını ortaya koymak gibi bir yararı oldu. ABD Suriye'de (veya Irak'ta, Afganistan'da, Yemen'de, Somali'de, Libya'da veya bölgedeki başka ülkelerde) IŞİD'den dolayı bulunmuyordu. Aslında IŞİD, ABD varlığının bir nedeninden çok bir sonucuydu. Gerçek neden, ABD'nin bölgede hegemonya kurmak istemesiydi ve bunun gerçek sonuçları tam bir felaket oldu.

ABD'nin Suriye'deki varlığı ile ilgili gerçek nadiren ifade edilmiştir. Bununla birlikte ABD'nin Suriye'deki veya bölgede başka bir ülkedeki demokrasi ile ilgili hiçbir endişesinin olmadığı açıktır; ABD'nin Suudi Arabistan ile bu kadar yakın bir ilişki kurması da bunun en iyi kanıtıdır. ABD, kendisi ve Suudi Arabistan gibi müttefikleri Suriye'de demokrasinin tesis edilmesini istedikleri için 2011 yılında Beşar Esad'ı devirmek için bir ayaklanmayı desteklemediler. Bunun nedeni, Esad'ın ABD'nin bölgedeki çıkarları için bir engel teşkil etmesiydi. Esad'ın günahları açıktı. Rusya ile ittifak kurmuştu ve İran'dan destek almıştı.

Bu nedenlerden dolayı Başkan Barack Obama ve Dışişleri Bakanı Hillary Clinton "Esad'ın git-

ABD'nin tek taraflı çekilmesinin daha büyük bir felakete yol açabileceğine şüphe yok. İsrail, İran'ın Suriye'deki güçlerine karşı bir savaş başlatabilir. İsrail ve Suudi Arabistan hâlihazırda İran'a karşı zımni bir ittifak oluşturdu. Suriye savaşı genişleyerek dört başı mamur bir Ortadoğu Savaşı'na dönüşebilir.

mesi gerektiğine" karar verdiler. Amerika ve bölgedeki ortakları Esad karşıtı ayaklanmaya silah, lojistik destek, eğitim ve barınma olanağı sağlamaya karar verdiler. Obama Esad'ı devirmek için Suudi Arabistan (haznedarlar) ile çalışmaya davet eden bir kararname ("Firavun İnciri Operasyonu") imzaladı. CIA'in başını çektiği ve ABD askerlerinin cephede olduğu bir başka savaştan kaynaklanacak kamuoyu muhalefetinden kaçınmak isteyen Obama, bunun yerine mücahitleri desteklemeyi tercih etti. Bununla birlikte Suriye operasyonunun amacı açıktı: Türkiye ve Suudi Arabistan'a dost olan bir Suriye rejimi kurmak, Rusya'nın bir müttefik kaybetmesini sağlamak ve İran güçlerini Suriye dışına sürmek.

Plan çok başarısız oldu

Bununla birlikte, CIA'in rejim değiştirme operasyonlarında sık sık görüldüğü üzere, bu plan çok başarısız oldu. Rusya Amerika'nın blöfünü gördü, Esad'ı destekledi ve İran da son derece önemli bir destek sağladı. Bu arada ABD ve onun müttefikleri tarafından körüklenen vekil savaşı bugüne kadar 500 binden fazla muharip ve sivilin ölmesine ve on milyondan fazla Suriyeli'nin yurdundan göç etmesine neden oldu. Ayrıca Avrupa'da Avrupa Birliği siyasetini sarsmaya devam eden büyük bir göçmen krizine de yol açtı. Sonra, acımasız bir mücahitler grubu ayrılarak IŞİD'i kurdu. Amerikalı ve diğer tutsaklarının kafalarının kesildiğini gösteren videoların ardından Obama Kürtlerin IŞİD kalelerine saldırısını desteklemek için 2014 yılında hava saldırılarıyla ve bazı ABD askerleriyle müdahale etmeye karar verdi.

Trump'ın bakış açısına göre Suriye'de ABD tarafından kurulacak ve Rusya ile İran'ı kovacak bir kukla rejim, ne ABD ulusal güvenliği için zaruridir ne de uygulanabilirdir. Ve burada bu kez Trump haklıdır.

ABD'nin tek taraflı çekilmesinin daha büyük bir felakete yol açabileceğine şüphe yok. Rusya ve Türkiye kendilerini tehlikeli bir açmaz içinde bulabilirler. İsrail, İran'ın Suriye'deki güçlerine karşı bir savaş başlatabilir. İsrail ve Suudi Arabistan hâlihazırda İran'a karşı zımni bir ittifak oluşturdu. Suriye savaşı genişleyerek dört başı mamur bir Ortadoğu Savaşı'na dönüşebilir. Bütün bunlar son derecede akla yakın duruyor.

Bununla birlikte bunlar hiç de kaçınılmaz sonuçlar değil. Eğer ABD dış politika müesses nizamı bir kere de olsa savaşın değil; Birleşmiş Milletler'e dayanan diplomasinin ihtiyatlı bir yol olduğunu fark edebilse, başarılı bir diplomasi son derece mümkün.

BM Güvenlik Konseyi'nin himayesinde (ABD, Çin, Rusya, Fransa ve İngiltere'nin rızası ile) daha geniş bir savaşın değil; daha geniş bir barışın tesis edilmesi için altı adım üzerinde anlaşmaya varılabilir.

Öncelikle Suriye'den çıkılmalı

İlk olarak, bütün yabancı güçler (buna ABD, Suudi Arabistan destekli mücahitler, Türkiye destekli güçler, Rus askerler ve İran destekli güçler de dâhil) Suriye'den çıkmalıdır. İkincisi, BM Güvenlik Konseyi, Suriye Hükümetinin ülkenin her yerindeki egemenliğini desteklemelidir. Üçüncüsü, BM Güvenlik Konseyi ve belki de BM arabulucuları Kürtlerin güvenliğini güvence altına almalıdır. Dördüncüsü, Türkiye Suriye'yi işgal etmeyeceğini taahhüt etmelidir. Beşincisi ABD, İran üzerindeki dış yaptırımlarını kaldırmalıdır. Altıncısı da BM Suriye'nin yeniden inşası için bir kaynak oluşturmalıdır.

İran, ABD'nin dış yaptırımlarını kaldırması karşılığında Suriye'den çıkmayı kabul edebilir; ABD ve İsrail, İran'ın askeri güçlerini Suriye'den çekmesi karşılığında İran yaptırımlarını kaldırmayı kabul edebilir; Türkiye, BM Güvenlik Konseyi'nin ayrılıkçı bir Kürdistan olmayacağı konusunda net bir tavır sergilemesi durumunda Suriye'yi işgal etmemeyi kabul edebilir; Rusya ve İran, Esad Hükümeti BM tarafından desteklenmesi ve İran yaptırımlarının kaldırılması karşılığında Suriye'den çekilmeyi kabul edebilir. ABD'nin İran üzerindeki yaptırımları İran ekonomisine gerçekten zarar vermektedir ama aynı zamanda ABD'yi dünyanın geri kalanından koparmaktadır ve İran iç politikasında bir değişikliğe yol açmaktan da uzaktır. Trump, İran güçlerinin Suriye'den çekilmesi karşılığında bu yaptırımları kaldırmayı kabul edebilir.

Daha büyük bir resim daha var. Orta Doğu'daki barışın anahtarı, Türkler'in, İranlılar'ın, Araplar'ın ve Yahudiler'in birlikte yaşamasıdır. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Versailles Antlaşması'nın imzalanmasından itibaren en büyük engel, İngiltere, Fransa, Rusya ve ABD'nin farklı noktalarda bu bölgeye müdahale etmeleridir. Dış güçlerin uzlaşmadan kaçınmak için rakiplerden birini veya diğerini destekleyeceği yanılsamasına kapılmadan ve dışarıdan bu bölgeye çok miktarda silah akıtmadan bölgenin kendi sorunlarını kendi çözmesine izin vermenin zamanı geldi. Örneğin İsrail ve Suudi Arabistan, herhangi bir uzlaşmaya gerek kalmadan ABD'nin İran'a karşı günü kurtaracağı yanılsaması içindeler. 100 yıllık Batılı emperyalist müdahalenin ardından, bölgenin oyuncularının, BM ve uluslararası hukuk şemsiyesi altında uzlaşmalarının ve barış içinde birlikte yaşamalarının zamanı geldi.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2019. **www.project-syndicate.org**

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

Her an uyanık durmamız ve uyanık kalmamız gerekiyor

İş dünyasının yöneticileri karar vermeyi döviz kurları, faiz oranları büyüme rakamları borsa hareketleri para değerleri, siyasi oluşumlar gibi alanlara sıkıştırırlarsa buzdağının asıl görünmeyen büyük gövdesini ihmal etmiş olur.

İş yapma kültürünün yeterince olgunlaşmadığı ortamlarda, durmadan tekrarlanan yanlışlardan biri de veri-odaklı olmayan, fizibilitesi yapılmamış anlatımlar üzerine kurulan tartışmalar yapmaktır. Veri-odaklı olmayan tartışmalardaki odak sapmalarının toplumsal enerjiyi israf ettiği çok sayıda akademisyen ve düşünce insanı tarafından dile getiriliyor. Büyük kitlelere ulaşan medya mecraları bu gibi konulardan çok popülist konulara ağırlık verdiğinden, verinin malumata, bilgiye, anlamaya ve anlamlandırmaya dönüştürülmesine ilişkin kitle enerjisinde "kritik eşiklere" ulaşılamıyor ve aşılamıyor.

İş dünyasında başarılı sonuçlar yaratmanın "gerek ve yeter şartları" üzerinde çalışanlar şu husus üzerinde birleşiyor: Bugünün dünyasında, veri-odaklı bağlantı kurmadan, veri-odaklı iletişim sağlamadan, veri-odaklı uygun işbirlikleri gerçekleştirmeden işimizi başarılı şekilde sürdürmek zor.

"Sanayi Toplumu"nun dört aşamasında da "enerji-odaklı gelişme" belirleyiciydi. Bilgi Toplumu aşamasında ise sürdürebilir rekabet gücü yaratmak için atılması gereken adımlar daha farklı içerik gerektiriyor: Birincisi veri-odaklı iş yapma sisteminin kurulması gerekiyor. İkinci adım, sistemin veriye erişebilirliğini sağlamak önem taşıyor. Üçüncüsü, erişebilir verinin işe yararlı olanı ile yaramayacak olanını ayıklama sürecinden oluşuyor. Dördüncüsü, ayıklanan verileri kümelere ayırarak yapılandırma. Beşincisi, geleneksel olasılık hesaplamalarını yapabileceğimiz metot ve formülasyonları hazırlama. Altıncısı, algoritmalar oluşturarak makine öğreniminin potansiyellerinden yararlanma. Yedincisi, varsayımları saptama ve onlara dayalı zihni modelleri oluşturarak verileri maddi ve kültürel zenginlik üretmenin aracı haline getirme.

Yüzleşmek önemli

Bütün yaşamın derinliklerinde olduğu gibi bugünkü iş yaşamında da veri ihtiyacı, verilerin değer üretimine dönüştürülmesi işyeri yönetimlerinin öncelikli sorumluluk alanlarını oluşturuyor. İş yerlerinde yönetişim kalitesini artırmak için veri konusuna nasıl baktığımız önemli. Geleceği inşa etmek için verinin önemli olduğuna inanmak sadece bir ilk adım. İkinci adım, mevcut durumun saptanması. Mevcut durum saptanırken sonuçları olumsuz olacağı varsayımdan yola çıkılmamalı; saptamalar bize durumun hiç de kötü olmadığını göstermesi olasılığı da göz önünde tutulmalı. Sapmalarda ince ayarlar yaparak önemli sonuçlar yaratılabileceği akılda diri tutulmalı. Mevcut durumun nesnel biçimde ortaya çıkmasından endişe duyan

Bütün yaşamın derinliklerinde olduğu gibi bugünkü iş yaşamında da veri ihtiyacı, verilerin değer üretimine dönüştürülmesi işyeri yönetimlerinin öncelikli sorumluluk alanlarını oluşturuyor. İş yerlerinde yönetişim kalitesini artırmak için veri konusuna nasıl baktığımız önemli.

"yüzleşme özgüveni" olmayan yöneticiler veri-odaklı analizleri ve verileri karara dönüştürme sürecini daha başında sallarlar. Bakış açımız bu olduğunda, veri-odaklı iş yapma sisteminin bütünlüğü sağlanabilir, etkileşimde üst düzey sonuçlara ulaşabilir.

İkinci adım sistemin verilere ulaşabilirliğini sağlamayı işyeri ölçeğinde, ulusal ve küresel bağlamıyla ele almaktır. İş yerleri veri-odaklı karar sistemleri oluştururken gerekli zihni ön hazırlıklara yatırım yaptığı gibi, araç-gereç ve diğer donanımlara da yeterli yatırımlar yapabilir. Eğer ülkesel ve küresel bağlamda oluşmuş ekosistemler yeterli değilse, iş yerinin yaratmak istediği sonuçlara ulaşması yatırımları eksiksiz olsa da güçlüklerle karşılaşır. Verileri kararlara dönüştürme sistemi kurarken iki yönlü analiz yapılmalı: İçten bakarken kendi olanak ve kısıtlarımızın dengesi, dıştan bakarken de ekosistemlerin özendirici ve engelleyici yönleri.

Büyük veriyi ehlileştirme

Yakın geçmişte "veri kıtlığı", özellikle bilimsel ve teknolojik gelişmelerde "veri gizliliği" geçerli iken bugün her şeyin interneti, yarı-iletken teknolojilerde verilerin algılanması ve ölçmenin yaygınlaşması "büyük veri"yi oluşturdu. Böylesine veri bolluğu, işe yarar veri kadar işe yaramayan veriyi de piyasaya sundu. Bu açıdan büyük verinin ehlileştirilmesinin önemi arttı. İşe yarar verilerle yaramayanın ayıklanması önem kazandı.

Veriyi karara dönüştürmek için ayıklanmış, yapılandırılmış, bağlamları iyi belirlenmiş veri analizine gereksinim var.

Verilerin yapılandırılması dendiğinde, ayıklanan verilerin kümelenmesi, benzerlik ve aykırılıkların belirlenmesi ve bağlamlarla ilişkilendirilmesi gerekir. Verilerin malumata, malumatların da bilgiye dönüştürülmesi için "veri yapılandırılması" giderek artan biçimde uzmanlık hatta ustalık gerektirmektedir. Verileri yapılandırma, malumata ve bilgiye dönüştürmede önemli araç uygun metot geliştirmektir. Metot, ayıklanan ve yapılandırılan verinin anlamlandırılmasına giden yolun çok önemli dönemeçlerinden biridir.

Olasılık hesapları

Verinin artması, uçtan-uca süreç kontrol imkanları ve kayıt yapabilme potansiyelleri, karmaşıklığın artması ve karmaşıklığı yönetme ihtiyacının öne çıkması "olasılık hesaplarını" daha önemli hale getiriyor. Bir yandan Büyük Sayılar Yasası'nın tanıdığı olasılık hesaplama imkanları işleri kolaylaştırırken; öte yandan 80/20 kuralının işlemesi işimizin çok da kolay olmadığını gösteriyor. Gelecekle ilgili değer, beklenti ve davranışların yönetilmesinde olasılık hesaplamaları elimizde çok değerli araçlar olarak var. Önemleri giderek da artıyor.

İş dünyamızın insanları veri-odaklı karar üretirken, kısa değinmelerle anlatmaya çalıştığımız gelişmelerle çok yakından ilgili olmalı. Bu gelişmeleri görmezden gelirsek, geleceği planlama ve kaynaklarımızı etkin yönetme konusunda ciddi boşluklar oluşturabiliriz.

Olasılık hesapları kadar büyük verinin ehlileştirilmesi ve yapılandırılarak malumata ve bilgiye dönüştürülmesinde makine öğreniminden yararlanmamız gerekmektedir; bunun için gerekli algoritmalara ihtiyacımız vardır. Bir iş yeri yönetimi, etkin bir yönetişim hedefliyorsa, algoritma oluşturma konusunu gündeminde sıcak tutmalıdır.

Gerçekliğiniz değişir

Veri-odaklı karar verebilmek için varsayımlar üreterek yeni zihni modeller oluşturmak gerekiyor. Zihni model oluşturduktan sonra bağlamı içinde malumatı bilgiyi, bilgiyi anlamaya, anlamlandırdıklarımızı da maddi ve kültürel ürünlerle dönüştürerek anlamlandırmaya yönelmeliyiz.

İş dünyasının yöneticileri karar vermeyi döviz kurları, faiz oranları, büyüme rakamları, borsa hareketleri, para değerleri, siyasi oluşumlar gibi alanlara sıkıştırırlarsa, buzdağının asıl görünmeyen büyük gövdesini ihmal etmiş olur.

Hawking'ın ünlü saptamasını bir kez daha anımsayalım: "Gerçeklik diye bir şey yoktur; zihni modele göre gerçeklik vardır. Zihni modelinizin varsayımlarını değiştirirsiniz, gerçekliğiniz de değişir."

Bilgisayar kapasitelerinin her 18 ayda bir katlandığını söyleyen Moor Yasası'nın bile aşıldığı sıklıkla tartışılıyor. Teknolojinin doğrusal değil, üstel büyüdüğü bir zaman kesindeyiz… Değişmelerin hızı ve yönü hepimizi, yaşam biçimimizi ve yaşam tarzlarımızı, yönetişimin esas ve usullerini de etkiliyor.

İş dünyası insanlarının kendilerine yatırım yapmaları gereken temel konular arasında "veri-odaklı karar üretme" hiç bir dönemde bugünkü kadar derin etkiler yapmadı…

Şimdi kendimize yatırım yaparak, her an uyanık olmamız ve uyanık kalmamız gerekiyor.

Dolarizasyon

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) Üyesi, Dünya Gazetesi Yazarı

Türkçe literatürde dolarizasyon kavramı ile eş anlamlı olarak genellikle "para ikamesi" kavramı kullanılmaktadır. Dolarizasyon paranın değer saklama, hesap birimi olma ve ödeme aracı olma gibi temel işlevlerini yerine getirmek üzere, yabancı paranın yerli paranın yerini almasıdır.

Özellikle 1990'lı yıllarda Türkiye'nin de içinde bulunduğu çok sayıda ülke ciddi ekonomik krizlerle karşı karşıya kalmıştır. Meksika krizi (1994), Asya krizi (1997), Rusya krizi (1998), Brezilya krizi (1999), Türkiye'deki krizler (1999 ve 2001), Arjantin'deki Çöküş (2001) bu krizlerin başlıca örnekleridir. Krizler politika yapıcıların ve uygulanan iktisadi politikaların şiddetli bir şekilde sorgulanmasına ve yeni arayışların ortaya çıkmasına neden oldu.

Söz konusu krizlerden bir yandan sabit kur rejimleri sorumlu tutulurken, diğer yandan uluslararası finansal yapıyı yeniden şekillendirmek için çeşitli öneriler ileri sürülmüştür.

Bunlar IMF'yi feshederek sermaye akımlarına kontrol uygulanmasından, küresel düzeyde bir son borç verme merciinin yaratılmasına kadar uzanan bir dizi öneriyi kapsamaktadır. Önerilerin en dikkat çekenlerinden bir tanesi ise gelişen ülkelerin kendi paralarından tamamen vazgeçmeleri ve ileri bir ülkenin parasını yasal para olarak kabul etmeleridir. Bu öneri "dolarizasyon" olarak bilinmektedir ve az sayıda olmakla birlikte etkileri gittikçe artan bir gurup iktisatçı tarafından ileri sürülmektedir.

"Para ikamesi"

Türkçe literatürde dolarizasyon kavramı ile eş anlamlı olarak genellikle "para ikamesi" kavramı kullanılmaktadır.

Dolarizasyon paranın değer saklama, hesap birimi olma ve ödeme aracı olma gibi temel işlevlerini yerine getirmek üzere, yabancı paranın yerli paranın yerini almasıdır.

Tanımı netleştirmek açısından dolarizasyonun türlerini açıklamakta fayda vardır. Dolarizasyon olgusu gayri resmi dolarizasyon, yarı resmi dolarizasyon ve resmi dolarizasyon olmak üzere üç türe ayrılmıştır.

► **Gayri resmi dolarizasyon:** Genellikle yurt dışında tutulan yabancı hisse senetleri ve diğer parasal olmayan varlıklar, yurt dışındaki yabancı mevduatlar, yurt içi bankacılık sistemindeki yabancı mevduatlar, cüzdanlardaki ya da yastık altındaki yabancı banknotlar mevcutsa, gayri resmi dolarizasyonun varlığından söz edilir. Birçok çalışmada geçen "para ikamesi" kavramı, dolarizasyonun gayri resmi dolarizasyon aşamasına ya da türüne tekabül etmektedir.

► **Yarı resmi dolarizasyon:** Bu tür dolarizasyonda yabancı para yasal kabul görmekte ve banka mevduatlarındaki payı yüksek olmaktadır, ama bununla birlikte ücret, vergi ödemelerinde ve günlük harcamalarda yerli paranın yanında ikincil bir rol oynamaktadır.

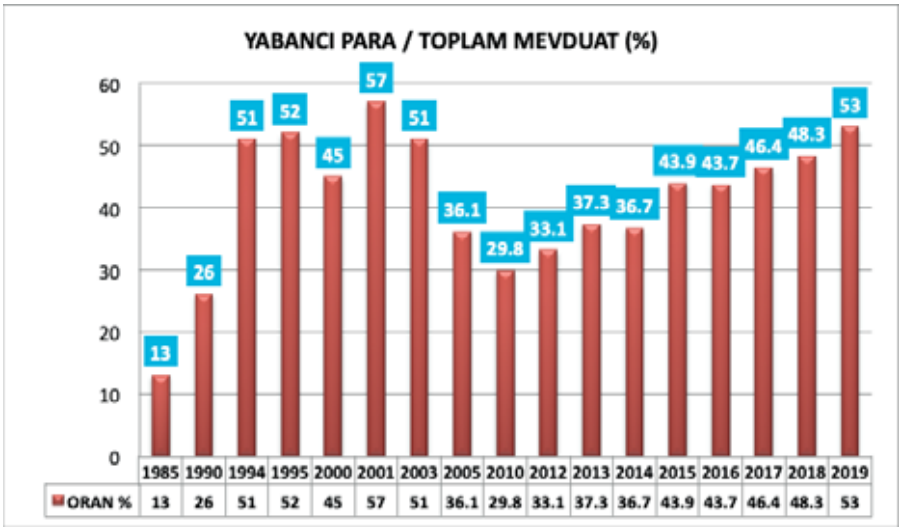
► **Resmi dolarizasyon ya da tam dolarizasyon:** Yabancı para yasal olarak özel ve hâkim bir statüye sahip olduğunda ortaya çıkmakta, bu durumda hükümet yabancı parayı yasal anlamda kabul etmekte ve kendi ödemelerinde kullanmaktadır.

Bir ülkede yabancı bir para birimi, paranın değer saklama, hesap birimi olma, ödeme aracı olma şeklindeki üç klasik fonksiyonundan birini yerine getirmede kullanılıyorsa, o ülkede kısmi dolarizasyon vardır. Türkiye gibi birçok gelişmekte olan ülkelerde kısmi dolarizasyon yaşanmaktadır. Bu ülkelerde dolar mevduatları toplam mevduatların %30'unu geçmiştir. Bir ülke, madeni para dışında kendi parasının kullanımını tamamen bırakırsa, o ülkede tam dolarizasyondan bahsedilir.

Dolarizasyonun başlıca nedenleri

Tekrarlayan yüksek enflasyon ve yerli paranın devalüasyonundan/yıpranmasından sonra, halk yerli parayı güvenilir bir değer saklama aracı olarak görmemekte; bunun yerine yabancı parayı ya da yabancı paraya göre belirlenen varlıkları tutmayı tercih etmektedir. Aynı şekilde halk uzun vadeli borç işlemlerini yerli parayla gerçekleştirmekte isteksiz davranmaktadır. Çünkü insanlar yerli paranın gelecekteki satın alma gücüne yönelik tahminleri sonucunda, yerli paraya güvenlerini kaybetmekte ve bunun soncunda finansal işlemler dolara bağlı olarak belirlenmektedir. Enflasyon yüksek ve değişken olduğunda, güvenilir enflasyon ölçümleri mevcut olmadığında, yerli para ile enflasyona endekslenmiş anlaşmalar yapmak yerine, yabancı para ile anlaşmalar yapmak daha kolay olmaktadır. Enflasyon yüksek iken, fiyatları yerli paraya göre sık sık ayarlamak yerine, yabancı bazında fiyat oluşturmak daha kolay olmaktadır.

Dolarizasyonun nedenlerin tümünün altında yerli paraya duyulan güvensizlik yatmaktadır. Bunun temel nedeni ise, uygulanan yanlış iktisadi politikalar sonucun-

da ortaya çıkan ekonomik ve finansal krizlerle, para krizlerinin yarattığı sorunlardır.

Grafik 1 incelendiğinde 2003 yılında %51 olan Döviz Mevduat/Toplam Mevduat oranının 2012'ye kadar düşme eğiliminde olduğu, ancak bu tarihten günümüze tekrar artma eğilimine geçtiği görülmektedir. Grafikteki en dikkat çekici nokta 2015 ve 2019 yılları itibarıyla yine dövize yönelme oranının yani dolarizasyon eğiliminin birden artmış olmasıdır. Ülkedeki enflasyon oranının yeniden artmaya başlaması, jeopolitik risklerdeki artış ve savaş beklentisi ve tüketici güvenindeki azalma bunun başlıca nedenlerindendir.

Toplam mevduatlar içerisinde TL'nin payının en düşük olduğu ve dövizin payının en yüksek olduğu dönem, 2001 krizini takip eden dönemdir. Ancak ekonominin istikrara kavuşmaya başlamasının ardından TL'nin toplam mevduatlar içindeki payı artmaya, dövizin payı azalmaya başlamıştır. Yani tersine dolarizasyon süreci başlamıştır.

Merkez Bankası'nın açıklamalarına göre bu oranın yükselmesinin en önemli nedeni, döviz kuru piyasalarında ortaya çıkan oynaklığın, hane halkının döviz talebini etkilemesi ve tasarrufların döviz cinsinden yapılmasıdır. Ayrıca enflasyon oranındaki yükselmenin TL'den kaçışa neden olması da tasarrufların döviz cinsinden yapılması ve döviz mevduatlarının toplam mevduatlar içindeki payının artması sonucunu doğurmaktadır.

Türkiye'deki dolarizasyon riskinin ekonomideki etkilerini minimal düzeye düşürebilmek için;

► Siyasi alanda "istikrarsızlık" ve risk algısının olmadığı bir ortam ve istikrarlı bir ekonomi yönetimi,

► Enflasyonun, sosyo-ekonomik açıdan gelişmiş ülkelerdeki düzeyi yakınsayan yüzde 2- 3'lere çekilmesi,

► Mevduat ve diğer TL tasarruf araçlarına enflasyonun bir miktar üzerinde faiz getirisinin sağlanması,

► Özel sektörün döviz cinsi yükümlülüklerinin minimize edilmesi, döviz pozisyon açıklarının kapatılması ya da tolere edilebilir düşük düzeye çekilmesi,

► Ekonomiyle ilgili plan, program vb. metinlerde gerçekleştirilebilir hedefler konulması, bu hedeflere bağlı kalınması ve ulaşmak için en üst çabanın gösterilmesi,

► Devletin yurt içi borçlanmalarını tamamen TL cinsinden yapması, dövize endeksli borçlanmaması, ya da bu konuda önlem alınması,

► Kayıt dışı ekonominin üzerine gidilerek küçültülmesi. Ekonomik faaliyetlerin tamamına yakınının kayıt içine alınması için gayret gösterilmesi.

► Cari açığın kapatılmasına yönelik olarak, ülkenin döviz gelirlerini artırıcı, döviz giderlerini kısıcı etkin politikalar geliştirilmesi,

► Sağlıklı işleyen bir ekonominin temel şartı olan yüksek katma değerli üretime ve ihracata dayalı bir ekonomik yapının inşası,

► Sanayi üretiminde ithal girdiye bağımlılığının hızla azaltılması, yerli ara malı sektörlerin teşvik ve desteklerle geliştirilmesi, bu sayede ihracatın katma değeri artırılarak ülkeye bu yolla net döviz girdisinin artırılması,

-Yurttaşlarda ithal ürün yerine yerli ürünleri tercih etme konusunda farkındalık yaratılması gibi önlemlerin alınması gerekiyor.

Son söz olarak ülkemizde diğer dolarizasyon yaşayan ülkelerden ayıran temel özelliklerden biri de Euro kullanılmasıdır. Ülkemizdeki ekonomik aktivite içinde 2,5 para biriminin kullanıldığını vurgulamakta fayda var.

TOBB ETÜ GARAJ'DAN YENİ BİR GİRİŞİMCİLİK BAŞARISI DAHA!

TOBB ETÜ Garaj, destek sağladığı start-up firmalarının yeni bir girişimcilik başarısı ve hikayesine daha ev sahipliği yapıyor. Karınca Teknoloji, geliştirdiği iki hizmetle yeni nesil video görüntü aktarım teknolojilerinde küresel yarışa dahil oldu.

Faaliyetlerini TOBB ETÜ Garaj'da sürdüren yazılım şirketi Karınca Teknoloji, 'Ant Media Server' hizmetiyle iki boyutlu görüntü teknolojisine yeni bir anlayış ve hız getirdi. 'Ant Media Server' internet üzerinden bire-bir ya da bir kaynaktan çok sayıda kişiye görüntülü yayın yapmaya yönelik teknolojide, gecikme süresini bir saniyenin altına indirmeyi başardı. 'Ant Media Server' ile artık; internet üzerinden canlı yayınlar (endüstriyel yazılımlar dışında ya da karşılıklı olarak programları kurmaya gerek duyulmadan) internet tarayıcıları üzerinden yapılabiliyor.

'Spaceport' ile canlı yayın içinde gezinmek mümkün

Karınca Teknoloji'nin diğer ürünü ise üç boyutlu görüntünün iletiminde ve kullanılmasında öne çıkıyor. Şirket görüntünün üç boyutlu olması yanında, izleyicinin yayının içinde hareket etmesini sağlayacak 'Üç Boyutlu Volumetric Video' hizmeti sağlıyor. Peki bilinen üç boyutlu görüntü ile 'volumetric' üç boyutlu görüntü arasında ne fark var? Karınca Teknoloji'den Oğuz Mermerkaya, 'Spaceport' adını verdikleri hizmet hakkında "Artık yeni bir evreye gelindi. Seyircilerin yayının içinde gezinmesi, örneğin bir konserde, boks maçında istediği noktadan hatta hakemin, şarkıcının yanında durması mümkün. Bu yayına imkan sağlayacak çalışmayı yürütüyoruz ve dünyada birkaç örnekten biriyiz" dedi.

Karınca Teknoloji dünyadaki üç firmadan biri

'Spaceport'un ilk versiyonunun Haziran ayında hazır olması beklenirken bu proje, Avrupa Birliği'nden Faz-1 (teknoloji geliştirme) desteğini aldı. Faz-2'de ürünün geliştirilmesi için verilecek 1 milyon Euro'ya kadar çıkabilecek desteğin de en önemli adaylarından…

Dünyada halen birisi Microsoft'un yan şirketi olmak üzere; Karınca Teknoloji'den başka iki firma bu alanda ilerleme sağlamış durumda. "Spaceport", dünyada çok az şirketin katılabildiği bu yarışta, Türkiye'yi ön sıralara taşıdı. Mermerkaya, ürünü satmak için ilk pazar olarak spor ve eğlence sektörünü düşündüklerini, çünkü esas "volumetric" etkiyi sağlayan derinlik kameralarına bu sektörlerde yatırım yapılabileceğini vurguladı.

TOBB ETÜ Garaj nedir?

TOBB ETÜ Garaj, girişimci adaylarının iş fikirlerini, mentorların desteğiyle gelir elde edilebilir bir iş modeline dönüştürme ve proje çıktılarını pazarlama sürecine ilişkin çalışmalar ile ağırlıklı olarak teknoloji odaklı projelerin yürütüldüğü ön kuluçka ve kuluçka merkezidir. TOBB ETÜ Garaj hakkında ayrıntılı bilgi almak için: http://etugaraj.org/

'Ant Media Server' 37 ülkede kullanılıyor

Karınca Teknoloji'nin gerek 'Ant Media Server', gerekse 'Spaceport' ürününün son tüketiciye yönelik olmadığını vurgulayan Mermerkaya, "Bizim iş modelimiz şirketten şirkete (B2B) bir model. Yani bir kişiden bir kişiye, ya da bir kişiden milyonlara video aktarmak isteyen bir şirket, kendi uygulaması üzerinden bizim alt yapımızı kullanıyor. 'Ant Media Server', halen 37 ülkede kullanılıyor. Amazon ve Microsoft Azure üzerinde çalışıyor. 'Nokia-ABD'ye teknoloji satıyoruz. Rakiplere göre çok daha hızlı ve web tarayıcılar üzerinde çalışan bir görüntü aktarım hizmeti verebiliyoruz. Görüntü aktarmak, etkileşimli video konferans-görüşme yapmak, yayın yapmak, canlı yayın eklentisi kurmak isteyen her firma bunu kullanabilir" dedi.

Mermerkaya, Karınca Teknoloji olarak hali hazırda üç alanda rakiplerinin önüne geçtiklerini anlatarak, bunları şöyle sıraladı:

"En önemli unsur, klasik video aktarımında gecikmeyi bir saniyenin altına indirmemizdir ki rakiplerimize bu anlamda büyük üstünlük sağladık. Diğer yandan görüntünün kaynağı ister IP kamera, ister bir başka tür kamera olsun; alınan görüntüyü uygun formata çevirip iletebiliyoruz. Üçüncü üstünlüğümüz ise çok yüksek çözünürlüklü bir kamera ile görüntü alınsa da, seyredecek kişinin uygun donanımı yoksa, 'Ant Media Server'ın bu yayını alıcının seyredebileceği çözünürlüğe indirebilmesidir. Görüntülerin güvenliğini de uçtan uca şifreleme ve istenirse tek kullanımlık şifre ile destekliyoruz."

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

TOBB ETÜ ÖĞRENCİLERİNE BREXİT KONFERANSI

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Sir Dominick Chilcott, TOBB ETÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nün Diplomasi ve Barış Semineri'ne katılarak ülkesindeki Brexit sürecine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Büyükelçi Chilcott, TOBB ETÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nün Diplomasi ve Barış Semineri'ne katılarak "Brexit Referandumu Sonrası İngiltere-Türkiye İlişkileri" konulu bir konferans verdi. İki ülkenin birçok nedenden ötürü tarih boyunca iyi ilişkilere sahip olduğunu vurgulayan Chilcott, İngiltere'nin Türkiye'yi müttefik olarak gördüğünün altını çizdi. Chilcott, İngiltere'nin, Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecine en güçlü destek veren ülkelerden biri olduğuna dikkat çekerek, üyeliğin sadece Türkiye için değil, Avrupa için de faydalı olacağı değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, çok sayıda bakanla Mayıs 2018'de İngiltere'ye resmi ziyaret gerçekleştirdiğini hatırlatan Chilcott, "Bu ziyaret, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Türk hükümeti için İngiltere ile ilişkilerin öneminin bir sinyaliydi" dedi. İngiltere ve Türkiye arasındaki karşılıklı üst düzey ziyaretlerin, iki ülke arasında var olan ilişkilerin önemine işaret ettiğini söyleyen Chilcott, ikili ticaretin de ilişkilerde önemli bir faktör olduğunu belirtti.

"Türkiye'de çok sayıda İngiliz şirketi faaliyet gösteriyor"

Chilcott ülkesinin, Türkiye'nin ikinci büyük ihraç pazarı olduğuna işaret ederek, "Biz, Rusya ve Çin'e sattığımızdan daha fazla malı Türkiye'ye satıyoruz" ifadesini kullandı. Türkiye'de büyük çapta çok sayıda İngiliz şirketin faaliyet gösterdiğini belirten Chilcott, aynı şekilde İngiltere'de de önemli birçok Türk şirketin bulunduğunu ve başarılı çalışmalar yürüttüklerini dile getirdi. Büyükelçi Chilcott, iki ülke arasındaki ilişkilerin bir diğer önemli ayağının, turizm olduğunu vurgulayarak çok sayıda İngiliz turistin Türkiye'yi ziyaret ettiğini kaydetti. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından İngiltere'den Türkiye'ye gelen turist sayısının ciddi şekilde düştüğünü söyleyen Chilcott, "2018'de Türkiye'yi ziyaret eden İngiliz turist sayısının (darbe girişiminden) önceki seviyeye hatta belki de daha yukarı çıktığını söylemekten memnuniyet duyuyorum" dedi. Chilcott, Türkiye ve İngiltere'nin terörle mücadele alanında da birlikte çalıştığını belirterek, "Biz, hukuk kuralları içerisinde PKK'nın para toplama gibi aktivitelerini engellemek için her şeyi yaptık ve bunun da Ankara'da takdirle karşılandığını düşünüyorum" diye konuştu.

Konuşmasında Brexit referandumuna da değinen Chilcott, ülkesinde birçok kişinin referandum öncesi AB'den ayrılma kararı almayacağını düşündüğünü, buna karşılık çok az kişinin İngiliz halkının ayrılma yönünde oy kullanacağını tahmin ettiğini söyledi. Chilcott, Brexit referandumu sonrası ortamda hala belirsizlik havasının hakim olduğunu ve tam bir tanımın yapılamadığına işaret ederek, şunları kaydetti:

"Biz, AB kuruluşlarından ayrılmamıza rağmen Avrupa'dan bağlantımızı kesmiyoruz. Biz, kuruluşlar dışında mümkün olan maksimum bağlantı istiyoruz. AB ile gelecekte sadece ticaret ve ekonomi değil, aynı zamanda güvenlik ve dış ilişkiler gibi birçok alanda da iş birliğini kapsayan derin ve özel ortaklık istiyoruz."

Büyükelçi Chilcott, ülkesinin 29 Mart'ta AB'den ayrılmasının ardından 21 aylık geçiş sürecinin olduğu ifade ederek, "(İngiltere AB'den ayrıldıktan sonra) İngiltere, kendi kaderini belirlemede daha fazla sorumlu olacak. Bu nedenle, diğer ülkelerle ikili ilişkilerimizi geliştirmek için daha fazla çaba sarf etmek zorundayız" diye konuştu.

"Suudi Arabistan reformlar için teşvik edilmeli"

Dominic Chilcott, ülkesi ve Suudi Arabistan arasındaki ikili ilişkilere değinerek, Suudi Arabistan'ın, İngiltere ve Ortadoğu'daki birçok ülke için önemli ortak olduğunu söyledi. Chilcott, İngiltere'nin, Suudi Arabistan ile çok önemli savunma sektörü ilişkisine sahip olduğunu vurgulayarak, Suudi Arabistan'ın, ülkesinin müttefiki olduğuna işaret etti.

Chilcott, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin, herkeste şok etkisi yarattığını hatırlatarak, bu tarz bir davranışın kabul edilemeyeceğini, buna verilecek doğru yanıtın ise Suudi Arabistan'ın bu tarz yollara başvurmasını engelleyecek gerekli reformları yapmasının teşvik edilmesi olduğunu söyledi.

Suriye'de yaşanan son gelişmelere ilişkin de Chilcott, diğer birçok ülke gibi İngiltere'nin de Suriye'nin toprak bütünlüğünden yana olduğunu kaydetti. Chilcott, Suriye'de barış, istikrar ve iç savaşın sona ermesinden yana olduklarının altını çizdi. Chilcott, ABD Başkanı Donald Trump'ın, askerlerini Suriye'den çekeceğini yönündeki açıklamalarına ilişkin, "ABD çekilecekse, Suriye'deki rejim veya DEAŞ'ın, kendilerini yeniden tesis etmesine ya da daha fazla güç ve kontrol kazanmasına fırsat verilmeyecek şekilde olmalı" dedi.

Televizyonunuz bilgi mi sızdırıyor?

IoT cihazlarının siber saldırılarda giderek artan biçimde kullanılması Japonları harekete geçirdi. Japonlar, yeni nesil televizyon, buzdolabı ya da fırın gibi internet bağlantılı 200 milyon cihazın güvenliğini test etmeye karar verdi.

Özellikle IoT cihazları, siber suçlular için ne yazık ki kolay lokma olarak değerlendiriliyor. Varsayılan, değişmeyen ve zayıf şifreler; savunmasız gömülü firmware (ürün yazılımı), ayrıca güncelleme yamalarının olmaması, internet bağlantılı bu cihazları riske açık hale getiriyor.

Avrupa merkezli bilgi güvenliği kuruluşu ESET'in edindiği bilgiye göre Japonya'da 2017'de gerçekleştirilen siber saldırıların yarısından fazlasında akıllı cihazlar hedeflendi veya kullanıldı. Bu durum yetkilileri harekete geçirdi. Ülkenin ulusal yayın kuruluşu NHK World'in yaptığı duyuruya göre Japonya, ülkede bulunan yaklaşık 200 milyon nesnelerin interneti (IoT) cihazının güvenliğini test etme amaçlı bir planı onayladı.

Denetim nasıl işleyecek?

Varsayılan ve yaygın olarak kullanılan şifrelerin listeleriyle donatılmış olan Japonya Ulusal Bilgi ve İletişim Teknolojisi Enstitüsü (NICT) çalışanları, rastgele seçilen akıllı cihazlara giriş yapmaya çalışacaklar. Hem ev hem de iş ağlarındaki router cihazlar ve web kameraları öncelikle incelenecek. Bu kurum daha sonra internet servis sağlayıcıları ve yerel yetkililerle çalışacak; böylece güvenli olmayan cihazların sahipleri bilgilendirilebilecek ve akıllı teknolojilerin kontrol altına alınması sağlanacak.

Router güvenliğine dikkat

Savunmasız IoT cihazlarıyla ilişkili tehditler, geçen yıl VPNFilter olarak bilinen kötü amaçlı bir yazılımla yakın zamanda tecrübe edildi. Yarım milyon router cihazı tehlikeye atılmış ve ABD Federal Araştırma Bürosu (FBI) konuyla ilgili uyarıda bulunmuştu. ESET de "Modeminizi kapatıp açın" diyerek, geçici bellekte saklanan bu tehdidin silinmesine yönelik ilk önlemi paylaşmıştı.

Kasım 2018'de kabul edilen bu büyük ölçekli testin önünü açan yasa, beş yıllık bir süreyi kapsayacak. Tokyo, 2020'de Yaz Olimpiyatları'na ev sahipliği yapacak ve şüphesiz, her büyük uluslararası etkinlikte olduğu gibi burada da tehdit aktörleri yine etkin olmaya çalışacak.

Japonya Ulusal Bilgi ve İletişim Teknolojisi Enstitüsü, IoT cihazlarının 2017'de Japonya'da tespit edilen siber saldırıların yüzde 54'ü tarafından hedeflendiğini açıkladı.

Gizlilik kaygısı var

Proje sırasında toplanan verilerin güvenliği, veri kayıplarıyla ilgili konuların giderek sıklaştığı bir süreçte ayrı bir endişe kaynağı haline geldi. Gelişmeler üzerine NICT araştırmacısı Daisuke Inoue, NHK World'e yaptığı açıklamada, kurumun herhangi bir veri sızıntısını önlemek için elinden geleni yapacağını ifade ederek endişeleri gidermeye çalıştı.

Sıra **Galaxy Note 10'da!**

Galaxy S10 ailesi resmi olarak tanıtıldıktan sonra şimdi de sıra Samsung Galaxy Note 10'a geçti. Ayrı bir 5G versiyonunun da tanıtılacağı söylenen Samsung Galaxy Note 10, 6,66 inç boyutunda 4K AMOLED ekran üzerine kuruluyor. DaVinci kod adıyla geliştirme sürecinde olan telefon, gücünü Snapdragon 855 işlemciden alıyor. Kesin olarak ekrana entegre ön kamera ve ultrasonik parmak izi sensörüyle geleceği açıklanan Note 10, alınan bir patente göre bünyesinde kamera yer alan bir S Pen kalem ile karşımıza çıkabilir.

SanDisk'ten 1 TB'lık microSD **hafıza kartı**

Western Digital, Mobil Dünya Kongresi'nde 1 TB'lik Ik UHS-I microSDXC kartını tanıttı. Hafıza kartı 1 TB'lık kapasitesiyle fark yaratıyor. Özellikle 4K video kaydı yapan kullanıcılara yönelik geliştirilen kart, hem yüksek depolama kapasitesi hem de güçlü performans sergiliyor. 90 MB/saniye maksimum yazma hızı sunan microSD kartın okuma hızı ise 160 MB /saniye. Günümüzün akıllı telefonları ve kameraları, seri çekim modu özellikleri ve 4K çözünürlük gibi özellikler sayesinde kullanıcıların yüksek kaliteli içerik oluşturmalarına izin veriyor.

Tarımda "e-Çiftçi" dönemi

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından geliştirilen ve çiftçilerin destekleme başvurularını kolaylıkla yapmasını sağlayacak e-Çiftçi Portalı uygulamaya girdi. Portal ile çiftçiler, pek çok konuda bilgiye ulaşmanın yanında, destekleme başvurularını da buradan gerçekleştirebilecek. Konuya ilişkin açıklama yapan Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli şu bilgileri verdi: "e-Çiftçi, tarımsal alanda faaliyet gösteren çiftçilerin işletmeleriyle ilgili bilgilerin yer aldığı ve bu bilgilere, bilgisayar ve mobil cihazlar üzerinden erişebilmelerine imkan sağlayan bir portaldır. e-Çiftçi Portalı'na giriş yapan kullanıcı, işletmesinde kayıtlı tarım arazileri, bu parseller üzerinde kayıtlı olan ürün ile sahip oldukları hayvanların ırk, yaş ve cinsiyet bilgilerine ulaşabilecek. Ayrıca kullanıcılar, işletmelerinde kayıtlı büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar ile ilgili doğum, ölüm, hastalık, satış gibi bildirimlerini uygulama üzerinden yapabilecek ve hayvanlara yönelik tüm veteriner işlemlerini de takip edebilecek"

En kapsamlı tarım bilişim alt yapılarından biri

Portal üzerinden girilen bildirimlerin anlık olarak bakanlığın ilgili birimine ulaşacağına işaret eden Bakan Pakdemirli, çiftçilerin, bitkisel ve hayvansal üretim faaliyetlerine yönelik destekleme başvurularını portal üzerinden yapabileceğine ve aldığı tüm destekleme bilgilerine ulaşabileceğine dikkat çekerek, şunları kaydetti:

"Çiftçiler, yapmış olduğu tarımsal faaliyetlere ait geçmişten bugüne kadar olan bilgilerini portal üzerinden raporlayabilecek. Bakanlık birimleri, bu uygulama üzerinden gerekli duyduğu konularda çiftçilere bildirimler göndererek onlarla anlık iletişim kurabilecek. Portal, 2 milyon 132 bin işletme, 33 milyon tarım parseli ve 64 milyon 700 bin baş (büyükbaş ve küçükbaş) hayvan varlığıyla birlikte kayıtlı ürün çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda dünyanın en geniş ve en kapsamlı tarım bilişim alt yapılarından biri olma özelliğine sahip."

Gerçekliğin yeni boyutuyla tanışın

Microsoft, MWC 2019 kapsamında uzun süredir geleceği belirtilen HoloLens 2 başlığını tanıttı. Tam 3.500 dolar fiyatı bulunan Microsoft HoloLens 2, iş yerlerine ve kurumsal alana yönelik tasarlanmış bir cihaz. İlk modelden daha geniş bir görüş açısı bulunan başlık, firmaya göre her göz için 720p televizyondan 4K bir modele geçilmiş kadar kalite farklı getiriyor. Retinayı takip ederek sanal dünyada nereye baktığınızı belirleyen ürün, ilk sürümden daha konforlu bir seçenek oluşturuyor.

Yerleşik ToF sensörüyle ortamın derinliğini kolaylıkla algılayabilen ürün, gerçek ortama oldukça gerçekçi sanal objeler yerleştirebiliyor. Bunu benzerlerinden çok daha iyi yapan Microsoft HoloLens 2, gerçekçi sanal eğitimler için harika görünüyor.

Tasarımıyla göz dolduran **yeni dizüstü**

Huawei, dizüstü bilgisayar pazarında daha büyük oynamak istiyor. İşte bunun için firma ürün gamına yeni MateBook 14 modelini de ekledi. Oldukça şık bir tasarımı bulunan dizüstü, 1.49 kg ağırlığa sahip. MateBook X Pro ile aynı gövdeyi paylaşan model, 13,9 inç ekranında 2160 x 1440 piksel çözünürlük sunuyor. IPS teknolojisine sahip bu ekran dokunmatik olarak da çalışıyor. En üst seviyede 8. jenerasyon Intel Core i7-85650U işlemci ve Nvidia GeForce MX250 ekran kartı ile alınabilen model, 512 GB PCI-e SSD ve 16 GB RAM ile donatılabiliyor. Özel fan tasarımıyla ısınma sorunu yaşatmadığı belirtilen Huawei MateBook 14, birçok tam boyutlu giriş çıkış portunu bünyesinde taşıyor.

57.4W piliyle aralıksız 15 saat video oynatabilen model, üç farklı renk seçeneğiyle elde edilebiliyor. Kamerası klavyesine gizlenen dizüstü bilgisayar, ekran gövde oranı açısından sınırları zorluyor.

Reflü hastalığı

Uzun süreli reflü hastalığından muzdarip olanlar veya 40 yaş üzerinde reflü şikayetleri yeni başlayan bireylere hastalığın tanısının konması ve ayırıcı tanı yapılması açısından mutlaka endoskopi uygulanmalıdır

Gastroözofagiyal reflü hastalığı, mide içeriğinin yemek borusuna geri kaçması olarak tanımlanmaktadır. Toplumda her beş kişiden birinde görülebilen yaygın bir hastalıktır. İnsan midesinde özellikle yemek sonrasında kuvvetli bir asit ve bununla birlikte sindirim için gerekli enzimler üretilmektedir. Asit ve bu enzimler midede herhangi bir hasar oluşturmazken yemek borusu bu maddelere karşı hassastır. Bu nedenle mide içeriğinin yemek borusuna geri kaçması bu organda hasara neden olabilmektedir.

Aslında her insanda zaman zaman mide içeriğinin yemek borusuna geri kaçması yani reflü olabilir ancak Görh diyebilmek için reflü durumunun bireyde yaşam kalitesini bozacak semptomlara veya komplikasyonlara yol açmış olması gerekir.

Hastalığın nedenleri nelerdir?

TOBB ETÜ Hastanesi Gastroenteroloji Uzmanı Doç. Dr. İsmail Hakkı Kalkan da Reflü hastalığı ile ilgili deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı. "Mide ile yemek borusu arasında alt yemek borusu sfinkteri adı verilen kas yapısında bir kapak bulunmaktadır. Bu kapak lokmaların yutulması dışında genellikle kapalıdır. Bu kapağın fonksiyonunda bozulma veya gün içinde yaşanan geçici gevşemelerinin sayısında artış Görh ile sonuçlanabilir. Bu sfinkter gevşemelerindeki artışı veya fonksiyon bozukluğunu tetikleyebilecek çeşitli faktörler belirlenmiştir.

Bunlar;

- ▶ Aşırı yemek sonrası uzanma
- ▶ Obezite
- ▶ Gebelik
- ▶ Bazı ilaçlar (Trisklik antidepresanlar, antihipertansifler -kalsiyum kanal blokerleri - v.b.)
- ▶ Sigara
- ▶ Çikolata
- ▶ Yağlı yiyecekler
- ▶ Fermente alkol ürünleri
- ▶ Gazlı içecekler

Belirtileri nelerdir?

● Göğüste yanma hissi (Sternum- imam tahtası - denen göğüs ön duvarındaki ke-

miğin hemen arkasında olan yanma hissi)
● Regurjitasyon (Mide içeriğinin ağza gelmesi)
● Boğazda yanma, boğaza asit gelmesi
● Mide veya göğüs ağrısı
● Yutmada güçlük
● Boğaz ağrısı, sabah seste kalınlaşma
● Açıklanamayan öksürük

Tanısı nasıl konulur?

Uzun süreli reflü hastalığından muzdarip olanlar (Beş yıl veya daha uzun süre) veya 40 yaş üzerinde reflü şikayetleri yeni başlayan bireylere hastalığın tanısının konması ve ayırıcı tanı yapılması açısından mutlaka endoskopi yapılmalıdır. Bunların dışında kilo kaybı (istem dışı son altı ayda vücut ağırlığının yüzde 10'dan fazlasının kaybedilmesi), yutma güçlüğü olanlar veya ağrılı yutma tarifleyenler, demir eksikliği anemisi olan erkekler veya menopoz sonrası demir eksikliği anemisi olan kadınlar, mide kanaması hikayesi olanlara da mutlaka endoskopi yapılmalıdır. Endoskopi, günümüzde bilinçli anestezi denen yöntemle hastalar için oldukça konforlu bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Bunun dışında şikâyeti yeni başlamış genç erişkin bireylerde endoskopi öncesi medikal tedavi (proton pompa inhibitörü adı verilen midedeki asit pompalarını bloke eden ilaçlar) denenmesi daha uygun olacaktır.

Endoskopi esnasında her zaman reflüye ait bulgular olmayabilir. Bu durumda tanıyı doğrulamak amaçlı 24 saatlik pHmetri denen bir cihazla yemek borunuzun alt ucundaki asit düzeyi (pH) ince tel gibi bir katater sayesinde ölçülmekte ve bu pH ölçümleri de belinize takılan bir kaydedici cihaz tarafından 24 saat boyunca depolanmaktadır.

Hastalığın tedavisi

Proton pompa inhibitörü (omeprazol, lansoprazol, pantoprazol, esomeprazol ve rabeprazol) denen güçlü etkili ilaçlar günümüzde Görh tedavisinde birinci seçenek olarak yerini almıştır. Bu ilaçlar midedeki asit üretiminin son basamağını bloke ederek etki etmektedir. Bu ilaçlar Görh tedavisinde sekiz hafta boyunca günde iki doz kullanıldıktan sonra endoskopik bulgulara göre tedavinin süresi ve dozu doktorunuz tarafından belirlenmektedir.

Cerrahi tedavi, Görh olduğu endoskopik olarak veya 24 saatlik pHmetri ile iyi dökümante edilmiş bireylerde, proton pompa inhibitörlerini tolere edemeyen veya uzun süre kullanmak istemeyen bireylerde tercih edilmelidir.

Komplikasyonları nelerdir?

Görh hastalarının büyük bir çoğunluğunda, özellikle uygun tedavi alan olgularda ciddi komplikasyonlar gözlenmez. Tedavisiz ve kontrolsüz Görh'ü olanlarda;
► Ülserler
► Yemek borusunda darlık
► Sık zatürre, astım
► Barrett özofagus adı verilen yemek borusu yüzeyini döşeyen tabakanın intestinal (incebağırsakta gözlenen) dokuya benzer yapısal dönüşümü gözlenebilir. Bu komplikasyon nadir de olsa kansere dönüşme riski taşımaktadır. Bu risk uzun süre kontrolsüz ve tedavisiz reflüsü olanlarda daha fazladır.

TOBB ETÜ Hastanesi Gastroenteroloji Uzmanı Doç. Dr. İsmail Hakkı Kalkan

Hastanın uyması gereken kurallar var mıdır?

Görh tedavisinde yaşam tarzı değişiklikleri büyük önem arz etmektedir. Bu önlemleri sıralayacak olursak;
■ Gece geç saatte yemek yememek gerekir.
■ Akşam yemeği ile uyku arasında en az üç saatlik bir zaman dilimi olmalıdır.
■ Fazla kilolu veya obez olmak, özellikle karın çevresinin geniş olması reflüyü tetikleyebilir bu nedenle kilo vermek önemli!
■ Sigara mutlaka bırakılmalıdır.
■ Gece uyurken sol yana yatarak uyumak reflüyü azaltır. Ayrıca yatak başını yükseltmenin de reflüyü azalttığı gösterilmiştir.
■ Aşırı yağlı, salçalı, geniş volümlü yemeklerden kaçınılmalı, gazlı içecekler tüketilmemelidir.
■ Kişi kendine dokunan gıdaları tespit edip bunları tüketmemeye özen göstermelidir.
■ Tempolu yürüyüş gibi hafif egzersizlerin reflüye iyi geldiği bilinirken, ağır egzersizlerin reflüyü tetikleyebileceği unutulmamalıdır.

Sonuç olarak toplumda görülme sıklığı yüzde 20'lere ulaşabilen reflü hastalığı belirtileri olan bireylerin, mutlaka bir gastroenteroloji uzmanına muayene olması gerekmektedir. Kronik bir hastalık olan reflü hastalığının tedavisiz bırakılmasının uzun vadede hayatı tehdit edebilecek komplikasyonlara yol açabileceği unutulmamalıdır."

***Fotoğraflar:** TOBB Fotoğraf Servisi*

PES ETMEDİK ENGELLERİ AŞMAK İÇİN HEP ÇABALADIK

Kendi şirketlerini kuran TOBB ETÜ mezunu Zeynel Abidin Gündüz ile Kerem Güray Ünlü, "Bizim için girişimcilik öyle gelip geçici bir heves değil pes etmedik, engelleri aşmak için hep çabaladık" diyor.

TOBB ETÜ İktisat Bölümü mezunu Zeynel Abidin Gündüz ile Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü mezunu Kerem Güray Ünlü başarılı girişimciler olarak dikkat çekiyor. TOBB ETÜ'den 2011 yılında mezun olan iki arkadaşın kariyer yolculuğu 2016 yılında aynı firmada keşişmiş.

Satış ve pazarlama biriminde beraber çalışan Kerem Güray Ünlü ile Zeynel Abidin Gündüz blockchain ve kripto para alanlarında araştırma yaptıkça bu alanların gelişime çok açık olduğunu görmüş ve 2017 Aralık ayında kendi şirketlerini kurmuş. Kısa zamanda önemli başarılara imza atan Kerem Güray Ünlü ile Zeynel Abidin Gündüz sorularımızı yanıtladı.

Bize kendinizden bahsedebilir misiniz?

Zeynel Abidin Gündüz: 1986 yılında Elazığ'da doğdum. 2006 yılında başladığım TOBB ETÜ İktisat Bölümü'nden 2011 yılında mezun oldum. Profesyonel iş hayatım kurumsal kaynak planlama (ERP), bulut bilişim ve e-ticaret yazılımları üreten firmalarda yaklaşık sekiz yıl satış ve pazarlama birimlerinde orta ve üst düzey yönetici olarak geçti. 2016 yılında Bahçeşehir Üniversitesi Stratejik Pazarlama ve Marka Yönetimi Bölümü'nden yüksek lisans eğitimimi tamamladım. Bilgi teknolojileri alanında edindiğim tecrübeleri bir girişimcilik hikayesine dönüştürmek adına geçen 2017 yılı Aralık ayında blokchain ve kripto para sektörlerinde faaliyette bulunmak üzere arkadaşım Kerem Güray Ünlü ile Turcoindex adlı firmayı kurdum.

Kerem Güray Ünlü: 1989 yılında Aydın'da doğdum. 2011 yılında TOBB ETÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum. Mezuniyetim sonrası TÜBİTAK, KOSGEB gibi kurumların Ar-Ge projeleri danışmanlığı ve yazılım sektöründe iş geliştirme ve müşteri yöneticisi pozisyonlarında yer aldım.

TOBB ETÜ'de geçen yıllarınızla ilgili anlatmak istediğiniz bir anı var mı?

Hazırlık sınıflarındayken toplamda 10 arkadaş olarak kurduğumuz TOBB ETÜ Havacılık Topluluğu'nda (ETÜHAVK) yaptığımız model uçakları, İnsansız Hava Aracı (İHA) çalışmalarını ve düzenlediğimiz etkinlikleri düşündükçe hem ne kadar idealist olduğumuzu hem de aslında bu çalışmaların bizlerin iş hayatları için ne kadar faydalı olduğunu tekrar anlıyoruz. Okulumuzun sınıflarında, atölyelerinde yaptığımız toplantılar, düzenlediğimiz etkinlikler; farklı birçok bölümdeki arkadaşlarımızla ömür boyu sürecek dostluklar kazanmamıza vesile oldu. O günleri özlemle ve tebessümle anıyoruz.

Üniversite yıllarında iken girişimcilik hayaliniz var mıydı?

Olmaz mı! Biz hiç boş durmadık ki... Bölümlerimizde üçüncü sınıftayken arkadaşımız Tuna Çağlar Gümüş ve Abdullah Giray Yağlıkçı ile birlikte geliştirdiğimiz iki proje için toplamda iki yıl çalıştık. Bu projeleri bankalara, devletin önemli kademelerindeki insanlara sunduk. Şu anda bu iki proje de farklı isimler altında faaliyette, maalesef biz gerçekleştiremedik. Hatta bir tanesi uluslararası bir girişimcilik hikayesi oldu. Ancak girişimcilik öyle gelip geçici bir heves değil bizim için, pes etmedik, engelleri aşmak için hep çabaladık.

Ortak olmaya nasıl karar verdiniz?

İkimizin de kariyer yolculuğu 2016 yılında aynı firmada keşişti, Satış ve pazarlama biriminde beraber çalışıyorduk. Blockchain ve kripto para alanlarında araştırma yaptıkça bu alanların gelişime çok açık olduğu ve bizim de bu alanlarda bir şirket açabileceğimizi düşündük. Sonrası fizibilite çalışmaları ile geçti

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

ve 2017 Aralık ayında şirketimizi kurduk.

Firmanın kuruluşundan bugüne kadar gelinen süreç ile ilgili bilgi verir misiniz?

İnternet sitemiz www.turcoindex.com yaklaşık bir senelik bir araştırma, kurulum, yazılım geliştirme ve pazarda konumlandırma çalışmalarının ardından 3 Aralık 2018 tarihinde üyelerimizin kullanımı için hayata geçti. Pazarda eksikliğini gördüğümüz çapraz pariteler ve devamlı kampanya özelliklerini geliştirmek için bu sürede çok çalıştık. Teknik anlamda zorluklarla karşılaştık ancak sonunda başardık. Ülkemizde bu alanda sayılı firma var ve bu firmaların arasında yer aldığımız için açıkçası mutluluk duyuyoruz.

Sektörün Türkiye'deki geleceği hakkında neler söylemek istersiniz?

Blockchain ve kripto para sektörünün ülkemiz adına dikkate alınması ve geliştirilmesi gereken bir alan olduğu kanaatindeyiz. 20 yıl önce internetin emekleme aşamasında bu alana yatırım yapan ülkeler ve şirketlerin şu anda dünyanın en sözü geçen ülkeleri ve en değerli şirketleri olduğunu hesaba katarsak emekleme aşamasını geçmiş, birçok şirket ve ülke tarafından kullanılmaya başlanan blockchain ve kripto para teknolojilerinin de ülkemiz ve teknoloji şirketlerimiz tarafından yerelleştirilmesi için önlerinde bir bahane olmadığını düşünüyoruz. Verinin özgünlüğü, güvenliği ve dağıtımını garanti altına alan bu teknolojiler, önümüzdeki 10 yılda tüm dünyanın en çok kullandığı ve artık standart haline gelen uygulamalarının temel yapısını oluşturacak.

Birçok sektörde rahatlıkla kullanılabilecek blockchain teknolojisi, dijitalleşme açısından hem zaman hem de maliyet anlamında ciddi tasarruflar sağlıyor. Blockchain teknolojisi kullanılarak üretilen kripto paralar ise uluslararası ticarette hız, maliyet, güvenlik ve anonimlik adına fark oluşturuyor. Ülkemizin ulusal çıkarları açısından bu alanda çalışma yapan şirketlerin daha rekabetçi olabilmesi için çeşitli teşviklerin ve düzenlemelerin yapılmasını çok önemsiyoruz. Böylelikle daha önce kaçırdığımız sanayi ve internet devrimlerinden farklı olarak blockchain devriminde ülkemizin ve bu alandaki şirketlerimizin öncü olacağına inanıyoruz.

Geleceğe dönük kariyer planınız var mı?

Orta ve uzun vadede yatırım yaptığımız bu alanda uluslararası çapta söz sahibi şirketleri yönetmeyi, yenilikçi konularda istihdam oluşturmayı ve ülkemize faydalı olmayı çok isteriz.

TOBB ETÜ MED ile ilgili neler düşünüyoruz?

Mezunlarımız onlarca sektörde yüzlerce şirkette çalışıyorlar ya da girişimci olarak profesyonel iş hayatlarına devam ediyorlar. Hangi mezunun hangi alanda çalıştığını, iletişim bilgilerini ve okulda tanıdığı diğer mezunları belirteceği, etiketleyeceği interaktif bir web tabanlı portal oluşturmanın çok faydalı olacağı kanaatindeyiz. Dernek olarak yapılacak bu çalışma herkese fayda sağlayacaktır.

KOBİ'LERİN SANAYİDEKİ İSTİHDAM PAYI ARTTI

Sanayi tesislerinde ortalama 42,75 kişi çalışırken, bunların yüzde 4,53'ünü mühendisler oluşturdu. KOBİ ölçeğindeki sanayi firmalarının istihdamdaki payı arttı. Sanayide en çok istihdam artışı sağlayan şehir Bitlis oldu.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 2018 yılı Sanayi Kapasite Raporu istatistiklerini yayımladı.

Buna göre, 2017'de 64 bin 825 olan rapor sayısı, 2018'de yüzde 13,08 artışla 73 bin 303'e yükseldi. Söz konusu raporların ait olduğu üretim tesislerinin yüzde 19,27'sinde 1-9, yüzde 9,8'inde 10-49, yüzde 9,39'unda 50-99, yüzde 7,63'ünde 100-249, yüzde 4,3'ünde ise 250'den fazla çalışan bulunuyor. Sanayi kapasite raporuna sahip tesislerde toplam çalışan sayısı önceki yıla göre yüzde 7,85 artışla 3 milyon 133 bin 499 oldu. Toplam çalışanların yüzde 17,35'i 1-9 çalışan bulunan tesislerde istihdam edilirken, yüzde 9,08'i 10-49, yüzde 9'u 50-99, yüzde 7,55'i 100-249, yüzde 5,6'sı ise 250 ve daha fazla çalışanı bulunan tesislerde istihdam ediliyor. Geçerli raporlara göre istihdamın en fazla olduğu ilk 5 il, İstanbul (663 bin 121), Bursa (284 bin 142), İzmir (209 bin 897), Kocaeli (201 bin736) ve Ankara (169 bin 878) şeklinde sıralandı.

En çok istihdam artışı sağlayan kentler

En az çalışan bulunan son 5 il ise Ardahan (237), Bayburt (253), Hakkari (599), Iğdır (724), Tunceli (906) oldu. 2017-2018 döneminde KOBİ ölçeğindeki sanayi firmalarının istihdamdaki payı yüzde 63,82'den yüzde 64,57'ye yükselirken, büyük firmaların payı yüzde 36,18'den yüzde 35,43'e düştü.

Geçen yıl bir önceki yılla karşılaştırıldığında sanayide en çok istihdam artışı sağlayan şehirler Bitlis (yüzde 77,17), Ardahan (yüzde 62,33), Batman (yüzde 43,69), Siirt (yüzde 38,97) ve Muş (yüzde 37,61) olarak sıralandı. Aynı dönemde sanayide istihdam azalışının en çok olduğu şehirler Ağrı (yüzde 22,70), Kilis (yüzde 15,44), Niğde (yüzde 6,60), Erzincan (yüzde 3,57) ve Rize (yüzde 2,97) oldu.

Bölgeler bazında sanayi istihdamında artış Ortadoğu Anadolu (yüzde 15,62), Güneydoğu Anadolu (yüzde 11,57) Batı Anadolu (yüzde 10,45) şeklinde gerçekleşti. Sanayi istihdam artışının en düşük olduğu bölgeler Kuzeydoğu Anadolu (yüzde 5,83), Doğu Karadeniz (yüzde 6,20) ve Batı Marmara (yüzde 6,48) oldu. Sanayi tesislerinde en çok mühendis Doğu Marmara'da çalışıyor. Doğu Marmara'da çalışan 33 bin 775 mühendise karşılık, İstanbul'da 31 bin 716, Batı Anadolu'da 24 bin 951, Ege'de 20 bin 357, Akdeniz 8 bin 631 mühendis sanayi tesislerinde istihdam ediliyor.

Toplam çalışanların yüzde 4,53'ünü mühendis, yüzde 4,60'ını teknisyen, yüzde 6,52'sini usta, yüzde 72,35'ini işçi, yüzde 11,08'ini idari personel oluşturuyor.

Geçen yılın sonu itibarıyla sanayi tesislerinde ortalama 42,75 kişi çalışıyor. Sanayi tesisi başına en çok çalışanı olan il Çankırı (96,15) olarak dikkati çekiyor. Daha sonra sırasıyla Kırklareli (95,14), Zonguldak (94,45), Tekirdağ (87,61) ve Bartın (82,10) geliyor.

Yüksek teknoloji payı hafif arttı

Söz konusu dönemde yüksek teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı yüzde 2'den yüzde 2,20'ye, orta-yüksek teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı yüzde 23'ten yüzde 24,06'ya, orta-düşük teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı yüzde 32,38'den yüzde 33,52'ye çıktı; düşük teknoloji kapsamındaki sanayi tesislerinin oranı yüzde 42,61'dan yüzde 40,22'ye düştü.

Geçen yıl en çok kapasite raporu "fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)" konusunda hazırlandı. En çok Sanayi Kapasite Raporu İstanbul, en az Bayburt'ta düzenlendi. 2018'de bin 413 yabancı sermayeli firma rapor yaptırdı. Yabancı sermayeli firmaların üretim tesislerinin en çok olduğu il Kocaeli (236) oldu. En çok yabancı sermayeli sanayi tesisi Almanya sermayeli firmalardan oluştu.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

SEKTÖRLER

- Vergi indirimleri beyaz eşyada daralmayı kısmen hafifletti
- Kamu alımlarında DMO'nun rolü anlatıldı
- Akaryakıt Sektör Çalıştayı'nın çıktıları rapor haline getiriliyor
- Telekomünikasyon sektörü riskleri değerlendirdi
- "Yazılım sektörü 2023 hedefleri açısından önemli"
- "81 ilde kesintisiz doğal gaz arzı karşılandı"
- "Konfeksiyon ve tekstilde marka değeri artırılmalı"

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi ve Dünya Gazetesi Arşivi

Vergi indirimleri beyaz eşyada daralmayı kısmen hafifletti

Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi'nin toplantısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan A. Sadıkoğlu ve Meclis Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu'nun başkanlıklarında Meclis üyelerinin katılımlarıyla İstanbul hizmet binasında gerçekleştirildi.

Toplantıda ilk olarak Koç Holding Ekonomik Araştırmalar Koordinatörü Ahmet Çimenoğlu, dünya ve Türkiye'nin ekonomik görünümü hakkında bilgiler sundu. Çimenoğlu; 2019'a kötü bir başlangıç yapan global piyasaların, daha sonra iyi bir görünüm sergilediğini belirtirken, Türkiye'deki duruma bakıldığında ise kredi faizlerindeki düşüşe rağmen, kredi büyümesinin yavaşlamaya devam ettiğini, bireylerin döviz mevduatlarındaki artışın ise sürdüğünü söyledi. Vergi indirimleri otomotiv ve beyaz eşya sektöründeki sert daralmayı kısmen hafifletse de satışların önceki yılların oldukça altında olduğuna dikkat çeken Çimenoğlu, istihdam, enflasyon, ihracat, ithalat ve cari açığın seyri hakkında grafiksel veriler paylaştı.

Meclis'in düzenli gündem maddeleri kapsamında TÜRKBESD sektör verilerinin üretim, iç satış ve ihracat rakamları ve İMMİB sektörel ihracat verilerinin güncel halinin de paylaşıldığı toplantıda, Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi bünyesinde oluşturulan Piyasa Gözetim ve Denetimi Çalışma Komisyonu, Çevre Çalışma Komisyonu ve Vergi Çalışma Komisyonu'nun faaliyetleri hakkında bilgi verildi. 10 Aralık 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan ve dayanıklı tüketim malları sektörünün yanında birçok sektörü yakından ilgilendiren "Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" kapsamında çıkartılan atık yönetimini ihtiva eden torba yasanın gündeme alındığı toplantıda, elektrik ve elektronik eşyalardaki geri kazanım katılım payı tutarları hakkında değerlendirmede bulunuldu. Toplantıda ayrıca, dış ticarette son derece önemli bir konu olan uluslararası teslim şekillerinden (INCOTERMS 10) C ve D grubu hakkında bilgi paylaşımı yapılırken, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün, D gurubu teslim şekillerinde sigortanın gönderici yükümlülüğünde olduğuna dair sözleşmelerde hüküm bulunmaması durumunda, sigorta bedelinin gümrük kıymetine eklenmesi kararı tartışıldı.

Fikri haklar alanındaki güncel teşviklerin de masaya yatırıldığı toplantıda son iki ayda Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi'nin TOBB kanalıyla Bakanlıklara ilettikleri sektörel sorun ve taleplere yönelik yaşanan gelişmeler paylaşıldı.

Taksit sayısı artırıldı

Meclis üyeleri; TV satışlarındaki daralmanın daha da büyümemesi için TV sektöründeki taksit sayısının artırılmasına yönelik talebinin dikkate alınarak, 11 Ocak 2019 tarihinde BDDK tarafından, Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelik'te değişikliğe gidilmesi ve 3 bin lira altı TV'lerin taksit sayısının dokuza çıkarılmasına yönelik memnuniyetlerini dile getirdiler.

Öte yandan, günümüzde ihtiyaç malzemesi haline gelen dayanıklı tüketim ürünlerinden alınan Özel Tüketim Vergisi'nde (ÖTV) Aralık sonuna kadar geçerli olan yüzde 0 ÖTV uygulamasının Mart 2019'a kadar uzatılmasının da son derece olumlu bir gelişme olduğuna dikkat çekildi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan A. Sadıkoğlu da konuşmasında, Meclis üyelerinin gündeme taşıdığı konuların son derece önemli olduğunu belirttikten sonra bu konuda yapmış olduğu özverili çalışmalardan dolayı kendilerine teşekkür etti. Sadıkoğlu ihracatın artırılması için ihracatın önündeki engellerin kaldırılması konusunda TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu önderliğinde, yoğun bir şekilde çalıştıklarını, özellikle ihracatçının önünü tıkayan KDV alacaklarında sonuç alınması için çalışmalar yürüttüklerini belirtti. KDV alacaklarının nakit çıkışı olmadan 5-10 yıllık tahvillerle bankalardan ciro edilmesinin, Kredi Garanti Fonu'nda teminat mektubu olarak kullanılmasının sektöre nefes aldıracağını belirten Sadıkoğlu, "TOBB Başkanımız bu konuyu doğrudan Maliye Bakanımız ile birçok ortamda görüştü ve sonuç alınması için Odalarımızla birlikte ısrarcı oldu" dedi.

İşçi ile işveren uyuşmazlıkları

Sadıkoğlu, bunun yanında işçi ile işveren arasındaki uyuşmazlıklarla ilgili 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nda 4857 sayılı İş Kanunu'ndaki tazminatlardan doğan alacaklar için dava süresinin beş yıl olmasının işvereni çıkmaza soktuğunu, sürenin daha makul bir seviyeye çekilmesine yönelik taleplerin ilgili Bakanlara doğrudan iletildiğini aktardı. Son olarak ilave gümrük vergisi konusuna değinerek, iç pazarda rekabetin önünü kapamayacak ve ülkemizde tam mamül halinde ciddi bir ihracat kalemi haline gelen ürünlere de getirilen ilave gümrük vergisinde düzenlemeye gidilmesi için de destek vereceklerini belirten Oğuzhan A. Sadıkoğlu, özel sektörün en büyük gücü olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin sorunların daha hızlı çözüme kavuşması için takipte olacağını ifade etti.

Kamu alımlarında DMO'nun rolü anlatıldı

Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi'nin toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürü Mücahit Civriz, Kamu İhale Kurumu Başkan Yardımcısı Murat İlbars ve Meclis Başkanı Kutlu Karavelioğlu'nun katılımlarıyla TOBB Birlik Merkezi'nde gerçekleştirildi. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci, TOBB'da yapılan Şura hakkında Meclis üyelerine kapsayıcı ve detaylı bilgiler verdi.

Meclis danışmanı Dr. Ruhi Gürdal tarafından da "Makine Dış Ticaretinde 2018 Neticeleri ve Makine İmalat Sanayii Temel Göstergelerindeki Gelişmeler ile 2019 Öngörüleri" hakkında bilgilendirici bir sunum yapıldı.

DMO'nun yeni süreci

Devlet Malzeme Ofisi tarafından, DMO'nun yeni sürecine ilişkin bilgiler verilirken, "Kamu Alımlarında DMO'nun Rolü, Tekno-katalog ve Makine Sektörü Uygulamaları" hakkında tanıtım yapıldı.

Kamu İhale Kurumu yetkililerinin de hazır bulunduğu Meclis toplantısında, Kamu İhale Kanunu yerli malı destek uygulamalarında güçlükler konusunda görüş alışverişinde bulunuldu. Ayrıca toplantıda, önümüzdeki dönemde TOBB Sektör Meclisleri Müdürlüğü tarafından düzenlenmesi öngörülen Sektörel Şura hakkında görüş alışverişi yapıldı.

Akaryakıt Sektör Çalıştayı'nın çıktıları rapor haline getiriliyor

Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi, Ahmet Erdem başkanlığında sektör temsilcilerinin katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda güncel gelişmeleri görüşmek üzere toplandı. Toplantıda "Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 10 Aralık 2018 tarihinde yayınlandığı ve uygulamanın alt mevzuatın yayınlanmasından sonra yürürlüğe gireceği bilgisi verildi. Konuyla ilgili 17-18 Ocak tarihlerinde bir çalıştay düzenlendiği ve sektörün görüşlerinin dile getirildiği ifade edildi.

5 Aralık 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Benzin ve Naftanın Depolanması ve Dağıtılmasından Kaynaklanan Uçucu Organik Bileşik Emisyonlarının Kontrolü Yönetmeliği" de toplantıda ele alınan konular arasındaydı. Söz konusu yönetmelik ile yurt dışından sağlanacak mal ve hizmetler için yaklaşık 500 milyon Euro'luk bir yatırım gerektiği ifade edildi.

Sorunlar ve çözüm önerileri

Önümüzdeki 10 yıl daha temiz ve daha yüksek teknolojili motorların geliştirilmesinin beklendiği, yönetmelik ihtiyaçlarının ortadan kalkabileceğinin düşünüldüğü ve bu minvalde uygulamanın ertelenmesinin uygun olacağı aktarıldı. Akaryakıt sektörünün en önemli beş sorun ve beş çözüm önerisinin derlendiği toplantıda sektör temsilcileri değerlendirmelerini paylaştı. Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi bünyesinde gerçekleştirilen Akaryakıt Sektör Çalıştayı'nın çıktılarının rapor haline getirildiği ifade edilerek, güncel durum hakkında Meclis üyeleri bilgilendirildi.

Telekomünikasyon sektörü riskleri değerlendirdi

Türkiye Telekomünikasyon Sektör Meclisi'nin toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan A. Sadıkoğlu ve Rıdvan Uğurlu başkanlığında, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Orhan Kemal Ardıç ve Meclis üyelerinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Sadıkoğlu, TOBB'da yapılan Şura ve konular hakkında detaylı bilgilendirmelerde bulundu. Toplantıda Meclis üyelerine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Elektronik Haberleşme Daire Başkanı Orhan Kemal Ardıç, Ulusal Genişbant Stratejisi hakkında bilgilendirici bir sunum yaptı.

Ekonomik gelişmeler görüşüldü

Meclis Başkan Yardımcılığını yürüten TÜBİSAD ise derneğin altında faaliyet gösteren Çalışma Komisyonları hakkında sunum gerçekleştirerek, Meclis üyelerinin bu konulardaki olabilecek katkıları konusunda fikir alışverişinde bulundu.

Meclis Başkanlığını yürüten Rıdvan Uğurlu tarafından, TELKODER adına Sektör Takip Rapor sunumu yapıldı ve üyeler için sektör hakkında faydalı bir sunum gerçekleştirdi.

Toplantı sonunda ise güncel ekonomik gelişmelerin ışığında sektörün beklentileri ve karşılaşabileceği riskler değerlendirildi.

"Yazılım sektörü 2023 hedefleri açısından önemli"

Türkiye Yazılım Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci ve Meclis Başkanı Melek Bar Elmas başkanlığında TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda toplandı.

Toplantının açılışında konuşan Mehmet Büyüksimitci, sektörün içinden gelen biri olduğunu söyleyerek, toplantıya katılmış olmaktan duyduğu memnuniyeti Meclis üyeleriyle paylaştı. Büyüksimitci ayrıca Sektör Meclisleri'nin sektörde faaliyet gösteren öncü firmalarla ilgili bakanlık ve kamu idaresinin temsil edildiği en önemli sektörel istişare platformu olduğunu belirterek, Sektör Meclisleri'nde alınan kararların birinci elden kamuya iletildiğini ve sorunlara çözüm bulunması amacıyla çalışmaların takip edildiğini dile getirdi.

Yazılım sektörünün ülkenin kalkınması ve 2023 hedeflerine ulaşılması açısından önemine değinen Mehmet Büyüksimitci, yazılımcıların sanayici sayılmasının sektör açısından önemine değindi.

Turquality programı

Toplantının ilk gündem maddesinde Novitech firmasından bir yetkili Turquality programıyla ilgili olarak katılımcılara bir sunum gerçekleştirdi. Meclis Başkanı Melek Bar Elmas, Soft_Away proje çalıştayı ve çıktıları hakkında detaylı bir bilgilendirme yaptı. Elmas, sürecin olumlu işlediğini belirterek bundan sonra izlenecek yol haritasıyla ilgili bilgiler verdi.

Toplantıda son olarak, "Kamu İdarelerinin Bilişim Alımlarına İlişkin Sözleşmelerin Yürütülmesinde Uygulanacak Usül ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı" hakkında Meclis üyeleri karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

"81 ilde kesintisiz doğal gaz arzı karşılandı"

Türkiye Doğal Gaz Meclisi Ankara'da toplandı. 8 Ocak'ta ülke çapında tüm zamanların günlük doğal gaz tüketim rekorunun kırıldığını söyleyen Meclis Başkanı İbrahim Akbal, şebekede hiçbir zorlanma olmaksızın, Hakkari de dahil toplam 81 ilde kesintisiz doğal gaz arzının karşılandığını ve BOTAŞ'ı, hazırlıklar ve şebeke yönetimindeki başarısı için takdir ettiklerini kaydetti.

2017 yılında 53.3 milyar metreküp olan ulusal doğal gaz tüketiminin 2018'de yüzde 8.5 düşüşle yaklaşık 49 milyar metreküp olarak gerçekleştiğini belirten Akbal, tahminlere göre 2018 doğal gaz tüketiminin yüzde 24'ünün ısınmada, yüzde 38'inin elektrik üretiminde ve yüzde 38'inin de sanayide gerçekleştiğini söyledi.

Doğal gaz kaynaklı elektrik üretimindeki payın ise 2018 yılında yüzde 31 olarak gerçekleştiğini vurgulayan Akbal, ülkemizde bu yıl yaklaşık 52 milyar metreküp doğalgaz tüketileceğinin tahmin edildiğini belirtti.

Kapasite fazlası var

Kış dönemine ait değerlendirmelerini anlatan BOTAŞ Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürü Yılmaz Demir, 2018 yılında 50.74 milyar m3 doğal gaz taşındığını ve 81 ile doğal gaz verildiğini belirtti.

Yapılan alt yapı yatırımları ve yeni kapasitelerin devreye girmesiyle birlikte 2018 yılında, en yüksek tüketim zamanında bile sorun yaşanmadığını, aksine kapasite fazlası bulunduğunu, sistemin daha verimli ve daha güvenli şekilde çalışması için yatırımların devam edeceği bilgisini verdi.

Akdeniz Enerji Düzenleyicileri Birliği (MEDREG) Başkanı seçilen Gülefşan Demirbaş, "MEDREG'in Akdeniz Gaz Piyasasında Düzenleyici Kültüre Etkisi" isimli bir sunum yaparak, MEDREG'in çalışmaları ve Akdeniz havzasındaki rolüne ilişkin bilgi verdi.

"Konfeksiyon ve tekstilde marka değeri artırılmalı"

Türkiye Konfeksiyon ve Hazır Giyim Meclisi'nin toplantısı TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç ve Meclis Başkanı Şeref Fayat başkanlığında sivil toplum kuruluşları ve sektörün üst düzey temsilcilerinin katılımıyla sektördeki son gelişmeleri değerlendirmek üzere TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirildi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç, sektörün içinden biri olarak konfeksiyon ve tekstil sektörlerinin birbiri için vazgeçilmez olduğunu vurgulayarak, ekonomiye ve istihdama sağladıkları katkı düşünüldüğünde ülke için çok önemli sektörler olduklarını belirtti.

Meclis Başkanı Şeref Fayat ülkemizdeki üretimin kalitesine dikkat çekerek, markalaşma ve pazarlama konusunda gerekli çalışmaların yapılarak marka değerinin artırılması sonucu ihracata daha büyük katkı sağlayabileceklerini dile getirdi.

Toplantıda Meclis Danışmanı Can Fuat Gürlesel 2018 yılına ait istatistiklerle sektörel değerlendirmelerin yer aldığı bir sunum gerçekleştirdi.

Değerlendirmeler yapıldı

Sunumda Gürlesel şu bilgileri paylaştı: "Türk hazır giyim sektörünün ihracatı 2018 yılında yüzde 3.6 artarak 17.64 miyar dolar olmuştur. AB ülkelerinde başta Hollanda ve İspanya olmak üzere bazı ülkelere ihracat önemli ölçüde artırılmıştır. Dünya genelinde ihracatta en büyük artış ise sırasıyla Libya, Rusya ve Romanya pazarlarında yaşanmıştır. İç pazarda ise yüzde 19.2'lik bir büyüme ile hazır giyim harcamaları 165 milyar TL'ye ulaşmıştır. Turistlerin hazır giyim harcamaları da 2018 yılında artış kaydetmiş olup 3.32 milyar dolara yükselmiştir."

Meclis üyelerince önümüzdeki günlerde gerçekleştirilmesi planlanan Ekonomi Şurası'nda ele alınacak konular değerlendirilerek, sorunlar üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu.

Odalar ve Borsalar

- Turizm sektöründen Ordu TSO'ya destek
- Tokat TSO'dan üyelerine eğitim
- Aydın, Ödemiş ve Alaşehir Ticaret Borsaları işbirliğine gitti
- Batman TB Hatıra Ormanı'nda etkinlik yapıldı

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Turizm sektöründen Ordu TSO'ya destek

Ordu Seyahat Acenteleri ve Otelciler Platformu Derneği Yönetim Kurulu, Başkan ve üyeleri, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Servet Şahin'i "Ordu Fuar ve Kongre Merkezi Fizibilite Çalışması" projesi için ziyaret etti.

Ordu Seyahat Acenteleri ve Otelciler Platformu Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Aydın, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hayata geçirilen Ordu Fuar ve Kongre Merkezi Fizibilite Çalışması Projesi'nin Ordu ekonomisi için çok önemli olduğunu, fındıktan sonra en büyük gelir kaynağı yaratacak bir girdi teşkil edeceğini, otellerin ve seyahat acentelerinin fuar ve kongre organizasyonlarına kapasite ve tecrübe noktasında hazır olduğunu, Altınordu ilçesinde 110 yatak kapasitesinin olduğunu, Ordu ili genelinde 2500 yatak kapasitesinin mevcut bulunduğunu, hizmet noktasında yeterli sayıda tur ve transfer araçlarının bulunduğunu, sektör olarak böyle bir yatırıma hazır olduklarını, hem turizm hem de bilim dünyasına en büyük hizmetin sunulacağını belirtti.

"Ordu üs olacak"

Ordu Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Servet Şahin de fuar ve kongre merkezinin Karadeniz-Akdeniz yolunun tamamlanmasıyla daha fazla önem kazanacağını dile getirdi. Şahin, "Yol tamamlandığında, 50 ilin birbirleri ve 50 ilin Rusya, Ukrayna ve diğer Karadeniz'e komşu ülkeler ile ticareti artacak. Ordu ili tam bu noktada ticari lojistik üs olarak görev alacak. Bu durum da Ordu ilini coğrafi açıdan ticari kavşak noktası haline getirecek. Yolun tamamlanması, deniz ve demir yolu ulaşım olanaklarına erişimin önemini artıracağı gibi, firmaların rekabet güçlerini artırabilmeleri için üretimden gelen liderliğin yerini artık, pazarlama ve tanıtım çalışmaları ile gelen liderlik yarışına bırakacak" dedi.

Tokat TSO'dan üyelerine eğitim

Tokat Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Resul Çam, Oda üyeleri ile bir araya gelerek İş "Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Hibe Programları" hakkında bilgi verdi.

Odanın Meclis Toplantı Salonu'nda yapılan program sonrasında konuşan Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Resul Çam, "HİBE programı bilgilendirilmesi sonrasında tekrar OSGB firmaları ve çok tehlikeli statüde bulunan firmalar ile istişareler yapıldı. Sonuç olarak firmalarımızın toz ve gaz ölçüm işlemlerinin ilimiz dışından yüksek ücretler ile yapıldığı ve bu konuda bir tesis üretilmesi, bu durumun tamamen ücretsiz bir şekilde yapılabileceği konusu gündeme geldi. Bu ortamlarda çalışan personellerin maruz kaldıkları zehirli gaz ve tozların yaşlanma sürecinde ciddi rahatsızlıklar ortaya çıkardığı, bu hususlarda bilinçlenmeleri ve bu durumun kadercilik anlayışı değil bir meslek hastalığı olduğu konusunda bilgilendirilmelerini amaçladık.

Sanal gerçeklik laboratuarı

Ayrıca inşaat sektörü ve yine tehlikeli sektörlerde faaliyet gösteren firmalar için sanal gerçeklik laboratuarı oluşturularak çalışanların sanal kurgu ile hazırlanmış ortamda tehlikeli işleri nasıl yapabilecekleri hakkında bir eğitim ortamının hazırlanması konusunda fikir ortaya çıkardık. Bu konuda personellerin başına gelebilecek tüm ölümlü kaza, sakat kalma durumu gibi kazaların gerçek ortamlarda sanal kurgu ile önceden kendilerine gösterilerek tedbirli olmaları hususunda bir program düzenleyeceğiz.

Bu gibi eğitimlerin toplum ve firma yararına olabilecek şekilde firmaların üzerinde bulunan yükü azaltması ve işletmelerin yükünü üstlenmeyi hedefliyoruz. Sağlıklı çalışan, mutlu aile ve mutlu işveren politikasını benimsetmeye çalışıyoruz" şeklinde konuştu.

Aydın, Ödemiş ve Alaşehir Ticaret Borsaları işbirliğine gitti

Aydın Ticaret Borsası, Ödemiş Ticaret Borsası ve Alaşehir Ticaret Borsası Aydın Ticaret Borsası ev sahipliğinde bir araya gelerek "Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü" imzaladı.

Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü öncesinde açıklamalarda bulunan Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Çondur, Borsalarımız arasında ortak iş kültürü ve sürdürülebilir ilişkiler için bu kardeşlik ve işbirliği protokolünün önemli olduğunu vurgulayarak, "Kurumlarımızın var olma sebebi olan değerli üyelerimiz için Aydın, Ödemiş ve Alaşehir Borsalarımız arasında çeşitli konularda işbirliği ve ortak projeler yürütülmesi hedefleniyor. Ödemiş ve Alaşehir Borsalarımız ile kardeş olmaktan dolayı memnuniyet duyuyoruz" dedi.

"Örnek teşkil etmeli"

Ödemiş Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı A. Latif Aka da "Kurum ilişkilerimizi güçlendirmek, iyi uygulamalarımızı birbirimizle paylaşmak vb. amaçlarla üç kurumumuza hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum. İmza törenine ev sahipliği yapan Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Çondur'a da teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Alaşehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Soygür ise "Yapılan protokolün diğer Odalar ve Borsalara örnek teşkil etmesini ve üç Borsanın kardeşliğinin sadece bizim yönetimlerimizde değil gelecek yönetimlere de örnek teşkil etmesini istiyoruz" dedi. Törende yapılan konuşmaların ardından "Kardeşlik İşbirliği ve Protokolü" Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Çondur ve Ödemiş Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı A. Latif Aka ve Alaşehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Soygür tarafından imzalandı.

Batman TB Hatıra Ormanı'nda etkinlik yapıldı

Batman Ticaret Borsası'nın üyeleri, sivil toplum kuruluşları, kamu kurumlarının yönetici ve personelleri, Batman Üniversitesi öğretim görevlileri, öğrencileri ile derneklerin katılımıyla Batman Ticaret Borsası Hatıra Ormanı'nda "Fidan Dikim Etkinliği" düzenlendi.

Geniş katılımlı gerçekleşen etkinlik kapsamında Batman Üniversitesi yerleşkesinde 14 dönüm alan üzerine oluşturulan Hatıra Ormanı'na 1740 adet kızılçam fidanı dikildi. Etkinlik kapsamında yapılan törende davetlilere konuşma yapan Başkan Arif Güneş, "Anadolu'nun verimli toprağı Mezopotamya coğrafyasında bulunmasına rağmen ilimizde yeşil alanların ve mesire alanları yetersiz durumdadır. İnsanlarımızın boş vakitlerini geçirebilecekleri dinlenme ve piknik alanları maalesef yeteri düzeyde değildir. Bu sebeple Yeşil alanların artırılması, doğa bilincinin oluşturularak fidan dikimlerinin özendirilmesi gerekmektedir.

Bugün burada 14 dönüm alan üzerine 1740 adet fidan dikimi gerçekleştiriyoruz. Önümüzdeki süreçte bu sayıyı artırmayı hedefliyoruz. Diğer kurumlarımızın da bu anlamlı organizasyonlarda bulunmasını temenni ediyorum. Sayın Rektörümüz Batman'ın ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda birçok etkinliğini faaliyete geçirme gayreti içinde olduğunu izliyoruz. Üniversitemizin bu çalışmaları Batman'a katkı sağlıyor, sağlamaya devam edecektir.

Yakın bir zamanda Batman Üniversitesi ile ortak iştirakimiz olan Batman Teknoloji Geliştirme Merkezi'nin temellerini yine bu kampus alanında atmış olacağız.

"İki önemli proje bitirilmeli"

İlimizin önemli bir dinamiği olan üniversitemizin büyümesine katkı sağlayacak iki önemli projenin hayat geçirilmesi önem arz etmektedir. İlki tüm kesimler tarafından dile getirilen, bizler tarafından da her platformda talep edilen tıp, eczacılık ve hukuk fakültelerinin Batman'a kazandırılması projesidir.

İkinci olarak ilimiz ve Batman Üniversitemizin gelişimine önemli bir katkı yapacağını düşündüğümüz Mardin-Batman karayolunun hayata geçirilmesidir. Bu yol tamamlandığında Mardin-Batman arası 40 km. azalacak, Batman sınır kapılarına daha yakınlaşacaktır" diye konuştu.

PROJEKSİYON

DIŞ TİCARET:

Geçen yıl 168 milyar 23 milyon dolarla ihracatta Cumhuriyet tarihinin rekoru kırılırken, ithalattaki yüzde 4.6'lık azalma, aynı yıl dış ticaret açığının de yüzde 28.4 azalarak 55 milyar 16 milyon dolara inmesini sağladı. 2018'de ihracatın ithalatı karşılama oranı 8.2 puan artarak yüzde 85.3'e yükseldi. Aralık ayında ise ihracat yüzde 0.2 artarken, ithalat yüzde 28.3 geriledi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2018 Aralık ayı ve yılın tamamına ilişkin dış ticaret verilerine göre 2018'de ihracat yüzde 7 artarak 156 milyar 993 milyon dolardan, 168 milyar 23 milyon dolara yükseldi. İthalat yüzde 4.6 azalarak 233 milyar 800 milyon dolardan 223 milyar 39 milyon dolara indi. Dış ticaret açığı ise yüzde 28.4'lük azalışla 76 milyar 807 milyon dolardan 55 milyar 16 milyon dolara indi. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 8.2 puanlık artışla yüzde 67.1'den yüzde 75.3'e yükseldi.

Geçen yıl Aralık ayında ihracat artış oranı yıllık artış oranının gerisinde kaldı. İhracat yüzde 0.2 artarak 13 milyar 879 milyon dolar olurken, ithalat yüzde 28.3 azalarak 16 milyar 553 milyon dolara indi.

İmalat sanayinin payı

Aylık dış ticaret açığı yüzde 71.1'lik azalışla 2 milyar 674 milyon dolara gerilerken, ihracatın ithalatı karşılama oranı 23.8 puanlık artışla yüzde 83.8 oldu.

Yıllık ihracat içinde en yüksek payı 157 milyar 806 milyon dolar ve yüzde 93.9 ile imalat sanayi alırken, tarım ve ormancılık sektörünün ihracatı 5 milyar 558 milyon dolar ile yüzde 3.4 artış gösterdi.

İthalatta ara malı 170 milyar dolar ve yüzde 76.2 ile ilk sırada yer alırken, yatırım malları 29 milyar 301 milyon dolar ve yüzde 13.1 pay ile bunu takip etti. Tüketim mallarının ithalat içindeki payı ise 22 milyar 876 milyon dolara karşılık yüzde 10.3 oldu.

Aylara Göre Dış Ticaret (Aralık 2018 Milyon ABD Doları)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim %	Değer	Değişim %	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
Ocak-Aralık	2017	156.993		233.800		-76.807		67,1
	2018	168.023	7,0	223.039	-4,6	-55.016	-28,4	75,3
Aralık	2017	13.846		23.085		-9.239		60,0
	2018	13.879	0,2	16.553	-28,3	-2.674	-71,1	83,8

İthalatta Rusya birinci sırada

2018 yılında en çok ticaret yapılan ülkeler sıralamasında bazı değişiklikler dikkat çekti. 2017'de 15 milyar 118 milyon dolarla ihracatta ilk sırada yer alan Almanya 2018'de de 16 milyar 144 milyon dolarla yerini korudu. İngiltere'ye yapılan ihracat yüzde 15.7 artarak 11 milyar 113 milyon dolara çıkarken, İngiltere'nin ikinci sıradaki yeri değişmedi. Önceki yıl 9 milyar 184 milyon dolarla ihracatta üçüncü sırada yer alan Birleşik Arap Emirlikleri'ne yapılan ihracat bu yıl yüzde 65.8 gibi yüksek oranlı azalınca bu ülkenin ihracat içindeki sırası 11'inciliğe düştü. BAE'ye yapılan ihracatta en büyük azalış altında gerçekleşti. Geçen yıl altıncı sırada olan İtalya'ya yapılan ihracat ise yüzde 12.9 artarak 9 milyar 566 milyon dolara yükseldi ve İtalya ihracatta üçüncü sıraya çıktı.

Önceki yıl ithalatta üçüncü sırada olan Rusya, geçen yıl 21 milyar 989 milyon dolarla ilk sırada yer alırken, 2017'de en çok ithalat yapılan Çin, geçen yıl 20 milyar 719 milyon dolarla üçüncü sıraya geriledi. Almanya ise 20 milyar 407 milyon dolarlık ithalatla ikinci sıradaki yerini korudu.

Yüksek teknolojinin payı

Teknoloji yoğunluğuna göre yapılan değerlendirmede, 2018'de yüksek teknolojili ürünlerin payı önceki yıla göre 0.4 puan azalarak yüzde 3.5'e gerilerken, orta düşük teknolojili ürünlerin payı 0.7 puan azalarak yüzde 27.6'ya ve düşük teknolojili ürünlerin payı da 0.7 puan azalarak yüzde 32.6'ya indi. Orta yüksek teknolojili ürünlerin payı ise 1.8 puan artarak yüzde 36.4'e çıktı.

Veri hesaplama değişti

Diğer yandan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, TİM Başkanı İsmail Gülle ile birlikte Ocak ayı dış ticaret verilerini ve verilere yönelik kapsam değişikliğini anlattığı bir basın toplantısı düzenledi. Bakan Pekcan, bugüne kadar Bakanlığı ve TÜİK tarafından resmi verilerde serbest bölge ve antrepolardan (ülke gümrük sınırları dışı) yapılan ihracatı esas alan "Özel Ticaret Sistemi"nin kullanıldığını hatırlattı. Çok sayıda ülkenin ise gümrük sınırını değil, ülke ticari sınırlarını oluşturan (serbest bölgeler ve antrepolar dahil) dış ticaretin açıklandığı "Genel Ticaret Sistemi"ni kullandığını hatırlatan Bakan Pekcan, "Serbest bölgelerdeki dış ticaret ciddi boyutlara ulaştığı için, bu verilerin dahil edilerek açıklanması daha doğru sonuç verecektir" dedi. Yöntem değişikliği, kamuoyuna yönelik bilgilendirme niteliği anlamına geliyor. Ülke ve uluslararası istatistiklere ÖTS sistemi kullanılacak ancak TÜİK, GTS'ye göre de veri açıklayacak.

Yeni kapsamda, serbest bölgeler ve antrepolardan yapılan ihracat dahil "Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre Ocak ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre 6,33 artarak 13 milyar 904 milyon dolar, ithalat ise 26,87 azalarak 16 milyar 220 milyon dolar oldu. Dış ticaret açığı 2 milyar 317 milyon dolar olarak gerçekleşti ve ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 85,72 düzeyinde gerçekleşti.

ENFLASYON:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2019 yılının ilk enflasyon verilerini açıkladı. 2018 yılı Aralık ayında yüzde 0.4 gerileyen enflasyon, 2019'a yüzde 1.06 oranında artışla başladı. Yıllık enflasyon ise yüzde 20.35 olarak ölçüldü. Enflasyon sepetindeki ağırlığı yüzde 23.29 olan gıda fiyatları aylık yüzde 6.43 artarken, yıllık artış yüzde 30.97 oldu. Buna karşılık sepetteki ağırlığı yüzde 15.16 olan konut sektöründe fiyat yüzde 3.1, ağırlığı yüzde 7.24 olan giyim-ayakkabıda ise fiyat yüzde 7.95 geriledi. Sepetteki ağırlığı yüzde 16.78 olan haberleşme sektöründe ise fiyatlar aylık bazda yüzde 0.2, yıllık bazda yüzde 14.71 artış gösterdi.

Enflasyon sepetini oluşturan 418 üründen 21 tanesinin fiyatı değişmedi. 130 ürünün fiyatı düşerken, 267 ürünün fiyatında artış gözlendi. Aylık bazda, mevsimlik ürünler hariç TÜFE yüzde 0.45 artarken, işlenmiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE yüzde 0.18 arttı. Yönetilen ve yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE ise yüzde 1.65 arttı.

YİÜFE yüzde 0.45 arttı

Ocak ayında YİÜFE yüzde 0.45 artarken, geçen yılın aynı ayına göre artış yüzde 32.93 oldu. Aylık artış madencilikte yüzde 2.83, imalat sanayinde yüzde 0.47, elektrik-gazda yüzde 0.38 oldu. Buna karşılık su temininde fiyatlar yüzde 6.88 geriledi.

Ana sanayi gruplarına göre yapılan değerlendirmede ise fiyatların ara malında yüzde 0.51, dayanıklı tüketim mallarında yüzde 1.02, dayanıksız tüketim malında yüzde 0.42, sermaye malında da yüzde 1.90 arttığı gözlendi. Sermaye malında ise fiyat yüzde 1.9 arttı.

Yıllık bazda ise enerji fiyatı yüzde 61.49 gibi yüksek oranlı ararken, bunu yüzde 32.43 ile sermaye malı, yüzde 32.36 ile ara malı, yüzde 24.95 ile dayanıksız tüketim malı ve yüzde 23.67 ile dayanıklı tüketim malı takip etti.

Ocak ayında fiyatı en çok artan ürün yüzde 87.87 ile çarliston biber olurken, bunu yüzde 80.94 ile patlıcan, yüzde 67.63 ile ıspanak, yüzde 63.84 ile sivri biber ve yüzde 53.31 ile taze fasulye takip etti.

Fiyatı en çok düşen ürünlerin ise tamamı giyim sektöründe olması dikkat çekti. Etek yüzde 18.02 ile fiyatı en çok düşen ürün olurken, fiyatlar; kadın hırkasında yüzde 17.37, kadın kazağında yüzde 15.42, elbisede yüzde 14.76 ve anorak çocuk kabanında yüzde 13.77 geriledi.

Enflasyon tahmini değişti

Bu arada Merkez Bankası, 2019 ve 2020 yılına ilişkin yıl sonu enflasyon tahminlerini düşürdü. 2019 enflasyon tahmini bir önceki tahmine göre 0,6 puan aşağı çekilerek yüzde 14,6 oldu. 2020 enflasyonu tahmini ise 1,1 puan aşağı çekilerek 8,2 olarak belirlendi. Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya, 2021 enflasyon tahminin ise yüzde 5,4 seviyesinde olduğunu kaydetti.

Murat Çetinkaya, enflasyon raporunu sunarken yaptığı açıklamada, 2019 yılı enflasyon tahminini aşağı çekmelerinde, TL ithalat fiyatlarına yönelik tahminlerinin aşağı çekilmesi, enflasyonda düşüş eğilimi, çıktı açığında (potansiyel üretim-büyüme ile olası üretim-büyüme arasındaki fark) negatif güncellemenin eksi yönde etki ettiğini açıkladı. Buna karşılık vergi ayarlamaları ve yönlendirilen fiyatlar ile işgücü maliyetlerindeki olası artışlar tahminlere pozitif yönde etki etti. 2020 tahminlerinde ise petrol ve TL cinsi ithalat fiyatlarındaki düşüş, ana enflasyondaki düşüş eğilimi ve çıktı açığı negatif yönlü etki etti.

Ana Harcama Gruplarına Göre Fiyat Değişimi (Ocak - %)

	Aylık	Yıllık	Sepet Payı (%)
Gıda ve alkolsüz içkiler	6.43	30.97	23.29
Alkollü içkiler ve tütün	0.62	2.63	4.23
Giyim ve ayakkabı	-7.95	12.47	7.24
Konut	-3.10	17.16	15.16
Ev eşyası	0.65	29.07	8.33
Sağlık	3.56	17.99	2.58
Ulaştırma	0.20	14.71	16.78
Haberleşme	0.74	11.54	3.69
Eğlence ve kültür	3.18	23.15	3.29
Eğitim	0.07	10.02	2.40
Lokanta ve otel	1.07	19.89	7.86
Çeşitli mal ve hizmet	3.62	29.63	5.15

Çıktı açığı güncellendi

Merkez Bankasının 2019'un ilk enflasyon raporunda, bir önceki rapora göre çıktı açığını negatif yönde güncellemesi de dikkat çekti. Bu güncelleme Merkez Bankası'nın tahmin yürüttüğü dönem için talep koşulları nedeniyle üretimin potansiyel büyümeden daha düşük seviyede gerçekleşmesini beklediği anlamına geliyor. Murat Çetinkaya, 2018 dördüncü çeyrek için çıktı açığının bir önceki rapora göre 0,6 puan daha azaltılarak -4,2 olarak belirlendiğini duyurdu. Grafikte 2019 yılı için çıktı açığı tahmininin de yüzde 4'ler seviyesinde olduğu gözlendi.

2018'de satış azaldı, ciro arttı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2018 yılı Aralık ayına ilişkin perakende satış hacmi ile ciro endeksi rakamlarına göre perakende satış hacmi önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9.2 azalırken, gıda içecek ve tütün satış hacmi yüzde 2.7, otomotiv yakıtı hariç gıda dışı satış hacmi yüzde 12.6 ve otomotiv yakıtı satış hacmi yüzde 9.5 azaldı. Bu dönemde posta ve internet üzerinden satışlar yüzde 16.8 artış gösterdi. Cari fiyatlarla ciro endeksi yüzde 9.6 artarken, gıda içecek ve tütün cirosu yüzde 15.2, otomotiv yakıtı hariç gıda dışı sektörlerin cirosu yüzde 9.6, otomotiv yakıtı cirosu yüzde 0.5 arttı. Posta veya internet üzerinden satış cirosu ise yüzde 44.2 oranında arttı. Sektörel ciro endeksleri istatistiklerine göre ise yıllık toplam ciro yüzde 10.8 arttı. Ciro artışı sanayide yüzde 17, hizmetlerde yüzde 15.1, ticarette yüzde 8 ve inşatta yüzde 3 oldu. Sektörlerin tamamında ciro önceki aya göre azaldı. Aylık ciro yüzde 1.3 gerilerken; sanayi cirosu yüzde 1, inşaat cirosu yüzde 0.9, ticaret cirosu yüzde 1.5 ve hizmetler cirosu yüzde 1.4 geriledi.

İllerde Kişi Başı GSYH (2017)

	TL	USD		TL	USD
Türkiye	38.680	10.602	Zonguldak	27.662	7.582
İstanbul	65.041	17.827	Kırşehir	27.476	7.531
Kocaeli	64.659	17.723	Samsun	27.272	7.475
Ankara	52.000	14.253	Çankırı	27.127	7.435
Tekirdağ	47.479	13.014	Sivas	26.861	7.362
İzmir	45.034	12.344	Aksaray	26.622	7.297
Bursa	43.707	11.980	Nevşehir	25.930	7.107
Bilecik	43.230	11.849	Hatay	25.846	7.084
Yalova	42.117	11.544	Afyonkarahisar	25.725	7.051
Eskişehir	40.639	11.139	Niğde	25.006	6.854
Bolu	40.202	11.019	Çorum	24.897	6.824
Kırklareli	38.619	10.585	Elazığ	24.348	6.674
Antalya	38.408	10.528	Bartın	24.188	6.630
Çanakkale	38.292	10.496	Osmaniye	23.760	6.513
Muğla	37.461	10.268	Sinop	23.629	6.477
Sakarya	36.314	9.954	Ardahan	23.292	6.384
Denizli	35.745	9.797	Erzurum	23.122	6.338
Manisa	35.367	9.694	Kahramanmaraş	22.968	6.295
Karaman	35.344	9.688	Yozgat	22.886	6.273
Düzce	33.857	9.280	Malatya	22.546	6.180
Tunceli	33.846	9.277	Iğdır	22.248	6.098
Kayseri	33.027	9.053	Giresun	22.238	6.095
Artvin	32.486	8.904	Kilis	22.064	6.048
Rize	32.149	8.812	Ordu	21.867	5.994
Balıkesir	32.127	8.806	Bayburt	21.247	5.824
Erzincan	31.990	8.768	Gümüşhane	20.923	5.735
Kırıkkale	31.879	8.738	Kars	20.276	5.558
Burdur	31.694	8.687	Tokat	20.171	5.529
Edirne	31.551	8.648	Mardin	19.758	5.416
Uşak	31.487	8.630	Bingöl	19.205	5.264
İçel	31.151	8.538	Şırnak	18.878	5.174
Trabzon	30.789	8.439	Adıyaman	18.706	5.127
Karabük	30.658	8.403	Diyarbakır	18.251	5.003
Konya	30.461	8.349	Hakkari	17.805	4.880
Isparta	29.797	8.167	Batman	16.943	4.644
Kütahya	28.471	7.804	Siirt	16.607	4.552
Adana	28.221	7.735	Muş	16.131	4.422
Kastamonu	28.188	7.726	Bitlis	15.536	4.258
Aydın	28.072	7.694	Şanlıurfa	14.185	3.888
Gaziantep	27.933	7.656	Van	14.080	3.859
Amasya	27.810	7.623	Ağrı	12.729	3.489

Ocak Ayı Güven Endeksleri

	Aylık (%)	Yıllık (%)
Ekonomik Güven Endeksi	-4.2	-25.3
Tüketici Güven Endeksi	-0.9	-19.1
Reel Kesim Güven Endeksi	-2.4	-13.9
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	-4.0	-23.2
Perakende Güven Endeksi	-4.0	-12.9
İnşaat Güven Endeksi	2.5	-34.8

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla, İktisadi Faaliyet Kollarına Göre A10 Düzeyinde Zincirlenmiş Hacim, Endeks ve Değişim Oranları III. Çeyrek (Temmuz-Eylül / 2018)

		Yıllık	I	II	III	IV
A- Tarım ormancılık ve balıkçılık	2016	-2,6	-3,4	-3,4	-3,5	0,4
	2017	4,9	5,0	7,0	3,6	6,1
	2018(r)		5,6	-2,8	1,0	
BCDE- Sanayi	2016	4,2	8,1	4,7	-1,8	5,9
	2017	9,1	6,1	5,9	15,4	9,3
	2018(r)		8,1	4,2	0,3	
C- İmalat sanayi	2016	3,8	7,8	4,8	-3,1	5,7
	2017	9,1	5,6	5,9	16,8	8,8
	2018(r)		8,7	4,5	0,6	
F- İnşaat	2016	5,4	2,5	12,8	2,8	3,2
	2017	9,0	5,1	5,1	18,8	6,5
	2018(r)		6,7	1,0	-5,3	
GHI- Hizmetler	2016	0,2	2,6	1,0	-6,3	3,7
	2017	10,9	6,4	6,3	21,8	9,3
	2018(r)		10,5	8,9	4,5	
J- Bilgi ve iletişim	2016	5,9	4,7	7,2	3,0	8,2
	2017	13,1	10,9	11,8	15,2	13,9
	2018(r)		5,8	7,2	3,5	
K- Finans ve sigorta faaliyetleri	2016	8,8	9,4	13,3	0,8	12,2
	2017	3,9	9,8	9,3	-5,8	1,9
	2018(r)		2,3	11,8	7,4	
L- Gayrimenkul faaliyetleri	2016	3,6	4,2	4,6	2,8	2,8
	2017	2,5	2,6	2,1	2,7	2,9
	2018(r)		3,4	0,2	2,3	
MN- Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	2016	5,2	6,8	11,7	1,1	2,3
	2017	10,4	7,1	5,7	16,4	12,2
	2018(r)		12,1	-1,2	-7,8	
OPQ- Kamu yönetimi, eğit.insan sağ sosyal hiz.	2016	5,4	5,9	6,2	5,7	3,9
	2017	3,5	2,5	2,8	3,2	5,3
	2018(r)		4,5	12,4	10,2	
RST- Diğer hizmet faaliyetleri	2016	2,8	2,9	2,6	1,0	4,5
	2017	7,4	2,4	5,8	10,0	11,2
	2018(r)		9,3	4,0	1,8	
Sektörler toplamı	2016	3,1	4,9	5,0	-1,1	4,2
	2017	7,9	5,8	5,5	11,8	8,0
	2018(r)		7,4	5,4	1,8	
Vergi-sübvansiyon	2016	3,8	4,2	4,6	1,5	4,8
	2017	4,2	0,9	3,7	9,2	3,0
	2018(r)		5,9	4,4	-0,3	
Gayrisafi yurt içi hasıla (alıcı fiyatlarıyla)	2016	3,2	4,8	4,9	-0,8	4,2
	2017	7,4	5,3	5,3	11,5	7,3
	2018(r)		7,2	5,3	1,6	

Türkiye'ye Yapılan, Türkiye'den Yurt Dışına Yapılan Yatırımlar ve Gelen/Giden Yatırım Oranı

	Türkiye'den Yurt Dışına Yapılan Yatırım (Milyon/Dolar)	Yurt Dışından Türkiye'ye Yapılan Yatırım	Giden Yatırım Gelen Yatırım Oranı (%)
2002	251	571	43,96
2003	486	696	69,83
2004	815	1.190	68,49
2005	1.065	8.535	12,48
2006	1.677	17.639	9,51
2007	2.275	19.137	11,89
2008	2.604	14.748	17,66
2009	2.040	6.266	32,56
2010	1.823	6.256	29,14
2011	2.542	16.136	15,75
2012	4.335	10.761	40,28
2013	3.235	10.523	30,74
2014	5.234	8.632	60,63
2015	5.242	12.093	43,35
2016	3.114	7.525	41,38
2017	3.177	7.401	42,93
2018	3.997	6.534	61,17

Mevsim Etkisinden Arındırılmamış Temel İşgücü Göstergeleri (Kasım 2017 - Kasım 2018)

	Toplam		Erkek		Kadın	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
15 ve Daha Yukarı Yaştakiler (Bin)	**(BİN)**					
Nüfus	60.223	60.896	29.824	30.101	30.399	30.795
İşgücü	31.790	32.295	21.503	21.793	10.287	10.502
İstihdam	28.515	28.314	19.612	19.354	8.904	8.960
Tarım	5.297	5.023	2.915	2.845	2.382	2.178
Tarım dışı	23.218	23.290	16.697	16.509	6.522	6.782
İşsiz	3.275	3.981	1.892	2.439	1.383	1.542
İşgücüne dahil olmayanlar	28.433	28.601	8.321	8.308	20.112	20.293
	(%)					
İşgücüne katılma oranı	52,8	53,0	72,1	72,4	33,8	34,1
İstihdam oranı	47,3	46,5	65,8	64,3	29,3	29,1
İşsizlik oranı	10,3	12,3	8,8	11,2	13,4	14,7
Tarım dışı işsizlik oranı	12,2	14,3	10,0	12,5	17,4	18,4
15-64 Yaş Grubu						
İşgücüne katılım oranı	58,0	58,4	78,0	78,5	37,9	38,3
İstihdam oranı	51,9	51,1	71,0	69,5	32,7	32,6
İşsizlik oranı	10,5	12,6	9,0	11,4	13,7	15,0
Tarım dışı işsizlik oranı	12,2	14,4	10,0	12,6	17,5	18,5
Genç Nüfus (15-24 yaş)						
İşsizlik oranı	19,3	23,6	16,2	21,3	25,0	27,7
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı [1]	22,9	24,3	13,5	16,1	32,6	32,8

(1) Çalışmayan ve eğitimde (örgün ve yaygın) olmayan gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Ana Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (Ocak 2019) [2003=100]

Ana Harcama Grupları	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
Türkiye	100,00	1,06	1,06	20,35	17,16
Gıda ve alkolsüz içecekler	23,29	6,43	6,43	30,97	19,84
Alkollü içecekler ve tütüt	4,23	0,62	0,62	2,63	1,60
Giyim ve ayakkabı	7,24	-7,95	-7,95	12,47	13,62
Konut	15,16	-3,10	-3,10	17,16	16,37
Ev eşyası	8,33	0,65	0,65	29,07	23,94
Sağlık	2,58	3,56	3,56	17,99	13,09
ulaştırma	16,78	0,20	0,20	14,71	21,58
Haberleşme	3,69	0,74	0,74	11,54	5,50
Eğlence ve kültür	3,29	3,18	3,18	23,15	14,26
Eğitim	2,40	0,07	0,07	10,02	10,42
Lokanta ve oteller	7,86	1,07	1,07	19,89	15,81
Çeşitli mal ve hizmetler	5,15	3,62	3,62	29,63	21,41

Ticaret Bakanlığı ve TİM Verileriyle Ocak 2019 Dış Ticareti

	GTS-Genel Ticaret Sistemi			ÖTS-Özel Ticaret Sistemi		
	2018 Ocakf	2019 Ocak	Değişim	2018 Ocak	2019 Ocak	Değişim
İhracat	13.076	13.904	6,33	12.434	13.171	5,93
İthalat	22.179	16.220	-26,87	21.523	15.709	-27,01
Dış Ticaret Hacmi	35.255	30.124	-14,55	33.957	28.880	-14,95
Dış Ticaret Dengesi	-9.103	-2.317	-74,55	-9.089	-2.538	-72,08
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	58,96	85,72		57,77	83,85	

2009-I. ile 2018-III. Arası Yıllık Verimlilik Büyümeleri (% Değişimler)

Toplam Sanayi		**3,81**
Sanayi Kısımları	B-Madencilik	4,06
	C-İmalat	4,24
	D-Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,08
Ana Sanayi Grupları	ARM-Ara Malları 3,64	3,64
	DLT-Dayanıklı Tüketim Malları	3,51
	DZT-Dayanıksız Tüketim Malları	2,77
	ENJ-Enerji	2,99
	SEM-Sermaye Malları	8,03

Merkezi Yönetim Bütçe Genel Gerçekleşmeleri (Ocak 2019)

	2018 Ocak	2019 Bütçe	2019 Ocak	Bütçeye Göre Gerçekleşme	Bir Önceki Yıla Göre Değişim
Bütçe Giderleri	56.531	960.976	91.860	9,6	62,5
Faiz Hariç Giderler	50.504	843.659	84.581	10	67,5
Faiz Giderleri	6.027	117.317	7.279	6,2	20,8
Bütçe Gelirleri	58.205	880.359	96.951	11	66,6
Vergi Gelirleri	51.996	756.495	55.675	7,4	7,1
Bütçe Dengesi	1.673	-80.616	5.091	-6,3	204,2
Faiz Dışı Denge	7.700	36.701	12.370	33,7	60,6

2018 Yılında Verilen Yapı Ruhsatları

	2017	2018	Değişim(%)
Bina sayısı	160.445	101.510	-36.7
Yüzölçümü (m2)	281.713	143.819	-48.9
Değer (milyon TL)	305.850	196.453	-35.8
Daire sayısı	1.377.061	643.125	-53.3

TOBB Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri (2019 Ocak Ayı Genel Görünümü)

	Şirket Türü	Ocak 2019	Aralık 2018	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	Ocak 2018	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	8.278	6.356	30,24	9.535	-13,18
	Kooperatif	89	85	4,71	96	-7,29
	Ger.Kişi Tic.İşl.	3.073	3.331	-7,75	4.937	-37,76
Tasfiye	Şirket	1.614	1.504	7,31	1.483	8,83
	Kooperatif	52	62	-16,13	54	-3,70
Kapanan	Şirket	1.927	2.049	-5,95	2.211	-12,84
	Kooperatif	165	137	20,44	206	-19,90
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.987	1.774	68,38	2.803	6,56

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

We owe to Turkish Independence War these territories remaining homeland

This year is the 100th anniversary of May 19, 1919, a turning point for Independence War, which started with Gazi Mustafa Kemal Ataturk's landing in Samsun. In honor of the anniversary, youth, sports, and cultural events will be organized particularly in Samsun as well as the entire country. 100th anniversary events will be held all around Turkey through the year, with provinces Istanbul, Samsun, Amasya, Erzurum, Sivas, and Ankara taking the lead.

This is how an epic struggle for independence was initiated hundred years ago by a war-weary country, which was up to her ears in debt, and was suffering from scarcity, and poverty in the aftermath of destruction the First World War caused; whose armies were disbanded; whose lands were occupied; and was perished in the hands of a short-sighted, and a coward government. If War of Independence had not been won under the leadership of Mustafa Kemal, we could not have saved Anatolia, either. This is why we owe to Independence War, Sakarya, and the Battle of Dumlupınar this country remaining to be homeland.

Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB) Turkey Sectoral Economy Summit was hosted by TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu. At the summit, which was attended by seven ministers and about one thousand business people, the representatives of 61 sectors delivered presentations, addressed the problems in their sectors, and proposed solutions. TOBB President Hisarcıklıoğlu stated, "I would like to thank, in the presence of you, our ministers who acted so quickly for the Turkish business world. Today, we are launching together with you the 2019 Employment Campaign. We are taking the first step to fulfill our President's call for an employment campaign. Our motto is "This is Turkey, There is Work Here". As TOBB, Sector Councils and Chamber and Exchanges, we will promote this campaign throughout 81 cities and 160 districts, and make our best effort to achieve the widest participation."

"A strong economy is the only way to preserve military power"

The Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) President M. Rifat Hisarcıklıoğlu and Minister of National Defense Hulusi Akar participated in the Turkish Defense Industry Council's meeting held at Eskişehir Air Supply and Maintenance Center, TOBB President Hisarcıklıoğlu made a speech where he reminded that Turkey's dependence on foreign sources in the defense industry was about 80 percent in 2002 whereas it is about 35 percent today, and stated that Turkish aviation and defense industry's turnover reached $7 billion.

TOBB President Hisarcıklıoğlu said, "We also gained ground in global competition. Our defense industry export exceeded $2 billion in 2018. We took part in giant international projects like F-35 and A-400. Today we are exporting UAVs to Ukraine, the country manufacturing Antonov, the greatest aircraft in the world. I am extremely proud of our Ministry of Defense, Defense Industry Department, General Staff and our companies. If it was not for the support of the public sector, the private sector would not be able to succeed alone. Similarly, without the determination and industriousness of the private sector, the public sector would not be able to achieve this by itself."

"Companies in Turkey are eager to collaborate with Iran"

Mohammad Nahavandian, Vice President of Iran for Economic Affairs received the Turkish business delegation headed by M. Rifat Hisarcıklıoğlu, the President of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB), and assessed the economic relations between the two countries.

Nahavandian stated that the Islamic world would become much stronger as a result of the close relationship between Iran and Turkey, and that if Ankara and Teheran acted together, "No country would succeed in imposing economic sanctions on them". Nahavandian said, "Increasing our relationships with the Turkish government and people is one of the priorities of the Iranian foreign policy. Pressures caused by US sanctions will soon end, and hard times reveal one's true friends."

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu said, "Companies and chambers of commerce in Turkey are eager to collaborate with Iran."

Quota bubble in higher education

Access to higher education has gotten considerably easier in Turkey in recent years. There were only 12 universities in 1970 whereas there are 203 today. In 1980, the year when I graduated, only 42,000 students out of 467,000 taking the entrance exam were admitted to a university, which was only 9% of the applicants. After 30 years, in 2010, however, 1,588,000 students took the entrance exam, out of which 874,000 (55%) were admitted. The capacity in higher education increased by 20 fold in 30 years; however, it is impossible to argue that the quality of education kept up with this increase.

The system must be revised considering the fact that the main objective of higher education is not to maximize the number of students entering the university but to prepare them for the future by providing them a high quality education. The changes in the world must be studied carefully and the curricula offered by universities must be restructured so that they prepare our youth and our country for the future better.

10 recommendations for the transformation in business life

Factors which will determine the future of labor markets and businesses radically change every passing day. As technological advances eliminate certain traditional jobs, they create new ones. Employment models change. With increased mobility, more flexible, short-term and temporary jobs gain more importance.

People-oriented approaches come to the fore in this rapid process of change; protecting the status and rights of the employees becomes more important than ever.

The report entitled "Work for a Brighter Future" prepared by ILO's "Global Commission on the Future of Work" discusses the opportunities and the challenges to be created by these unique transformation observed in working life, and invites governments to take "solution-oriented" measures.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

Dünyanın gözü üzerimizde...

SANKO

www.sanko.com.tr